

Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија, издаваат

У К А З

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈА И АСОЦИЈАЦИЈА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ ЧЛЕНКИ

Се прогласува Законот за ратификација на Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нејзините земји членки, што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 12 април 2001 година.

Бр. 07-1432/1
12 април 2001 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Борис Трајковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Стојан Андов, с.р.

ЗА К О Н

ЗА РАТИФИКАЦИЈА НА СПОГОДБАТА ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈА И АСОЦИЈАЦИЈА МЕЃУ РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА И ЕВРОПСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ ЧЛЕНКИ

Член 1

Се ратификува Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија и Европските заедници и нејзините земји членки, склучена на 9 април 2001 година.

Член 2

Спогодбата во оригинал на македонски јазик ¹ гласи:

¹ Спогодбата во оригинал е склучена на официјалните јазици на сите земји договорнички, меѓутоа поради обемот на текстот, во прилог Предлогот на законот е доставен само на македонски јазик. Оригиналот на Спогодбата на сите јазици на кои е склучена, е депониран во Министерството за надворешни работи, Дирекцијата за меѓународно право, согласно со Законот за склучување, ратификација и извршување на меѓународните договори.

THE EUROPEAN COMMUNITIES
AND THEIR MEMBER STATES

Luxembourg, 9 April 2001

The Prime Minister of the
Government of the former Yugoslav
Republic of Macedonia

Dear Sir,

We have the honour to propose that, if it is acceptable to your Government, this letter and your confirmation hereof shall together take the place of the signature of the Stabilisation and Association Agreement with Annexes and Protocols, initialled by your Government and the European Commission on 24 November 2000.

We furthermore propose that, if it is acceptable to your Government, this letter and your confirmation hereof shall together take the place of the procedure whereby Declarations by the Contracting Parties would be adopted in a Final Act on the signing of the Stabilisation and Association Agreement, noting that the Declarations shall be subjected, in the same manner as this Agreement, to any procedures that may be necessary to ensure their validity.

The text of the Stabilisation and Association Agreement with Annexes and Protocols, as well as the Joint Declarations adopted by the Parties, are annexed to this Exchange of Letters.

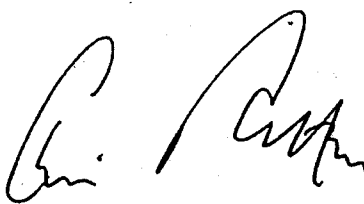
Also annexed to this Exchange of Letters are 2 Unilateral Declarations by the European Community taken note of by your side.

The Exchange of Letters should be considered as the equivalent of signature.

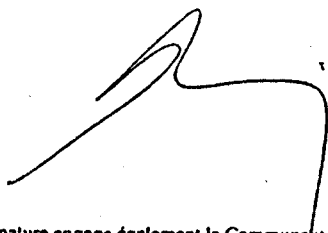
The texts of the Agreement and the Declarations which are the object of this Exchange of Letters, shall be subject to approval by the European Communities and their Member States.

Please accept, Sir, the assurance of our highest consideration.

For the European Communities

For the Kingdom of Belgium

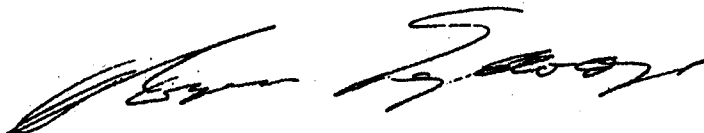

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

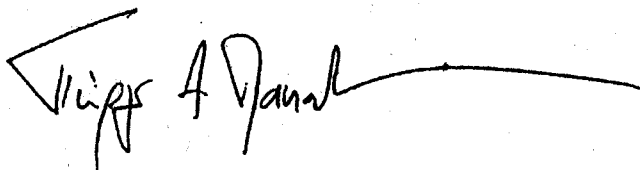
For the Kingdom of Denmark

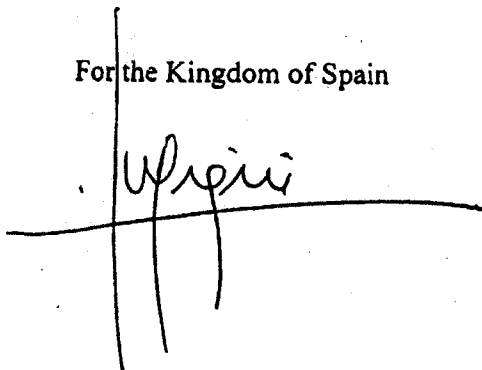
For the Federal Republic of Germany

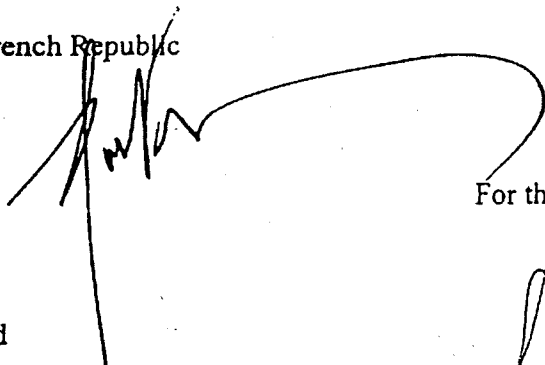
For the Hellenic Republic

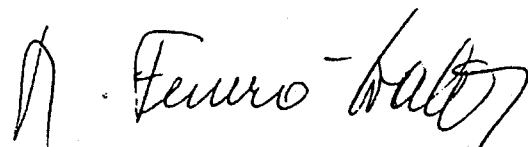
For the Kingdom of Spain

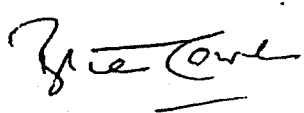
For the French Republic

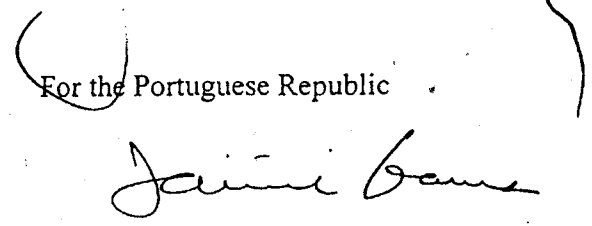
For the Republic of Austria

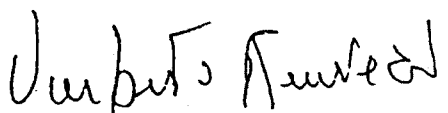
For Ireland

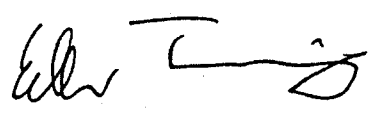
For the Portuguese Republic

For the Italian Republic

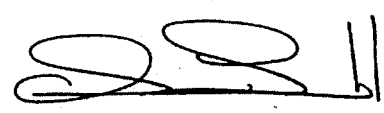
For the Republic of Finland

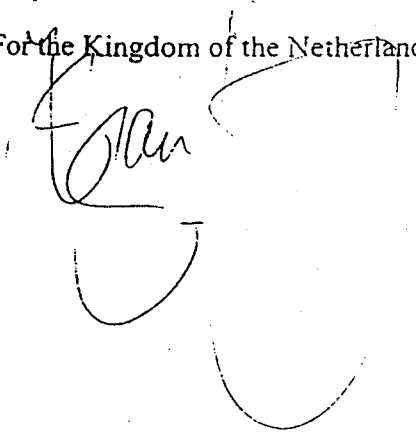
For the Grand Duchy of Luxembourg

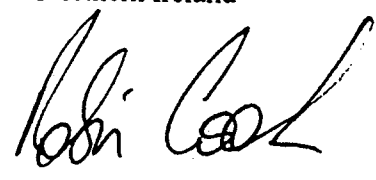
For the Kingdom of Sweden

For the Kingdom of the Netherlands

For the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland

ЕВРОПСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И
НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ-ЧЛЕНКИ

превод

Луксембург, 9 април 2001 година

ДО
Претседателот на Владата
на Република Македонија

Почитувани господа,

Имаме чест да предложиме, доколку е тоа прифатливо за вашата Влада, ова писмо заедно со вашата потврда да претставуваат замена за потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и придружување заедно со анексите и протоколите, парафирана од вашата Влада Европската комисија на 24 ноември 2000 година.

Исто така предлагаме, доколку е тоа прифатливо за вашата Влада, ова писмо заедно со вашата потврда да ја утврдуваат процедурата според која Декларациите на Договорните страни се усвојуваат во Финалниот акт при потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и придружување, со забелешката дека Декларациите, на ист начин како и оваа Спогодба, ќе бидат предмет на сите процедури неопходни за обезбедување на нивната валидност.

Текстот на Спогодбата за стабилизација и придружување со анексите и протоколите, како и Заедничките декларации усвоени од Страните, се приложени кон оваа размена на писма.

Исто така, кон оваа размена на писма се приложени 2 Унилатерални изјави на Европската заедница со кои е запозната вашата страна.

Размената на писма треба да се смета како еквивалент на потпишувањето.

Текстовите на Спогодбата и декларациите кои се предмет на размената на писма подлежат на одобрување од страна на Европските заедници и нејзините земји членки.

Ве молам, почитувани господа, да ги примите изразите на нашето највисоко почитување.

За Европските заедници

(два потписи)

За Кралството Белгија
(потпис)

Ова потпишување еднакво ги обврзува Француската заедница, Фламанската заедница, Германофонската заедница, Валонскиот Регион, Фламанскиот Регион и Регионот Брисел-Главен град.

За кралството Данска
(потпис)

За Сојузна Република Германија
(потпис)

За Хеленската Република
(потпис)

За Кралството Шпанија
(потпис)

За Француската Република
(потпис)

За Ирска
(потпис)

За Италијанската Република
(потпис)

За Големото Војводство Луксембург
(потпис)

За Кралството Холандија
(потпис)

За Република Австрија
(потпис)

За Република Португалија
(потпис)

За Република Финска
(потпис)

За Кралството Шведска
(потпис)

За Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска
(потпис)

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА
Претседател

Луксембург, 9 април 2001 година

Почитувани господа,

Имам чест да го потврдам приемот на Вашето писмо кое се однесува на потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и придружување меѓу Република Македонија и Европските заедници и нејзините земји членки, заедно со анексите и протоколите, парафирана од мојата Влада и Европската комисија на 24 ноември 2000 година. Потврдувам дека мојата Влада е согласна ова писмо заедно со Вашето писмо да претставуваат замена за потпишувањето на Спогодбата.

Исто така, мојата Влада се согласува ова писмо заедно со Вашето писмо да ја утврдуваат процедурата според која Декларациите на Договорните страни се усвојуваат во Финалниот акт при потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и придружување, со забелешката дека Декларациите, на ист начин како и оваа Спогодба, ќе бидат предмет на сите процедури неопходни за обезбедување на нивната валидност.

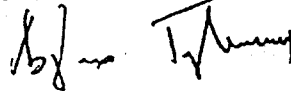
Потврдувам дека кон оваа размена на писма се приложени текстот на Спогодбата за стабилизација и придружување и Заедничките декларации усвоени од Страните, како и 2 унилатерални Изјави на Европската заедница со кои е запозната мојата Влада.

Оваа размена на писма ја сметаме за еквивалент на потпишувањето.

Текстовите на Спогодбата и декларациите кои се предмет на размената на писма подлежат на одобрување од страна на Република Македонија и на Европските заедници и нејзините земји членки.

Меѓутоа, изјавувам дека Република Македонија не ја прифаќа деноминацијата за мојата земја употребена во погоре споменатите документи, имајќи во вид дека уставното име на мојата земја е Република Македонија.

ЉУБЧО ГЕОРГИЕВСКИ

**ЕВРОПСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И
НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ ЧЛЕНКИ**

THE EUROPEAN COMMUNITIES
AND THEIR MEMBER STATES

Luxembourg, 9 April 2001

The Prime Minister of the
Government of the former Yugoslav
Republic of Macedonia

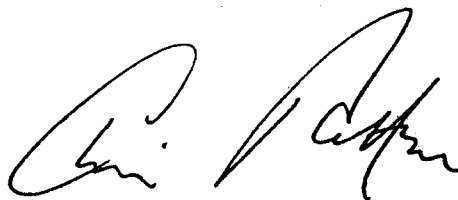
Dear Sir,

We have the honour to acknowledge receipt of your letter dated 9 April 2001.

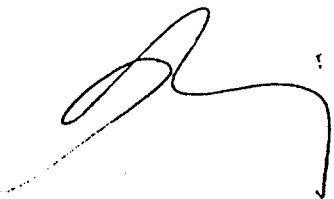
The European Communities and their Member States note that the Exchange of Letters between the plenipotentiaries of the European Communities and their Member States and the Prime Minister of the Government of the former Yugoslav Republic of Macedonia, which takes the place of the signature of the Stabilisation and Association Agreement with Annexes and Protocols, and of the procedure whereby Declarations by the Contracting Parties would be adopted in a Final Act on the signing of the Agreement has been accomplished, and that this cannot be interpreted as acceptance or recognition by the European Communities and their Member States in whatever form or content of a denomination other than the "former Yugoslav Republic of Macedonia".

Please accept, Sir, the assurance of our highest consideration.

For the European Communities

For the Kingdom of Belgium

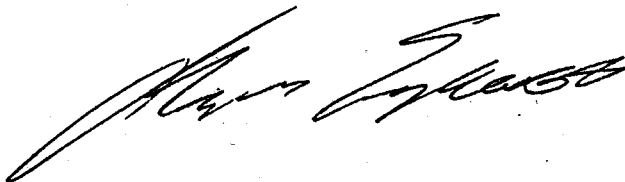

Cette signature engage également la Communauté française, la Communauté flamande, la Communauté germanophone, la Région wallonne, la Région flamande et la Région de Bruxelles-Capitale.

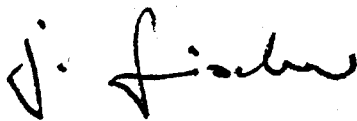
Deze handtekening verbindt eveneens de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap, het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijke Gewest.

Diese Unterschrift bindet zugleich die Deutschsprachige Gemeinschaft, die Flämische Gemeinschaft, die Französische Gemeinschaft, die Wallonische Region, die Flämische Region und die Region Brüssel-Hauptstadt.

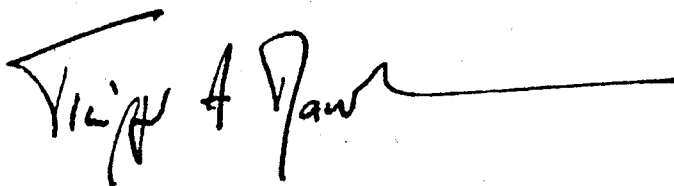
For the Kingdom of Denmark

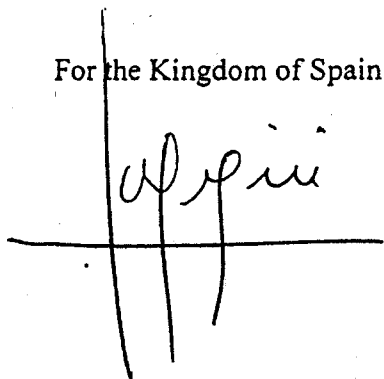
For the Federal Republic of Germany

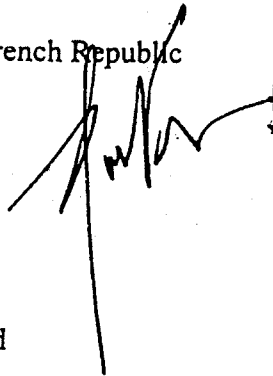
For the Hellenic Republic

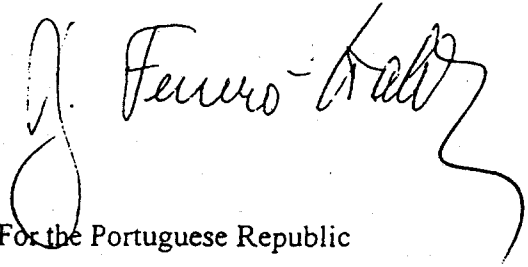
For the Kingdom of Spain

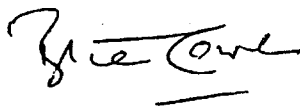
For the French Republic

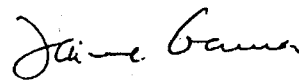
For the Republic of Austria

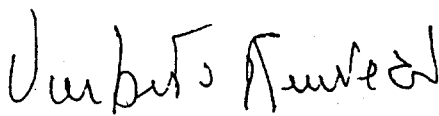
For Ireland

For the Portuguese Republic

For the Italian Republic

For the Republic of Finland

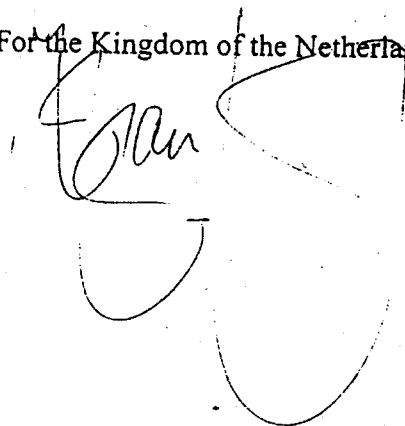
For the Grand Duchy of Luxembourg

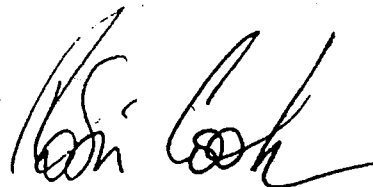
For the Kingdom of Sweden

For the Kingdom of the Netherlands

For the United Kingdom of Great Britain
and Northern Ireland

превод

ЕВРОПСКИТЕ ЗАЕДНИЦИ И
НЕЈЗИНИТЕ ЗЕМЈИ-ЧЛЕНКИ

Луксембург, 9 април 2001 година

ДО
Претседателот на Владата
на Република Македонија

Почитувани господа,

Имаме чест да го потврдиме приемот на вашето писмо од 9 април 2001 година.

Европските заедници и нејзините земји-членки нотираат дека е извршена Размената на писма меѓу ополномоштените на Европските заедници и нејзините земји-членки и Претседателот на Владата на Република Македонија, која претставува замена за потпишувањето на Спогодбата за стабилизација и придружување, со анексите и протоколите, и на процедурата според која Декларациите на Договорните страни се усвојуваат во Финалниот акт при потпишувањето на Спогодбата, како и дека не може да се интерпретира како прифаќање или признавање од страна на Европските заедници и нејзините земји-членки на деноминација во било која друга форма или содржина освен "поранешна Југословенска Република Македонија".

Ве молам, почитувани господа, да ги примите изразите на нашето највисоко почитување.

За Европските заедници
(два потписи)

За Кралството Белгија

(потпис)

Ова потпишување еднакво ги обврзува Француската заедница, Фламанската заедница, Германофонската заедница, Валонскиот Регион, Фламанскиот Регион и Регионот Брисел-Главен град.

За кралството Данска

(потпис)

За Сојузна Република Германија

(потпис)

За Хеленската Република

(потпис)

За Кралството Шпанија

(потпис)

За Француската Република

(потпис)

За Ирска

(потпис)

За Италијанската Република

(потпис)

За Големото Војводство Луксембург

(потпис)

За Кралството Холандија

(потпис)

За Република Австрија

(потпис)

За Република Португалија

(потпис)

За Република Финска

(потпис)

За Кралството Шведска

(потпис)

За Обединетото Кралство на Велика Британија и Северна Ирска

(потпис)

Спогодба
за стабилизација и асоцијација

меѓу

Република Македонија и Европските
заедници и нивните земји-членки

СПОГОДБА ЗА СТАБИЛИЗАЦИЈА И АСОЦИЈАЦИЈА

меѓу Република Македонија, од една страна, и Европските заедници и нивните земји-членки, од друга страна

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, во натамошниот текст "Република Македонија",

од една страна, и

КРАЛСТВОТО БЕЛГИЈА,
КРАЛСТВОТО ДАНСКА,
СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЈА,
РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА,
КРАЛСТВОТО ШПАНИЈА,
ФРАНЦУСКАТА РЕПУБЛИКА,
ИРСКА,
ИТАЛИЈАНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ГОЛЕМОТО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ,
КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА,
РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА,
ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА ФИНСКА,
КРАЛСТВОТО ШВЕДСКА,
ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА,

договорните страни во Договорот за основање на Европската заедница, Договорот за основање на Европската заедница за јаглен и челик, Договорот за основање на Европската заедница за атомска енергија и Договорот за Европската унија, во натамошниот текст "земји-членки" и

ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА, ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ЈАГЛЕН И ЧЕЛИК,
ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА АТОМСКА ЕНЕРГИЈА,

во натамошниот текст "Заедница",

од друга страна,

Имајќи ги предвид цврстите врски меѓу Страните и вредностите што ги споделуваат, нивната желба да ги зајакнат тие врски и да воспостават блиска и трајна соработка врз основа на реципроцитет и заемен интерес, што треба на Република Македонија да и овозможи понатаму да ги зајакне и да ги прошири претходно воспоставените односи, особено со Спогодбата за соработка потпишана на 29 април 1997 година со размена на писма, која стапи во сила на 1 јануари 1998 година;

Имајќи го предвид односот меѓу Страните, областа на сувоземниот сообраќај треба и натаму да биде регулирана со Спогодбата меѓу Европската економска заедница и Република Македонија во областа на сообраќајот, потпишана на 29 јуни 1997 година, која стапи во сила на 28 ноември 1997 година;

Имајќи го во предвид значењето на оваа Спогодба, во рамките на Процесот за стабилизација и асоцијација со земјите од Југоисточна Европа, како и во рамките на Пактот за стабилност, тој треба да биде и понатаму развиван низ заедничка стратегија на ЕУ за Регионот, за воспоставување и консолидирање стабилен европски поредок заснован врз соработка, чија главна потпора е Европската унија;

Имајќи ја предвид определбата на Страните со сите средства да придонесат за политичка, економска и институционална стабилизација во Република Македонија, како и во Регионот, за што поголем развој на граѓанско општество и демократизација, формирање институции и реформа на јавната администрација, зајакната трговска и економска соработка, јакнење на националната и регионалната безбедност, како и зголемена соработка во областа на правдата и внатрешните работи;

Имајќи ја предвид определбата на Страните за зголемување на политичките и економските слободи, како основа на оваа Спогодба, како и нивната определба за почитување на човековите права и владеење на правото, како и правата на лицата за самоопределување за националната припадност и демократските принципи низ слободни и фер-избори и повеќепартиски систем;

Имајќи ја предвид определбата на Страните за принципите на слободното пазарно стопанство и готовноста на Заедницата да даде свој придонес за економските реформи во Република Македонија;

Имајќи ја предвид определбата на Страните за целосна имплементација на сите принципи и одредби од Повелбата на ОН, на ОБСЕ, а особено на оние од Завршниот акт од Хелсинки, завршните документи од конференциите во Мадрид и во Виена, Париската повелба за нова Европа и од Пактот за стабилност за Југоисточна Европа од Келн, како и да придонесе за регионална стабилност и соработка меѓу земјите од Регионот;

Со желба да се воспостави редовен политички дијалог за билатерални и меѓународни прашања од заеднички интерес, вклучувајќи ги и регионалните аспекти;

Имајќи ја предвид определбата на Страните за слободна трговија, согласно со правата и обврските кои произлегуваат од СТО;

Убедени дека Спогодбата за стабилизација и асоцијација ќе создаде нова клима за економска соработка меѓу нив, а пред сè за развој на трговијата и инвестициите, како клучни фактори за економско реструктурирање и модернизација;

Имајќи ја предвид определбата на Република Македонија да го сообрази своето законодавство кон она на Заедницата;

Водејќи сметка за волјата на Заедницата да даде решителен придонес за имплементација на реформата и да ги искористи сите расположливи инструменти за соработка и техничка, финансиска и економска помош за сеопфатна индикативна повеќегодишна основа, се основна заложба;

Потврдувајќи дека одредбите од оваа Спогодба, што спаѓаат во Дел III, Глава IV од Договорот за основање на Европската заедница, ги обврзуваат Обединетото Кралство и Ирска како одделни договорни страни, а не како дел од Европската заедница, се додека Обединетото Кралство или Ирска (како што може да биде случај) не ја извести Република Македонија дека е обврзана како дел од Европската заедница, согласно Протоколот за положбата на Обединетото Кралство и Ирска како Анекс кон Договорот за Европската унија и Договорот за основање на Европската заедница. Истото се однесува на Данска, согласно Протоколот кон овие договори за положбата на Данска;

Повикувајќи се на готовноста на Европската унија да ја интегрира Република Македонија во најголема можна мерка во политичките и економските текови на Европа и нејзиниот статус како потенцијален кандидат за членство во ЕУ, врз основа на Договорот за Европската унија и исполнувањето на критериумите дефинирани од страна на Европскиот совет во јуни 1993 година, се предмет на успешна имплементација на оваа Спогодба, особено во поглед на регионалната соработка;

ОДЛУЧИЈА да ја склучат овоја Спогодба и за таа цел ги определија како свои ополномоштеници:

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

- Љубчо ГЕОРГИЕВСКИ,

Претседател на Владата на Република Македонија

ЕВРОПСКА ЗАЕДНИЦА

- Anna LINDH,

Министер за надворешни работи на Кралството Шведска

Претседавач на Советот на Европската унија

- Chris PATTEN,

Член на Комисијата на Европските заедници

КОИ, откако разменија целосни полномоштва, утврдени во добра и уредна форма,

СЕ ДОГОВОРИЈА ЗА СЛЕДНОВО:

Член 1

1. Со ова се воспоставува асоцијација помеѓу Заедницата и нејзините земји-членки, од една страна, и Република Македонија, од друга страна.

2. Целите на оваа асоцијација се:

- да обезбеди соодветна рамка за политички дијалог, овозможувајќи развој на блиски политички односи меѓу Страните;
- да ги поддржи напорите на Република Македонија за развој на економската и меѓународната соработка, и усогласување на законодавството со она на Заедницата;
- да промовира урамнотежени економски односи и постапно да се развива слободна трговска зона помеѓу Заедницата и Република Македонија;
- да ја негува регионалната соработка на сите полиња што се опфатени со оваа Спогодба.

ГЛАВА I ОПШТИ НАЧЕЛА

Член 2

Почитување на демократските принципи и човековите права, прокламирани во Универзалната декларација за човекови права и како што е дефинирано во Финалниот акт од Хелсинки и Париската повелба за нова Европа, почитување на правилата од меѓународното право и владеење на правото, како и начелата за пазарно стопанство содржани во Бонската конференција на КЕБС за економска соработка, ја формираат основата за домашната и надворешната политика на Страните и претставуваат основни елементи на оваа Спогодба.

Член 3

Меѓународниот и регионалниот мир и стабилност, како и развојот на добрососедските односи се суштински за Процесот на стабилизација и асоцијација. Склучувањето и спроведувањето на оваа Спогодба се во рамките на регионалниот пристап на Заедницата, дефиниран со заклучоците на Советот од 29 април 1997, заснован врз индивидуалните постигнувања на земјите од Регионот.

Член 4

Република Македонија се обврзува да воспостави соработка и добрососедски односи со другите земји од регионот, вклучувајќи соодветно ниво на заемни отстапки во однос на движењето на луѓе, стоки, капитал и услуги, како и развивање на проекти од заеднички интерес. Оваа определба претставува клучен фактор за развојот на односите и соработката меѓу Заедницата и Република Македонија и на тој начин придонесува за стабилноста во Регионот.

Член 5

1. Асоцијацијата ќе биде целосно постигната во текот на максимум 10 години, додека трае транзициониот период, кој ќе биде поделен во две последователни фази. Целта на ваквата поделба на две последователни фази е поради тоа што одредбите на Спогодбата за стабилизација и асоцијација треба да се имплементираат прогресивно и да се фокусира на областите опишани подолу во Главите III, V, VI и VII за време на првата фаза.
2. Советот за стабилизација и асоцијација, основан со Членот 108, треба редовно да ги прегледува примената на Спогодбата како и правните, административните, институционалните и економските реформи што ги презема Република Македонија во светлина на преамбулата и во согласност со општите начела наведени во оваа Спогодба.
3. Четири години по стапувањето во сила на Спогодбата, Советот за стабилизација и асоцијација треба да го оцени постигнатиот напредок и да реши за започнувањето на втората фаза и за нејзиното времетраење, како и за какви било можни промени кои треба да се направат во однос на содржината на одредбите што ќе ја регулираат втората фаза. При таквото одлучување, тој ќе ги земе предвид резултатите од горенаведеното разгледување.
4. Двете фази, што се предвидени во став 1 и став 3, не се однесуваат на Главата IV.

Член 6

Спогодбата ќе биде целосно компатибилна со соодветните одредби на СТО, особено на членот XXIV од ГАТТ од 1994 година и членот V од ГАТС.

ГЛАВА II ПОЛИТИЧКИ ДИЈАЛОГ

Член 7

Политичкиот дијалог помеѓу Страните и понатаму ќе се развива и интензивира. Тој треба да го придружува и да го зацврстува приближувањето на Европската унија и Република Македонија и да придонесува кон воспоставување блиски врски на солидарност и пронаоѓање нови форми на соработка меѓу Страните.

Политичкиот дијалог е наменет да промовира особено:

- зголемена конвергентност на ставовите на Страните за меѓународните прашања, особено за оние прашања кои најверојатно ќе имаат значајно влијание врз Страните;
- регионална соработка и унапредување на добрососедските односи;
- заеднички гледишта за безбедноста и стабилноста во Европа, вклучувајќи ги и подрачјата опфатени со заедничката надворешна и безбедносна политика на Европската унија.

Член 8

Политичкиот дијалог може да се одвива во мултилатерална рамка или како регионален дијалог, во кој ќе бидат вклучени другите земји од Регионот.

Член 9

1. Политичкиот дијалог на министерско ниво ќе се одржува во рамките на Советот за стабилизација и асоцијација, кој ќе ја има општата надлежност за какво било прашање што Страните би сакале да му го упатат.

2. На барање на Страните, политичкиот дијалог може да се одржува и во следниве форми:

- состаноци, онаму каде што е потребно тоа, на високи официјални претставници на Република Македонија, од една страна, и Претседавачот на Советот на Европската унија и на Комисијата, од друга страна;
- користејќи ги сите дипломатски канали меѓу Страните, вклучувајќи и соодветни контакти во трети земји, како и во рамките на Обединетите нации, ОБСЕ и други меѓународни форуми;
- сите други средства кои можат да дадат корисен придонес за зацврстувањето, развојот и забрзувањето на овој дијалог.

Член 10

Политичкиот дијалог на парламентарно ниво ќе се одржува во рамките на Парламентарниот комитет за стабилизација и асоцијација, основан со Членот 114.

ГЛАВА III РЕГИОНАЛНА СОРАБОТКА

Член 11

Во согласност со нејзините заложби за мир, стабилност и развој на добрососедските односи, Република Македонија активно ќе ја поттикнува регионалната соработка. Заедницата, преку програмите за техничка помош, исто така ќе ги поддржува проектите што имаат регионална или прекугранична димензија.

Секогаш кога Република Македонија ќе предвиди да ја зајакне својата соработка со некоја од земјите споменати подолу, во Членовите 12 до 14, таа, ќе ја информира и ќе се консултира со Заедницата и со нејзините земји-членки, во согласност со одредбите од Глава X.

Член 12

Соработка со други земји кои ќе ја потпишат Спогодбата за стабилизација и асоцијација

Не подоцна од моментот кога барем една Спогодба за стабилизација и асоцијација ќе биде потпишана со некоја од земјите на кои се однесува Процесот на стабилизација и асоцијација, Република Македонија ќе отпочне преговори со определената земја или земји, со цел потпишување на конвенција за регионална соработка чија цел е да за се зголеми обемот на соработка меѓу земјите на кои се однесува.

Главните елементи на оваа конвенција ќе бидат:

- политички дијалог;
- основање слободна трговска зона меѓу Страните, усогласена со релевантните одредби на СТО;
- заемни концесии во однос на движењето на работници, основање друштва, давање услуги, тековни плаќања и движење на капитал, на ниво еквивалентно на она од оваа Спогодба;
- одредби за соработка во други области, било да се регулирани или не со оваа Спогодба, а особено во областа на правдата и внатрешните работи.

Оваа конвенција ќе содржи одредби за создавање неопходни институционални механизми, онаму каде што е неопходно.

Оваа конвенција за регионална соработка треба да се склучи во рок од две години по стапувањето во сила барем на втората Спогодба за стабилизација и асоцијација. Подготвеноста на Република Македонија за склучување на ваква конвенција ќе биде услов за натамошен развој на односите меѓу Република Македонија и ЕУ.

Член 13

Соработка со други земји на кои се однесува Процесот за стабилизација и асоцијација

Република Македонија ќе се вклучи во регионална соработка со другите земји на кои се однесува Процесот за стабилизација и асоцијација, во некои или во сите полиња на соработка што се опфатени со оваа Спогодба, особено оние од заеднички интерес. Оваа соработка треба да биде во согласност со начелата и целите на оваа Спогодба.

Член 14

Соработка со земјите-кандидати за пристапување кон ЕУ

Република Македонија може да ја зајакне нејзината соработка и да склучи конвенција за регионална соработка со која било земја- кандидат за пристапување кон ЕУ, од сите области на соработка што се опфатени со оваа Спогодба. Оваа конвенција ќе има за цел постепено да ги зацврстува билатералните односи меѓу Република Македонија и определената земја на утврденото ниво на односите меѓу Европската заедница и земјите-членки со оваа земја.

ГЛАВА IV СЛОБОДНО ДВИЖЕЊЕ НА СТОКИ

Член 15

1. Заедницата и Република Македонија постапно ќе воспостават слободна трговска зона, за период што ќе трае максимум 10 години, со самото стапување во сила на оваа Спогодба, согласно одредбите на истата и во согласност со одредбите на ГАТТ од 1994 година и на СТО. Притоа тие треба да ги земат предвид конкретните барања наведени подолу.
2. Во трговијата помеѓу двете Страни за класификацијата на стоките ќе биде применета Комбинираната номенклатура за стоки.
3. Основните царински стапки за секој производ, за којшто ќе се применуваат последователни намалувања наведени во оваа Спогодба, ќе бидат оние што се применливи *erga omnes* на денот пред потпишувањето на Спогодбата.
4. Доколку по потпишувањето на Спогодбата се примени намалувања на царините на *erga omnes* основа, а особено намалувања што се резултат на преговорите за царини со СТО, ваквите намалени царински стапки ќе бидат заменети со основните царински стапки што се наведени во точка 3 од денот кога ваквите намалувања ќе се применат.
5. Заедницата и Република Македонија ќе се известат меѓу себе за соодветните основни царински стапки.

ПОГЛАВЈЕ I ИНДУСТРИСКИ ПРОИЗВОДИ

Член 16

1. Одредбите од оваа Поглавје ќе се однесуваат на производите што потекнуваат од Заедницата или од Република Македонија, наведени во Поглавјата 25 до 97 од Комбинираната номенклатура, со исклучок на оние производи што се наведени во Анексот I, параграф I (ii) од Спогодбата за земјоделство (ГАТТ 1994).
2. Одредбите од Членовите 17 и 18 нема да се однесуваат ниту на текстилните производи ниту на производите од челик, како што е наведено во Членовите 22 и 23.
3. Трговијата меѓу Страните со производите, што се опфатени со Договорот за основање Европска заедница за атомска енергија, ќе се извршува во согласност со одредбите од тој Договор.

Член 17

1. Царинските давачки за увозот на производите во Заедницата, што потекнуваат од Република Македонија, ќе бидат укинати штом ќе стапи во сила оваа Спогодба.

2. Квантитативните ограничувања на увозот и мерките кои имаат исто влијание врз увозот во Заедницата, за производите што потекнуваат од Република Македонија, ќе бидат укинати на денот од стапување во сила на оваа Спогодба.

Член 18

1. Царинските давачки за увозот во Република Македонија за стоките што потекнуваат од Заедницата, освен оние наведени во Анексите I и II, ќе бидат укинати со стапувањето во сила на оваа Спогодба.

2. Царинските давачки за увозот во Република Македонија на производите што потекнуваат од Заедницата, наведени во Анекс I, ќе бидат прогресивно намалувани во согласност со следниов временска распоред:

- на 1-ви јануари од првата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 90% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од втората година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 80% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од третата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 70% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од четвртата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 60% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од петтата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 50% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од шестата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 40% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од седмата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 30% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од осмата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 20% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од деветтата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба секоја царинска давачка ќе биде намалена на 10% од основната давачка;
- на 1-ви јануари од десеттата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба преостанатите царински давачки ќе бидат укинати.

3. Царинските давачки на увозот во Република Македонија за производите што потекнуваат од Заедницата, наведени во Анекс II, ќе бидат прогресивно намалувани и укинати во согласност со временскиот распоред, наведен во Анексот.

4. Квантитативните ограничувања на увозот и мерките кои имаат исто влијание врз увозот во Република Македонија за производите што потекнуваат од Заедницата ќе бидат укинати со денот на стапување во сила на оваа Спогодба.

Член 19

Со стапувањето во сила на оваа Спогодба, Заедницата и Република Македонија меѓусебно ќе ги укинат сите давачки во трговијата кои имаат исти ефекти како царинските давачки на увозот.

Член 20

1. Со стапувањето во сила на оваа Спогодба, Заедницата и Република Македонија ќе ги укинат сите царински и други давачки кои имаат ист ефект врз извозот.

2. Со стапувањето во сила на оваа Спогодба, Заедницата и Република Македонија меѓусебно ќе ги укинат сите квантитативни ограничувања и мерки кои имаат ист ефект врз извозот.

Член 21

Доколку општата економска состојба и состојбата во соодветниот економски сектор го дозволува тоа, Република Македонија ја изразува подготвеноста да ги намали царинските стапки во трговијата со Заедницата побрзо отколку што е предвидено со Членот 18.

Советот за стабилизација и асоцијација ќе даде препораки во таа насока.

Член 22

Протоколот 1 ги пропишува аранжманите што се однесуваат за текстилните производи што се споменати овде.

Член 23

Протоколот 2 ги пропишува аранжманите што се однесуваат на производите од челик што се споменати овде.

ПОГЛАВЈЕ II ЗЕМЈОДЕЛСТВО И РИБАРСТВО

Член 24

Дефиниција

1. Одредбите од ова Поглавје се однесуваат на трговијата со земјоделски и рибни производи, што потекнуваат од Република Македонија или од Заедницата.
2. Изразот “земјоделски и рибни производи” се однесува на производите што се наведени во Поглавјата 1 до 24 од Комбинираната номенклатура и на производите што се наведени во Анексот I, параграф 1, (ii), од Договорот за земјоделство (ГАТТ 1994).
3. Оваа дефиниција ги опфаќа рибите и рибните производи од глава 3, тарифни ознаки 1604 и 1605 и под-ознаки 0511 91, 2301 20 00 и дел од 1902 20^{1*}.

Член 25

Протоколот 3 ги пропишува трговските аранжмани за преработените земјоделски производи кои се наведени во него.

Член 26

1. Со стапувањето во сила на Спогодбата, Заедницата ќе ги укине сите квантитативни ограничувања, како и мерки кои имаат еднакво влијание на увозот на земјоделски и рибни производи што потекнуваат од Република Македонија.
2. Со стапувањето во сила на Спогодбата, Република Македонија ќе ги укине сите квантитативни ограничувања, како и мерки кои имаат еднакво влијание, на увозот на земјоделски и рибни производи што потекнуваат од Заедницата.

¹ * Делот од 1902 20 е за „теста полнети, варени или неварени или поинаку приготвени, со содржина повеќе од 20 % по маса на риби, черупкари, мекотелци или други водни безрбетници ”

Член 27

Земјоделски производи

1. Од денот во стапување на сила на оваа Спогодба, Заедницата ќе ги укине царинските давачки и другите давачки кои имаат ист ефект за увозот на земјоделските производи по потекло од Република Македонија, освен оние опфатени со тарифните ознаки 0102, 0201, 0202 и 2204 од Комбинираната номенклатура.

За производите опфатени со Поглавјата 7 и 8 од Комбинираната номенклатура, за кои Заедничката царинска тарифа предвидува плаќање царина на вредноста и на посебни давачки, укинувањето на давачките се однесува само на царината на вредноста.

2. Од денот во стапување на сила на оваа Спогодба, Заедницата ќе ги утврди царинските давачки што ќе се применуваат при увозот во Заедницата на телешко месо („*baby-beef*“) производи дефинирани во Анекс III по потекло од Република Македонија, на 20% од царината на вредноста - давачката и 20% од посебната давачка утврдена во Заедничката царинска тарифа на Европските заедници, во рамките на ограничениот обем од годишната тарифна квота од 1 650 тони изразени во обработена тежина (*carcass*).

3. Од денот во стапувањето на сила на оваа Спогодба, Република Македонија:

(а) ќе ги укине царинските давачки што се применуваат при увозот за некои земјоделски производи, по потекло од Заедницата, наведени во Анекс IV (а);

(б) ќе ги укине царинските давачки кои се применуваат при увозот на некои земјоделски производи по потекло од Заедницата, наведени во Анексот IV (б), согласно тарифните квоти определени за секој производ во тој Анекс. За количините што ги надминуваат тарифните квоти, Република Македонија ќе ги намали прогресивно царинските давачки, во согласност со временскиот распоред определен за секој производ во тој Анекс.

(ц) прогресивно ќе ги намали царинските давачки што се применуваат при увозот на некои земјоделски производи по потекло од Заедницата, наведени во Анекс IV(ц) во рамките на ограничувањата на тарифните квоти и во согласност со временскиот распоред што се однесува за секој производ во овој Анекс.

4. Трговските аранжмани за виното и алкохолните пијалаци ќе бидат дефинирани во одделен договор за вино и алкохолни пијалаци.

Член 28

Рибни производи

1. Со стапувањето во сила на оваа Спогодба, Заедницата целосно ќе ги укине царинските давачки за риби и рибни производи по потекло од Република Македонија. Производите наведени во Анекс V(a) ќе бидат предмет на одредбите што се наведени подолу.

2. Со стапувањето во сила на оваа Спогодба, Република Македонија ќе ги укине сите давачки што имаат ист ефект со царинските давачки и истите ќе ги намали за риби и рибните производи по потекло од Европската заедница за 50% од царините што важат за најповластена нација. Преостанатите давачки ќе бидат намалувани за период од шест години и ќе бидат укинати до крајот на тој период.

Правилата содржани во оваа точка нема да се применуваат на производите наведени во Анекс V(б), што ќе бидат предмет на царински намалувања наведени во споменатиот Анекс.

Член 29

1. Земајќи ги предвид обемот на трговијата на земјоделски и рибни производи меѓу Страните, нивната особена чувствителност, правилата на Заедничката политика за земјоделство и рибарство на Заедницата, прописите за земјоделската политика на Република Македонија, улогата на земјоделството во стопанството на Република Македонија, производниот и извозниот потенцијал на нејзините традиционални гранки и пазари и последиците од мултилатералните трговски преговори во рамките на СТО, Република Македонија и Заедницата во рамките на Советот за стабилизација и асоцијација не подоцна од 1 јануари 2003, ќе ги испитаат, производ по производ, на утврдена и реципрочна основа, можностите за меѓусебно доделување понатамошни концесии во поглед на спроведување на поголема либерализација на трговијата за земјоделските и рибните производи.

2. Одредбите од ова Поглавје во ниеден случај нема да влијаат врз примената на поповолни мерки од едната или од другата Страна, на унилатерална основа.

Член 30

Независно од другите одредби од оваа Спогодба, а особено од членот 37, имајќи ја предвид особената чувствителност на земјоделските и рибните пазари, доколку увозот на производите што потекнуваат од една од двете Страни, кои

се предмет на концесии доделени во согласност со членот 25, 27 и 28, предизвикуваат сериозни нарушувања на пазарите или на нивните домашни регулативни механизми, на другата Страна, двете Страни веднаш ќе пристапат кон консултации за да се изнајде соодветно решение. Барајќи решение, засегнатата Страна може да преземе соодветни мерки што ѝ смета за неопходни.

ПОГЛАВЈЕ III ЗАЕДНИЧКИ ОДРЕДБИ

Член 31

Одредбите од ова Поглавје ќе се применуваат меѓу Страните, за трговијата со сите производи, освен доколку не е поинаку предвидено во ова Поглавје или во Протоколите 1, 2 и 3.

Член 32

Застој

1. Од денот на стапувањето во сила на оваа Спогодба, во трговијата меѓу Заедницата и Република Македонија нема да бидат воведени нови царински давачки на увозот или извозот, или трошоци кои имаат ист ефект, ниту ќе бидат зголемени постојните што се применуваат.

2. Од денот на стапувањето во сила на оваа Спогодба, во трговијата меѓу Заедницата и Република Македонија нема да бидат воведени нови квантитативни ограничувања на увозот и извозот, или мерки кои имаат ист ефект, ниту постојните што се применуваат ќе бидат поограничувачки.

3. Без да се ограничат концесиите, предвидени во членот 26, одредбите од став 1 и став 2 од овој член нема на кој било начин да го ограничуваат спроведувањето на одредена земјоделска политика на Република Македонија и на Заедницата, или да бидат преземени какви било мерки во рамките на ваквите политики се додека увозниот режим од Анексите III, IV(a)(6)(ц) и V(a)(6) не е засегнат.

Член 33

Забрана на даночна дискриминација

1. Страните ќе се воздржат или ќе ги укинат онаму каде што постојат, мерките или практиката од внатрешна фискална природа со кои се воспоставува дискриминација, било директно било индиректно помеѓу производите од едната Страна и сличните производи што потекнуваат од територијата на другата Страна.

2. Производите што се извезуваат на територијата на една од Страните не можат да се користат за отплаќање на домашни индиректни даноци во износ што е над износот на индиректните давачки пропишани за нив.

Член 34

Одредбите што се однесуваат на укинувањето на царинските давачки за увозот, исто така ќе се применуваат на царинските давачки од фискална природа.

Член 35

Царински унии, слободни трговски зони и договори за прекугранична трговија

1. Оваа Спогодба не треба да го исклучува одржувањето или основањето царински унии, слободни трговски зони или договори за погранична трговија, освен доколку тие не ги менуваат трговските одредби предвидени со оваа Спогодба.

2. За време на преодните периоди, предвидени во членовите 17 и 18, оваа Спогодба не треба да влијае на примената на специфичните преференцијални договори што го управуваат движењето на стоки или што се дадени во пограничните договори, склучени претходно меѓу една или повеќе договорни земји-членки и Социјалистичка Федеративна Република Југославија, а што ги наследила Република Македонија или произлегуваат од билатералните договори наведени во Глава III склучени од Република Македонија со цел да се промовира регионалната трговија.

3. Консултациите меѓу Страните ќе се одвиваат во рамките на Советот за стабилизација и асоцијација во врска со спогодбите опишани во точките 1 и 2 од овој член и онаму каде што ќе се побара, за други поважни прашања поврзани со нивната трговска политика кон трети земји. Посебно во случај кога трета земја пристапува кон Заедницата, таквите консултации ќе се одржат за да се осигури дека се води сметка за заедничките интереси на Заедницата и на Република Македонија наведени во оваа Спогодба.

Член 36

Дампинг

1. Доколку една од Страните утврди дека има дампинг во трговијата со другата Страна, согласно содржината на значењето на член VI од ГАТТ 1994, таа може да преземе соодветни мерки против оваа практика во согласност со Договорот за имплементација на член VI од ГАТТ 1994 и своето домашно законодавство.

2. Во врска со точка 1 од овој Член, Советот за стабилизација и асоцијација ќе биде информиран за случајот на дампинг штом властите на Страната-увозник ќе покренат истрага. Кога дампингот нема да престане, согласно содржината на значењето на член VI од ГАТТ или нема да се постигне друго задоволувачко решение во рок од 30 дена за прашањето што е упатено до Советот за стабилизација и асоцијација, Страната-увозник може да усвои соодветни мерки.

Член 37
Општа клаузула за заштита

1. Кога некој производ од едната Страна е увезен на територијата на другата Страна во прекумерни количества и под такви услови што предизвикуваат или се закануваат да предизвикаат:

- сериозна штета на домашната индустрија на слични или директно конкурентски производи на територијата на Страната која увезува; или
- сериозни нарушувања во кој било сектор на стопанството или потешкотии што можат да предизвикаат сериозно влошување на економската ситуација во регионот на Страната која увезува, таа може да преземе соодветни мерки под услови, согласно процедурите, што се наведени во овој член.

2. Заедницата и Република Македонија ќе применуваат заштитни мерки меѓу себе само во согласност со одредбите на оваа Спогодба. Таквите мерки нема да го надминат она што е неопходно за да се решат проблемите што произлегле и би требало вообичаено да се состојат од укинување на натамошното намалување на важечката царинска стапка за односниот производ, предвидена според оваа Спогодба или на зголемување на царинската стапка за тој производ.

Таквите мерки ќе содржат јасни елементи што прогресивно ќе водат до нивно укинување, најдоцна до крајот на поставениот период. Мерките не треба да се преземаат за период што ќе надмине една година. Во исклучителни околности, мерките можат да бидат преземани со максимално траење од три години. Ниедна заштитна мерка не може да се применува за увозот на производ кој претходно бил предмет на таква мерка, за период од најмалку три години од истекот на важноста на таа мерка.

3. Во случаите детално наведени во овој Член, пред преземањето на мерките предвидени со истиот, или во случаите за кои се применува Точка 4(б) од овој член, најбрзо што е можно, Заедницата или Република Македонија, како што може да биде случај, ќе ги достават сите релевантни информации до Комитетот за стабилизација и асоцијација, со цел да се најде решение прифатливо за двете Страни.

4. За спроведување на овие ставови, ќе се применуваат следниве одредби:

(а) потешкотиите што произлегуваат од ситуацијата што се однесува на овој член, треба да бидат доставени на разгледување до Комитетот за стабилизација и асоцијација, кој може да донесе секаква одлука потребна за да се разрешат ваквите потешкотии.

Доколку Комитетот за стабилизација и асоцијација или Страната-извозник не донесе одлука со која ќе се острнат тешкотиите или не се постигне друго задоволувачко решение во рок од 30 дена откако за тоа е известен Комитетот за стабилизација и асоцијација, Страната-увозник може да усвои мерки за справување со проблемот во согласност со овој член. При изборот на заштитните мерки, приоритет мора да им биде даден на оние кои најмалку го нарушуваат функционирањето на договорите воспоставени со оваа Спогодба.

(б) во случај на исклучителни и критични околности, кои бараат итна акција а предходното информирање или испитување го прават невозможно, засегнатата Страна може во ситуации наведени во овој член, да примени мерки на претпазливост неопходни да се справи со ситуацијата, за што треба веднаш да ја информира другата Страна.

5. Заштитните мерки треба да бидат веднаш доставени до Комитетот за стабилизација и асоцијација и ќе бидат предмет на периодични консултации на тоа тело, посебно со цел за воспоставување на временски распоред за нивното укинување, веднаш штом тоа ќе го дозволат околностите.

6. Во случај кога Заедницата или Република Македонија да го стават под сомнеж увозот на производи што предизвикуваат тешкотии споменати во овој член и наложуваат административна процедура која има за цел брзо обезбедување информации за трендот на трговските движења, ќе ја информира другата Страна.

Член 38

Клаузула за недостаток

1. Доколку примената на одредбите од ова Поглавје води кон:

(а) критичен недостаток, или опасност од недостаток, на храна или други производи непоходни за извозната Страна; или

(б) реекспорт на производ во трета земја кон која извозната Страна задржува квантитативни извозни ограничувања, извозни царини или мерки или давачки со еднаков ефект, и каде што гореспоменатите случаи предизвикуваат, или е извесно дека ќе предизвикаат големи потешкотии на извозната Страна, таа може да преземе соодветни мерки под условите и во согласност со процедурата предвидена во овој член.

2. Во изборот на мерките, првенство мора да им се даде на оние кои најмалку го нарушуваат функционирањето на аранжманите воспоставени со оваа Спогодба. Таквите мерки нема да бидат применувани на начин кој би претставувал средство за арбитрарна или неправедна дискриминација, во случаите каде што преовладуваат истите услови, или прикриено ограничување на трговијата и ќе бидат укинати штом условите повеќе не го оправдуваат нивното постоење.

3. Пред да се преземат мерките пропишани во точка 1 од овој член или, што е можно побрзо во случаите во кои точка 4 од овој член се применува, Заедницата или Република Македонија, во зависност од случајот, ќе ги

обезбедат сите релевантни информации за Комитетот за стабилизација и асоцијација, со намера барање на решение прифатливо за двете Страни. Страните во рамките на Комитетот за стабилизација и асоцијација можат да се согласат на какви било мерки потребни за запирање на тешкотиите. Ако за прашањето што му е упатено на Комитетот за стабилизација и асоцијација не се постигне согласност во рок од 30 дена, извозната страна може да примени мерки според овој член за извозот на производот за кој станува збор.

4. Кога посебни и критични ситуации кои бараат итна акција оневозможуваат претходно информирање или испитување, како што може да биде случај, Заедницата или Република Македонија, во зависност од тоа кој е засегнат, може да ги примени мерките на претпазливост неопходни за справување со ситуацијата и веднаш да ја информира другата Страна за тоа.

5. Комитетот за стабилизација и асоцијација веднаш ќе биде информиран за какви било мерки применети во согласност со овој Член и истите ќе бидат предмет на периодични консултации во рамките на ова тело, посебно со цел воспоставување временски распоред за нивна елиминација веднаш штом условите ќе го дозволат тоа.

Член 39

Државни монополи

Република Македонија прогресивно ќе ги приспособи сите државни монополи од комерцијален карактер за да се обезбеди дека, до крајот на петтата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба, нема да има дискриминација меѓу државјаните на земјите-членки и на Република Македонија во поглед на условите под кои производите се набавуваат и се пласираат на пазарот. Комитетот за стабилизација и асоцијација ќе биде информиран за мерките што се преземаат за постигнување на оваа цел.

Член 40

Протоколот 4 ги регулира правилата за потекло за примена на царинските преференцијали предвидени со оваа Спогодба.

Член 41

Дозволен ограничувања

Оваа Спогодба нема да исклучи забрани или ограничувања во увозот, извозот или транзитот на стоки оправдани врз основа на јавниот морал, јавната политика или јавната безбедност; заштитата на здравјето и животот на луѓето, животните или растенијата; заштитата на националните богатства со уметничка, историска или археолошка вредност или заштитата на правата на интелектуалната, индустриската и трговската сопственост, или правилата што се однесуваат на златото и среброто. Таквите забрани и ограничувања, како и да е, нема да претставуваат средства на наметната дискриминација или прикриено ограничување на трговијата меѓу Страните.

Член 42

Двете Страни се согласни да соработуваат за да ги намалат можностите за измама при примената на трговските одредби од оваа Спогодба.

Не засегнувајќи други одредби од оваа Спогодба, а посебно членовите 30, 37 и 88 и Протокол 4 каде што едната Страна цени дека постојат доволно докази за измама, како на пример значително зголемување на трговијата со производи од едната Страна на другата Страна над нивото што ги надминува економските услови, како што се нормалните производствени и извозни капацитети или избегнување да се обезбеди административна соработка, како што се бара заради проверка на евиденцијата на потеклото од страна на другата Страна, двете Страни треба веднаш да отпочнат со консултации со цел да се најде соодветно решение. Барајќи решение засегнатите Страни можат да преземат соодветни мерки што ги сметаат за неопходни. При изборот на мерките треба да се даде приоритет на оние кои најмалку го нарушуваат функционирањето на аранжманите воспоставени со оваа Спогодба.

Член 43

Примената на оваа Спогодба нема да ја попречи примената на одредбите на правото на Заедницата за Канарските Острови.

ГЛАВА V ДВИЖЕЊЕ НА РАБОТНИЦИ, ОСНОВАЊЕ , ДАВАЊЕ УСЛУГИ, КАПИТАЛ

ПОГЛАВЈЕ I ДВИЖЕЊЕ НА РАБОТНИЦИ

Член 44

1. Во зависност од условите и модалитетите кои се применуваат во секоја земја-членка:

- Работниците кои се државјани на Република Македонија и кои се легално вработени на територијата на земјата-членка ќе бидат ослободени од секаква дискриминација по национална основа, а што се однесува до работните услови, надоместоците или отпуштањето, со нив ќе постапува како со своите државјани;
- Сопругот/сопругата или децата на работникот кој е легално вработен на територијата на земјата-членка кои легално престојуваат, со исклучок на сезонските работници и работниците кои потпаѓаат под билатералните договори, во смисла на Член 45, доколку не е поинаку определено со тие договори, ќе имаат слободен пристап до пазарот на работна сила на таа земја-членка, за периодот колку што е одобрено вработувањето на работникот.

2. Република Македонија во зависност од условите и модалитетите во таа држава, ќе постапува како што е наведено во став 1 за работниците кои се државјани на земјата-членка и кои се легално вработени на споменатата држава, како и со нивните сопружници и деца кои легално претстојуваат во споменатата држава.

Член 45

1. Водејќи сметка за ситуацијата на пазарот на труд во земјите - членки, предмет на нивното законодавство и во согласност со правилата кои се во сила во земјите - членки, во областа на мобилноста на работниците:

- постојните олеснувања при вработување на работници од Република Македонија што ги даваат земјите-членки со билатерални договори треба да бидат запазени и по можност унапредени;
- другите земји-членки ќе ја испитаат можноста да склучат слични спогодби.

2. Советот за стабилизација и асоцијација ќе ги испита и другите можности, вклучувајќи го пристапот за професионална обука согласно важечките правила и процедури во земјите-членки и водејќи сметка за ситуацијата на пазарот на труд во земјите - членки и во Заедницата.

Член 46

Ќе се постават правила за координација на системот на социјална сигурност на работниците државјани на Република Македонија кои се легално вработени на територијата на земјата-членка или за нивните семејства кои престојуваат легално. За таа цел, одлуката на Советот за стабилизација и асоцијација не треба да влијае врз кои било права или обврски од билатералните договори, доколку тие обезбедуваат поповолен третман што ќе ги определи следниве одредби:

- сите периоди на осигурување, вработување или престој остварени на територијата на различни земји-членки ќе се собираат заради обезбедување пензија и анuitети по основ на староста, инвалидитетот и смртта и заради медицинска нега за тие работници или нивните членови од семејството.
- сите пензии или анuitети по основ на старост, смрт, повреди на работа или професионални болести, или инвалидитет што може да се јави како нивен резултат, со исклучок на неконтрибутивните бенефиции, ќе бидат слободни за пренесување на ниво што се применува во законот на должникот на државата или земјите-членки;
- работниците, за кои се однесува тоа, ќе примаат семејни додатоци за членовите од нивните семејства како што е дефинирано погоре;

Република Македонија на работниците кои се државјани на земјите-членки и кои се легално вработени на нејзината територија, како и на членовите од нивните семејства кои легално престојуваат таму, ќе им додели третман сличен на оној кој е наведен во втората и третата алинеа од став 1.

ПОГЛАВЈЕ II ОСНОВАЊЕ ПРЕТПРИЈАТИЈА

Член 47

За целите на оваа Спогодба:

(а) "Компанија на Заедницата" или "компанија на Република Македонија" соодветно, значи компанија што е основана во согласност со законите на земјата-членка или на Република Македонија соодветно и која има регистрирана канцеларија, централна управа или главно седиште на дејствување во Заедницата или во Република Македонија соодветно.

Сепак, доколку компанијата што е основана во согласност со законите на земјата-членка или на Република Македонија соодветно, има само регистрирана канцеларија на територијата на Заедницата или на Република Македонија соодветно, таа ќе се смета за компанија од Заедницата или од Република Македонија соодветно, доколку нејзиното работење содржи реални и трајни

врски со економијата на една од земјите-членки или на Република Македонија соодветно;

(б) "Подружница" на компанија значи компанија што е ефективно контролирано од првата компанија;

(ц) "Претставништво" на компанијата ќе значи деловно место кое нема својство на правно лице, кое покажува постојаност, како што е проширување на матичното тело, има менаџмент и е материјално опремено за да води деловни преговори со трети Страни така што третата страна, иако знаејќи дека подоцна, доколку е потребно, ќе има правна поврзаност со матичното тело, централата која е надвор, нема да работи директно со тоа матичното тело туку може да го пренесе бизнисот на местото каде што тој се извршува;

(д) "Основање" значи:

(i) што се однесува до државјаните, право на преземање деловни активности во одредени компании кои тие ефективно ги контролираат. Деловните активности на државјаните нема да опфатат барање за или вработување на пазарот на труд, ниту пак со тоа им се доделува право на пристап на пазарот на труд од другата Страна.

(ii) што се однесува до компаниите од Заедницата или од Република Македонија право да преземаат економски активности преку основање подружници или претставништва во Република Македонија или во Заедницата соодветно;

(е) "Работење" значи спроведување економски активности;

(ф) "Економски активности" во начело вклучуваат активности од индустриски, трговски и професионален карактер како и занаетчиски активности;

(г) "Државјанин на Заедницата" и државјанин на Република Македонија соодветно значи лице кое е државјанин на една од земјите-членки или на Република Македонија;

(х) што се однесува до меѓународниот поморски превоз, вклучувајќи ги и интермодалните операции на пловните објекти, државјаните од земјите-членки или од Република Македонија утврдени надвор од Заедницата или од Република Македонија соодветно, и бродските компании основани надвор од Заедницата или од Република Македонија и контролирани од државјаните на земјите-членки или од Република Македонија соодветно, ќе бидат исто така корисници на одредбите од ова Поглавје и Поглавјето III доколку нивните бродови се регистрирани во таа земја-членка или во Република Македонија соодветно во согласност со нивните законодавства.

- (i) “Финансиски услуги” значат активностите што се опишани во Анекс VI. Советот за стабилизација и асоцијација може да го прошири или да го измени опфатот на овој Анекс.

Член 48

1. Република Македонија по стапувањето во сила на оваа Спогодба:

- (i) во однос на основањето компании на Заедницата, ќе додели третман кој не е помалку поволен од оној кој им го доделува на своите компании или на компаниите од која било трета земја, доколку тој е поповолен, и;
- (ii) во однос на работењето на подружниците и претставништвата на компаниите од Заедницата во Република Македонија, штом ќе се основаат, ќе им се додели третман кој не е помалку поволен од оној кој им го доделува на своите компании или претставништва или на која било подружница и претставништво на компании од која било трета земја доколку тој е поповолен.

2. Република Македонија нема да донесува нови регулативи или мерки кои воведуваат дискриминација за основањето компании на Заедницата на нејзината територија или што се однесува до нивните активности, ако се веќе основани во споредба со нејзините компании.

3. Заедницата и земјите-членки од денот на стапувањето во сила на оваа Спогодба:

- (i) во однос на основањето компании од Република Македонија ќе им се додели третман кој не е помалку поволен од оној што им го доделува на своите компании на земјите-членки или на компаниите од трети земји, доколку тој е поповолен;
- (ii) во однос на работењето на подружниците и претставништвата на компаниите од Република Македонија, основани на нејзина територија, ќе им се додели третман кој не е помалку поволен од оној што им го доделуваат земјите-членки на своите компании и претставништва или на било која подружница и претставништво на компании од било која трета земја, доколку тој е поповолен.

4. Пет години по стапувањето во сила на оваа Спогодба, во согласност со релевантната практика на Европскиот суд на правдата и состојбите на пазарот на труд, Советот за стабилизација и асоцијација ќе испита дали да ги прошири горенаведените одредби за основање од страна на државјаните на обете Страни од Спогодбата за да ги преземат активностите како само-вработени лица.

5. Независно од одредбите на овој член:

- (а) Подружниците и претставништвата на компаниите од Заедницата ќе имаат право да користат и да изнајмуваат недвижности во Република Македонија од денот на стапувањето во сила на оваа Спогодба;
- (б) Подружниците на компаниите од Заедницата ќе имаат и право да се стекнуваат и да ги користат правата за недвижностите како и компаниите од Република Македонија што се однесуваат на јавните добра/добрата од заеднички интерес, вклучувајќи ги и националните ресурси, земјоделското земјиште и шумите, истите права што ги уживаат и компаниите од Република Македонија онаму каде што тие права се неопходни за спроведување на економски активности за кои се основани;
- (ц) На крајот на првата фаза од преодниот период, Советот за стабилизација и асоцијација ќе ја испита можноста за проширување на правата под (б) на претставништвата на компаниите од Заедницата.

Член 49

1. Во зависност од одредбите од Член 48, со исклучок на финансиските услуги дефинирани во Анекс VI, секоја Страна може да го регулира основањето и работењето на компаниите и државјаните на нејзината територија, се додека овие одредби не се дискриминаторски во однос на компаниите и државјаните на другата Страна во споредба со своите компании и државјани.
2. Во однос на финансиските услуги, независно од кои било други одредби од оваа Спогодба, Страната нема да биде спречена за преземање заштитни мерки, вклучувајќи ги и оние за заштита на инвеститорите, депозитерите, носителите на полисите или лица кај кои повереникот е давател на финансиски услуги, или за да обезбеди интегритет и стабилност на финансискиот систем. Ваквите мерки нема да бидат употребени како средство за избегнување на обврските што ги има Страната со оваа Спогодба.
3. Ништо во оваа Спогодба нема да се толкува на таков начин со кој ќе бара Страната да приложи информации што се однесуваат на работењето и сметките на индивидуалните корисници или каква било доверлива или сопственичка информација што ја поседуваат јавните субјекти.

Член 50

1. Одредбите од ова Поглавје нема да се однесуваат на услугите во авионскиот превоз, услугите во внатрешниот воден сообраќај и услугите во поморскиот сообраќај за каботажа.
2. Советот за стабилизација и асоцијација може да даде препораки за подобрување на основањето и работењето во областите што се опфатени со точка 1.

Член 51

1. Одредбите од членовите 48 и 49, од причини на претпазливост, не ја исклучуваат примената од Страната на посебни правила кои се однесуваат за основање и работење на нејзина територија на деловници на компании од другата Страна кои не се основани на територијата од првата Страна, оправдани поради технички или правни разлики помеѓу тие деловници во споредба со деловниците на компаниите кои се наоѓаат на нејзина територија, што се однесува до финансиските услуги.

2. Разликите во третманот од заштитни причини нема да го надминат она што е неопходно како резултат на ваквите технички или правни разлики во делот на финансиските услуги.

Член 52

За да им се олесни на граѓаните на Република Македонија или на Заедницата да воспоставуваат и да извршуваат регуларни професионални активности во Заедницата, односно во Република Македонија, Советот за стабилизација и асоцијација ќе испита кои чекори се неопходни за заемно признавање на квалификациите. Тој може да ги преземе сите потребни мерки за таа цел.

Член 53

1. Компанија од Заедницата или компанија од Република Македонија, основана на територијата на Република Македонија или на Заедницата соодветно, ќе има право да вработува, или да има вработено во една од нејзините подружници или претставништва, во согласност со законите кои се во сила во земјата-домаќин, на територијата на Република Македонија или на Заедницата соодветно, вработени кои се државјани на државите-членки на Заедницата или на Република Македонија, доколку овие вработени се клучен персонал како што е тоа дефинирано во став 2, и дека тие се вработени ексклузивно од компаниите, подружниците или претставништвата. Престојот и дозволата за работа на тие вработени ќе го покријат само периодот на ваквото вработување.

2. Клучниот персонал во претходно наведените компании, овде наведени како “организации” се “внатре-корпорациски разместувања” како што е дефинирано во ц) од овој став во следниве категории, доколку организацијата е правно лице и лицата за кои тоа се однесува биле вработени од неа или биле партнери во неа (освен за доминантните акционери) за период од најмалку една година пред тоа движење.

(а) Лицата кои работат на повисока позиција во организацијата, која примарно се однесува на управувањето со друштвото, добиваат генерален надзор или насоки од страна на бордот директори или акционери на бизнисот или негов еквивалент кој вклучува:

- управување со сектор или оддел во друштвото;
- надзор или контрола на работењето од друг надзорен, стручен или раководен работник;
- овластување лично да назначи или да отпушти, да предложи вработување или отпуштање, или други активности во однос на персоналот;

(б) Лицата што работат во организацијата и кои поседуваат специфични познавања што се основа на услугите на друштвото, истражувачка опрема, техника или управување. Проценката на таквите знаења може да изразува, независно од специфичното знаење за друштвото, високо ниво на квалификации кои се однесуваат на типот на работа или размена што бара специфични технички познавања, вклучувајќи и членство во акредитирана професија;

(ц) "внатре-корпоративски разместувања" е дефинирано како физичко лице кое работи во рамките на организацијата на територијата на Страната, и кое е привремено разместено заради извршување економски активности на територијата од другата Страна, организацијата на која се однесува мора да има седиште на работење на територијата на Страната и разместувањето да биде во друштвото (претставништво, подружница) на таа организација, ефективно спроведувајќи слични економски активности на територијата од другата Страна.

3. Влезот и привремениот престој на територијата на Заедницата или на Република Македонија, на државјаните од Република Македонија или од Заедницата ќе им биде овозможен кога претставниците на компаниите се лица на раководни позиции, како што е дефинирано во став 2 (а) погоре, во рамките на компанијата, и се одговорни за основање на подружница или претставништво на компанијата од Заедницата од Република Македонија или на подружница или претставништво во Република Македонија на компанија од Заедницата во земјата-членка на Заедницата или во Република Македонија, кога:

- овие претставници не се вклучени во директната продажба или обезбедувањето услуги, и
- кога компанијата има главно седиште на работење надвор од Заедницата или од Република Македонија соодветно, и нема претставник, канцеларија, претставништво или подружница на компанија во земјата-членка на Заедницата или во Република Македонија соодветно.

Член 54

Во текот на првите четири години од стапувањето во сила на оваа Спогодба, Република Македонија може да воведо мерки кои ќе претставуваат дерогација од одредбите на ова Поглавје, кои се однесуваат на воспоставување компании на Заедницата и на државјани во поодделни индустрии со кои:

- се вршат реструктурирања, или се соочуваат со сериозни потешкотии, особено кога тоа предизвикува сериозни социјални проблеми во Република Македонија, или

- соочени со елиминација или драстично намалување на вкупниот удел во пазарот што го држат компании од Република Македонија или на државјани во даден сектор на индустријата на Република Македонија, или
- се индустрии во повој во Република Македонија

Ваквите мерки:

(i) ќе престанат да се применуваат најдоцна две години по завршувањето на првата фаза од транзициониот период

(ii) ќе бидат оправдани и неопходни за да се поправи состојбата, и

(iii) нема да воведат дискриминација која ќе се однесува на активностите на компаниите од Заедницата или од нејзините државјани што биле во тек во Република Македонија во време на воведувањето на дадените мерки, во споредба со компаниите или државјаните од Република Македонија.

Додека се осмислуваат и се применуваат такви мерки, Република Македонија ќе дозволи преференцијален третман каде што е тоа можно на компаниите на Заедницата и на државјаните, и во ниту еден случај помалку поволен третман отколку за тој за кој е дадена согласност на компании или државјани од која било трета страна. Пред да ги усвои овие мерки, Република Македонија ќе го консултира Советот за стабилизација и асоцијација и нема да ги стави во сила пред да помине еден месец од најавата до Советот за стабилизација и асоцијација за конкретните мерки кои ќе бидат воведени од Република Македонија, освен кога заканата од ненадоместлива штета бара преземање итни мерки, и во тој случај Република Македонија ќе го консултира Советот за стабилизација и асоцијација веднаш по нивното усвојување.

По истекот на четвртата година од стапувањето во сила на оваа Спогодба, Република Македонија може да воведат или да задржи такви мерки само со овластување на Советот за стабилизација и асоцијација и според условите определени од него.

ПОГЛАВЈЕ III ДАВАЊЕ УСЛУГИ

Член 55

1. Страните, во согласност со следните одредби, се обврзуваат да преземат неопходни чекори за да овозможат забрзана понуда на услуги од компании или од државјани на Заедницата или на Република Македонија кои се основани во другата Страна за лицето за кое се наменети услугите.

2. Во чекор со процесот на либерализација, споменат во став 1, Страните ќе дозволат привремени движења на физички лица кои обезбедуваат услуги или кои работат за обезбедувачот на услуги како клучен персонал, како што е дефинирано во член 53, вклучувајќи стручни лица кои се претставници на компании од Заедницата или од Република Македонија или државјани и бараат привремен влез со цел да преговараат за продажба на услуги или да склучат

договори за продажба на услуги за обезбедувачот на услуги, во кои овие претставници нема да бидат ангажирани во директната продажба на услугите на јавноста или за себе.

3. Во втората фаза од преодниот период, Советот за стабилизација и асоцијација ќе презема мерки неопходни за прогресивно имплементирање на одредбите од ставот 1. Ќе се има предвид постигнатиот напредок на приспособување на законодавството на Страните.

Член 56

1. Страните нема да преземаат какви било мерки или активности преку кои ќе се создадат услови за понуда на услуги од државјани на Заедницата и на Република Македонија или компании кои се основани на другата Страна, од онаа на која припаѓа лицето за кого се наменети услугите, кои се значајно порестриктивни во споредба со состојбата на денот на стапувањето во сила на Спогодбата.

2. Ако едната Страна согледа дека воведените мерки од другата Страна, по стапувањето во сила на Спогодбата, резултираат со состојба која е значајно порестриктивна во однос на понудата на услуги во споредба со состојбата на денот на стапувањето во сила на Спогодбата, може првата Страна да побара од другата Страна да започнат консултации.

Член 57

Во однос на понудата на транспортните услуги помеѓу Заедницата и Република Македонија, ќе се применуваат следниве одредби:

1. Во однос на сувоземниот сообраќај, односот помеѓу Страните е регулиран со Спогодбата меѓу Европската заедница и Република Македонија во областа на сообраќајот, која стапи во сила на 28 ноември 1997 година. Страните ја потврдуваат важноста за доследната примена на Спогодбата.

2. Во однос на меѓународниот поморски транспорт Страните се обврзуваат ефективно да ги применуваат начелата на нерестриктивен пристап кон пазарот на сообраќај на комерцијална основа.

(а) Горенаведените одредби не ги ограничуваат правата и обврските според Кодексот на однесување на ОН за Конференцијата на превозниците, како што се применети од едната или другата Страна од оваа Спогодба. Превозниците кои не учествуваат во Конференцијата ќе можат слободно да конкурираат со превозниците од Конференцијата се додека се придржуваат на начелата на фер конкуренција врз комерцијална основа;

(б) Страните ја потврдуваат својата заложба за обезбедување слободна конкуренција како многу важна карактеристика на сувоземната и водната транспортна трговија со кабасти товари;

3. Применувајќи ги одредбите од став 2, Страните:

(а) нема да воведуваат клаузули за поделба на товарот во идните билатерални договори со трети страни, во други освен во овие исклучителни околности каде што линиските превозни компании од едната до другата Страна на оваа

Спогодба не ќе има на друг начин ефективна можност да крстарат за трговски цели до и од третата заинтересирана земја;

(б) во идните билатерални договори за трговија со суви и течни непакувани производи, ќе забранат аранжмани за поделба на товарот;

(ц) ќе ги укинат со стапувањето во сила на оваа Спогодба, сите унилатерални мерки и административни, технички и други пречки кои би имале рестриктивен или дискриминаторски ефект врз слободната понуда на услуги во меѓународниот поморски транспорт.

4. Со цел да се обезбеди координиран развој и прогресивна либерализација на транспортот меѓу Страните адаптиран на нивните реципрочни комерцијални потреби, условите за заемен пристап на пазарот на воздушниот транспорт ќе бидат уредени со специјални Спогодби кои ќе бидат предмет на договор меѓу Страните по стапувањето во сила на оваа Спогодба.

5. Пред склучувањето на Спогодбите, споменати во став 4, Страните нема да преземат какви било мерки или активности кои се порестриктивни или дискриминаторски во споредба со состојбата што постоела пред стапувањето во сила на оваа Спогодба.

6. Во текот на преодниот период, Република Македонија треба да ја прилагоди својата легислатива, вклучувајќи ги административните, техничките и другите норми, кон оние во Заедницата во областа на воздушниот и копнениот транспорт кои служат за целите на либерализација на услугите и заемен пристап кон пазарите на Страните и за олеснување на движењето на патници и стоки.

Во чекор со општиот напредок при постигнувањето на целите од ова Поглавје, Советот за стабилизација и асоцијација ќе ги испита начините на создавање услови неопходни за унапредување на слободно обезбедување на воздушни и копнени транспортни услуги.

ПОГЛАВЈЕ IV ТЕКОВНИ ПЛАЌАЊА И ДВИЖЕЊЕ НА КАПИТАЛ

Член 58

Страните се обврзуваат, во согласност со одредбите од членот VIII од Спогодбата за Меѓународниот монетарен фонд, да дозволат, во слободно конвертибилна валута, какви било плаќања и трансфери на тековната сметка на платните биланси меѓу Заедницата и Република Македонија.

Член 59

1. Во однос на трансакциите на капиталната и финансиската сметка од платниот биланс, по стапувањето во сила на Спогодбата, Страните треба да обезбедат слободно движење на капитал за директни инвестиции во претпријатија формирани во согласност со законите на земјата домаќин и инвестиционите вложувања во согласност со одредбите од Поглавјето II од

Глава V и ликвидација или репатријација на овие инвестиции и на профитот што потекнува од нив.

2. Во однос на трансакциите на капиталната и финансиската сметка на платниот биланс, по стапувањето во сила на оваа Спогодба, Страните треба да обезбедат слободно движење на капитал за кредитите врзани за комерцијални трансакции или за обезбедување услуги во кои учествува жител на една од Страните, и врзани за финансиските заеми и кредити со рок на доспевање подолг од една година.

По започнувањето на втората етапа, тие исто така треба да обезбедат слободно движење на капитал поврзан со портфолио инвестиции и кредити со рок на доспевање помал од една година.

3. Без ограничување врз ставот 1, Страните не треба да воведат никакви нови ограничувања за движењето на капитал или за тековните плаќања меѓу жителите на Заедницата и на Република Македонија, а постојните аранжмани не треба да ги направат порестриктивни.

4. Без ограничување на одредбите од член 58 и од овој член, каде во исклучителни околности, движењето на капитал меѓу Заедницата и Република Македонија може да предизвика, или се заканува да предизвика, сериозни потешкотии за операциите во врска со политиката на разменските курсеви или за монетарната политика во Заедницата или во Република Македонија, Заедницата и Република Македонија, соодветно, можат да преземат самозаштитни мерки во однос на движење на капиталот меѓу Заедницата и Република Македонија за период кој не е подолг од шест месеци, доколку ваквите мерки се стриктно неопходни.

5. Страните треба меѓусебно да се консултираат во поглед на олеснување на движење на капиталот меѓу Заедницата и Република Македонија, со цел да се промовираат целите на оваа Спогодба.

Член 60

1. Во текот на првата фаза, Страните треба да преземат мерки со кои се овозможува создавање неопходни услови за натамошна постапна примена на правилата за слободно движење на капиталот на Заедницата.

2. До крајот на првата фаза, Советот за стабилизација и асоцијација треба да ги испита начините кои овозможуваат целосно да се применат правилата на Заедницата за слободно движење на капиталот.

ПОГЛАВЈЕ V ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 61

1. Одредбите од ова Поглавје ќе се применуваат во согласност со оправданите ограничувања засновани на јавната политика, јавната безбедност или јавното здравјство
2. Тие нема да се применуваат на активности кои се однесуваат на територијата на која било Страна, дури и повремено, со извршувањето на службена должност.

Член 62

Во смисла на ова Поглавје, ништо во оваа Спогодба нема да ги спречи Страните од примена на нивните закони и регулативи што се однесуваат на влегување и престој, вработување, работни услови, формирање на претпријатија од физички лица и давање на услуги, под услов, при тоа, тие да не ги применуваат на начин со кој ќе се поништат или намалат поволностите за која било Страна во смисла на посебната одредба на овој Договор. Оваа одредба не ја ограничува примената на Членот 61.

Член 63

Претпријатијата кои се под контрола или се во исклучива заедничка сопственост на претпријатија или државјани од Република Македонија и на претпријатија или државјани од Заедницата, исто така се однесуваат на одредбите од ова Глава.

Член 64

1. "Третманот на најповластена нација", даден во согласност со одредбите од ова Глава не треба да се однесува на даночните овластувања кои Страните ги даваат или во иднина ќе ги даваат врз основа на спогодби за одбегнување на двојно оданочување или на други даночни аранжмани.
2. Ниту една од одредбите од ова Глава не треба да се толкува дека го спречува усвојувањето или примената од Страните на која било мерка чија цел е спречување на избегнување или даночна евазија во согласност со даночните одредби од спогодбите за одбегнување на двојно оданочување и со другите даночни аранжмани или со домашното даночно законодавство.
3. Ниту една од одредбите од ова Глава не треба да се толкува дека ги спречува земјите-членки или Република Македонија при примената на соодветните одредби од нивното даночно законодавство да се прави разлика помеѓу даночните обврзници кои не се во иста состојба, а особено во однос на нивното место на живеење.

Член 65

1. Страните ќе се стремат, каде што е тоа можно, да избегнат воведување рестриктивни мерки, вклучувајќи и мерки поврзани со увозот, заради цели на платниот биланс. Страната што ќе усвои такви мерки ќе и презентира на другата страна, што е можно побрзо, временски рок за нивно отстранување.

2. Доколку една или повеќе земји-членки или Република Македонија има сериозни проблеми со платниот биланс, или е под неминовна закана за такво нешто, Заедницата или Република Македонија, во зависност од случајот, може, во согласност од условите воспоставени според Спогодбата на СТО, да усвои рестриктивни мерки, вклучувајќи мерки кои се однесуваат на увоз, кои ќе бидат со ограничено времетраење и не може да одат преку она што е стриктно неопходно за поправање на состојбата на платниот биланс. Заедницата или Република Македонија, во зависност од случајот, ќе ја информира веднаш другата Страна.

3. Нема да се применуваат какви било рестриктивни мерки на трансфери поврзани со инвестиции и особено при репатријација на плаќања инвестирани или реинвестирани или какви било приходи кои произлегуваат од нив.

Член 66

Одредбите од ова Поглавје ќе бидат постапно приспособувани, особено во поглед на барањата кои произлегуваат од член V од Општиот договор за трговија со услуги (GATS).

Член 67

Одредбите од оваа Спогодба не ја ограничуваат примената од која било Страна на неопходна мерка за спречување на спроведување на нејзините мерки кои се однесуваат на пристапување на трети земји на нејзиниот пазар преку одредбите од оваа Спогодба.

ГЛАВА VI

СООБРАЗУВАЊЕ НА ЗАКОНОДАВСТВОТО И СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЗАКОНИТЕ

Член 68

1. Страните ја согледуваат важноста од приспособување на постоечките и идните закони на Република Македонија со оние на Заедницата. Република Македонија ќе настојува постапно да обезбеди компатибилност на своите закони со оние на Заедницата.

2. Ова постапно приспособување на законите ќе биде направено во две фази.

3. Почнувајќи од денот на потпишувањето на Спогодбата, со времетраење како што е објаснето во член 5, приспособувањето на законите ќе биде проширено на одредени фундаментални елементи на придобивките (*acquis*) на внатрешниот пазар, како и на други области поврзани со трговијата, во согласност со програма која ќе биде дефинирана со Комисијата на Европските заедници. Република Македонија исто така ќе ги дефинира, во соработка со Комисијата на Европските заедници, модалитетите за следење на спроведувањето на приспособувањето на законодавството и на активностите за спроведување на законите што ќе треба да се преземат, вклучувајќи ја и реформата на судството.

Ќе бидат поставени крајни рокови за законите за конкуренција, за интелектуална сопственост, за стандарди и за сертификација, за Законот за јавни набавки и за Законот за заштита на податоците. Приспособувањето на правото во другите сектори на внатрешниот пазар ќе биде обврска која ќе треба да се исполни до крајот на преодниот период.

4. Во текот на втората фаза на преодниот период, наведен во член 5, приспособувањето на законодавството ќе се прошири на елементите од придобивките (*acquis*) кои не се опфатени со претходната точка.

Член 69

Конкуренција и други економски одредби

1. Следниве постапки се некомпатибилни со правилното функционирање на Спогодбата, се' додека тие може да имаат влијание на трговијата меѓу Република Македонија и Заедницата:

- (i) сите договори меѓу претпријатија, одлуки на асоцијации на претпријатија и заемна практика меѓу претпријатија кои како своја цел или последица имаат или претставуваат спречување, ограничување или нарушување на конкуренцијата;

(ii) злоупотреба на едно или повеќе претпријатија на доминантната позиција на територијата на Република Македонија или на Заедницата во целина или на нејзин поголем дел;

(iii) која било јавна помош што ја нарушува или се заканува да ја наруши конкуренцијата преку фаворизирање одредени претпријатија или одредени производи.

2. Каква било практика што е спротивна на овој член ќе биде оценета врз основа на критериумите што произлегуваат од примената на правилата на членовите 81, 82 и 87 од Договорот за основање на Европската заедница.

3. (а) Заради примена на одредбите од став 1(iii), Страните се согласни дека, во текот на првите 4 години по стапувањето во сила на оваа Спогодба, сета јавна помош доделена на Република Македонија ќе биде оценувана, земајќи го предвид фактот дека Република Македонија ќе биде третирана како област идентична на оние области на Заедницата опишани во членот 87(3)(а) од Договорот за основање на Европската заедница.

(б) Секоја Страна ќе обезбеди транспарентност во областа на јавната помош, меѓу другото, преку годишни извештаи на другата Страна за вкупната сума и дистрибуцијата на дадената помош и преку обезбедување, ако се побара, информација за шемата на помошта. По барање на една од Страните, другата Страна ќе обезбеди информации за поединечни индивидуални случаи на јавна помош.

Секоја Страна ќе обезбеди одредбите од овој Член да се применуваат во текот на петте години по стапувањето во сила на оваа Спогодба.

4. Во однос на производите споменати во Поглавјето II од Глава IV:

- нема да се применува параграф 1(iii)
- секоја практика што е во спротивност со став 1(i) ќе бидат оценета според критериумите што ги воспоставила Заедницата врз основа на членовите 36 и 37 од Договорот за основање на Европската заедница и според посебните инструменти на Заедницата усвоени на оваа основа.

5. Доколку Република Македонија или Заедницата сметаат дека одредена практика е некомпатибилна во смисла на став 1, и:

- доколку таквата практика предизвикува или се заканува да предизвика сериозна штета на интересите на другата Страна или материјална штета на своето домашно стопанство, вклучувајќи ги и услугите, таа може да преземе соодветни мерки по консултирањето во рамките на Советот за стабилизација и асоцијација или по изминување триесет работни дена по упатувањето на прашањето за таква консултација.

Во случај на практики кои се неусогласени со став 1(iii), доколку се применува Спогодбата на СТО при таков случај, таквите соодветни мерки можат да бидат

усвоени само во согласност со постапките и според веќе дадените услови или соодветната законска регулатива на Заедницата.

6. Страните ќе разменуваат информации, имајќи ги предвид ограничувањата што ги наметнува професионалната и деловната доверливост.

Член 70

Во однос на јавните претпријатија или на претпријатијата на кои им се доделени посебни или ексклузивни права, секоја Страна ќе обезбеди дека од третата година по стапувањето во сила на оваа Спогодба, ќе се применуваат начелата на Договорот за основање на Европската заедница, особено Членот 86.

Член 71

Интелектуална, индустриска и трговска сопственост

1. Во согласност со одредбите од овој член и Анексот VII, Страните ја потврдуваат важноста што ја придаваат на обезбедување соодветна и ефективна заштита и спроведување на правата на интелектуална, индустриска и трговска сопственост.

2. Република Македонија ќе ги преземе сите неопходни мерки со цел да гарантира, не подоцна од пет години по стапувањето во сила на оваа Спогодба, степен на заштита на интелектуални, индустриски и трговски сопственички права, слични на оние кои постојат во Заедницата, вклучувајќи и ефективни средства за остварување на тие права.

3. Република Македонија се обврзува да пристапи, во текот на погоре наведениот период, кон мултилатералните конвенции за интелектуални, индустриски и трговски сопственички права наведени во Анекс VII.

4. Доколку се појават проблеми во областа на интелектуалната, индустриската и трговската сопственост кои имаат влијание на трговските услови, тие ќе бидат итно соопштени на Советот за стабилизација и асоцијација, на барање на една од Страните, со цел постигнување заеднички прифатливи решенија.

Член 72

Јавни договори

1. Страните сметаат дека посакувана цел е постапката за доделување јавни договори да се води врз основа на недискриминација и реципроцитет, особено во рамките на СТО.

2. На компаниите од Република Македонија, без оглед на тоа дали се основани во Заедницата или не, со стапувањето во сила на оваа Спогодба ќе им биде даден пристап за конкурирање за склучување договори според постапките на

Заедницата во согласност со правилата за набавки во Заедницата, со третман којшто не е понеповолен од оној даден на компаниите од Заедницата.

Горенаведените одредби исто така ќе се применуваат за договори во комуналниот сектор веднаш штом Владата на Република Македонија ќе ја усвои законската регулатива со којашто ќе ги воведат правилата на Заедницата во оваа област. Заедницата периодично ќе испитува дали Република Македонија навистина ја вовела таквата законска регулатива.

На компаниите од Заедницата кои не се основани во Република Македонија, најдоцна пет години по стапувањето во сила на оваа Спогодба, ќе им биде даден пристап до постапките за склучување договор во Република Македонија, во согласност со Законот за јавни набавки, со третман којшто не е понеповолен од оној предвиден за компаниите на Република Македонија. Компаниите на Заедницата регистрирани во Република Македонија, според одредбите од Поглавјето II од Главата V, по стапувањето во сила на оваа Спогодба, ќе имаат пристап до постапките за склучување договор со третман којшто не е понеповолен од оној предвиден за компаниите од Република Македонија.

Советот за стабилизација и асоцијација периодично ќе ги испитува можностите на Република Македонија да обезбеди пристап во постапките за конкурирање во Република Македонија за сите компании на Заедницата.

3. Во однос на основање, работење, давање услуги меѓу Република Македонија и Заедницата, како и на вработување и движење на работна сила поврзани со исполнувањето јавни договори, ќе се применуваат одредбите од Членовите 44 до 67.

Член 73

Стандардизација, метеорологија, акредитација и оценка на усогласеноста

1. Република Македонија ќе преземе неопходни мерки со цел постапно да постигне усогласеност со техничките прописи на Заедницата и со европските процедури за стандардизација, метеорологија, акредитација и за оценка на усогласеноста.
2. За оваа цел, Страните ќе се стремат кон:
 - поттикнување на користењето на техничките прописи на Заедницата и на европските процедури за стандарди, тестови и за оценка на усогласеноста.
 - да се склучат Европски протоколи за оценка на усогласеноста онаму каде што е тоа соодветно;
 - да се забрза развојот на инфраструктурата за квалитет: стандардизација, метеорологија, акредитација и оценка на усогласеноста;
 - да се поттикнува учество во работата на специјализираните европски организации (CEN, CENELEC, ETSI, EA, WELMEC, EUROMED и тн.).

ГЛАВА VII

ПРАВДА И ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

Член 74

Јакнење на институциите и владеење на правото

Во нивната соработка во областа на правдата и внатрешните работи, Страните ќе посветат особено внимание на зајакнување на институциите на сите рамништа во областите на администрацијата воопшто и примена на правото и механизмите на правдата особено. Ова особено го вклучува јакнењето на владеење на правото.

Соработката на полето на правдата ќе се насочи особено кон независноста на судството, подобрување на неговата ефективност и обука на кадрите од правните професии.

Член 75

Визи, гранична контрола, азил и миграција

1. Страните ќе соработуваат во областите на визите, граничната контрола, азилот и миграцијата и ќе воспостават рамка за соработка, вклучувајќи го и регионалното ниво, во овие области.

2. Соработката по прашањата наведени во точка 1 ќе се заснова врз взаемни консултации и тесна координација меѓу Страните и треба да вклучи техничка и административна помош за:

- размена на информации за законодавството и практика;
- подготовка на текстови на закони;
- јакнење на ефикасноста на институциите;
- обука на персонал;
- безбедност на патните документи и откривање на лажни документи;

3. Соработката особено ќе биде насочена:

- во областа на азилот врз развојот и спроведувањето на националното законодавство за да ги достигне стандардите од Женевската конвенција од 1951 година и со тоа да обезбеди дека се почитува начелото на невраќање (non-refoulement).
- во областа на легалната миграција врз правилата за адмисија и правата и статусот на примените лица. Во врска со миграцијата, Страните се согласуваат да им доделат правичен третман на државјани од други земји кои престојуваат легално на нивните територии и да ја унапредуваат политиката

на интеграција со цел ним да им дадат права и обврски слични на оние на нивните државјани.

Советот за стабилизација и асоцијација може да препорача, во рамките на овој член, дополнителни области за проширување на соработката.

Член 76

Спречување и контрола на нелегална имиграција; реадмисија

1. Страните се согласуваат да соработуваат со цел да ја спречат и контролираат нелегалната имиграција. За оваа цел:

- Република Македонија се согласува да го прими назад секој свој државјанин кој нелегално престојува на територијата на земја-членка, по барање на таа држава и без натамошни формалности, штом таквото лице ќе биде идентификувано како такво;
- и секоја земја-членка на Европската Унија се согласува да го прими назад секој свој државјанин кој нелегално престојува на територијата на Република Македонија, по нејзино барање и без натамошни формалности, штом таквото лице ќе биде идентификувано како такво.

Земјите-членки на Европската унија и Република Македонија на своите државјани ќе им обезбедат соодветни документи за идентификација и ќе им ги пружат административните услуги неопходни за такви цели.

2. Страните со согласуваат, по барање, да склучат договор меѓу Република Македонија и Европската заедница за регулирање на посебните обврски за Република Македонија и за земјите-членки на Европската унија за реадмисија, вклучувајќи ја и обврската за реадмисија на државјани на други земји и на лица без државјанство.

3. Се додека не се склучи договорот со Заедницата, предвиден во точка 2, Република Македонија се согласува, а по барање на која било земја-членка, да склучи билатерални договори со поединечните земји-членки на Европската унија за регулирање на конкретните обврски за реадмисија меѓу Република Македонија и засегнатата земја-членка, вклучувајќи ја и обврската за реадмисија на државјани од други земји и лица без државјанство.

4. Советот за стабилизација и асоцијација ќе испита какви дополнителни заеднички напори може да се вложат за да се спречи и контролира илегалната имиграција, вклучувајќи ја и трговијата со луѓе.

Член 77

Борба против перењето пари

1. Страните се согласуваат за неопходноста од вложување секакви напори и соработка со цел да се спречи употребата на нивните финансиски системи за перење пари од криминални активности воопшто, а особено од прекршоци поврзани со дрогата.

2. Соработката во оваа област може да вклучи административна и техничка помош со цел да се развие спроведувањето на регулатива и ефикасното функционирање на соодветните стандарди и механизми за борба против перење пари, еквивалентни на оние усвоени од Заедницата и меѓународните форуми на ова поле.

Член 78

Спречување и борба против криминалот и другите незаконски активности

1. Страните се договорија да воспостават рамка за соработка заради борба против криминалот и незаконските активности и за нивно спречување, а особено против организираниот криминал, како што е:

- трговија со луѓе;
- незаконски стопански активности, а особено корупција и незаконски трансакции кои вклучуваат стоки, како што се индустриски отпад, радиоактивен материјал и фалсификувани и пиратски производи;
- нелегална трговија со дроги и психотропни супстанции;
- шверцување
- нелегална трговија со оружје;
- тероризам

Соработката во однос на погоре наведените прашања ќе подлежи на консултации и тесна координација меѓу Страните.

2. Техничката и административна помош на ова поле може да вклучи:

- подготовка на текстови на закони на полето од кривичното право;

- јакнење на ефикасноста на институциите задолжени за борбата против криминалот и за негово спречување;
- обука на персонал и развој на истражните капацитети;
- формулирање мерки за спречување на криминалот.

Член 79

Соработка за недозволените дроги

1. Во доменот на нивните овластувања и надлежности, Страните ќе соработуваат со цел да обезбедат изедначен и интегриран пристап кон борбата против дрогите. Политиката и активностите на борба против дрогата ќе бидат насочени кон намалување на понудата, прометот и побарувачката на недозволените дроги, како и поефикасна контрола на прекурзори.

2. Страните ќе се договорат за потребните методи за соработка за да се постигнат овие цели. Нивните дејства ќе се засноваат врз заеднички усогласени начела, во согласност со Стратегијата на Европската унија за дрогите.

3. Соработката меѓу Страните ќе опфати техничка и административна помош, особено во следниве области: подготовка на текстови на закони и политика; основање институции и информативни центри; обука на персонал и истражување во врска со дрогата; спречување на пренасочувањето на прекурзорите заради недозволено производство дроги. Страните може да се согласат да вклучат и други области.

ГЛАВА VIII ПОЛИТИКА НА СОРАБОТКА

Член 80

1. Република Македонија и Заедницата ќе воспостават тесна соработка со цел да придонесат за развојот и потенцијалите за растеж на Република Македонија. Таквата соработка ќе ги зајакне постоечките економски врски на најширока можна основа, во корист на двете Страни.
2. Политиката и другите мерки ќе имаат за цел да воспостават економски и социјален развој на Република Македонија. Со ваквата политика треба да се обезбеди уште од самиот почеток грижата за животната средина да биде целосно вклопена и поврзана со барањата за рамномерен социјален развој.
3. Политиката за соработка ќе биде вклопена во регионалната рамка за соработка. Особено внимание ќе треба да се посвети на мерките со кои ќе може да се негува соработката меѓу Република Македонија и нејзините соседи, вклучувајќи ги и земјите-членки, со што се придонесува за регионалната стабилност. Советот за стабилизација и асоцијација може да ги дефинира приоритетите во рамките на политиката за соработка, опишана подолу.

Член 81

Економска политика

1. Република Македонија и Заедницата ќе го олеснат процесот на економска реформа преку соработка за подобрување на основите на нивните стопанства и спроведување на економската политика во пазарните економии.
2. За овие цели Република Македонија и Заедницата ќе соработуваат за:
 - размена на информации за макроекономските резултати и предвидувања, како и за развојните стратегии;
 - заеднички анализи на економски прашања од заемен интерес, вклучувајќи и дефинирање на економската политика и инструментите за нејзино спроведување;
3. На барање на властите од Република Македонија, Заедницата може да обезбеди помош за поддршка на напорите на Република Македонија за воведување целосна конвертибилност на денарот и за постапно приспособување на нејзината политика со политиката на Европскиот монетарен систем. Соработката во оваа област ќе вклучи неформална размена на информации кои се однесуваат на начелата и функционирањето на Европскиот монетарен систем и Европскиот систем на централни банки.

Член 82

Соработка во областа на статистиката

1. Соработката во областа на статистиката ќе има за цел развој на ефикасен и одржлив статистички систем способен во догледно време да обезбеди сигурни, објективни и точни податоци потребни за планирање и надзор на процесот на транзиција и реформи во Република Македонија. Тоа ќе му овозможи на националниот статистички систем, координиран од Државниот завод за статистика, подобро да ги задоволува потребите на неговите корисници од државната администрација и од приватниот деловен сектор. Статистичкиот систем треба да ги почитува основните начела на статистиката издадени од Обединетите нации и одредбите од Европското законодавство за статистика и да се развива во правец на заедничкото европско законодавство (*acquis communautaire*) во областа на статистиката.

2. За оваа цел Страните можат да соработуваат особено на следново:

- унапредување на развојот на ефикасна статистичка служба во Република Македонија, врз основа на соодветна институционална рамка;
- развој и одржување на националните капацитети за прибирање, обработка и соопштување статистички податоци со висок квалитет, употребувајќи ги модерните технологии на најефикасен начин;
- обезбедување соодветни социо-економски податоци неопходни за следење на државните реформи за стопанските субјекти од јавниот и од приватниот сектор и за истражувачката заедница;
- овозможување на националниот статистички систем да ги усвои начелата и стандардите од Европскиот статистички систем;
- обезбедување на доверливоста на личните податоци.

3. Соработката на ова поле ќе вклучува обезбедување информации за методите, учество во избрани работни групи на ЕУРОСТАТ и размена на статистички податоци, но нема да биде ограничена само на ова.

Член 83

Банкарство, осигурување и други финансиски служби

1. Страните ќе соработуваат за да воспостават и да развиваат соодветна рамка за поттикнување на банкарскиот, осигурителниот и секторот на финансиските служби во Република Македонија.
Соработката ќе биде насочена кон:

- усвојување заеднички сметководствен систем, компатибилен со европските стандарди;
- јакнење и реструктурирање на банкарскиот, осигурителниот и другите финансиски сектори;
- подобрување на супервизијата и регулирањето на банкарската и другите финансиски служби;
- размена на информации, особено во однос на законодавството што се подготвува.
- подготовка на преводи и терминолошки речници.

2. Страните ќе соработуваат за да развиваат ефикасен систем на финансиска ревизија во Република Македонија, којшто ќе биде во согласност со хармонизираните методи и процедури на Заедницата. Соработката ќе биде насочена кон:

- техничка помош за Службата на ревизори на Република Македонија;
- основање одделенија за внатрешна контрола во агенциите на државата;
- размена на информации во однос на системот на ревизија;
- стандардизација на ревизорската документација;
- обука и советодавни активности.

Член 84

Унапредување и заштита на инвестиции

1. Соработката меѓу Страните ќе има за цел воспоставување поволна клима за приватни домашни и странски инвестиции.

2. Конкретни цели на соработката ќе бидат:

- Република Македонија да ја подобри правната рамка која ќе биде поволна и ќе ги заштитува инвестициите;
- склучување билатерални договори со земјите-членки, каде што е тоа можно, за унапредување и заштита на инвестиции;
- спроведување соодветни аранжмани за трансфер на капиталот;
- подобрување на заштитата на инвестициите.

Член 85 *Индустриска соработка*

1. Соработката ќе има за цел унапредување на модернизацијата и реструктурирањето на индустријата и посебните сектори во Република Македонија, како и индустриската соработка меѓу стопанските субјекти на двете Страни, а особено ќе има за цел јакнење на приватниот сектор под услови со кои ќе се обезбеди дека се заштитува животната средина.

2. Иницијативите за индустриска соработка ќе ги одразуваат приоритетите што ги определуваат двете Страни. Тие ќе ги земат предвид регионалните аспекти на индустрискиот развој и, кога е тоа значајно, унапредувањето на транс-националното партнерство. Со иницијативите треба особено да се настојува да се воспостави соодветна рамка за претпријатијата за да го подобрат управувачкиот know-how и да се унапредат пазарите, транспарентноста на пазарите и деловната клима.

Член 86

Мали и средни претпријатија

Страните ќе имаат за цел да ги развиваат и зајакнат малите и средни претпријатија (МСП) во приватниот сектор, основањето нови претпријатија во области кои нудат потенцијал за развој и соработка меѓу МСП од Република Македонија и Заедницата.

Член 87

Туризам

Соработката меѓу Страните на полето на туризмот ќе има за цел да се олесни и поттикне туризмот и туристичката трговија преку трансфер на знаења, учество на Република Македонија во значајни европски туристички организации и проучување на можностите за заедничко работење, претежно во регионалните проекти во областа на туризмот.

Член 88

Царина

1. Целта на соработката ќе биде да се гарантира придржување кон сите одредби предвидени за усвојување во областа на трговијата и да се постигне приближување на царинскиот систем на Република Македонија кон системот на Заедницата, со што се помага да се трасира патот за мерките на либерализација планирани според оваа Спогодба.

2. Соработката ќе го вклучува особено следново:

- размена на информации, вклучувајќи ги и истражните методи;
- развој на прекугранична инфраструктура меѓу Страните;
- можност за меѓусебно поврзување на транзитните системи на Република Македонија и на Заедницата, како и усвојување и употреба на Единствениот административен документ (ЕАД);
- поедноставување на инспекциите и формалностите во однос на пренос на стоки;
- поддршка за воведување модерни царински информативни системи.

3. Без да се ограничи натамошната соработка предвидена во оваа Спогодба, а особено во членовите 76, 77 и 78, заемната помош меѓу административните власти по царински прашања на Страните ќе се одвива во согласност со одредбите од Протоколот 5.

Член 89 Оданочување

Страните ќе воспостават соработка на полето на оданочувањето, вклучувајќи и мерки кои се насочени кон натамошната реформа на даночниот систем и модернизација на даночните служби, со цел да се обезбеди ефикасност во прибирање даноци и борба против даночните измами.

Член 90 Социјална соработка

1. Во однос на вработувањето, соработката меѓу Страните ќе се насочи посебно врз унапредување на службите за вработување и советодавните служби за професионално насочување, обезбедување мерки за поддршка и унапредување на локалниот развој за да се помогне при реструктурирањето на пазарот на производство и труд.

Таа исто така ќе вклучи мерки, како што се студии, помагање на експерти и активности за информирање и обука.

2. Во однос на социјалното осигурување, со соработката меѓу Страните ќе се настојува да се приспособи системот на социјално осигурување на Република Македонија спрема новите економски и социјални барања, имено обезбедувајќи услуги од експерти и организирање активности за информирање и обука.

3. Соработката меѓу Страните ќе вклучи приспособување на законодавството на Република Македонија во однос на работните услови и еднакви можности за мажите и жените.

4. Страните ќе развиваат меѓусебна соработка со цел да се подобри нивото на заштитата на здравјето и безбедноста на работниците, земајќи го како појдовна точка нивото на заштитата што постои во Заедницата.

Член 91 *Образование и обука*

1. Страните ќе соработуваат со цел да го подигнат нивото на општото образование и професионалните квалификации во Република Македонија, земајќи ги предвид приоритетите на Република Македонија.
2. Програмата Темпус ќе придонесе за јакнење на соработката меѓу двете Страни на полето на образованието и обуката, за унапредување на демократијата, владеење на правото и економската реформа.
3. Европската фондација за обука исто така ќе придонесе за унапредување на структурите и активностите за обука во Република Македонија.

Член 92 *Културна соработка*

Страните се обврзуваат да ја унапредуваат културната соработка. Ваквата соработка, меѓу другото, служи за да се зголеми заемното разбирање и почитување меѓу поединците, заедниците и народите.

Член 93 *Информации и комуникации*

Заедницата и Република Македонија ќе преземат мерки неопходни за стимулирање на заемната размена на информации. Ќе биде даден приоритет на програми насочени кон обезбедување на јавноста со основни информации за Заедницата, а на професионалните кругови во Република Македонија со поспецијализирани информации.

Член 94 *Соработка на аудио-визуелното поле*

Страните ќе соработуваат на унапредување на аудио-визуелната индустрија во Европа и ќе поттикнуваат копродукција на полето на филмот и телевизијата.

Страните ќе ја координираат, а онаму каде што е оправдано ќе ја усогласуваат, политиката за регулирање на содржинските аспекти на прекуграничното емитување, посветувајќи особено внимание на прашањата во врска со стекнувањето право на интелектуална сопственост за програмите и емитувањето преку сателит или кабелска мрежа.

Член 95**Инфраструктура за електронски комуникации и придружни услуги**

Страните ќе ја зајакнат соработката во областа на инфраструктурата за електронските комуникации, вклучувајќи ги и класичните телекомуникациски мрежи и соодветните електронски аудио-визуелни преносни мрежи и придружните услуги, со цел Република Македонија најдоцна една година по стапувањето во сила на оваа Спогодба да се усогласи со заедничките придобивки.

Гореспоменатата соработка ќе се фокусира врз следниве приоритетни области:

- развој на политиката,
- правни и регулативни аспекти
- градење на институциите потребни за овозможување на либерализирано работење,
- модернизација на електронската инфраструктура на Република Македонија и нејзина интеграција во европските и светските мрежи, со акцент врз подобрувањето на регионално ниво,
- меѓународна соработка,
- соработка во рамките на европските структури, особено во оние што се вклучени во стандардизацијата,
- координирање на позициите во меѓународните организации и форуми.

Член 96**Информациско општество**

Страните се согласуваат да ја зајакнат соработката со цел натамошниот развој на информациското општество во Република Македонија. Глобалните цели ќе бидат подготовка на општеството во целина за дигиталната ера, привлекување инвестиции и интероперабилност на мрежите и услугите. Властите на Република Македонија внимателно ќе разгледаат, со помош од Заедницата, каква било политичка обврска преземена во Европската унија со цел да ја усогласи својата политика со политиката на Унијата.

Властите на Република Македонија ќе состават план за усвојување на законодавството на Заедницата во областа на информациското општество.

Член 97**Заштита на потрошувачи**

Страните ќе соработуваат со цел да ги усогласат стандардите за заштита на потрошувачите во Република Македонија со оние во Заедницата. Ефикасна

заштита на потрошувачите е неопходна со цел да се осигури дека пазарната економија дејствува соодветно, а оваа заштита ќе зависи од развојот на административна инфраструктура со цел да се обезбеди надзор над пазарот и спроведување на законот на ова поле.

За таа цел, а со оглед на нивните заеднички интереси, Страните ќе поттикнат и ќе обезбедат:

- сообразување на законодавството и усогласување на заштита на потрошувачите во Република Македонија со законодавството и заштитата што се во сила во Заедницата;
- политика на активна заштита на потрошувачите, вклучувајќи и засилено информирање и развој на независни организации;
- ефективна правна заштитата за потрошувачите со цел да се подобри квалитетот на стоките за широка потрошувачка и да се одржат соодветните безбедносни стандарди

Член 98 Сообраќај

1. Покрај "Спогодбата меѓу Европската заедница и Република Македонија во областа на сообраќајот", Страните ќе ја развиваат и ќе ја засилат соработката со цел на Република Македонија да и овозможат: - да го реструктурира и модернизира сообраќајот и неговата инфраструктура;

- да го подобри движењето на патници и стоки и пристапот кон сообраќајниот пазар со отстранување на административните, техничките и други пречки;
- да постигне оперативни стандарди соодветни на оние во Заедницата;
- да развие свој сообраќаен систем, компатибилен и усогласен со системот на Заедницата;
- да ја подобри заштитата на животната средина во сообраќајот, намалувањето на штетното влијание и загадувањето.

2. Соработката ќе ги вклучи следниве приоритетни области:

- развој на патната, железничката, аеродромската и пристанишната инфраструктура и други важни правци од заеднички интерес и транс-европските и пан-европските врски;
- управување со железниците и аеродромите, вклучувајќи и соодветна соработка меѓу соодветните национални власти;
- патен сообраќај, вклучувајќи ги и даночните, социјалните и аспектите во врска со животната средина;

- комбиниран железнички и патен сообраќај;
- хармонизација на меѓународната сообраќајна статистика;
- модернизација на техничка сообраќајна опрема во согласност со стандардите на Заедницата и помош за финансирање за таа цел, особено што се однесува на патно-железнички сообраќај, мулти-модалниот транспорт и претовар;
- унапредување на заеднички технолошки и истражувачки програми;
- усвојување на координирана сообраќајна политика којашто е компатибилна со политиката што ја применува Заедницата.

Член 99

Енергија

1. Соработката ќе ги одрази начелата на пазарната економија и Договорот за европската енергетска повелба и ќе се развива во насока на постапното интегрирање во европските пазари на енергија.

2. Соработката особено ќе го вклучи следново:

- формулирање и планирање на енергетската политика, вклучувајќи модернизација на инфраструктурата, подобрување и диверсификација во снабдувањето и подобар пристап кон пазарот на енергија, вклучувајќи и олеснување на транзитот;
- управување и обука за енергетскиот сектор и трансфер на технологија и знаења;
- поттикнување за штедење енергија, ефикасноста на енергијата, обновливата енергија и проучување на влијанието на производството и потрошувачката на енергија врз животната средина;
- формулирање на рамковни услови за реструктурирање на енергетските капацитети и соработка меѓу претпријатијата во овој сектор.

Член 100

Земјоделство и агро-индустриски сектор

Соработката на ова поле за своја цел ќе ја има модернизацијата и реструктурирањето на земјоделството и агро-индустрискиот сектор, водостопанството, руралниот развој, постепено усогласување на ветеринарното и фитосанитарното законодавство со стандардите на Заедницата и развој на рибарството и шумарството во Република Македонија.

Член 101 **Регионален и локален развој**

Страните ќе ја зајакнат соработката за регионален развој со цел да придонесат за економскиот развој и намалување на регионалната неурамнотеженост.

Посебно внимание ќе се посвети на прекуграничната, транс-националната и меѓу-регионалната соработка. За оваа цел ќе се воспостави размена на информации и експерти.

Член 102 **Соработка во областите на истражување и технолошки развој**

1. Страните ќе ја унапредуваат билатералната соработка во јавното научно истражување и технолошки развој (ИТР) врз основа на заемна корист и земајќи ја предвид достапноста на ресурсите ќе поттикнуваат соодветен пристап кон нивните програми, под услов да постои соодветно ниво на ефективна заштита на правата на интелектуална, индустриска и трговска сопственост.

2. Научната и технолошката соработка ќе опфати:

- размена на научни и технички информации;
- организирање заеднички научни состаноци;
- заеднички активности за ИТР;
- активности за обука и програми за мобилност на научниците, истражувачите и техничарите ангажирани во ИТР на двете страни.

3. Таквата соработка ќе се спроведува според конкретните аранжмани за кои ќе се преговара и кои ќе се склучат во согласност со постапките усвоени од секоја Страна и кои, меѓу другото, ќе предвидат соодветни одредби за правата на сопственост.

Член 103 **Животна средина и нуклеарна безбедност**

1. Страните ќе ја развиваат и зајакнуваат нивната соработка во однос на суштествените цели на борбата против деградација на животната средина со цел да се поддржи нејзината одржливост.

2. Соработката ќе се насочи врз следниве приоритетни области:

- борба против локалното, регионалното и прекуграничното загадување (квалитетот на воздухот и водата, вклучувајќи и пречистување на отпадните води и загадување на водата за пиење) и воспоставување ефикасно набљудување;

- развој на стратегии во однос на глобални и климатски прашања;
 - ефикасно, одржливо и чисто производство и потрошувачка на енергијата, безбедност на индустриските капацитети;
 - класификација и безбедно ракување со хемикалии;
 - намалување на отпадот, рециклирање и безбедно депонирање на отпад и спроведување на Базелската конвенција за контрола на прекугранично пренесување на опасен отпад и негово депонирање (Базел 1989);
 - влијанието на земјоделството врз животната средина; ерозија на земјиштето и негово загадување со земјоделски хемикалии;
 - заштита на шумите, флората и фауната; зачувување на биодиверзитетот;
 - уредување на градовите и селата, вклучувајќи ги градежништвото и урбанизмот;
 - проценка на влијанијата врз животната средина и стратешка проценка на животната средина;
 - континуирано приближување на законите и регулативите кон стандардите на Заедницата;
 - меѓународни конвенции од областа на животната средина во кои Заедницата е членка;
 - соработка на регионално ниво, како и соработка во рамките на Европската агенција за животната средина;
 - образование, информации и јавна свест за прашања од животната средина.
3. На полето на заштитата од природни непогоди, целта на соработката е да се осигури заштита на луѓето, животните, имотот и животната средина од катастрофи предизвикани од човекот. За оваа цел соработката би можела да ги вклучи овие области:
- размена на резултатите од научни и истражно-развојни проекти;
 - замен надзор, системи за рано предупредување и известување за катастрофите и нивните последици;
 - спасувачки и акции за пружање помош и системи за помош во случај на катастрофи;
 - размена на искуство за рехабилитација и обнова по катастрофи;

4. Соработката на полето на нуклеарната безбедност би можела да ги опфати следниве теми:

- подобрување на законите и регулативата на Република Македонија за нуклеарната безбедност и јакнење на надзорните власти и нивните ресурси;
- заштита од радијација, вклучувајќи го и набљудувањето на радијацијата во животната средина;
- управување со радиоактивен отпад. Република Македонија се обврзува да му обезбеди информации на Советот за стабилизација и асоцијација за секоја намера да увезе или да складира радиоактивен отпад;
- да поттикне склучување спогодби меѓу земјите-членки на Европската унија или Евроатом и Република Македонија за рано известување на податоците во случаи на нуклеарни незгоди, а доколку има потреба, и општо за прашања од областа на нуклеарната безбедност;
- зајакнување на надзорот и контролата на транспортот на материјали кои се подложни на радиоактивно загадување.

ГЛАВА IX ФИНАНСИСКА СОРАБОТКА

Член 104

За да се постигнат целите на оваа Спогодба и во согласност со членовите 3, 108 и 109, Република Македонија може да користи финансиска помош од Заедницата во форма на неповратни средства и на заеми, вклучувајќи и заеми од Европската инвестициона банка.

Член 105

Финансиската помош, во форма на неповратни средства, ќе биде изведувана со оперативните мерки утврдени во соодветната регулатива на Советот во вид на повеќегодишна рамка воспоставена од страна на Заедницата по извршени консултации со Република Македонија.

Вкупната цел на помошта, во форма на градење институции и инвестиции; треба да придонесе за демократски, економски и институционални реформи во Република Македонија, во согласност со процесот за стабилизација и асоцијација. Финансиската помош може да се користи за сите области на усогласување на законодавството и политиката на соработка од оваа Спогодба, вклучувајќи ги и правда и внатрешни работи.

Целосното спроведување на инфраструктурните проекти од заемен интерес идентификувани во Спогодбата за соработка во областа на сообраќајот ќе биде разгледано.

Член 106

На барање на Република Македонија и во случај на посебни потреби, Заедницата во координација со меѓународните финансиски институции може да ја испита можноста за доделување на макро-финансиска помош по исклучителни основи, што ќе подлежи на одредени услови, земајќи ја предвид, таму каде што е можно, расположливоста на сите финансиски ресурси.

Член 107

Со цел да се овозможи оптимално искористување на расположливите ресурси, Страните ќе обезбедат контрибуцијата на Заедницата да биде дадена во тесна координација со другите извори, како оние од земјите-членки, другите држави и меѓународните финансиски институции.

За оваа цел Страните редовно ќе разменуваат информации за сите извори на помош.

ГЛАВА X ИНСТИТУЦИОНАЛНИ, ОПШТИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 108

Со ова се воспоставува Совет за стабилизација и асоцијација кој ќе врши надзор врз примената и спроведувањето на оваа Спогодба. Тој ќе се состанува на соодветно ниво во редовни интервали и кога тоа го бараат околностите. Тој ќе разгледува кои било поважни прашања опфатени со оваа Спогодба, како и кои било други билатерални или меѓународни прашања од заемен интерес.

Член 109

1. Советот за стабилизација и асоцијација ќе биде составен од членови на Советот на Европската унија и членови на Комисијата на Европските заедници, од една страна, и членовите на Владата на Република Македонија, од друга страна.

2. Советот за стабилизација и асоцијација ќе усвои деловник за работа.

3. Можно е членовите на Советот за стабилизација и асоцијација да бидат претставени со други, во согласност со условите што ќе се предвидат во неговиот деловник за работа.

4. Со Советот за стабилизација и асоцијација наизменично ќе претседава претставник од Европската заедница и претставник од Република Македонија, во согласност со одредбите кои ќе се утврдат во неговиот деловник за работа.

5. Во однос на прашањата кои ја засегаат, во работата на Советот за стабилизација и асоцијација ќе учествува, како набљудувач, и Европската инвестициона банка.

Член 110

Советот за стабилизација и асоцијација, за да се постигнат целите на оваа Спогодба, ќе има овластување да донесува одлуки во рамките на Спогодбата во случаите предвидени во истата. Донесените одлуки ќе бидат обврзувачки за Страните, кои ќе ги преземат мерките неопходни за спроведување на така донесените одлуки. Кога ќе решава за преминот кон втората фаза, како што е предвидено во членот 5, Советот за стабилизација и асоцијација може исто така да одлучи за кои било можни измени во однос на содржината на одредбите што ја регулираат втората фаза.

Во својот деловник за работа Советот за стабилизација и асоцијација ќе ги определи должностите на Комитетот за стабилизација и асоцијација, кои ќе вклучат подготовка на состаноците на Советот за стабилизација и асоцијација, а ќе одлучи и како ќе функционира Комитетот.

Советот за стабилизација и асоцијација може на Комитетот за стабилизација и асоцијација да му пренесе кое било од своите овластувања. Во таков случај Комитетот за стабилизација и асоцијација ќе ги донесува своите одлуки во согласност со условите поставени во овој Член.

Советот за стабилизација и асоцијација исто така може да донесе соодветни препораки.

Тој своите одлуки и препораки ќе ги донесува по договор на Страните.

Член 111

Секоја Страна пред Советот за стабилизација и асоцијација може да поднесе каков било приговор во врска со примената или толкувањето на оваа Спогодба. Советот за стабилизација и асоцијација може да го реши спорот по пат на обврзувачка одлука.

Член 112

На Советот за стабилизација и асоцијација во извршувањето на должностите ќе му помага Комитет за стабилизација и асоцијација, заеднички комитет составен од претставници на Советот на Европската унија и претставници на Комисијата на Европските заедници, од една страна, и од претставници на Република Македонија, од друга страна.

Член 113

Комитетот за стабилизација и асоцијација може да основа под-комитети. Комитетот за сообраќај, основан според Спогодбата во областа на сообраќајот, ќе му помага на Комитетот за стабилизација и асоцијација.

Член 114

Со ова се воспоставува Парламентарен комитет за стабилизација и асоцијација. Тој ќе претставува форум за членовите на Парламентот на Република Македонија и Европскиот парламент каде ќе се среќаваат и ќе разменуваат мислења. Тој ќе се состанува во периоди што самиот ќе ги определи.

Парламентарниот комитет за стабилизација и асоцијација ќе биде составен од членови на Европскиот парламент, од една страна, и членови на Парламентот на Република Македонија, од друга страна.

Парламентарниот комитет за стабилизација и асоцијација ќе донесе свој деловник за работа.

Со Парламентарниот комитет за стабилизација и асоцијација наизменично ќе претседава Европскиот парламент и Парламентот на Република Македонија, во согласност со одредбите што ќе се предвидат во неговиот деловник за работа.

Член 115

Во рамките на содржината на оваа Спогодба, секоја Страна се обврзува да осигури дека физичките и правните лица од другата Страна, ќе имаат пристап, без каква било дискриминација во споредба со сопствените државјани, кон надлежните судови и административни органи на Страните за да ги бранат нивните индивидуални и имотни права.

Член 116

Ништо што е содржано во оваа Спогодба нема да ги спречи Страните да преземат какви било мерки:

(а) кога едната од нив смета дека се неопходни за спречување да се изнесат информации спротивни на суштествените безбедносни интереси;

(б) кои се однесуваат на производството, или трговијата со оружје, муниција или воени материјали или кои се однесуваат на истражувањето, развојот или производството неопходно за одбранбени цели, под услов таквите мерки да не ги загрозуваат условите на конкуренцијата во однос на производи кои не се исклучиво наменети за воени цели;

(ц) кога едната од нив смета дека се суштествени за нејзината безбедност во случај на сериозни внатрешни нарушувања кои влијаат врз одржувањето на законот и редот, во време на војна или сериозна меѓународна напнатост која претставува закана од војна или со цел да ги изврши обврските што таа ги прифатила во целите на одржувањето на мирот и меѓународната безбедност.

Член 117

1. Во областите опфатени со оваа Спогодба, и без да се ограничат кои било посебни одредби содржани во истиот:

- аранжманите што Република Македонија ги применува во однос на Заедницата нема да доведат до дискриминација меѓу земјите-членки, нивните државјани или нејзините компании или фирми;
- аранжманите што Заедницата ги применува во однос на Република Македонија нема да доведат до дискриминација на државјаните на Република Македонија или на нејзините компании или фирми.

2. Одредбите од ставот 1 не го ограничуваат правото на Страните да ги применат соодветните одредби од нивното даночно законодавство врз даночните обврзници кои не се во идентична ситуација во однос на нивното место на живеење.

Член 118

1. Страните ќе преземат какви било општи или специфични мерки потребни за исполнување на нивните обврски според оваа Спогодба. Тие ќе осигурат дека се постигнуваат целите на оваа Спогодба.

2. Доколку едната Страна смета дека другата Страна не исполнила некоја обврска според оваа Спогодба, таа може да преземе соодветни мерки. Пред да го направи тоа, освен во особено итни случаи, таа ќе му ги поднесе на Советот за стабилизација и асоцијација сите потребни релевантни информации потребни за да се испита темелно ситуацијата, а со цел да се најде решение прифатливо за Страните.

При изборот на мерките, мора да им се даде приоритет на оние кои најмалку го нарушуваат функционирањето на оваа Спогодба. Советот за стабилизација и асоцијација веднаш ќе биде информиран за овие мерки, а истите ќе подлежат на консултации во рамките на Советот за стабилизација и асоцијација, доколку тоа го бара другата Страна.

Член 119

Страните се согласуваат да се консултираат преку соодветни канали на барање на која било Страна за да дискутираат за какво било прашање во врска со толкувањето или спроведувањето на оваа Спогодба, како и за други релевантни аспекти на односите меѓу Страните.

Одредбите од овој член нема да влијаат на кој било начин и не ги ограничуваат членовите 30, 37, 38 и 42.

Член 120

Се додека за поединците и стопанските субјекти не се постигнати еквивалентни права според оваа Спогодба, истата нема да влијае врз правата што им се доделуваат со постоечките договори кои се обврзувачки за една или повеќе земји-членки, од една страна, и Република Македонија, од друга страна.

Член 121

Протоколите 1,2,3,4 и 5 и Анексите I до VII се составен дел од оваа Спогодба.

Член 122

Оваа Спогодба се склучува за неограничен период. Секоја Страна може да ја откаже оваа Спогодба известувајќи ја другата страна. Оваа Спогодба ќе престане да се применува шест месеци по датумот на таквото известување.

Член 123

За целите на оваа Спогодба, терминот "Страните", значи Заедницата, или нејзините земји-членки, или Заедницата и нејзините земји-членки, согласно нивните овластувања, од една страна, и Република Македонија, од друга страна.

Член 124

Оваа Спогодба, од една страна, ќе се применува на териториите на кои се применуваат Договорите за основање на Европската заедница (Европската заедница за јаглен и челик) и Европската заедница за атомска енергија и според условите поставени во тие Договори, како и на територијата на Република Македонија, од друга страна.

Член 125

Генералниот секретар на Советот на Европската унија ќе биде депозитер на оваа Спогодба.

Член 126

Оваа Спогодба е составена во два примерока со подеднаква автентичност на секој од официјалните јазици на Страните.

Член 127

Страните ќе ја одобрат оваа Спогодба во согласност со нивните постапки. Оваа Спогодба ќе стапи во сила на првиот ден од вториот месец по датумот на кој Страните меѓусебно ќе се известат дека е завршена постапката наведена во првиот став.

По нејзиното стапување во сила, оваа Спогодба ќе ја замени Спогодбата за соработка меѓу Европската заедница и Република Македонија, потпишана на 29 април 1997 година по пат на размена на писма.

Член 128 Времена спогодба

Во случај кога, до завршувањето на постапката потребна за стапување во сила на оваа Спогодба, одредбите од некои делови од оваа Спогодба, особено оние кои се однесуваат на движењето на стоките, ќе стапат во сила со Времена спогодба меѓу Заедницата и Република Македонија, страните се согласни дека, за целите на Поглавје ИВ, членовите 69, 70 и 71 од оваа Спогодба и Протокол 1 до 5, терминот вдатум на стапување во сила на Спогодбата значи датум на стапување во сила на Времената спогодба во однос на обврските содржани во овие членови и Протоколи.

АНЕКС I

УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ПОМАЛКУ ЧУВСТВИТЕЛНИ СТОКИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА

Наведени во член 18.2

Тарифен број	Именување
2517	Обли, чакал, кршени или дробени камења, што обично се употребуваат како агрегати за бетон, за насипување на патишта или железнички пруги или за други насипувања, крупен чакал, вклучувајќи го и термички обработениот; макадам од згура, троска или слични индустриски отпадоци, вклучувајќи и отпадоци мешани со материјали од првиот дел на овој тарифен број; термакадам; гранули, парчиња и прав од камен од тар. број 2515 или 2516, термички обработени или не:
41 00 00	-- Од мермер
49 00 00	-- Друго
2518	Доломит, печен или непечен; доломит, грубоцепен или сечен со пила или на друг начин, во блокови или плочи со правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма; агломериран доломит (вклучувајќи и тердоломит):
2520	Суров гипс; анхидрид на гипс; печен гипс (што се состои од печен гипс или калциумсулфат), бојосан или небојосан, со додаток или без додаток на мали количества забрзувачи или забавувачи на врзувањето
2523	Портланд-цемент, алуминантен цемент, цемент од згура, суперсулфатен цемент и слични хидраулични цемента, вклучувајќи и бојосани и цемента во форма на клинкери:
10 00 00	-- Цемент во форма на клинкери
29 00 00	-- Друго
3105	Минерални или хемиски ѓубрива што содржат два или три од следниве ѓубривни елементи: азот, фосфор и калиум; други ѓубрива; производи од оваа глава во форма на таблети или слични форми или во пакување до 10 кг бруто-маса:
3214	Китови (стаклорезачки, за калемење и др.) смолни малтери, други маси за затнување; полнила за молеро-фарбарски работи; неогноотпорни препарати за површинска обработка на фасади, внатрешни сидови, подови, тавани или слично:
3303	Парфеми и тоалетни води:

- 3304 Производи за разубавување или шминкање и производи за нега на кожата (освен лекови), вклучувајќи ги и препаратите за заштита од сонце или за зајакнување на пигментацијата при сончање или за бронзирање на кожата; препарати за маникир или педикир:
- 3305 Препарати за коса:
- 3306 Препарати за хигиена на устата и забите, вклучувајќи ги и прашоците и пастите за прицврстување на вештачки вилици; конец што се употребува за чистење меѓу забите (конец за чистење заби), во индивидуални пакувања за продажба на мало:
- 3307 Препарати за бричење, вклучувајќи ги и препаратите за пред и за по бричење, дезодоранси за лична употреба, препарати за бањање, депилатори и други парфимериски, козметички или тоалетни препарати, на друго место неспоменати или неопфатени; приготвени дезодоранси за простории, парфимирани или непарфимирани, вклучувајќи ги и оние што имаат дезинфекциони својства:
- 3405 Политури и кремове за обувки, мебел, подови, каросерии, стакло или метал, пасти и прашоци за чистење и слични препарати (без оглед на тоа дали се во форма на хартија, вата, филц, неткаени ткаенини, сунѓерести материјали, од пластика или гума, импрегнирани или премачкани со такви препарати), освен восоците од тар. број 3404.
- 3506 Подготвени лепила и други подготвени средства за лепење, на друго место неспоменати или неопфатени; производи погодни за употреба како лепила или средства за лепење, подготвени за продажба на мало како лепила или средства за лепење, во пакување со нето-маса до 1 кг:
- 3701 Фотографски плочи и план-филмови, осетливи на светлина, неосветлени, од кој било материјал, освен од хартија, картон или текстил; план-филмови за моментна (брза) фотографија, осетливи на светлина, неосветлени, во касети или без касети:
- 3702 Фотографски филмови во ролни, осетливи на светлина, неосветлени, од кој било материјал, освен од хартија, картон или текстил; филмови во ролни за моментна (брза) фотографија, осетливи на светлина, неосветлени:
- 3808 Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против 'ртење и средства за регулирање на растот на растенијата, дезинфекциски и слични производи, подготвени во форма или пакување за продажба на мало, или како препарати или производи (на пр., сулфурирани ленти, фитили, свеќи и хартии за убивање муви):
- 3918 Прекривки за подови од пластични маси, несамолепливи или самолепливи, во ролни или во форма на плочи; тапети за ѕидови или тавани, дефинирани со забелешката 9 кон оваа глава:

- 3919 Самолепливи плочи, листови, филмови, фолии, ленти и други слични форми од пластични маси, вклучувајќи ги и оние во ролни:
- 3921 Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти од пластични маси:
- 3923 Производи за транспорт или пакување на стоки од пластични маси; затнувачи, поклопки, капаци и други затвораи, од пластични маси:
- 3924 Трпезни садови, кујнски садови и прибор, други производи за домаќинството и тоалетни производи од пластични маси:
- 3925 Градежни производи за вградување од пластични маси, на друго место неспоменати или неопфатени:
- 3926 Други производи од пластични маси и производи од други материјали од тар. број 3901 до 3914:
- 4008 Плочи, листови, ленти, прачки и профили од гума, освен од тврда гума:
 - Од целуларна гума
 11 00 00 -- Плочи, листови и ленти
 19 00 00 -- Друго
 - Од нецелуларна гума:
 -- Плочи, листови и ленти:
 21 10 00 --- Подни облоги и прекривки
 21 90 00 --- Друго.
 -- Друго:
 29 90 00 --- Друго
- 4015 Предмети за облека и прибор за облека (вклучувајќи и нараквици), за сите намени, од гума, освен од тврда гума:
 - Ракавици:
 -- Друго:
 19 10 00 --- Ракавици за домаќинството
 19 90 00 --- Друго
 90 00 00 - Друго
- 4016 Други производи од гума, освен од тврда гума:
 -Друго:
 91 00 00 -- Подни облоги и прекривки
- 4302 Штавени или обработени крзна (вклучувајќи и глави, опашки, шепи или други парчиња или отсецоци), несоставени или составени (со додавање или без додавање на други материјали), освен оние што се распоредуваат во тарифен број 4303.
- 4303 Облека, прибор за облека и други производи од крзно.

- 4409 Дрво (вклучувајќи ги и ламелите и фризите за паркет, несоставени) профилирано (перо и жлеб, жлебено, фалцувано или слично обработено) по должината на кој било раб или лице, вклучувајќи и рендисано, точено или прстесто (запчесто) споено:
- 4415 Сандаци за пакување, кутии, гајби, барабани и слична амбалажа за пакување од дрво; барабани (калеми) за кабли од дрво; палети, сандачести палети и други товарни табли од дрво; палетни ниски од дрво.
- 4802 Непремачкана хартија и картон, кои се употребуваат за пишување, печатење или други графички цели, вклучувајќи и хартија и картон за дупчени картички и ленти, во ролни или листови, освен хартијата од тар. број 4801 или 4803; рачно изработена хартија и картон:
- Друга хартија и картон, што не содржат влакна добиени со механички процес или кои немаат повеќе од 10% такви влакна во тежината на вкупната содржина на влакна:
 - Со тежина до 40 г/м^2 :
 - 51 10 00 --- Хартија со маса до 15 г/м^2 за употреба во производството на матрици
 - 51 90 00 --- Друго
 - 52 20 00 --- Во ролни
 - 52 80 00 --- Во листови
 - Со маса повеќе од 150 г/м^2 :
 - 53 20 00 --- Во ролни
 - 53 80 00 --- Во листови
- 4805 Друга непремачкана хартија и картон, во ролни или листови, понатаму необработени или доработени, освен оние набројани во забелешката 2 кон оваа глава:
- Друга хартија и картон, со маса од 225 г/м^2 или повеќе:
 - Од остатоци од хартија
 - 80 11 00 --- Тестлајнер
 - 80 19 00 --- Друго
 - 80 90 00 --- Друго
- 4811 Хартија, картон, целулозна вата и листови и ленти од целулозни влакна, премачкани, импрегнирани, прекриени, површински бојосани, површински украсени или печатени, во ролни или листови, освен производите од тар. број 4803, 4809 или 4810:
- Хартија и картон, премачкани, импрегнирани или прекриени со пластични маси (исклучувајќи ги лепилата):
 - 31 00 00 -- Белени, со маса над 150 г/м^2
 - 39 00 00 -- Друго
 - 40 00 00 - Хартија и картон, премачкани, прекриени или импрегнирани со восок, парафински восок, стеарин, масло или глицерин.

- 4814 Сидни тапети и слични посидници од хартија; витрофании за прозорци од хартија.
- 4815 Покривачи за подови врз подлога од хартија или картон, несечени или сечени во определени големини.
- 4816 Карбон-хартија, самокопирачка хартија и други хартии за копирање и пренесување (освен оние од тар. број 4809), матрици за умножување и офсет-плочи од хартија, во кутии или без кутии.
- 4817 Пликови, дописници, поштенски картички и карти за допишување од хартија или картон; сетови за допишување во кутии, кесички, нотеси и слични пакувања од хартија или картон.
- 4820 Регистри, книговодствени книги, нотеси, книги за порачки, признанички книги, агенди, меморандум-блокови, дневници и слични производи, тетратки, подметнувачи со впивачка хартија, подврски за книги (по системот на слободни листови или други), комбинирани подметнувачи за пишување, кошулки и фасцикли за списи, деловни обрасци во повеќе примероци, сетови со влошка од карбон-хартија и слични производи за пишување од хартија или картон; акуми за мостри или колекции и обвивки за книги од хартија или картон.
- 4821 Етикети од хартија или картон, од сите видови, печатени или непечатени.
- 4909 Поштенски разгледници; честитки и карти што имаат печатени лични поздрави, пораки или објави, илустрирани или неилустрирани, со пликови или без пликови или украси.
- 4910 Календари од сите видови, печатени, вклучувајќи и календар-блокови.
- 6601 Чадори и чадори за сонце (вклучувајќи и стапови-чадори, чадори за градина и слични чадори).
- 6802 Обработен камен за споменици и градби (освен шкрилци) и негови производи, освен производите од тар. број 6801; коцки за мозаик и слично од природен камен (како и од шкрилци), со или без подлога; вештачки бојосани гранули, лушпи и прав, од природен камен (како и од шкрилци).
- 6805 Абразивни материјали, природни или вештачки, во форма на прав или зрна, нанесени врз подлога од текстил, хартија, картон или на други материјали, вклучувајќи и исечени во определени форми, прошиени или поинаку составени.
- 6807 Производи од битумен или од слични материјали (на пр., од битумен, од нафта или од смола на катран од камен јаглен).
- 6809 Производи од гипс или од смеса врз база на гипс.
- 6810 Производи од цемент, бетон или од вештачки камен, армирани или неармирани.

- 6811 Азбестно-цементни производи, производи од цемент со целулозни влакна и слично.
- 6813 Фрикциони материјали и производи од фрикциони материјали (на пр., плочи, валјаци, ленти, сегменти, дискови, подменувачи, облоги), немонтирани, за сопирачки, спојки или слично, врз база на азбест, други минерални материјали или целулоза, комбинирани или некомбинирани со текстил или со други материјали.
- 6815 Производи од камен или од други минерални материјали (вклучувајќи и јаглородни влакна, производи од јаглородни влакна и производи од тресет), на друго место неспоменати или неопфатени.
- 6902 Огноотпорни тули, блокови, плочки и слични огноотпорни керамички производи за вградување, освен оние од силикатно фосилно брашно или од слични силикатни земји.
- 6904 Керамички сидарски тули, блокови за подови, блокови носачи, филтер-плочки и слично.
- 6905 Керамиди, делови на оџаци, украси и други производи за градежништво од керамика.
- 6907 Неглазирани керамички плочки за поплочување и обложување; неглазирани керамички коцки за мозаик и слично, со или без подлога.
- 6908 Глазирани керамички плочки за поплочување и обложување; глазирани керамички коцкички и слично, за мозаик со или без подлога.
- 6910 Мијалници, лавабоа, столбови за лавабоа, кади, бидеа, клозетски шолји, котлиња за вода, писоари и слични санитарни производи
- 6911 Трpezни садови, кујнски садови, други предмети за домаќинството или за тоалетна употреба, од порцелан.
- 6912 Керамички трpezни садови и кујнски садови, други предмети за домаќинството и за тоалетна употреба, освен од порцелан
- 6914 Други производи од керамика.
- 7007 Сигурносно стакло од калено или слоевито стакло:
- Калено сигурносно стакло:
- - Со погодна големина и форма за вградување во возила, воздухоплови, вселенски бродови или пловила:
Со погодна големина и форма за вградување во моторни возила
--- Друго
-- Друго:
- 11 10 00
11 90 00

19*10 00	--- Емајлирано
19 20 00	--- Бојосано во маса, непровидно, плакирано или со слој на рефлексција или апсорпција
19 80 00	--- Друго
	- Словито безбедносно стакло:
	- - Со погодна големина и форма за вградување во возила, воздухоплови, вселенски бродови или пловила:
	--- Друго:
21 91 00	---- Со погодна големина и форма за вградување во моторни возила
21 99 00	---- Друго
29 00 00	-- Друго
7009	Огледала од стакло, врамени или неврамени, вклучувајќи и ретровизори.
7013	Производи од стакло што служат за употреба на маса, во кујна, за тоалетни цели, во канцеларии, производи за внатрешна декорација или за слични цели (освен оние од тар. број 7010 или 7018).
7019	Стаклени влакна (вклучувајќи ја и стаклената волна) и нивни производи (на пр., предено, ткаенина):
	- Тракови на стаклени влакна, ровинг, предено и сечени нишки:
11 00 00	-- Сечени нишки со должина до 50 мм
12 00 00	-- Ровинг
19 00 00	-- Друго
7106	Сребро (вклучувајќи го и позлатеното или платинирано сребро) необработено или во форма на полупроизвод, или во прав.
7108	Злато (вклучувајќи го и платинираното) необработено или во форма на полупроизвод, или во форма на прав.
7113	Накит и делови од накит; од благородни метали или од метали платинирани со благородни метали.
7114	Предмети на златарството или кујунџиството и нивни делови, од благородни метали или од метали платинирани со благородни метали.
7115	Други предмети од благородни метали или од метали платинирани со благородни метали.
7116	Предмети од природни или одгледувани бисери, од скапоцени или полускапоцени камења (природни, синтетички или реконструирани).
7117	Имитации на накит.
7217	Ладно добиена жица од железо или нелегиран челик:
	- превлечена или прекриена со други прости метали:
	-- со содржина на јаглерод до 0.25% по маса:
	--- со максимална димензија на напречен пресек до 0.8 мм

30 11 00	---- Обложени со бакар
30 19 00	---- Друго
	--- Со максимален напречен пресек од 0,8 мм или повеќе:
30 31 00	---- Обложени со бакар
30 39 00	---- Друго
30 50 00	-- Содржина на јаглород по маса од 0,25 до 0,6%
30 90 00	-- Содржина на јаглород по маса од 0,6% или повеќе
	- Друго:
	-- Содржина на јаглород по маса до 0,25%:
90 10 00	--- Со максимален напречен пресек до 0,8 мм
90 30 00	--- Со максимален напречен пресек од 0,8 мм или повеќе
90 50 00	-- Содржина на јаглород по маса од 0,25 до 0,6%
90 90 00	-- Содржина на јаглород по маса од 0,6% или повеќе
7307	Прибор за цевки (на пример, спојници, колена, муфови), од железо или од челик:
	- Леан прибор:
	-- Од нетемпераирано леано железо:
11 10 00	--- Од вид што се употребува во системи под притисок
11 90 00	--- Друго
	-- Друго:
19 10 00	--- Од темпераирано леано железо
19 90 00	--- Друго
	- Друго:
91 00 00	-- Прирабници
	-- Колена, лакови и муфови, со завојница:
92 10 00	--- Муфови
92 90 00	--- Колена и лакови
	-- Прибор што се заварува со челно заварување:
	--- Со најголем надворешен дијаметар до 609,6 мм:
93 11 00	---- Колена и лакови
93 19 00	---- Друго
	--- Со најголем надворешен дијаметар над 609,6 мм:
93 91 00	---- Колена и лакови
93 99 00	---- Друго
	-- Друго:
99 10 00	--- Со навој
99 30 00	--- За заварување
99 90 00	--- Друго
7311	Контејнери за компримирани или течни гасови од железо или челик.
7313	Бодлива жица од железо или челик; впредена лента или еднократна плоската жица, со или без боцки, и лесно предена дупла жица, што се употребува за огради, од железо или од челик.
7403	Рафиниран бакар и легури на бакар, сурови:
	- Рафиниран бакар:
11 00 00	-- Катоди и делови од катоди

- 7418 Трпезни, кујнски и други производи за домаќинството и нивни делови, од бакар; сунѓери за триење садови и перничина за триење или полирање, нараквици и слично, од бакар; санитарни предмети и нивни делови од бакар:
- 7614 Впредена жица, јажиња, плетени ленти и слично, од алуминиум, електрично неизолирани:
- 7616 Други производи од алуминиум.
- 7801 Сурово олово.
- 7802 Отпадоци и остатоци од олово.
- 7803 Прачки, профили и жица од олово.
- 7804 Плочи, лимови, ленти и фолии од олово; прав и лушпи од олово.
- 7805 Цевки и прибор за цевки (на пример, спојници, колена, муфови), од олово.
- 7806 Други производи од олово.
- 7901 Цинк, суров:
 - Цинк, нелегиран:
 11 00 00 -- Со содржина од 99,99% или повеќе цинк по маса
 -- Со содржина помала од 99,99% цинк по маса:
 12 10 00 --- Со содржина од 99,95% до 99,99% цинк по маса
 12 30 00 --- Со содржина од 98,5% до 99,95% цинк по маса
 12 90 00 --- Со содржина од 97,5% до 98,5% цинк по маса
- 7902 Отпадоци и остатоци од цинк
- 7903 Прашина, прав и лушпи од цинк.
- 7904 Прачки, профили и жица од цинк.
- 7905 Плочи, лимови, ленти и фолии од цинк.
- 7906 Цевки и прибор за цевки (на пример, спојници, колена, муфови) од цинк.
- 7907 Други производи од цинк.
- 8211 Ножеви со сечила, назабени или не (вклучувајќи и градинарски ножеви), освен ножевите од тар. број 8208, и сечила за ножеви:
 - Друго:
 -- Трпезни ножеви со фиксни сечила:
 91 30 00 --- Трпезни ножеви со рачка и сечила од не'рѓосувачки челик
 91 80 00 --- Друго
 92 00 00 -- Други ножеви со фиксирани сечила

93 00 00	-- Ножеви со нефиксирани сечила
94 00 00	-- Сечила
8215	Лажици, виљушки, црпалки, лажици за пена, лопатки за сервирање слатки, ножеви за риба, ножеви за путер, штипки за шеќер и сличен кујнски или трпезен прибор:
	-- Друго:
10 30 00	--- Од не'рѓосувачки челик
	- Други сетови од одбран прибор:
20 10 00	-- Од не'рѓосувачки челик
20 90 00	-- Друго
	-- Друго:
99 10 00	--- Од не'рѓосувачки челик
99 90 00	--- Друго
8301	Катанци и брави (на клуч, шифра или електрични) од прости метали; затвораи и опкови со затвораи кои имаат вградени брави, од прости метали; клучеви за кои и да е од споменатите производи, од прости метали:
20 00 00	- Брави за моторни возила
8302	Окови, прибор и слични производи од прости метали, за мебел, врати, скапила, прозорци, ролетни, каросерии, седларски стоки, куфери, сандачи, кутии или слично; кукачки за закачување шапки, конзоли и слично; тркалца (за мебел и сл.) со елементи за прицврстување од прости метали; автоматски затвораи на врати од прости метали.
8304	Ормани за архиви, ормани за картотеки, кутии за сортирање на документи, регали за хартија, пултови за пера, пултови за штембили и слична канцелариска опрема, од прости метали, освен канцелариски мебел од тар. број 9403.
8309	Затки (вклучувајќи и крунски затки, навојни затки и затки низ кои се сипува), капсули за шишиња, капаи од лим со или без навој, плумби и друг прибор за пакување од прости метали:
10 00 00	- Крунски затки
8419	Машини, уреди или лабораториска опрема (електрично загревани или не), за обработка на материјали со промена на температурата, како што е греење, варење, пржење, дестилација, ректификација, стерилизација, пастеризација, парење, сушење, евапоризација, вапоризација, кондензација или разладување, освен машини или уреди за домаќинството; проточни или акумулациони грејачи за вода, неелектрични:
	- Сушилници:
31 00 00	-- На земјоделски производи
32 00 00	-- На дрво, хартиена целулоза, хартија или картон
39 00 00	-- Друго
	-- Друго:
89 10 00	--- Разладни кули и слични постројки за директно ладење (без разладен сид), со помош на циркулирачка вода

- 8423 Ваги (освен ваги со осетливост до 5 центиграми), вклучувајќи и машини за броење или контрола, кои работат врз база на мерење маса; тегови за ваги од сите видови:
 -- Со максимален капацитет на мерење од 30 до 5000 кг:
 82 10 00 --- Автоматски со повикување на претходна маса
 82 90 00 --- Друго
 -- Друго:
 89 10 00 --- Мостни (железнички)
 89 90 00 --- Друго
- 8460 Алатни машини за чистење, острење, точење, хонување, лепување, полирање или поинакво довршување на метали или кермети со помош на точила, абразиви или на производи за полирање, освен машините за изработка на запченици со режење, точење или довршување на запченици од тар. број 8461.
- 8461 Алатни машини за рендосување, изработка на жлебове, провлекување, режење на запченици, точење или довршување на запченици, сечење со пила, отсечување или обработување со други постапки и други алатни машини за обработка на метали или кермети со симнување на струганици, на друго место неспоменати ниту опфатени.
- 8462 Алатни машини (вклучувајќи и преси) за обработка на метали со слободно ковење или со ковење во калап; алатни машини (вклучувајќи и преси) за обработка на метали со свиткување, превиткување, исправање, порамнување, просечување, исечување или отсечување со симнување; преси за обработка на метали или на метални карбиди, што не се погоре споменати.
- 8463 Други алатни машини за обработка на метали или кермети, без симнување на струганици.
- 8464 Алатни машини за обработка на камен, керамика, бетон, азбест-цемент или слични минерални материјали или за обработка на стакло на ладно:
 - Машини за точење или полирање:
 -- За обработка на стакло:
 8464 20 19 00 --- Друго
 8464 20 80 00 -- Друго
 8464 90 00 00 - Друго
- 8474 Машини за сортирање, просејување, сепарација, миење, дробење, мелење, мешање или гмечење на земја, камен, руда или на други минерални материји, во цврста состојба (вклучувајќи и прав или маса-паста); машини за агломирање, моделирање или обликување на цврсти минерални горива, керамички маси, нестврднат цемент, гипс или на други минерални производи во форма на прав или маса-паста; машини за изработка на леарски калапи од песок:
- 8477 Машини за обработка на гума или пластична маса или за изработка на производи од тие материјали, неспоменати ниту опфатени на друго место во оваа глава.

- 8478 Машини за подготовка или преработка на тутун, неспоменати ниту опфатени на друго место во оваа глава.
- 8480 Калапници за леарници на метали; моделни плочи; модели за калапи; калапи за метал (освен калапи за инготи), метални карбиди, стакло, минерални материјали, гума или пластични маси.
- 8483 Трансмисиони вратила (вклучувајќи и брегасти вратила и коленисти вратила) и криваи; кукишта за лежишта и лизгачки лежишта; запченици, запчести и фрикциони преносници; навојни вретена со куглички или валјаци; менувачки кутии и други менувачи на брзини, вклучувајќи и претвораи на обртниот момент; замавници, ременици и јажаници (вклучувајќи и макари); вклучно-исклучни спојници; и спојници за вратила (вклучувајќи и зглобни спојници):
 - Запчести и фрикциони преносници, исклучувајќи запченици, верижници и други трансмисиони елементи испорачани посебно; навојни вретена со куглички или валјаци; менувачки кутии и други менувачи на брзини, вклучувајќи и претвораи на обртниот момент:
 -- Друго:
 40 91 00 --- Запчести и фрикциони преносници:
 40 92 00 --- Навојни вретена со куглички или валјаци
 40 93 00 --- Менувачки кутии и други менувачи на брзини:
 40 98 00 --- Друго
- 8501 Електромотори и електрични генератори (освен генераторски агрегати):
 - Мотори со моќност до 37,5 W:
 10 10 00 -- Синхрони мотори со моќност до 18 W
 -- Друго:
 10 91 00 --- Универзални AC/DC-мотори
 10 93 00 --- AC-мотори
 10 99 00 --- DC-мотори
 - Други AC-мотори со еднонасочна струја:
 -- Друго:
 40 91 00 --- Со моќност до 750 W
- 8508 Електромеханички алат за работа во рака, со вграден електромотор.
- 8509 Електромеханички апарати за домаќинството, со вграден електромотор.
- 8512 ≡ Електрична опрема за осветлување или сигнализација (освен производите од тар. број 8539), бришачи за стакло, уреди за одмрзнување и уреди за одмаглување, за велосипеди или за моторни возила:
 10 00 00 - Опрема за осветлување или за визуелна сигнализација за велосипеди.
- 8515 Машини и апарати за меко и тврдо лемење и заварување, електрични (вклучувајќи и електрично загреван гас), ласерски или врз принцип на друга светлина или фотонски сноп, ултразвук, електронски сноп, магнетни импулси или лак на плазма, вклучувајќи ги и оние што можат да вршат сечење; електрични машини и апарати за врело прскање на метали или на кермети:

- Машини и апарати за меко или тврдо лемење:
 - 11 00 00 -- Лемилки и пиштоли за меко лемење
 - 19 00 00 -- Друго
 - Машини и апарати за електроотпорно заварување на метали:
 - 21 00 00 -- Целосно или делумно автоматски
 - 29 00 00 -- Друго
 - Машини и апарати за заварување на метали со електролак (вклучувајќи и лак на плазма):
 - 31 00 00 -- Целосно или делумно автоматски
 - Друго:
 - 39 10 00 --- За рачно заварување со обложени електроди, испорачани комплетно со глава за заварување или сечење
 - 39 90 00 --- Друго
 - Други машини и апарати:
 - За обработка на метал:
 - 80 11 00 --- За заварување
 - 80 19 00 --- Друго
 - Друго:
 - 80 91 00 --- За отпорно заварување на пластика
 - 80 99 00 --- Друго
- 8517 Електрични апарати за жична телефонија или жична телеграфија, вклучувајќи и жични телефонски апарати со безжична слушалка и телекомуникациски апарати за жични системи со носечка струја или дигитални линиски системи; видеофони.
- 8518 Микрофони и нивни стативи; звучници, вклучувајќи и звучници во звучни кутии; слушалки за на глава, слушалки за едно уво и комбинации со микрофон; аудиофреквентни електрични засилувачи; електрични комплети за засилување на звукот.
- 8519 Грамофони, со и без сопствен засилувач, касетофони и други апарати за репродукција на звук што немаат вграден уред за снимање звук.
- 8520 Магнетофони и други апарати за снимање звук, вклучувајќи и апарати со вградени уреди за репродукција на звук.
- 8521 Апарати за снимање и репродукција на слика, со или без вграден видеотјунер.
- 8524 Плочи, ленти и други снимени подлоги со звучни или други слични феномени, вклучувајќи матрици и галвански отпечатоци за производство на плочи, освен производите од глава 37.
- 8527 Приемници за радиотелефонија, радиотелеграфија или радиодифузија, вклучувајќи и приемници комбинирани во исто кукиште, со апарат за снимање или репродукција на звук или со часовник.
- 8528 Приемни апарати за телевизија, со или без вграден радиодифузен приемник или со апарати за снимање или репродукција на звук или слика; видеомонитори и видеопроектори.

8716	Приколки и полуприколки; други возила, несамоодни; нивни делови:
	- Приколки и полуприколки за домување или кампување
10 10 00	-- Приколки што се склопуваат
10 90 00	-- Друго
	- Самотоварни или самоистоварни приколки и полуприколки за земјоделски цели:
20 10 00	-- Растурачи на губриво
20 90 00	-- Друго.
	--- Друго:
	--- Ново:
39 30 00	----- Полуприколки.
	----- Друго:
39 51 00	----- Едноосовински
39 59 00	----- Друго.
39 80 00	----- Користени.
40 00 00	- Други приколки и полуприколки
80 00 00	- Други возила
	- Делови:
90 10 00	-- Шасии
90 30 00	-- Каросерии
90 90 00	-- Други делови
9402	Медицински, хируршки, стоматолошки или ветеринарски мебел (на пример, операциони маси, маси за прегледи, болнички кревети со механички уреди, стоматолошки столови); берберски столови и слични столови, со обртно, наклонувачко и подигнувачко движење; делови на наведените производи:
90 00 00	Друго
9404	Носачи на матраци; предмети на постелата и слични стоки (на пример, матраци, јоргани, перини, перници и перничина), со пружини или полнети со кој и да е материјал или од целуларна гума или пластична маса, преслечени или не:
10 00 00	- Носачи на матраци:
	-- Од други материјали:
29 10 00	--- Со спирална влошка
29 90 00	--- Друго
	- Вреќи за спиење:
30 10 00	-- Полнети со пердуви или перја
30 90 00	-- Друго
	- Друго:
90 10 00	-- Полнети со пердуви или перја
90 90 00	-- Друго

АНЕКС II**УВОЗ ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА НА ЧУВСТВИТЕЛНИ ИНДУСТРИСКИ
ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО ОД ЗАЕДНИЦАТА****Наведени во член 18.3**

Царинските давачки на увозот во Република Македонија на стоки со потекло од Заедницата, што се наведени во овој Анекс, ќе бидат постепено намалувани во согласност со следнава динамика:

- на 1 јануари од третата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 80% од основната царина;

- на 1 јануари од петтата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 70% од основната царина;

- на 1 јануари од шестата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 60% од основната царина;

- на 1 јануари од седмата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 50% од основната царина;

- на 1 јануари од осмата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 40% од основната царина;

- на 1 јануари од деветтата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царинска стапка ќе биде намалена до 20% од основната царина;

- на 1 јануари од десеттата година по стапувањето во сила на Договорот, останатите царини ќе бидат укинати.

Тарифен број**Именување**

2515

Мермер, травертин, екосин и друг варовнички камен за споменици, градежништво и др., со привидна специфична маса 2,5 или поголема, и алабастер, вклучувајќи и грубо цепен или сечен со пила или на друг начин, во блокови или во плочи со правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма.

2516

Гранит, порфир, базалт, песочар и друг камен за споменици, градежништво и друго, вклучувајќи грубо цепен или сечен со пила или на друг начин, во блокови или во плочи со правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма.

2710

Масла добиени од нафта и масла добиени од битуменозни минерали, освен сурови; производи неспоменати или неопфатени на друго место,

- кои содржат по маса 70% или повеќе масла од нафта или масла добиени од битуменозни минерали, ако овие масла претставуваат основни состојки на овие производи.
- 2711 Нафтени гасови и други гасовити јаглеводороди.
- 3004 Лекови (освен производите од тар. број 3002, 3005 или 3006) што се состојат од измешани или неизмешани производи за терапевтска или профилактичка употреба, приготвени во одмерени дози или во форми или пакувања за продажба на мало.
- 20 10 00 - Лекови што содржат други антибиотици:
 -- Готови лекови за продажба на мало
 - Лекови што содржат хормони или други производи од тар. број 2937, но не содржат антибиотици:
 -- Лекови што содржат инсулин:
 --- Готови лекови за продажба на мало
 -- Лекови што содржат адренални хормони:
 --- Готови лекови за продажба на мало
 -- Друго:
 --- Готови лекови за продажба на мало
 - Лекови што содржат алкалоиди или нивни деривати без содржина на хормони, други производи од тар. број 2937 или антибиотици:
 -- Готови лекови за продажба на мало
 - Други лекови што содржат витамини или други производи од тар. број 2936:
 -- Готови лекови за продажба на мало
 - Друго:
 -- Готови лекови за продажба на мало:
 --- Лекови што содржат јод или соединенија на јод
 --- Друго
 -- Друго:
 --- Лекови што содржат јод или соединенија на јод
 --- Друго
- 90 11 00
 90 19 00
 90 91 00
 90 99 00
- 3005 Вата, газа, завои и слични производи (на пример, приготвени завои, фластери, приготвени облоги), импрегнирани, премачкани или преслечени со фармацевтски материи или приготвени во малопродажни пакувања за медицински, хируршки, стоматолошки или ветеринарски цели.
- 3205 Лак-бои; препарати предвидени со забелешката 3 кон оваа глава врз база на лак-бои.
- 3208 Премачкувачки средства, бои и лакови, врз база на синтетички полимери или хемиски модификувани природни полимери, дисперзирани или растворени во неводен медиум; раствори дефинирани со забелешката 4 кон оваа глава.
- 3209 Премачкувачки средства (бои и лакови) врз база на синтетички полимери или хемиски модификувани природни полимери, дисперзирани или растворени во воден медиум.

- 3210 Други премачкувачки средства (бои и лакови); приготвени водни пигменти што се употребуваат за површинска доработка на кожа.
- 3401 Сапун; органски површински активни производи и препарати за употреба како сапун, во форма на стапчиња, колачиња, леани или обликувани парчиња, со додаток или без додаток на сапун; хартија, вата, филц и неткаени ткаенини, импрегнирани или премачкани со сапун или со детергент.
- 3402 Органски површински активни средства (освен сапун); површински активни препарати, препарати за перење (вклучувајќи помошни препарати за перење) и препарати за чистење, со додаток или без додаток на сапун, освен оние од тар. број 3401:
- 20 10 00 -- Препарати приготвени за продажба на мало:
 - 20 90 00 -- Површински активни препарати
 - 90 10 00 -- Препарати за перење и препарати за чистење
 - 90 90 00 -- Друго:
 - 90 10 00 -- Површински активни препарати
 - 90 90 00 -- Препарати за перење и препарати за чистење
- 3904 Полимери на винилхлорид или на други халогенирани олефини, во примарни форми:
- 10 00 00 - Поливинилхлорид, неизмешан со други материи
 - 21 00 00 - Друг поливинилхлорид:
 - 22 00 00 -- Непластифицирани
 - 40 00 00 -- Пластифицирани
 - 50 00 00 - Други полимери на винилхлорид
 - 61 00 00 - Полимери на винилхлорид
 - 69 00 00 - Флорополимери:
 - 90 00 00 -- Политетрафлуороетилен
 - 90 00 00 -- Друго
 - 90 00 00 - Друго
- 3917 Цевки, црева и прибор за нив (на пр., спојници, колена прирабници), од пластични маси.
- 3920 Други плочи, листови, филмови, фолии и ленти, од пластични маси, што не се со клеточна структура, незајакнати, неламинирани, без подлога или што не се комбинирани со други материјали.
- 3922 Кади, туш-кади, лавабоа, бидеа, клозетски шолји, седишта и капаци, казанчиња и слични санитарни производи, од пластични маси.
- 4012 Протектирани или употребувани надворешни пневматски гуми; полни гуми и гуми со воздушни комори, менливи протектори (газечки слој) и штитници од гума:

		- Протектирани видови:
	10 90 00	-- Друго
		- Употребувани пневматски надворешни гуми:
	20 90 00	-- Друго
	90 00 00	- Друго
4202		Ковчези, куфери, несесери, аташе-куфери, актовки, школски чанти, футроли за очила, футроли за двогледи, футроли за фотоапарати, футроли за музички инструменти, футроли за пушки, футроли за пиштоли и слични контејнери; патни торби, тоалетни торби, ранци, женски чанти, торби за купување, портмонеа за банкноти, портмонеа за метални пари, футроли и корици за мапи или документи, табакери, кеси за тутун, торби за алат, спортски торби, торби за шишиња, кутии за накит, кутии за пудра, кутии за прибор за јадење и слични контејнери, од кожа или од вештачка кожа, од фолии од пластични маси, од текстилни материјали, од вулканфибер или од картон, или целосно или претежно прекриени со овие материјали или со хартија.
4203		Облека и прибор за облека, од кожа или од вештачка (реконституирана) кожа.
4205		Други производи од кожа или од вештачка кожа.
4304		Вештачко крзно и производи од вештачко крзно.
4418		Градежна столарија и други производи за градежништво од дрво, вклучувајќи и плочи со саќе, составени паркетни плочи, режана и цепена шиндра.
4808		Хартија и картон, брановидни (со или без залепени рамни површински листови), наборани, крепирани, плисирани, релјефни или дупчени, во ролни или листови, освен хартијата објаснета во тар. број 4803:
	10 00 00	- Хартија и картон, брановидни, вклучувајќи и дупчени
	30 00 00	- Друга крафт-хартија, наборана, крепирана или плисирана, вклучувајќи и релјефна или дупчена
	90 00 00	- Друго
4810		Хартија и картон, премачкани од едната или од обете страни со каолин или со други неоргански материи, со врзивно средство или без врзивно средство, а без друго премачкување, бојосани или небојосани по површината, украсени или неукрасени по површината, печатени или непечатени, во ролни или листови:
		- Хартија и картон за пишување, печатење или за други графички цели, кои од вкупното количество влакна содржат до 10% влакна добиени со механичка постапка:
		- Друга хартија и картон:
		-- Мултиплај:
	91 10 00	--- Со секој слој белен

91 30 00	--- Само со еден надворешен белен слој
91 90 00	--- Друго
4818	Тоалетна хартија и слична хартија, целулозна вата или листови и ленти од целулозни влакна, што се употребуваат во домаќинствата или за санитарни потреби, во ролни со ширина до 36 см, или сечени по големина или форма; шамивчиња, ливчиња за симнување на шминка, крпи, прекривки за маса, сервиети, пелени за бебиња, тампони, чаршафи за кревет и слични предмети за домаќинство, санитарна или болничка употреба, предмети за облекување и прибор за облекување, од хартиена маса, хартија, целулозна вата, од листови или ленти од целулозни влакна.
4819	Кутии, вреќи и други контејнери за пакување од хартија, картони, целулозна вата или листови или ленти од целулозни влакна; картонажни производи од хартија или картон, регистратори и др. што се употребуваат во канцеларии, дуќани или слично:
10 00 00	- Кутии од брановидна хартија или картон
30 00 00	- Вреќи и кеси, со ширина на основата од 40 см или поголема
40 00 00	- Други вреќи и кеси, вклучув
50 00 00	- Други контејнери за пакување, вклучувајќи и обвивки за плочи
60 00 00	- Картонажни производи од хартија или картон (регистратори и др.) што се употребуваат во канцеларии, дуќани или слично.
4823	Друга хартија, картон, целулозна вата и листови и ленти од целулозни влакна, сечени во определена големина или форма; други производи од хартиена маса, хартија, картон, целулозна вата или листови или ленти од целулозни влакна:
	- Послужавници, чинии, вагани, филцани и слично, од хартија или картон:
60 10 00	- - Послужавници, чинии и вагани
60 90 10	- - Друго
	- Леани или пресувани производи од хартиена маса:
70 10 00	- - Леани послужавници и кутии за пакување на јајца
70 90 00	- - Друго
6402	Други обувки со ѓонови и со лице (горник) од каучук, гума или пластична маса.
6403	Обувки со ѓонови од каучук, гума, пластична маса, кожа или вештачка кожа и со лице (горник) од кожа.
6404	Обувки со ѓонови од каучук, гума, пластична маса, од кожа или вештачка кожа и со лице (горник) од текстилни материјали.

- 6405 Други обувки.
- 6406 Делови на обувки (вклучувајќи и горници што се споени или неспоени со внатрешните фонови); влошки за обувки, подлошки за петици и слични производи; гамашни, свиткувани и слични производи и нивни делови.
- 7303 Цевки и шупливи профили од леано железо.
- 7304 Цевки и шупливи профили, безрабни, од железо (освен од леано железо) или од челик.
- 7305 Други цевки (на пример, заварени, заковани или затворени на сличен начин), со кружен напречен пресек, чиј надворешен пречник надминува 406,4 мм, од железо или од челик.
- 7306 Други цевки и шупливи профили (на пример, со отворени споеви, заварени, заковани или затворени на сличен начин), од железо или од челик.
- 7308 Конструкции (освен монтажни згради од тар. број 9406) и делови од конструкции (на пример, мостови и секции на мостови, врати за брани, кули, решеткасти столбови, покриви, покривни скелети, врати и прозорци и рамки за нив, прагови за врати, прозорски капаци, огради и столбови), од железо или од челик; лимови, прачки, профили, цевки и слично, подготвени за употреба во конструкции, од железо или од челик.
- 7309 Резервоари, танкови, бочви и слични контејнери за кој било материјал (освен за компримирани или течни гасови), од железо или од челик, со зафатнина поголема од 300 литри, со или без облога или топлотна изолација, но неопремени со механички или термички уреди.
- 7310 Танкови, буриња, бочви, лимени кутии и слични контејнери за кој било материјал (освен за компримирани или течни гасови), од железо или од челик, со зафатнина до 300 литри, со или без облога или топлотна изолација, но неопремени со механички или термички уреди:
- 10 00 00 - Со капацитет над 50 литри
 - Со капацитет до 50 литри:
 - Други, со дебелина на сид:
 - 21 91 00 ---- До 0,5 мм
 - 21 99 00 ---- Од 0,5 мм или повеќе
 - Друго:
 - 29 10 00 --- Со дебелина на сид до 0,5 мм
 - 29 90 00 --- Со дебелина на сид од 0,5 мм и поголема
- 7317 Шајки, клинци, клинчиња за цртачки табли, брановидни шајки, заострени крампони (освен оние од тар. број 8305) и слични предмети, од

- железо или од челик, со или без глава од друг материјал, исклучувајќи ги производите со глави од бакар.
- 7318 Завртки, навртки, тирфони, завртки со кука, заковки, затегачки клинови, расцепки, подлошки (вклучувајќи и еластични подлошки) и слични производи, од железо или од челик.
- 7320 Пружини и листови за пружини, од железо или од челик.
- 7321 Печки за загревање на простории, шпорети, решеткасти огништа, кујнски печки (вклучувајќи ги и печките со помошен казан за централно греење), скарни, мангали, гасни решоа, грејачи за чинии и слични неелектрични апарати за домаќинството, и нивни делови, од железо или од челик.
- 7323 Трпезни, кујнски и други производи за домаќинството и нивни делови, од железо или од челик; волна од железо или од челик; сунѓер за миење садови и перничиња за триење или полирање, нараквици и слично, од железо или од челик:
- Од челик што не 'рѓосува
 - 93 10 00 --- Садови
 - 93 90 00 --- Друго
 - Од железо (освен од леано железо) или од челик, емајлирани:
 - 94 10 00 --- Садови
 - 94 90 00 --- Друго
 - Друго:
 - 99 10 00 --- Садови
 - Друго:
 - 99 91 00 ---- Калаисани или бојосани.
 - 99 99 00 ---- Друго
- 7325 Други леани производи од железо или челик:
- Од нетемпирано леано железо
 - Друго:
 - Друго:
 - 99 10 00 --- Од темпирано леано железо
 - 99 99 00 ---- Друго
- 7604 Прачки и профили од алуминиум.
- 7608 Цевки од алуминиум.
- 7610 Конструкции од алуминиум (освен монтажните згради од тар. број 9406) и делови на конструкции (на пример, мостови и секции на мостови, кули, решеткасти столбови; покриви, покривни костури, врати и прозорци и рамки за нив, прагови за врати, огради и столбови); димови, прачки, профили, цевки и слично, од алуминиум, подготвени за употреба во конструкции.

- 7611 Резервоари, танкови, бочви и слични контејнери, од алуминиум, за кој и да е материјал (освен за компримирани или течни гасови), со зафатнина поголема од 300 л, со или без облога или топлотна изолација, но неопремени со механички или термички уреди.
- 7612 Алуминиумски буриња, барабани, конзерви, кутии и слични контејнери (вклучувајќи и крути или свитливи и цевчести контејнери), за кој и да е материјал (освен за компримирани или течни гасови), со зафатнина што не преминува 300 л, со или без облога или топлотна изолација, но неопремени со механички или термички уреди.
- 8303 Каси, сефови, врати и прегради за трезори, преносливи сигурносни касети за пари или документи и слично, од прости метали.
- 8402 Котли за производство на водена или друга пареа (освен котли за централно греење со топла вода кои можат да произведат пареа со низок притисок); котли за прегреана вода.
- 8403 Котли за централно греење, освен котлите од тар. број 8402.
- 8404 Помошни уреди за котли од тар. број 8402 или 8403 (на пример, економајзери, прегрејувачи, отстранувачи на саѓи, рекуператори на гас); кондензатори за енергетски единици на водена или друга пареа.
- 8413 Пумпи за течности, опремени или неопремени со мерни уреди; слеватори на течности.
- 8414 Воздушни или вакуум-пумпи, воздушни или гасни компресори и вентилатори; вентилациони или рециркулациони отстранувачи на мирис со вграден вентилатор, вклучувајќи ги и оние опремени со филтер.
- 8418 Фрижидери, замрзнувачи и други уреди за ладење или замрзнување, електрични или други; топлотни пумпи, освен уредите за климатизација од тар. број 8415:
- Комбинации на фрижидери и замрзнувачи, со посебни врати:
 - Друго:
 - - Со капацитет над 340 литри:
 - - - Нови
 - - - Користени
 - - Друго:
 - - - Нови
 - - - Користени
 - Фрижидери за домаќинството:
 - - Компресиони:
 - - - Со капацитет над 340 литри
 - - - Нови
 - - - Користени
 - - Други:
- 10 91 00
- 10 91 90
- 10 99 10
- 10 99 90
- 21 10 10
- 21 10 90

	----- Модел за на маса:
21 51 10	----- Нови
21 51 90	----- Користени
	----- Модел за вградување:
21 59 10	----- Нови
21 59 90	----- Користени
	----- Други, со капацитет:
	----- До 250 литри:
21 91 10	----- Нови
21 91 10	----- Користени
	----- Од 250 литри до 340 литри:
21 99 10	----- Нови
21 99 90	----- Користени
	-- Апсорпциони, електрични:
22 00 10	--- Нови
22 00 90	--- Користени
	-- Други:
29 00 10	--- Нови
29 00 90	--- Користени
	- Замрзнувачи во форма на сандак, со капацитет до 800 л:
	-- Други:
	--- Со капацитет до 400 литри:
30 91 10	----- Нови
30 91 90	----- Користени
	--- Со капацитет над 400 литри до 800 литри:
30 99 10	----- Нови
30 99 90	----- Користени
	- Замрзнувачи од вертикален тип, со капацитет до 900 л:
	-- Други:
	--- Со капацитет до 250 литри:
40 91 10	----- Нови
40 91 90	----- Користени
	--- Со капацитет над 250 литри до 900 литри:
40 99 10	----- Нови
40 99 90	----- Користени
	- Други сандаци, ормани, витрини и сличен мебел, за ладење или замрзнување:
	-- Сандаци за ладење и витрини (вклучувајќи го и делот за ладење или евапораторот):
	--- За чување на замрзната храна:
50 11 10	----- Нови
50 11 90	----- Користени
	--- Други:
50 19 10	----- Нови
50 19 90	----- Користени
	-- Друг разладен мебел:
50 90 10	----- Нов
50 90 90	----- Користен
	- Делови:
91 00 00	-- Мебел за вградување на уредите за ладење или замрзнување.

- 8457 Центри за машинска обработка, машини изградени врз принципот на стандардни единици (со една станица), и трансфер-машини со повеќе станици, за обработка на метал.
- 8458 Стругови (вклучувајќи и свртувачки центри) за обработка на метали.
- 8459 Алатни машини за обработка на метал со симнување на струганици (вклучувајќи и машини со работни единици на водилки) за дупчење, за проширување на отвори, за глодање, за врежување или нарежување на навои, освен струговите (вклучувајќи ги и свртувачките центри) од тар. број 8458.
- 8504 Електрични трансформатори, статички конвертори (на пример, исправувачи) и индуктивни калеми.
- 8507 Електрични апарати, вклучувајќи и сепаратори за нив, правоаголни или не, (вклучувајќи и квадратни):
- Оловни акумулатори за задвижување на клипни мотори:
-- Друго:
--- Со тежина над 5 кг:
---- Што работат со течен електролит
---- Друго
- 10 81 00
10 89 00
- 8516 Електрични проточни или акумулациони грејачи на вода и потопувачки грејачи; електрични апарати за греење простор и електрични уреди за греење почва; електротермички апарати за уредување коса (на пример, апарати за сушење коса, апарати за ондулација) и апарати за сушење раце; електрични пегли; други електротермички уреди за домаќинството; електрични грејни отпорници, освен оние од тар. број 8545.
- 8529 Делови погодни за употреба исклучително или главно за апарати од тар. број 8525 до 8528.
- 8534 Печатени кола.
- 8535 Електрични апарати за вклучување и исклучување или за заштита на електрични струјни кола, или за остварување на приклучување за или во електрични струјни кола (на пример, прекинувачи, осигурувачи, одводници на пренапон, ограничувани на напон, придушувачи на бранови со висока фреквенција, вклучници и разводни кутии), за напони поголеми од 1000 V.
- 8536 Електрични апарати за вклучување и исклучување или за заштита на електрични струјни кола или за остварување на приклучување за или во електрични струјни кола (на пример, прекинувачи, релси, осигурувачи,

	бранови со висока фреквенција, вклучници и штекери, грла за светилки и разводни кутии), за напони до 1000 V:
	- Осигурувачи:
10 10 00	-- За јачина на струја до 10 A
10 50 00	-- За јачина на струја над 10 A, но до 63 A
10 90 00	-- За јачина на струја над 63 A
	- Автоматски прекинувачи на струјни кола:
20 10 00	-- За јачина на струја до 63 A
20 90 00	-- За јачина на струја над 63 A
	- Други апарати за заштита на електрични струјни кола:
30 10 00	-- За јачина на струја до 16 A
30 30 00	-- За јачина на струја над 16 A, но до 125 A
30 90 00	-- За јачина на струја над 125 A
	- Релеи:
	-- За напон до 60 V:
41 10 00	--- За јачина на струја до 2 A
41 90 00	--- За јачина на струја над 2 A
49 00 00	-- Друго
	- Други прекинувачи:
	-- За напон до 60 V:
50 11 00	--- На притискање
50 15 00	--- Ротирачки прекинувачи
50 19 00	--- Друго
	-- Друго:
50 90 10	--- Стартери за флуоросцентни светилки
50 90 90	--- Друго
	- Грла за светилки, вклучници и штекери:
	-- Друго:
69 10 00	--- За коаксијални кабли
69 30 00	--- За печатени кола
69 90 00	--- Друго
	- Други апарати:
90 01 00	-- Префабрикувани елементи за електрични кола
90 10 00	-- Конектори и контактни елементи за жици и кабли
90 85 00	-- Друго

8534 Табли, плочи, пултови, маси, ормани и други основи, опремени со два или повеќе производи од тар. број 8535 или 8536, за електрично управување или разведување на електрична струја, вклучувајќи ги и оние со вградени инструменти или апарати од глава 90, и нумерички управувани апарати, освен комутационите апарати од тар. број 8517.

8535 Делови погодни за употреба исклучително или главно со апаратите од тар. број 8535, 8536 или 8537.

8536 Електрични светилки со влакна или електрични светилки со празнење, вклучувајќи и затворени рефлекторски влошки со вградени светилки и ултравиолетови или инфрацрвени светилки; лачни светилки:

- Други светилки со влакна, исклучувајќи ултравиолетови или инфрацрвени светилки:

		-- Волфрам халогени:
21 30 00	---	За мотоцикли или моторни возила
	---	Друго, за волтажа:
21 92 00	----	Над 100 V
21 98 00	----	До 100 V
	--	Друго, со моќ до 200 W и волтажа над 100 V:
22 10 00	---	Рефлекторски ламби
22 90 00	---	Друго
29 30 00	--	Друго
	---	За мотоцикли или моторни возила
	---	Друго за волтажа:
29 92 00	----	Над 100 V
29 98 00	----	До 100 V
	-	Светилки со празнење, освен ултравиолетови светилки:
	--	Живини или натриумови светилки; метално халидни ламби:
32 10 00	---	Живини светилки
8544		Изолирана жица (вклучувајќи и емајлирана или анодизирана жица), кабли (вклучувајќи и коаксијални кабли) и други изолирани електрични спроводници, со или без конектори; кабли од оптички влакна, изработени од поединечно оплаштени влакна, комбинирани или не со електрични спроводници, со или без конектори.
8607		Делови на шински возила или локомотиви за трамвај или обртни постаменти:
	-	Сопирачки и нивни делови:
	--	Воздушни сопирачки и нивни делови:
21 10 00	---	Од леано железо или леан челик
21 90 00	---	Друго
	--	Друго:
29 10 00	---	Од леано железо или леан челик
29 90 00	---	Друго.
8702		Моторни возила за превоз на десет или повеќе лица, вклучувајќи го и возачот.
8703		Патнички автомобили и други моторни возила, главно конструирани за превоз на лица (освен возилата од тар. број 8702), вклучувајќи и моторни возила за комбиниран превоз на лица и стоки (од типот "карван", "комби", итн.) и автомобили за трки.
8704		Моторни возила за превоз на стоки.
8706		Шасии со вградени мотори, за моторни возила од тар. број 8701 до 8705.
8707		Каросерии (вклучувајќи и кабинни) за моторни возила од тар. број 8701 до 8705
8708		Делови и прибор за моторни возила од тар. број 8701 до 8705:
	-	Браници и нивни делови:

- 10 00 90 -- Друго
 - Други делови и прибор за каросерии (вклучувајќи и за кабинни):
 - Безбедносни ремени:
- 21 00 90 --- Друго
 - Друго
- 29 00 90 --- Друго
 - Друго
 - Сопирачки и сервосопирачки и нивни делови:
 - Монтирани облоги за сопирачките на носачот
- 31 00 90 --- Друго
 - Друго:
- 39 00 90 --- Друго
 - Апсобирачи на удар:
- 80 00 90 -- Друго
 - Менувачи и нивни делови:
- 93 00 90 --- Друго
 - Друго
- 90 00 90 --- Друго
- 8711 Мотоцикли (вклучувајќи ги и мопедите) велосипеди и слични возила со помошен мотор, со бочна приколка или без бочна приколка; бочни приколки.
- 8712 00 Велосипеди и други слични возила (вклучувајќи и доставни трицикли), без моторен погон.
- 9401 Седишта (освен оние од тар. број 9402), вклучувајќи ги и оние што можат да се претворат во легла, и нивни делови:
 - Седишта за воздухоплови:
 - 10 90 00 -- Друго
 - 20 00 00 - Седишта за моторни возила
 - Обртни седишта со дотерување на променлива висина
 - 30 10 00 -- Тапацирани, со потпирачи за грб и со тркалца или лизгалки
 - 30 90 00 -- Друго
 - 40 00 00 - Седишта, освен седишта за градина или кампинг-опрема, што можат да се претворат во легла
 - 50 00 00 - Седишта од трска, прачки, бамбуси или слични материјали
 - Други седишта со дрвени скелети:
 - 61 00 00 -- Тапацирани
 - 69 00 00 -- Друго
 - Други седишта со метални скелети:
 - 71 00 00 -- Тапацирани
 - 79 00 00 -- Друго
 - 80 00 00 - Други седишта
 - Делови:
 - Други:
 - 90 30 00 --- Од дрво
 - 90 80 00 --- Други
- 9403 Друг мебел и негови делови:
 - Метален мебел за канцеларии:

10 10 00	-- Маса за цртање (освен оние од тар. број 9017)
	-- Друго:
	--- До 80 см висина:
10 51 00	---- Работни маси
10 59 00	---- Друго
	--- Со висина над 80 см
10 91 00	---- Ормани со врати и роло ормани
10 93 00	---- Ормани за картотека и други ормани со фиоки
10 99 00	---- Друго
	- Друг метален мебел:
	-- Друго:
20 91 00	--- Кревети
20 99 00	--- Друго
	- Дрвен канцелариски мебел:
	-- Со висина до 80 см:
30 11 00	--- Работни маси
30 19 00	--- Друго
	-- Со висина над 80 см:
30 91 00	--- Ормани за картотека и други ормани со фиоки
30 99 00	--- Друго
	- Дрвен кујнски мебел:
40 10 00	-- Опремени кујнски делови
40 90 00	-- Друго
50 00 00	- Дрвен мебел за спални
	- Друг дрвен мебел:
60 10 00	-- Дрвен мебел за терпезарии и дневни соби
60 30 00	-- Дрвен мебел за опремување на продавници
60 90 00	-- Друг дрвен мебел
	- Мебел од пластични маси:
70 90 00	- Друго
80 00 00	- Мебел од други материјали, вклучувајќи и трска, прачки, бамбус или слични материјали
	- Делови:
90 10 00	-- Од метал
90 30 00	-- Од дрво
90 90 00	-- Од други метали

9405

Ламби и други светлечки тела, вклучувајќи и рефлектори и нивни делови, на друго место споменати ниту опфатени; осветлени знаци, осветлени плочки со имиња и слично, со постојано фиксиран светлосен извор, и нивни делови на друго место споменати ниту опфатени.

9406

Монтажни згради.

АНЕКС III

Дефиниција на производите "baby beef" изнесени во член 27 став (2)

Без оглед на правилата за интерпретација на Комбинираната номенклатура, зборовите за опис на производите ќе се земат предвид само како индикативна вредност, а преференцијалниот систем ќе биде утврден, во контекстот на овој Анекс, преку покривањето со КН кодови. Онаму каде што се наведени поранешните КН кодови, преференцијалниот систем ќе се утврди со примена на КН кодот заедно со соодветниот опис.

КН Код	Тарик под- раздел	Опис
		Живи животни, вид говеда:
		- Друго:
		-- Домашни видови:
		--- Со маса над 300 кг:
		---- Јуници (женски говеда кои се немаат отелено)
од 0102 90 51		----- За колење
	10	- Кои сè уште немаат постојани заби, со тежина од 320 кг или повеќе, но не над 470 кг ¹
од 0102 90 59		----- Други
	11	- Кои сè уште немаат постојани заби, со тежина од 320 кг или повеќе, но не над 470 кг ¹
	21	
	31	
	91	
		---- Други:
од 0102 90 71		----- За колење
	10	- Бикови и јунци кои сè уште немаат постојани заби, со тежина од 350 кг или повеќе, но не над 500 кг ¹
од 0102 90 79		----- Други
	21	- Бикови и јунци кои сè уште немаат постојани заби, со тежина од 350 кг или повеќе, но не над 500 кг ¹
	91	
		Месо од говеда, свежо или разладено
од 0201 10 00		- Трупови и полутки
	91	- Трупови со тежина од 180 кг или повеќе, но не над 300 кг и полутки со тежина од 90 кг или повеќе, но не над 150 кг, со мал степен на осификација на 'рскавицата (особено онаа на symphysis pubis и vertebral apophyses), чие месо е светлорозово и чие масно ткиво, со екстремно фин состав, е

¹ Внесувањето во овој поднаслов зависи од условите изнесени во соодветните одредби на Заедницата

- бело до светложолто по боја ¹
- 0201 20 20 - Други парчиња со коски:
 -- "Компензирани" четврти:
 91 - "Компензирани" четврти со тежина од
 90 кг или повеќе, но не над 150 кг, со мал
 степен на осификација на 'рскивицата
 (особено онаа на symphysis pubis и vertebral
 apophyses), чие месо е светлорозово и чие
 масно ткиво, со екстремно фин состав, е
 бело до светложолто по боја ¹
- 0201 20 30 -- Неодвоени или одвоени предни четврти
 91 - Одвоени предни четврти со тежина од
 45 кг или повеќе, но не над 90 кг, со мал
 степен на осификација на 'рскивицата
 (особено онаа на symphysis pubis и vertebral
 apophyses), чие месо е светлорозово и чие
 масно ткиво, со екстремно фин состав, е
 бело до светложолто по боја ¹
- 0201 20 50 -- Неодвоени или одвоени задни четврти
 - Одвоени задни четврти со тежина од 45
 кг или повеќе, но не над 90 кг, со мал степен
 на осификација на 'рскивицата (особено
 онаа на symphysis pubis и vertebral apophyses),
 чие месо е светлорозово и чие масно ткиво,
 со екстремно фин состав, е бело до
 светложолто по боја ¹

¹ Внесувањето во овој поднаслов зависи од условите изнесени во соодветните одредби на Заедницата

АНЕКС IV (а)

Производи наведени во член 27 став 3 (а)

Следниве производи со потекло од Заедницата увезени во Република Македонија ќе имаат царинска тарифа нула:

Тарифна ознака ¹	ОПИС
0101	Коњи, магарина, маски и мулиња, живи:
	- Коњи:
0101 11 00 00	-- Чисти раси за приплод
0101 19	-- Други:
0101 19 90 00	--- Други
0101 20	- Магарина, маски и мулиња:
0101 20 10 00	-- Магарина
0101 20 90 00	-- Маски и мулиња
0102	Живи животни, вид говеда:
0102 10	- Чисти раси за приплод:
0102 10 10 00	-- Јуници (женски говеда кои се немаат отелсно)
0102 10 30 00	-- Крави
0102 10 90 00	-- Други
0102 90	- Друго:
	-- Домашни видови:
0102 90 05 00	--- Со маса до 80 кг
	--- Со маса над 80 кг до 160 кг:
0103	Свињи живи:
0103 10 00 00	- Чисти раси за приплод
	- Други:
0103 91	-- Со маса помала од 50 кг:
0103 91 10 00	--- Домашни видови:
0103 91 90 00	--- Други
0104	Овци и кози, живи:
0104 10	- Овци:
0104 10 10 00	-- Чисти раси за приплод
	-- Други:
0104 20	- Кози:
0104 20 10 00	-- Чисти раси за приплод
0105	Живина, домашна, жива, кокошки, патки, гуски, мисирки и морки:
	- Со маса до 185 г:
0105 11	-- Пилиња од расата Gallus domesticus:

¹ Како што е дефинирано со Законот за царински тарифи на Република Македонија од 31 јули 1996 година (Службен весник 38/96)

	---Родителски женски пилиња:
0105 11 11 00	---- Несилки
0105 19	-- Друго:
	--- Гуски
0105 19 00 10	---- Несилки
	- Други:
0105 92	-- Кокошки од расата Gallus domesticus со маса до 2000 г:
0105 92 00 10	--- Несилки со маса до 2000 г
0105 99	-- Друго:
	--- Патки:
0105 99 10 10	---- За приплод
0106 00	Други животни, живи:
0106 00 00 10	- Домашни зајаци
0106 00 00 20	- Гулаби
0106 00 00 30	- Жаби
0106 00 00 40	- Кучиња и мачки
0106 00 00 50	- Пчели
0106 00 00 60	- Диви животни
0106 00 90 00	- Други
0205 00 00	Коњско, магарешко месо или месо од мулиња и маски, свежо, разладено или замрзнато:
0206	Други кланични производи од говедско, свинско, овчо, козјо, коњско или магарешко месо или месо од мулиња и маски, употребливи за јадење, свежи, разладени или замрзнати:
0206 10 00 00	- Од животни од видот говеда, свежи или разладени:
	- Од животни од видот говеда, замрзнати:
0206 21 00 00	-- Јазици
0206 22 00 00	-- Цигери
0206 30 00 00	- Од свињи, свежи или разладени:
	- Од свињи, замрзнати:
0206 41 00 00	-- Цигери:
0206 49 00 00	-- Друго:
0206 80 00 00	- Друго, свежо или разладено:
0206 90 00 00	- Друго, замрзнато:
0208	Друго месо и месни делови за јадење, свежи, разладени или замрзнати:
0208 10 00 00	- Од питоми или диви зајаци:
0208 20 00 00	- Жабји батаци:
0208 90 00 00	- Друго:
0210 90 00 00	- Друго, вклучувајќи и брашно за јадење, прав од месо или од други кланични производи:
0404	Сурутка, концентрирана или неконцентрирана или со додаток на шеќер или други материи за засладување;

	производи што се состојат од природни состојки на млеко со додавање или без додавање на шеќер или други материи за засладување, на друго место неспоменати ниту опфатени:
0404 10 00 00	- Сурутка и модификувана сурутка, концентрирана или неконцентрирана, со или без додаток на шеќер или други материи за засладување:
0404 90 00 00	- Друга:
0408	Живински и птичји јајца, без лушпа, жолчка од јајца, свежи, сушени, варени во вода или на пареа, обликувани, замрзнати или на друг начин конзервирани, со или без додаден шеќер или други материи за засладување:
	- Жолчки:
0408 11	-- Сушени:
0408 11 20 00	--- Неподготвени за човечка исхрана
0408 11 80 00	--- Други
0408 19	-- Други:
0408 19 20 00	--- Неподготвени за човечка исхрана
	--- Други:
0408 19 81 00	---- Течни
0408 19 89 00	---- Други, вклучувајќи и замрзнати
	- Друго:
0408 91	-- Сушени:
0408 91 20 00	--- Неподготвени за човечка исхрана
0408 91 80 00	--- Друго
0408 99	-- Друго:
0408 99 20 00	--- Неподготвени за човечка исхрана
0408 99 80 00	--- Друго
0410 00 00 00	Производи од животинско потекло за човечка исхрана, на друго место неспоменати ниту опфатени.
0504 00 00 00	Црева, бабулиња и желудници од животни (освен од риби), цели или во парчиња, свежи, разладени, замрзнати, солени, во саламура, сушени или чадени.
0601	Луковици, грутки, грутчести корења, корења, фиданки, резници и ризоми, за садење, во вегетација или во цвет; растенија и корен на цикорија, освен корењата од тар. број 1212:
0601 10 00 00	- Луковици, грутки, грутчести корења, фиданки на корен, резници и ризоми за садење:
0601 20 00 00	- Луковици, грутки, грутчесто корење, фиданки на корен, резници и ризоми, во вегетација или цвет; растенија и корен на цикорија:
0602	Други живи растенија (вклучувајќи ги и нивните корења), резници, калем-гранчиња и калеми; мицелиум ('рвени спори на печурка на зрна од жита):

0602 10	- Невжилени резници и калем-гранчиња, калеми:
0602 10 10 00	-- Лозни
0602 10 90 00	-- Други
0602 20	- Садници на овошје за јадење или јатчесто овошје, вклучувајќи ги и оние во форма на грмушки, калемени или некалемени:
0602 20 10 00	-- Лозни
0602 20 90 00	-- Други
0602 30 00 00	- Рододендрони и азалеи (горски ружи), калемени или некалемени
0602 40 00 00	- Ружи, калемени или некалемени:
0602 90	- Друго:
0602 90 10 00	-- Мицелиум за печурки
0701	Компир, свеж или разладен:
0701 10 00 00	- Семенски
0703	Кромид, алма, лук, праз и други лукови, свежи или разладени:
0703 10	- Кромид и алма:
0703 10 00 10	---- За сеидба
0713	Сушен мешункаст зеленчук, во зрно, лупен или нелупен, или кршен:
0713 10	- Грашок (<i>Pisum sativum</i>):
0713 10 10 00	-- За сеидба
0713 20	
0713 20 10 00	-- За сеидба
0713 31	-- Грав од видот <i>Vigna mungo</i> (L.) Hepperli или <i>Vigna Radiata</i> (L) Wilczek
0713 31 10 00	--- За сеидба
0713 32	-- Грав ситен црвен (<i>Adzuki</i>) (<i>Phaseolus</i>) или (<i>Vigna angularis</i>)
0713 32 00 00	--- За сеидба
0713 33	-- Грав обичен (<i>Phaseolus vulgaris</i>):
0713 33 10 00	--- За сеидба
0713 39	-- Друго
0713 39 00 00	--- За сеидба
0713 40	- Леќа:
0713 40 10 00	--- За сеидба
0713 50	- Боб (<i>Vicia faba</i> var. <i>major</i>) и коњски боб (<i>Vicia faba</i> var. <i>equina</i> , <i>Vicia faba</i> var. <i>minor</i>)
0713 50 10 00	--- За сеидба
0713 90	- Друго:
0713 90 10 00	-- За сеидба
0714	Маниока, арорут, салеп, ерусалимски артичоки, сладок компир и слични корења и грутки со висока содржина на скроб или инулин, свежи, разладени, замрзнати или сушени, цели или режани, или во форма на пелети; срцевина од саго дрво:

0714 10 00 00	- Маниока (cassava):
0714 20 00 00	- Сладок компир:
0714 90 00 00	- Друго:
0801	Кокосов орех, бразилски орех и акажу-орех, свеж или сув, лупен или нелупен:
	- Кокосови ореви:
0801 11 00 00	-- Суви
0801 19 00 00	-- Други
	- Бразилски ореви:
0801 21 00 00	-- Во лушпа
0801 22 00 00	-- Лупени
	- Акажу- ореви:
0801 31 00 00	-- Во лушпа
0801 32 00 00	-- Лупени
0814 00 00 00	Кори од агруми или од дињи и лубеници, свежи, замрзнати, суви или привремено конзервирани во солена вода, сулфурирана вода или во други раствори за конзервирање
0904	Пипер од родот Piper; сува, кршена или мелена пиперка од родот Capsicum или од родот Pimenta:
	- Пипер (црн пипер):
0904 11 00 00	-- Некршен ниту мелен
0904 12 00 00	-- Кршен или мелен
0905 00 00 00	Ванила
0906	Цимет и цвет од циметово дрво:
0906 10 00 00	- Некршен ниту мелен
0906 20 00 00	- Кршен или мелен
0907 00 00 00	Каранфилче (цели плодови, пупки и дршки)
0908	Мушкатен орех, маџис и кардамом:
0908 10 00 00	- Мушкатен орех
0908 20 00 00	- Маџис
0908 30 00 00	- Кардамом
0909	Семе од анис, бадџан, анасон, коријандер, ким или кумин; бобинки од смрека:
0909 10 00 00	- Семе од анис или бадџан
0909 20 00 00	- Семе од коријандер
0909 30 00 00	- Семе од кумин
0909 40 00 00	- Семе од ким
0909 50 00 00	- Семе од анасон; бобинки од смрека
0910	Исиот, шафран, куркума, мајчина душица, ловоров лист, кари и други мирудии:
0910 10 00 00	- Исиот

0910 20 00 00	- Шафран:
0910 30 00 00	- Куркума
0910 40 00 00	- Мајчина душица; лаворов лист:
0910 50 00 00	- Кари
	- Други мирудии:
0910 91 00 00	-- Смеси дефинирани со забелешката 1 (б) кон оваа глава
0910 99 00 00	-- Други:
1002 00	'Рж:
1002 00 00 10	- Семенски
1002 00 00 90	- Друг
1003 00	Јачмен:
1003 00 00 10	- Семенски
1004 00	Овес:
1004 00 00 10	- Семенски
1005	Пченка:
1005 10	- Семенска:
1005 10 10 00	-- Хибридна:
1005 10 90 00	-- Друго
1005 90 00 00	- Друга
1006	Ориз:
1006 10	- Ориз во лушпа (арпа или суров):
1006 10 00 10	-- За сеење
1007 00 00 00	Сорго во зрно:
1008	Елда, просо, семе за птици; други жита:
1008 10 00 00	- Елда
1008 20 00 00	- Просо
1008 30 00 00	- Семе за птици
1008 90 00 00	- Други жита:
1103 13	-- Од пченка:
1103 13 00 10	--- Непогодна за исхрана на луѓе
1105	Брашно, гриз, прав, лушпи, гранули и пелети од компир:
1105 10 00 00	- Брашно, гриз и прав
1105 20 00 00	- Лушпи, гранули и пелети
1106	Брашно, гриз и прав од сушен мешункаст зеленчук што се распоредува во тар. број 0713, од саго-корења или кртоли што се распоредуваат во тар. број 0714 или од производите на глава 8:
1106 20 00 00	- Од саго или од корења или кртоли што се распоредуваат во тар. број 0714:
1106 30	- Од производите од глава 8:

1106 30 00 10	-- Од кокос
1108	Скроб; инулин:
	- Скроб:
1108 11 00 00	-- Пченичен скроб
1108 12	-- Пченкарен скроб:
1108 12 00 10	--- Неприготвен за продажба на мало
1108 12 00 90	--- Друго
1108 13 00 00	-- Скроб од компир
1108 14 00 00	-- Скроб од маниока
1108 19 00 00	-- Друг скроб:
1108 20 00 00	- Инулин
1201 00	Соја во зрно, вклучувајќи и кршена или дробена:
1201 00 10 00	- Семенска
1201 00 90 00	- Друга
1202	Кикиритки, непржени или непечени, во лушпа, лупени, кршени или дробени:
1202 10	- Во лушпа:
1202 10 10 00	-- Семенски
1202 10 90 00	-- Други
1202 20 00 00	- Лупени, вклучувајќи и кршени или дробени
1203 00 00 00	Копра
1204 00 00 00	Семе од лен, вклучувајќи и кршено или дробено:
1207	Друго маслодајно семе и плодови, вклучувајќи и кршени или дробени:
1207 10 00 00	- Палмини ореви и јатки:
1207 20 00 00	- Семе од памук:
1207 30 00 00	- Семе од рицинус:
1207 40 00 00	- Семе од сусам:
1207 50 00 00	- Семе од синап:
1207 60 00 00	- Семе од шафран:
	- Друго:
1207 92 00 00	-- Семе од карита:
1207 99 00 00	-- Друго:
1208	Брашно и гриз од маслодајни семиња и плодови, освен од синап:
1208 10 00 00	- Од соја
1208 90 00 00	- Друго
1209	Семе, плодови и спори, за сеидба:
	- Семе од репка:
1209 11 00 00	-- Семе од шеќерна репка
1209 19 00 00	-- Друго
1209 22 00 00	-- Семе од детелина (<i>Trifolium</i> spp.):

1209 23 00 00	-- Семе од виук:
1209 24 00 00	-- Семе од кентаки сина трева (<i>Poa pratensis</i> L.)
1209 25 00 00	-- Семе од 'ржна трева (<i>Lolium, multiflorum</i> Lam, <i>Lolium perenne</i> L.):
1209 26 00 00	-- Семе од Тимотиева трева
1209 29 00 00	-- Друго:
1209 30 00 00	- Семе од тревни растенија што главно се одгледуваат поради нивните цветови
	- Друго:
1209 91 00 00	-- Семе од зеленчук:
1209 99 00 00	-- Друго:
1211	Растенија и делови на растенија (вклучувајќи и семиња и плодови), видови што првенствено се употребуваат во парфимеријата, фармацијата или за инсектицидни, фунгицидни или слични цели, свежи или сушени, било да се сечени цели или не, кршени или мелени:
1211 10 00 00	- Корени од богородични растенија – слатки корења
1211 20 00 00	- Корени од гинсенг
1212	Рокчиња, морски и други алги, шеќерна репка и шеќерна трска, свежи, разладени, замрзнати или суви, мелени и немелени; коски и јатки од овошје и други полјоделски производи (вклучувајќи и корени од цикорија, непржени, од сортата <i>Cichorium intybus sativum</i>), вид што првенствено се употребува за човечка исхрана, на друго место споменати ниту вклучени:
1212 10 00 00	-- Рокчиња, вклучувајќи и семе од рокчиња
1212 30 00 00	- Коски и јатки од кајсија, праска и слива
	- Друго:
1212 92 00 00	-- Шеќерна трска
1212 99 00 00	-- Друго
1213 00 00 00	Слама и лушпи од житни култури, неприготвени, било да се сечени или не, мелени, пресувани или во форма на пелети
1214	Шведска бела репка, манголд репка, корење за добиточна храна, сено, луцерка (<i>alfalfa</i>), детелина, еспарзета, добиточен кел, лупина, граорица и слични производи за добиточна храна, било да се во форма на пелети или не
1214 10 00 00	- Брашно и пелети од луцерка (<i>alfalfa</i>)
1214 90 00 00	- Друго:
1301	Шелак (млеко); природни каучуци, смоли, каучук-смоли и олеосмоли (на пример, балсами):
1301 10 00 00	- Шелак
1301 20 00 00	- Арапски каучук
1301 90	- Друго:
1301 90 00 10	--- Канабис смола

1301 90 00 90	--- Друго
1302	Растителни сокови и екстракти; пектински материи, пектинати и пектати; агар-агар и други растителни лепила (слузови) и средства за згуснување, било да се модификувани или не, добиени од растителни производи, - Растителни сокови и екстракти:
1302 11 00 00	-- Опиум - Масти и други свински маснотии:
1502 00	Масти од говеда, овци или кози, поинакви од оние кои се под број 1503:
1502 00 10 00	- За индустриски цели, поинакви од произведените прехранбени производи за човечка исхрана
1502 00 90 00	- Други
1504	Масти и масла, како и нивни фракции, од риби или морски цицачи, пречистени или непречистени, но хемиски неизменети:
1504 10 00 00	- Масла и нивни фракции од рибин цигер:
1504 20	- Масти и масла и нивни фракции од риба, освен маслата од рибин цигер:
1504 20 00 10	-- Рибини масла
1504 20 00 90	-- Друго:
1504 30	- Масти и масла и нивни фракции, од морски цицачи:
	-- Цврсти фракции:
1504 30 11 00	--- Китово масло и масло од сперма
1504 30 19 00	--- Друго
1504 30 90 00	-- Друго
1508	Масло од кикиритки и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски неизменето:
1508 10 00 00	- Сурово масло
1508 90 00 00	- Друго
1511	Палмино масло и негови фракции, пречистено или непречистено, но хемиски неизменето:
1511 10 00 00	- Сурово масло:
1511 90 00 00	- Друго
1512	Масла од семе на сончоглед, шафран или семе од памук и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски неизменети:
	- Масла од сончоглед или шафран и нивни фракции:
	- Масла од памук и нивни фракции:
1512 21 00 00	-- Сурово масло, вклучувајќи го и она со или без отстранет госипол:
1512 29 00 00	-- Друго:
1513	

	Масло од кокосов орев (копра), јатки од палми или палмин орев и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски неизменети:
1513 11 00 00	- Масло од кокосов орев (копра) и негови фракции:
1513 19 00 00	-- Сурово масло:
	-- Друго:
1513 21 00 00	- Масло од јатка на палмите или палмини ореви и нивни фракции:
1513 29 00 00	-- Сурово масло:
	-- Друго:
1515	
	Други фиксирани растителни масти и масла, неиспарливи (вклучувајќи масло од јојоба) и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски неизменети:
1515 11 00 00	- Ленено масло и негови фракции:
1515 19 00 00	-- Сурово масло
	-- Друго:
1515 30 00 00	- Масло од пченка и негови фракции:
1515 40 00 00	- Ричиновско масло и негови фракции:
1515 50 00 00	- Тунгово масло и негови фракции
1515 90 00 00	- Сусамово масло и негови фракции:
1516	- Друго:
	Масти и масла од животинско или растително потекло и нивни фракции, делумно или наполно хидрогенизирани, интерестерификувани, реестерификувани или елеидинизирани, пречистени или непречистени, но понатаму неприготвени:
1516 10	- Масти и масла од животини и нивни фракции:
1516 10 00 10	-- Риба и кит
1516 10 00 90	-- Друго
1702	
	Други шеќери, вклучувајќи и хемиски чиста лактоза, малтоза, гликоза и фруктоза, во цврста состојба; шеќерни сирупи без додадени средства за ароматизација или материи за бојосување; вештачки мед, било да е измешан со природен мед или не; карамела:
1702 11 00 00	- Лактоза и сируп од лактоза:
	-- Со содржина од 99% или повеќе лактоза од тежината, изразена како анхидридна лактоза, пресметана на сувата материја
1702 19 00 00	-- Друго
1702 20 00 00	- Шеќер и сируп од јавор:
1702 30	- Гликоза и гликозен сируп, кој не содржи фруктоза или содржи фруктоза помалку од 20% од тежината во сува состојба:
1702 30 10 00	-- Изогликоза
	-- Друго:
	--- Со содржина од 99% или повеќе гликоза, од тежината во

	сува состојба:
1702 30 51 00	---- Во форма на бел кристализиран прав, агломеризирани или неагломеризирани
1702 30 59 00	---- Друго
	--- Друго:
1702 30 91 00	---- Во форма на бел кристализиран прав, агломеризирани или неагломеризирани
1702 30 99 00	---- Друго
1702 40 00 00	- Гликоза и гликозен сируп, со содржина најмалку 20%, но помалку од 50% фруктоза од тежината во сува состојба:
1702 60 00 00	- Друга фруктоза и фруктозен сируп, кој содржи над 50% фруктоза од тежината во сува состојба:
1703	Меласи добиени при екстракција или рафинирање на шеќер:
1703 10 00 00	- Меласа од шеќерна трска
1703 90 00 00	- Друго
1805 00 00 00	Какао во прав, без додаден шеќер или други материи за засладување
2005	Друг зеленчук приготвен или конзервиран на друг начин, освен во оцет или оцетна киселина, незамрзнат, освен производите од тар. број 2006:
2005 10	- Хомогенизиран зеленчук:
2005 10 00 10	-- Детска храна во садови со нето-маса до 250 г
2104	Супи и чорби и нивни препарати; хомогенизирани смеси и прехранбени производи:
2104 20	- Хомогенизирани мешани прехранбени производи:
2104 20 00 10	-- Детска храна во садови со нето-маса до 250 г
2301	Брашно, прав и палети од месо и месни отпадоци, од риби или од черупкари, мекотелци или други водни безрбетници, неподобни за човечка исхрана; цимирилки
2301 10 00 00	Брашно, прав и пелети, од месо и месни отпадоци; цимирилки
2303	Остатоци од производството на скроб и слични остатоци, каша од репка, отпадоци од шеќерна трска и други отпадоци од производството на шеќер, талози и отпадоци при варење или дестилација, било да формираат пелети или не:
2303 10 00 00	- Остатоци од производството на скроб и слични остатоци:
2303 20 00 00	- Каша од репка, отпадоци од шеќерна трска и други отпадоци од производството на шеќер:
2303 30 00 00	- Талози или отпадоци при варење или дестилација
2304 00 00 00	Маслени погачи и други цврсти остатоци, кои се резултат на екстракција на масло од соја, немелени, мелени или во форма на пелети
2305 00 00 00	Маслени погачи и други цврсти остатоци, кои се резултат на екстракција на масло од кикиритки, немелени, мелени или во форма на пелети (брикети)

2306	Маслени погачи и други цврсти остатоци, кои се резултат на екстракција на растителни маснотии или масла, освен оние од тар. број 2304 и 2305, немелени, мелени или во форма на пелети;
2306 10 00 00	- Од семе на памук
2306 20 00 00	- Од семе на лен
2306 30 00 00	- Од семе на сончоглед
2306 40 00 00	- Од семе на маслодајна репка
2306 50 00 00	- Од кокосов орех или копра
2306 60 00 00	- Ореви или јатки од палма
2306 70 00 00	- Од пченкарни 'ркулци
2306 90 00 00	- Друго
2307 00 00 00	Талог од вино; вински камен:
2308	Растителни материјали и растителни отпадоци, и остатоци од преработка на растителни материјали и нус-производи, било да се во форма на пелети или не, што се употребуваат за исхрана на животни, кои не се споменати или опфатени на друго место:
2308 10 00 00	- Желад и див костен
2308 90 00 00	- Друго:
2309	Подготовки кои се користат за исхрана на животни:
	-- Целосна храна и суперконцентрати за храна на животни, риби или говеда
2309 90	- Друго
2309 90 00 11	--- Растворливи материи од риби или морски цицачи
2309 90 00 30	--- Премикси
2401	Непреработен тутун, отпадоци од тутун

Анекс IV (b)

Производи кои се однесуваат на член 27 став 3 (b)

Следниите производи кои потекнуваат од Заедницата увезени во Република Македонија ќе имаат бенефиција од нула царина во рамките на тарифните квоти наведени подолу

КН код ²	Опис	2001 година		2002 година		2003 година и понатаму	
		тарифна квота (тони)	применливи царини за надминати количини (% од MFN)	тарифна квота (тони)	применливи царини за надминати количини (% од MFN)	тарифна квота (тони)	применливи царини за надминати количини (% од MFN)
0206 29 00	-- други	200	90	300	80	400	70
0207	- месо и внатрешни органи за јадење, тарифен број 0105, свежи или замрзнати	1 500	90	2 000	80	3 000	70
0402	- Млеко и крем концентрирани или што содржат додаден шеќер или друга засладувачка материја	200	90	300	80	400	70
0405 10	- Путер	100	90	200	80	300	70
0406 20	- Рендано или сирење во прав, од сите видови	50	90	70	80	100	70
0406 30	- Преработено сирење, освен стругано или во прав						
0805 10	- Портокади	5 000	90	7 000	80	8 000	70
0805 20	-- Мандарини						
0805 30	- Лимони						
0805 40	- Грейпфрут						
1005 90	- Друго:	20 000	90	20 000	80	20 000	70
1601	- Колбаси и слични месни производи, месни отпадоци или крв; подготвени јадења врз база на овие производи	300	90	600	80	1 200	70
1602	- Друго подготвено или конзервирано месо, месни	200	90	500	80	800	70

² Како што е дефинирано со Законот за царински тарифи на Република Македонија од 31 јули 1996 година (Службен весник 38/96)

	отпадоци и крв						
2005 70 00	- Маслини	600	90	1 000	80	1 600	70
1507 10 00	- Сурово масло, било да е дегумирано или не	5 000	90	10 000	80	15 000	70
1512 11 00	-- Сурово масло						
1514 10 00	- Сурово масло						
1701	Шеќерна трска или шеќерна репка и хемиски чиста сахароза во цврста форма: - Суров шеќер кој не содржи ароматизирани додатоци или материја за обојување:	5 000	90	10 000	80	15 000	70
1701 11 00	-- Шеќерна трска						
1701 12 00	-- Шеќерна репка						
2309	Подготовки кои се користат за исхрана на животните: -- Комплетна храна и супер- концентрати за исхрана на животните, рибите и говедата: - Друго: -- Друго:	7 000	90	10 000	80	12 000	70
2309 90	- Друго						
2309900019	- Друго						
2309900020	-- Храна за говеда збогатена со меласи, јаглехидрати, витамини, минерали						
2309900090	- Друго						

Анекс IV (с)

Производи кои се однесуваат на член 27 став 3 (с)

Следниите производи кои потекнуваат од Заедницата увезени во Република Македонија ќе бидат во рамките на тарифните квоти до концесии наведени подолу

КН код ³	Опис	годишна количина (тони)	Примениливи царини (% of MFN)		
			од 1 јануари 2001	од 1 јануари 2002	од 1 јануари 2003
0203	Свинско месо, свежо, разладено или замрзнато	2 000	90%	80%	70%
0406	Сирење и бело кравјо сирење	600	90%	80%	70%

³ Како што е дефинирано со Законот за царински тарифи на Република Македонија од 31 јули 1996 година (Службен весник 38/96)

Анекс V (а)

Производи кои се однесуваат на член 28 став 1

Увозот во Европската заедница на следниите производи кои потекнуваат од Република Македонија ќе биде предмет на концесиите наведени подолу:

Код	Опис	1 година	2 година	3 година
		царина %	царина %	царина %
0301.91.10 0301.91.90 0302.11.10 0302.11.90 0303.21.10 0303.21.90 0304.10.11 od 0304.10.19 od 0304.10.91 0304.20.11 od 0304.20.19 od 0304.90.10 od 0305.10.00 od 0305.30.90 0305.49.45 od 0305.59.90 od 0305.69.90	Пастрмка (<i>Salmo trutta</i> , <i>Oncorhynchus mykiss</i> , <i>Oncorhynchus clarki</i> , <i>Oncorhynchus aguabonita</i> , <i>Oncorhynchus gilae</i> , <i>Oncorhynchus apache</i> , и <i>Oncorhynchus chrysogaster</i>): жива; свежа или разладена; замрзната; сушена; засолена или во саламура, димена; филети и друго свежо месо; брашна, меса и пелети; наменети за човечка исхрана.	90% од MFN	80% од MFN	70% од MFN
0301.93.00 0302.69.11 0303.79.11 od 0304.10.19 od 0304.10.91 od 0304.20.19 od 0304.90.10 od 0305.10.00 od 0305.30.90 od 0305.49.80 od 0305.59.90 od 0305.69.90	Крал: жив; свеж или разладен; замрзнат; сушен; засолен или во саламура, димен; филети и друго свежо месо; брашна, меса и пелети; наменети за човечка исхрана.	90% of MFN	80% of MFN	70% of MFN

Анекс V (b)

Производи кои се однесуваат на член 28 став 2

Увозот во Република Македонија на следниите производи кои потекнуваат од Европската заедница ќе биде предмет на концесии наведени подолу:

Код (1)	Опис	1	2	3
		година царина %	година царина %	година царина %
0301	Живи риби:	90% of	80% of	70% of
0301 10 0000	- Украсни риби	MFN	MFN	MFN
0301 91 0000	- Други свежи риби: -- Пастрмка (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache и Oncorhynchus chrysogaster):			
0301 92 0000	-- Јагули (Anguilla spp.)			
0301 93 0000	-- Крап			
0301 99	-- Друго:			
0301 99 0010	--- Свежа слатководна риба			
0302 11 0000	-- Пастрмка (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache и Oncorhynchus chrysogaster)			
0302 66 0000	-- Јагули (Anguilla spp)			
0302 69 0010	--- Свежа слатководна риба			
0303 21 0000	-- Пастрмка (Salmo trutta, Oncorhynchus mykiss, Oncorhynchus clarki, Oncorhynchus aguabonita, Oncorhynchus gilae, Oncorhynchus apache и Oncorhynchus chrysogaster)			
0303 29 0010	--- Свежа слатководна риба			
0303 79 0010	--- Свежа слатководна риба			
0304 10 0010	--- Од свежа слатководна риба			
0304 20 0010	--- Од свежа слатководна риба			
0304 90 0010	--- Од свежа слатководна риба			
0305 49 0000	-- Друго - Сушена риба, без оглед дали е засолена или не, но не димена:			
0305 59 0000	-- Друго - Засолена риба, но не сушена или димена и риба во саламура			
0305 69 0000	-- Друго			

¹ Како што е дефинирано со Законот за царински тарифи на Република Македонија од 31 јули 1996 година (Службен весник 38/96)

АНЕКС VI
ОСНОВАЊЕ: ФИНАНСИСКИ УСЛУГИ
Споменати во Наслов V, Поглавје II

Финансиски услуги: Дефиниции

Финансиска услуга е каква било услуга од финансиска природа понудена од обезбедувач на финансиски услуги, а ги вклучува и следниве активности:

A. Целошто осигурување и услугишто поврзани со осигурувањето:

1. директно осигурување (вклучувајќи и коосигурување):
 - (i) животно;
 - (ii) неживотно;
2. реосигурување и повлекување
3. посредување при осигурување, како брокерство и агенција;
4. помошни услуги на осигурувањето, како што се консултации, актуарска проценка на ризик и услуги при решавање на побарувања;

A. Банкарски и други финансиски услуги (со исклучок на осигурувањето):

1. прифаќање на депозити и други исплатливи фондови од јавноста;
2. сите видови позајмувања; вклучувајќи, меѓу другото, и потрошувачки кредити, кредити на хипотека, решавање и финансирање на комерцијални трансакции;
3. финансиски давања под закуп;
4. сите плаќања и услуги на пренос на пари, вклучувајќи и наплаќање на кредит и картици за долг, патнички чекови и банкарски меници;
5. гаранции и хартии од вредност;
6. тргување за сметка на клиентите на берза, на пазар преку шалтер или поинаку, со следново:
 - (а) инструменти на пазарот на пари (чекови, банкноти, сертификати за депозити итн.)
 - (б) девизен курс,
 - (ц) деривативни производи што вклучуваат, но не се ограничуваат на идни производи и опции,
 - (д) инструменти на девизниот курс и каматните стапки, вклучувајќи и производи како што се: трампата, договорите за термински курс, итн.,
 - (е) преносливи хартии од вредност,
 - (ф) други инструменти и финансиски средства, вклучувајќи и злато и сребро во шипки;
1. учество во сите прашања на сите видови хартии од вредност, вклучувајќи и откуп на емисија и пласман на емисија (приватно или јавно) и обезбедување на услуги поврзани со тие прашања;
2. посредување при готовински трансакции;
3. управување со средства, како што е управување со готовина или портфолио, сите форми на менаџмент на колективно инвестирање, управување со пензискиот фонд, чувар на имот (старателска банка) и давање услуги;
4. средување и клириншки услуги за финансиските средства, вклучувајќи и хартии од вредност, деривативни производи и други инструменти;

5. советничко посредување и други помошни финансиски услуги за сите активности наведени погоре во точките од 1 до 10, вклучувајќи и кредитни референци и анализи, истражување и совети за инвестиции и портфолио, совети за стекнување и за стратегија за реструктурирање на корпорациите;
6. одредби и трансфер на финансиски информации и обработка на финансиски податоци, како и слични софтвери од обезбедувачи на други финансиски услуги.

Следните активности се исклучени од дефиницијата на финансиски услуги:

- (а) активности што ги вршат централните банки или која било друга јавна институција во согласност со монетарната и политиката на девизниот курс;
- (б) активности што ги вршат централните банки, владините агенции или оддели, или јавни институции, за или со гаранција на владата, освен кога тие активности можат да се изведат од страна на обезбедувачи на финансиски услуги во конкуренција со такви јавни субјекти;
- (ц) активности што претставуваат дел од статутарниот систем на социјалното осигурување или јавните планови за пензионирање, освен кога тие активности можат да бидат извршени од страна на обезбедувачи на финансиски услуги во конкуренција со јавни претпријатија или приватни институции.

АНЕКС VII**ПРАВА НА ИНТЕЛЕКТУАЛНА, ИНДУСТРИСКА И КОМЕРЦИЈАЛНА СОПСТВЕНОСТ
СПОМЕНАТИ ВО ЧЛЕН 71**

1. Параграф 3 од член 71 се однесува на следните мултилатерални конвенции:

- Договорот од Будимпешта за меѓународно признавање на наслaгите на микроорганизми за целите на Патентните процедури (1997 г., изменет во 1980 г.);
- Протокол поврзан со Мадридскиот договор во врска со Меѓународната регистрација на марки (Мадрид, 1989 г.);
- Меѓународната конвенција за заштита на новите видови на растенија (УПОВ, Женевски акт, 1991 г.).

Советот за стабилизација и асоцијација може да одлучи дека параграфот 3 од членот 71 ќе се применува за други мултилатерални конвенции.

2. Страните ја потврдуваат важноста што им ја придаваат на обврските што произлегуваат од следните мултилатерални конвенции:

- Меѓународна конвенција за заштита на изведувачите, производителите на фонограми и организациите за пренос (Рим, 1961 г.);
- Париска конвенција за заштита на индустриската сопственост (Стокхолмшки акт, 1967 г., променет во 1979 г.);
- Мадридски договор во врска со Меѓународната регистрација на марки (Стокхолмшки акт, 1967 г., променет во 1979 г.);
- Договор за патентна соработка (Вашингтон, 1970 г., дополнет во 1979 г. и променет во 1984 г.);
- Конвенција за заштита на производителите на фонограми од неовластените умножувања на нивните фонограми (Женева, 1971 г.);
- Бернска конвенција за заштита на литературните и уметничките дела (Париски акт, 1971 г.);
- Договорот од Ница во врска со Меѓународната класификација на стоки и услуги за целите на Регистрацијата на марки (Женева, 1977 г., дополнет и изменет во 1979 г.).

3. Со стапувањето во сила на овој Договор, Република Македонија ќе им даде на компаниите и граѓаните на Заедницата, во однос на признавањето и заштитата на интелектуалната, индустриската и комерцијалната сопственост, третман не помалку поволен од оној што ѝ го дава на која било трета земја според билатералните договори.

ПРОТОКОЛ 1
споменати во член 22
за текстилни производи и облека

Член 1

Овој Протокол се применува за текстилни производи и облека (понатаму во текстот "текстилни производи") наведени во Дел XI (Поглавје 50 до 63) од Комбинираната номенклатура на Заедницата.

Член 2

1. Текстилните производи што спаѓаат во Дел XI (Поглавје 50 до 63) од Комбинираната номенклатура и што потекнуваат од Република Македонија како што е дефинирано во Протокол 4 од овој Договор, ќе влегуваат во Заедницата без царински давачки на денот кога овој Договор ќе стапи во сила.
2. Царините што се применуваат при директниот увоз во Република Македонија на текстилни производи што спаѓаат во Дел XI (Поглавје 50 до 63) од Комбинираната номенклатура и кои потекнуваат од Заедницата како што е дефинирано во Протокол 4 од Договорот, ќе бидат укинати на денот на стапување во сила на Договорот, освен за производите наведени во Анекс I од овој Протокол, за кои царинските стапки ќе бидат прогресивно намалувани како што е наведено таму.
3. Предмет на овој Протокол, одредбите од Договорот и особено членовите 19 и 34 од Договорот ќе се применуваат за трговијата со текстилни производи меѓу страните.

Член 3

Договорите за двојна проверка и другите слични прашања поврзани со извозот на текстилни производи со потекло од Република Македонија во Заедницата и за оние што се со потекло од Заедницата, а се извезуваат во Република Македонија, се предвидени во Договорот меѓу Европската заедница и Република Македонија за трговија со текстилни производи, како што е обновен и се применува од 1 јануари 2000.

Член 4

Со стапувањето во сила на овој Договор нема да се воведуваат никакви нови квантитативни ограничувања или мерки со еквивалентен ефект, освен како што е обезбедено според Договорот и неговите Протоколи.

АНЕКС I

ЦАРИНСКИ ДАВАЧКИ ОД ЧЛЕН 2(2)

Царинските давачки на увозот во Република Македонија на текстилни производи наведени во овој Анекс и со потекло од Заедницата ќе се намалуваат прогресивно, во согласност со следната динамика:

- на 1 јануари од првата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 70% од основната царина;
- на 1 јануари од втората година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 63% од основната царина;
- на 1 јануари од третата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена до 56% од основната царина;
- на 1 јануари од четвртата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 49% од основната царина;
- на 1 јануари од петтата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 42% од основната царина;
- на 1 јануари од шестата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 35% од основната царина;
- на 1 јануари од седмата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 28% од основната царина;
- на 1 јануари од осмата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 21% од основната царина;
- на 1 јануари од деветтата година по стапувањето во сила на Договорот, секоја царина ќе биде намалена на 14% од основната царина;
- на 1 јануари од десеттата година по стапувањето во сила на Договорот, останатите царини ќе бидат укинати.

Листа на производи за кои царинските стапки треба да бидат намалени:

500710	520544	520911	521159	540500
500720	520546	520912	521211	540610
500790	520547	520919	521112	540620
	520548	520921	521213	540710
510610	520611	520922	521214	540720
510620	520612	520929	521215	540730
510710	520613	520931	521221	540741
510720	520614	520932	521222	540742
510810	520615	520939	521223	540743
510820	520621	520941	521224	540744
510910	520622	520942	521225	540751
510990	520623	520943		540752
511000	520624	520949	530911	540753
511111	520625	520951	530919	540754
511112	520631	520952	530921	540761
511112	520632	520959	530929	540769
511113	520633	521011	531010	540771
511190	520634	521012	531090	540772
511211	520635	521019	531100	540773
511219	520641	521021		540774
511220	520642	521022	540110	540781
511230	520643	521029	540120	540782
511290	520644	521031	540210	540783
511300	520645	521032	540220	
	520710	521039	540231	540791
520420	520790	521041	540232	540792
520511	520811	521042	540233	540793
520512	520812	521049	540239	540794
520513	520813	521051	540241	540810
520514	520819	521052	540242	540821
520515	520821	521059	540243	540822
520521	520822	521111	540249	540823
520522	520823	521112	540251	540824
520523	520829	521119	540252	540831
520524	520831	521121	540259	540832
520526	520832	521122	540261	540833
520527	520833	521129	540262	540834
520528	520839	521131	540269	
520531	520841	521132	540310	550110
520532	520842	521139	540320	550120
520533	520843	521141	540333	550130
520534	520849	521142	540339	550190
520535	520851	521143	540341	550310
520541	520852	521149	540342	550320
520542	520853	521151	540349	550330
520543	520859	521152	540490	550340

550390	551349	560290	580310	600293
550510	551411	560311	580390	600299
550520	551412	560312	580410	610110
550610	551413	560313	580421	610120
550620	551419	560314	580429	610130
550630	551421	560391	580430	610190
550690	551422	560392	580500	610210
550810	551423	560393	580610	610220
550820	551429	560394	580620	610230
550911	551431	560600	580631	610290
550912	551432	560919	580632	610311
550921	551433	560890	580639	610312
550922	551439	560900	580640	610319
550931	551441		580710	610321
550932	551442	570110	580790	610322
550941	551443	570190	580810	610323
550942	551449	570210	580890	610329
550951	551511	570220	580900	610331
550952	551512	570231	581010	610332
550953	551513	570232	581091	610333
550959	551519	570239	581092	610339
550961	551521	570241	581099	610341
550962	551522	570242	581100	610342
550969	551529	570249		610343
550991	551591	570251	590110	610349
550992	551592	570252	590190	610411
550999	551599	570259	590210	610412
551011	551611	570291	590220	610413
551012	551612	570292	590290	610419
551020	551613	570299	590410	610421
551030	551614	570310	590491	610422
551090	551621	570320	590492	610423
551110	551622	570330	590500	610429
551120	551623	570390	590610	610431
551130	551624	570410	590691	610432
551211	551631	570490	590699	610433
551219	551632	570500	590700	610439
551221	551633		590800	610441
551229	551634	580110	591000	610442
551297	551641	580121		610443
551299	551642	580122	600110	610444
551311	551643	580123	600121	610449
551312	551644	580124	600122	610451
551313	551691	580125	600129	610452
551319	551692	580126	600191	610453
551321	551693	580131	600192	610459
551322	551694	580132	600199	610461
551323		580133	600210	610462
551329	560110	580134	600220	610463

551331	560121	580135	600230	610469
551332	560122	580136	600241	610510
551333	560129	580190	600242	610520
551339	560130	580211	600243	610590
551341	560210	580219	600249	610610
551342	560221	580220	600291	610620
551343	560229	580230	600292	610690
610711	611591	620412	620892	630222
610712	611591	620413	620899	630229
610719	611592	620419	620910	630231
610721	611593	620421	620920	630232
610722	611599	620422	620930	630239
610729	611610	620423	620990	630240
610791	611691	620429	621010	630251
610792	611692	620431	621020	630252
610799	611693	620432	621030	630253
610811	611699	620433	621040	630259
610819	611710	620439	621050	630260
610821	611720	620441	621111	630291
610822	611780	620442	621112	630292
610829	611790	620443	621120	630293
610831		620444	621131	630299
610832	620111	620449	621132	630311
610839	620112	620451	621133	630312
610891	620113	620452	621139	630319
610892	620119	620453	621141	630391
610899	620191	620459	621142	630392
610910	620192	620461	621143	630399
610990	620193	620462	621149	630411
611010	620199	620463	621210	630419
611020	620211	620469	621220	630491
611030	620212	620510	621230	630492
611090	620213	620520	621290	630493
611110	620219	620530	621310	630499
611120	620291	620590	621320	630510
611130	620292	620610	621390	630520
611190	620293	620620	621410	630532
611211	620299	620630	621420	630533
611212	620311	620640	621430	630539
611219	620312	620690	621440	630590
611220	620319	620711	621490	630611
611231	620321	620719	621510	630612
611239	620322	620721	621520	630619
611241	620323	620722	621590	630621
611249	620329	620729	621600	630622
611300	620331	620791	621710	630629
611410	620332	620792	621790	630631
611420	620333	620799		630639

611430	620339	620811	630110	630641
611490	620341	620819	630120	630649
611511	620342	620821	630130	630691
611512	620343	620822	630140	630699
611519	620349	620829	630190	630710
611520	620411	620891	630210	630720
			630221	630790
				630800

ПРОТОКОЛ 2 за производи од челик

Член 1

Овој Протокол ќе се применува за производите наведени во Поглавјето 72 од Заедничката царинска тарифа. Ќе се применува и за другите готови производи од челик што во иднина можат да потекнуваат од Република Македонија според горенаведеното поглавје.

Член 2

Царинските давачки на увозот што се применуваат во Заедницата за производите од челик со потекло од Република Македонија, ќе бидат укинати со стапувањето во сила на Договорот.

Член 3

Царинските давачки што се применуваат во Република Македонија на увозот на производи од челик со потекло од Заедницата, ќе бидат прогресивно укинувани во согласност со следната динамика:

1. секоја царина ќе биде намалена на 80% од основната царина на почетокот на првата година по стапувањето во сила на Договорот;
2. понатамошни намалувања до 60%, 40%, 20% и 0% од основната царина ќе се направат на почетокот на втората, третата, четвртата и петтата година по стапување во сила на Договорот.

Член 4

1. Квантитативните ограничувања на увозот во Заедницата на производи од челик со потекло од Република Македонија, како и мерките со еквивалентен ефект, ќе бидат укинати на денот на стапување во сила на Договорот.
2. Квантитативните ограничувања на увозот во Република Македонија на производи од челик со потекло од Заедницата, како и мерките со еквивалентен ефект, ќе бидат укинати на денот на стапување во сила на Договорот.

Член 5

1. Во однос на дисциплините предвидени со член 69 од овој Договор, страните ја признаваат потребата и итноста секоја страна навремено да ги реши евентуалните структурални слабости на својот сектор за челик за да обезбеди глобална конкуретност на својата индустрија. Затоа, Република Македонија во рок од две години ќе ја направи потребната програма за реструктурирање и преобразба на својата индустрија за челик за да постигне виталност на овој сектор според нормалните пазарни услови. По барање, Заедницата ќе ѝ обезбеди на Република Македонија соодветни технички совети за да ја постигне оваа цел.

2. Покрај дисциплините предвидени со член 69 од овој Договор, секаква практика спротивна на овој член ќе се проценува врз основа на специфични критериуми што произлегуваат од примената на дисциплините за државна помош на Заедницата, вклучувајќи го и нејзиното секундарно законодавство, и вклучувајќи какви било специфични правила за контрола на државната помош применливи за секторот на челик по истекување на Договорот ECSC.
3. За целите на применување на одредбите од параграф 1 (iii) од член 69 од овој Договор во однос на производите од челик, Заедницата признава дека во периодот од пет години по стапувањето во сила на овој Договор, Република Македонија во исклучителни случаи може да даде државна помош за реструктурирање, до колку:
 - тоа води до виталност на фирмите корисници според нормалните пазарни услови на крајот на периодот на реструктурирање, и
 - сумата и интензитетот на таквата помош се стриктно ограничени на она што е апсолутно неопходно со цел да се обнови таквата виталност со постепено намалување, и
 - програмата за реструктурирање е поврзана со глобалната рационализација и намалувањето на капацитетот во Република Македонија.
4. Секоја страна ќе обезбеди целосна транспарентност во однос на имплементацијата на потребната програма за реструктурирање и преобразба преку целосна и продолжителна размена на информации со другата Страна, вклучувајќи и детали за планот за реструктурирање, како и сумата, интензитетот и целта на која било државна помош врз основа на параграфите 2 и 3 од овој член.
5. Советот за стабилизација и асоцијација ќе ја следи имплементацијата на барањата дадени во параграфите од (1) до (4) наведени погоре.
6. Ако една од страните смета дека одредена практика на другата страна е некомпатибилна со условите од овој член, и ако таа практика предизвикува или се заканува да предизвика повреда на интересите на првата страна или материјална повреда на нејзината домашна индустрија, страната може да преземе соодветни мерки по консултациите во рамките на Контактната група наведена во член 8, или по триесет работни дена по известувањето за таквите консултации.

Член 6

Одредбите од членовите 19, 20 и 34 од Договорот ќе се применуваат за трговијата меѓу страните со производи од челик.

Член 7

1. Договорните страни ја признаваат потребата од административна процедура чија цел ќе биде брзо обезбедување на информации за трендот на трговските текови во однос на трговијата со производи од челик со потекло од Република Македонија, со цел да се зголеми транспарентноста и да се избегнат можните диверзии на трговијата.
2. Затоа договорните страни се согласуваат да воспостават систем за двојна проверка, без квантитативни лимити, за увоз во Заедницата на производи од челик со потекло од Република

Македонија; размена на статистички информации за извозот и документите за надгледување и навремено одржување на консултации за какви било проблеми што произлегуваат од функционирањето на таквиот систем.

3. Деталите на системот за двојна проверка се содржани во Анекс I од овој Протокол. Понатамошната потреба за овој систем ќе биде редовно разгледувана. Анексот може последователно да се менува или да се укине системот на двојна проверка со одлука на Советот за соработка.

Член 8

Страните се согласуваат дека едно од специјалните тела основано од Советот за стабилизација и асоцијација, ќе биде Контакт група, која ќе дискутира за имплементацијата на овој Протокол.

АНЕКС I**во врска со воведувањето на системот
за двојна проверка на извозот на одредени производи од челик
од Република Македонија во Европските заедници****Член I**

1. Од денот на стапување во сила на Договорот за стабилизација и асоцијација меѓу Европската заедница и Република Македонија (понатаму во текстот "Договор" и "Заедница"), увозот во Заедницата на производите наведени во Додатокот I со потекло од Република Македонија ќе бидат предмет на презентирање на документ за инспекција кој е во согласност со моделот прикажан во Додаток II издаден од властите на Заедницата.
2. Класификацијата на производите опфатени со овој Протокол се заснова на тарифната и статистичката номенклатура на Заедницата (понатаму во текстот "комбинирана номенклатура", или во скратена форма "КН"). Потеклото на производите опфатени со овој Протокол ќе се одреди во согласност со правилата што се во сила во Заедницата.
3. Компетентните власти на Заедницата преземаат обврска да ја информираат Република Македонија за какви било промени во комбинираната номенклатура (КН) во однос на производите опфатени со системот за двојна проверка пред денот на нивно стапување во сила во Заедницата.
4. Увозот во Заедницата на производи од железо и челик наведени во Додаток I со потекло од Република Македонија, исто така, ќе биде предмет на издавање на извозен документ од компетентните власти на Република Македонија. Со цел да се избегнат проблеми на крајот од годината, презентацијата на оригиналот од извозниот документ од страна на увозникот мора да биде ефектуирана не подоцна од 31 март во годината по онаа во која стоките опфатени со документот биле испратени.
5. Извозен документ нема да биде побаран за стоки кои веќе биле испратени пред денот на стапување во сила на Договорот, до колку дестинацијата на таквите производи не е променета од дестинација што не е Заедницата и ако тие производи кои, според претходниот режим на инспекција применлив во 1996 г., можеле да се увезуваат само со презентирање на инспекциски документ, всушност кои имаат таков документ.
6. Пратката се смета дека се случила на денот на товарењето во извозното средство за транспорт.
7. Извозниот документ ќе биде во сообразност со моделот покажан во Додаток III. Ќе биде валиден за извоз низ царинската територија на Заедницата.
8. Република Македонија ќе ја извести Комисијата на Европските заедници за имињата и адресите на соодветните владини власти на Република Македонија кои се овластени да издаваат и да верифицираат извозни документи заедно со примероци од печатите и потписите што ги користат. Република Македонија, исто така, ќе ја известува Комисијата за какви било промени на овие особености.
9. Одредени технички одредби за имплементацијата на системот за двојна проверка се наведени во Додатокот IV.

Член 2

1. Република Македонија презема обврска да ѝ обезбедува на Заедницата прецизни статистички информации за извозните документи издадени од властите на Република Македонија во согласност со член 1.

Таквите информации ќе бидат пренесувани до Заедницата до крајот на месецот по истекот на месецот со кој се поврзани статистичките податоци.

2. Заедницата презема обврска да им ги обезбеди на властите на Република Македонија инспекциските документи издадени од земјите членки во однос на производите наведени во Додатокот I. Таквите информации ќе бидат пренесени до властите на Република Македонија до крајот на месецот по истекот на месецот со кој се поврзани статистичките податоци.

Член 3

Ако е потребно, по барање на која било од страните, ќе се одржуваат консултации за какви било проблеми што произлегуваат од функционирањето на системот за двојна проверка. Таквите консултации ќе се одржуваат на време. На какви било консултации одржани според овој член двете Страни ќе им пристапуваат со дух на соработка и со желба за решавање на меѓусебните разлики.

Член 4

Какви било известувања што треба да се дадат, да се дадат:

- во однос на Заедницата, до Комисијата на Европските заедници (ДГ Трговија Е/2 и ДГ Претпријатие Ц/2),
- во однос на Република Македонија, до нејзината Мисија при Европските заедници, Министерството за надворешни работи и Министерството за Економија.

Додашок I на Анекс I

ЛИСТА НА ПРОИЗВОДИ ПРЕДМЕТ НА ДВОЈНА ПРОВЕРКА

Комплетното поглавје од КН 7208
Комплетното поглавје од КН 7209
Комплетното поглавје од КН 7210
Комплетното поглавје од КН 7211
Комплетното поглавје од КН 7212

Другите технички анекси ќе се додадат во подоцнежната фаза и ќе ги рефлектираат техничките анекси што се моментално во сила.

ПРОТОКОЛ 3

за трговската размена помеѓу Република Македонија и Заедницата со преработени земјоделски производи

Член 1

1. Заедницата и Република Македонија за преработените земјоделски производи ги применуваат давачките, наведени во Анекс I и Анекс II, согласно условите наведени во нив, без разлика дали се ограничени со квоти или не.
2. Советот за Стабилизација и Асоцијација ќе донесе одлука во врска со:
 - проширување на листата на преработени земјоделски производи согласно овој Протокол,
 - амандмани во однос на давачките наведени во Анекс I и II,
 - зголемување или елиминација на тарифните квоти.
3. Советот за Стабилизација и Асоцијација може да ги замени давачките воспоставени со овој Протокол преку режим утврден врз основа на соодветните пазарни цени на Заедницата и Република Македонија за земјоделските производи кои се користат во производството на преработените земјоделски производи кои се предмет на овој Протокол. Истиот ќе ги утврди листите на добра/стоки кои се предмет на овие износи, а како последица на тоа и листата на основни производи; во врска со ова советот ќе ги утврди општите правила за примена.

Член 2

Давачките кои се применуваат согласно Член 1 може да се намалат со одлука на Советот за Стабилизација и Асоцијација:

- кога во трговската размена помеѓу Заедницата и Република Македонија давачките кои се применуваат за основните производи се намалени, или
- како одговор на намалувањата како резултат на взаемните концесии во врска со преработените земјоделски производи.

Намалувањата наведени во првата алинеа ќе се пресметуваат на делот од давачките определени како земјоделска компонента која ќе одговара на земјоделските производи кои всушност се користени за производство на соодветните преработени земјоделски производи и истите ќе се одземат од давачките кои се пресметуваат за овие основни земјоделски производи.

Член 3

Заедницата и Република Македонија меѓусебно ќе се информираат за административните аранжмани усвоени за производите опфатени во овој Протокол. Овие аранжмани ќе обезбедат еднаков третман за сите заинтересирани страни и ќе бидат што е можно поедноставни и пофлексибилни.

АНЕКС I

Царини применливи при увоз во Заедницата на стоки кои потекнуваат од Република Македонија

Нула царини за увоз во Заедницата на преработени земјоделски производи кои потекнуваат од Република Македонија се наведени подолу.

КН код (1)	Опис (2)
0403	Маштеница, кисело млеко, павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко или павлака, концентрирани или неконцентрирани или со содржина на додаден шеќер или други материи за засладување или ароматизирање или со додадено овошје, ореви или какао:
0403 10	- Јогурт:
	- Ароматизиран или кој содржи овошје, ореви или какао:
	--- Во прав, гранули или други цврсти форми, на млеко со масленост, по тежина:
0403 10 51	---- не поголема од 1,5%
0403 10 53	---- поголема од 1,5% но не поголема од 27%
0403 10 59	---- поголема од 27%
	--- Друго, млеко со масленост, по тежина:
0403 10 91	---- не поголема од 3%
0403 10 93	---- поголема 3% но не поголема од 6%
0403 10 99	---- поголема од 6%
0403 90	- друго:
	- Ароматизиран или кој содржи овошје, ореви или какао:
	--- Во прав, гранули или други цврсти форми, на млеко со масленост, по тежина:
0403 90 71	---- не поголема од 1,5%
0403 90 73	---- поголема од 1,5% но не поголема 27%
0403 90 79	---- поголема од 27%
	--- Друг, од млеко со масленост, по тежина:
0403 90 91	---- не поголема 3%
0403 90 93	---- поголема 3% но не поголема 6%
0403 90 99	---- поголема 6%
0405	Путер и други масти и масла добиени од млеко, млечни премази:
0405 20	- Млечни премази:
0405 20 10	--- Со масленост, по тежина од 39% или повеќе, но помалку од 60%
0405 20 30	--- Со масленост, по тежина од 60% или повеќе, но не повеќе од 75%
0509 00	Природни суинџери од животинско потекло:
0509 00 90	- Друго
0710	Зеленчук (не верен или варен под пареа или врела вода), замрзнат:
0710 40 00	- Слатка пченка
0711	Зеленчук привремено конзервиран (на пример со гас од сулфур диоксид, во солена вода, сулфурна вода или во други раствори за конзервирање), но не погодни во таа состојба за директна исхрана:
0711 90	- Друг зеленчук, смеси од зеленчук
	--- Зеленчук
0711 90 30	--- Слатка пченка
1302	Сокови од зеленчук и екстракти, пектински субстанции, пектинати и пектати; агар-агар и други служи и средства за згуснување добиени од растителни производи, модификувани или немодификувани, добиени од производите од зеленчук:
	- Сокови од зеленчук и екстракти:
1302 12 00	--- од сладок корен
1302 13 00	--- од хмель
1302 20	- Петкински субстанции, пектинати и пектати:
1302 20 10	--- Суви
1302 20 90	--- Други
1505	Маснотии од волна и масни материи добиени од тие маснотии (вклучувајќи го и ланолино);
1505 10 00	- Маснотии од волна, сурови
1516	Масти и масла од животинско или растително потекло и нивни фракции, делумно или целосно хидрогенизирани, интер-естрефицирани, повторно естрифицирани или аладиниизирани, пречистени или непречистени, но понатаму не подготвени:
1516 20	- Растителни масти и масла и нивни фракции:
1516 20 10	--- Хидрогенизирани кастор масло таканаречено "opal-wax"

1517	Маргарин; смеси за јадење или преработки од животински или растителни масти и масла или од фракции на различни масти и масла од оваа глава, други од мастите и маслата за јадење или нивни фракции од тарифниот број 1516:
1517 10	—Маргарин, исклучувајќи го течниот маргарин:
1517 10 10	—Кој содржи повеќе од 10% но не повеќе од 15% по тежина од маснотините од млекото
1517 90	—Други:
1517 90 10	—Кој содржат повеќе од 10% но не повеќе од 15% по тежина од маснотините на млекото
1517 90 93	—Друго
	—Смеси за јадење и преработки од вид кој се користи за преработки кои ослободуваат на мувла
1518 00	Масти и масла од животинско или растително потекло и нивни фракции, варени, оксидирани, дехидронизирани, исушени, сулфурирани, полимеризирани со топлина под вакуум или со инертен гас или поинаку хемиски изменети, исклучувајќи ги оние под тарифен број 1516; смеси или преработки кои не се јадат од масти и масла од животинско или растително потекло или од фракции од различни масти и масла од оваа глава, кои не се поинаку специфицирани или вклучени:
1518 00 10	—Линоксин
	—Фиксирани растителни масла, флуид, мешани, за технички или индустриски цели други од оние кои се преработени за хумана консумација
1518 00 91	—Друго:
	—Масти и масла од животинско или растително потекло и нивни фракции, варени, оксидирани, дехидронизирани, исушени, сулфурирани, полимеризирани со топлина под вакуум или со инертен гас или поинаку хемиски изменети, исклучувајќи ги оние под тарифен број 1516
1518 00 95	—Други:
	—Смеси или преработки кои не се за јадење од растителни и животински масти и масла и нивни фракции
1518 00 99	—Други
1521	Растителни восоци (освен триглицериди), восок од пчели, восоци од други инсекти и спермацети, пречистени или непречистени или обоени
1521 90	—Други
	—Восоци од пчели и восоци од други инсекти, пречистени или непречистени или обоени
1521 90 99	—Други
1522 00	Дегра; остатоци кои се резултат од третман на маслени субстанции од животински или растителни восоци
1522 00 10	—Дегра
1702	Други шеќери, вклучително хемиски чиста лактоза, малтозе, глкоза и фруктоза, во цврста форма, шеќерни сирупи кои содржат додадени материи за арома и бојал вештачки мед; било да е или не смешан со природен мед, карамела
1702 50 00	—Хемиски чиста фруктоза
1702 90	—Друго, вклучително и инвертен шеќер:
1702 90 10	—Хемиски чиста малтоза
1704	Производи од шеќер (вклучувајќи го и белото чоколадо), кои не содржат какао:
1704 10	—Гума за жвакање, со или без шеќер:
	—која содржи помалку од 60% од тежината на сахароза (вклучително и инвертниот шеќер изразен како сахароза:
1704 10 11	—Гума во стапчиња
1704 10 19	—Други
	—кои содржат 60% или повеќе од тежината на сахароза вклучително и инвертниот шеќер изразен како сахароза:
1704 10 91	—Гума во стапчиња
1704 10 99	—Други
1704 90	—Други:
1704 90 10	—Екстракт од ликорица кои содржат повеќе од 10% од тежината на сахароза но не содржи други додадени субстанции
1704 90 30	—Бела чоколада
	—Други:
1704 90 51	—Паста, вклучувајќи и марципан, во паковања со нето содржина од 1 кг и повеќе
1704 90 55	—Дражеи за грло и бомбони против кашлање
1704 90 61	—Производи обложени со шеќер
	—Други:
1704 90 65	—Производ од гума и желе вклучувајќи ги пастите од овошје во форма на шеќерни слатки
1704 90 71	—Варени полиети или неполнети бомбони
1704 90 75	—Тоффеес, карамели и слични бомбони
	—Други
1704 90 81	—Компресирани таблети бомбони

1704 90 99	----- Други
1803	Паста од какао, со или без отстранети масти:
1803 10 00	- не се отстранети масти
1803 20 00	- целосно или делумно отстранети масти
1804 00 00	Путер од какао, масти и масла
1805 00 00	Какао во прав, кој не содржи додаден шеќер или друга материја за засладување
1806	Чоколадо и други преработки за исхрана кои содржат какао:
1806 10	- Како во прав, кој содржи или други материји за засладување:
1806 10 15	-- Кој не содржи сахароза или содржи помалку од 5% по тежина од сахароза (вклучително инвертен шеќер изразен како сахароза) или изогликоза како сахароза
1806 10 20	-- Кој содржи 5% или повеќе но не помалку од 65% по тежина од сахароза (вклучително инвертен шеќер изразен како сахароза) или изогликоза како сахароза
1806 10 30	-- Кој содржи 65% или повеќе но не помалку од 80% по тежина од сахароза (вклучително инвертен шеќер изразен како сахароза) или изогликоза како сахароза
1806 10 90	-- Кој содржи 80% или повеќе по тежина од сахароза (вклучително инвертен шеќер изразен како сахароза) или изогликоза како сахароза
1806 20	- Други производи во табли, прачки или стап по тежина не повеќе од 2 кг или во течност, паста, прав, гранули или друга форма во контејнери или паковки, со содржина не поголема од 2 кг;
1806 20 10	-- Кој содржат 31% или повеќе од тежината на путерот од какао или содржат комбинирана тежина од 31% или повеќе од какао путерот и масленоста на млекото
1806 20 30	-- Кој содржат комбинирана тежина од 25% или повеќе но не помалку од 31% од какао путерот и масленоста на млекото
1806 20 50	-- Други :
1806 20 70	--- Кој содржат 18% или повеќе од тежината на путерот од какао
1806 20 80	--- Чоколадно млеко во прав
1806 20 95	--- Обложени со чоколадо
1806 31 00	--- Други
1806 32	- други, во табли, сталчиња или прачки:
1806 32 10	-- полнети
1806 32 90	-- неполнети
1806 90	--- Со додадени жита, овошје и ореви
1806 90 11	--- Други
1806 90 19	--- Други:
1806 90 31	--- Чоколади и производи од чоколадо:
1806 90 39	--- Чоколади, поленти и/или неполнети:
1806 90 50	--- кои содржат алкохол
1806 90 60	--- Други
1806 90 70	--- Други:
1806 90 90	--- полнети
	--- не полнети
	-- слатки од шеќер и нивни производи кои се подготвени од производи кои се замена за шеќерот, а содржат какао
	-- Премази кои содржат какао
	-- подготовки кои содржат какао за пијалоци
	-- Други
1901	Екстракт на слад: прехранбени производи од брашно, гриз, скроб или екстракт од слад, без какао или со 40% какао од тежината на какаото сметана со целосна масленост, на друго место не споменати или опфатени; прехранбени производи на стоки со тарифни проевни од 0401 до 0404, без додаток на какао или со содржина помалку од 5% по тежина од какао пресметана на целосна маслена основа, на друго место не споменати или опфатени
1901 10 00	- Преработки за исхрана на деца, малопродажба
1901 20 00	- Смеси и теста за пекарски производи под тарифен број 1905
1901 90	- Други:
1901 90 11	-- Екстракт од слад:
1901 90 19	-- Со содржина на сува материја од 90% од тежината или повеќе
1901 90 91	-- Други:
	--- Кој не содржат масла од млеко, сахароза, изогликозам гликоза или нишесте или кои содржат помалку од 1,5% масленост на млекото, 5% сахароза вклучително и инвертен шеќер или изогликоза, 5% гликоза или нишесте, исклучувајќи ги производите за храна во прав од стоки под тарифни броеви од 0401 до 0404
1901 90 99	--- Други
1902	Теста, било да се или не варени или полнети (со месо или други материји) или поинаку подготвени како шпaгeти, макарони, јуфки, лазањи, гночи, равиоли, канелони, кускус, подготвени или не:

1902 11 00	- Неварено тесто, не полнето или поинаку подготвено :
1902 19	-- Која содржи јајца
1902 19 10	-- Други
1902 19 90	---Кој содржат необично пченично брашно
1902 20	--- Други
	- Полето тесто било да е или не сварено или поинаку подготвено:
1902 20 91	-- Други
1902 20 99	---Сварени
1902 30	--- Други
1902 30 10	- Друго тесто
1902 30 90	--Сушени
1902 40	-- Други
1902 40 10	- Кускус
1902 40 90	--неподготвено
1903 00 00	-- Други
1903 00 00	Тапиока и замена на тапиока подготвени од нишесте во форма на луспи, зрна, гранули или слични форми
1904	Подготвена храна со бабрење или печење на житата или производите од жита (на пример корнфлекс); жита (други од пченка), во форма на зрно или во форма на луспи или други зрна, или во форма на луспи или други зрна (освен брашно и каша), варени или поинаку подготвени, никаде не се специфицирани или вклучени на друго место:
1904 10	-Подготвена храна добиена со бабрење или печење на жита или производи од жита
1904 10 10	--Добиени од пченка
1904 10 30	--Добиени од ориз
1904 10 90	-- Други:
1904 20	-Подготвена храна добиена од непечени житни луспи или од смеси од непечени житни луспи и печени луспи од жита или бабрани жита:
1904 20 10	--Подготовки од видот Müsli базирани од непечени житни луспи
	-- Други:
1904 20 91	---Добиени од пченка
1904 20 95	---Добиени од ориз
1904 20 99	-- Други:
1904 90	- Други:
1904 90 10	--Ориз
1904 90 90	-- Други
1905	Леб, пецива, колачи, бисквити и други пецива , кои содржат или не содржат какао;обланди за причест (нафора), празни капсули од вид погодни за фармацијата, запечатени вафли, хартија од ориз и слични производи:
1905 10 00	- Рскав леб (Crispbread)
1905 20	- Леб и слични производи од него
1905 20 10	--Кој содржи по тежина сахароза помалку од 30% (вклучително и инвертен шеќер изразен како сахароза)
1905 20 30	-- Кој содржи по тежина сахароза 30% или повеќе но помалку од 50% (вклучително и инвертен шеќер изразен како сахароза)
1905 20 90	-- Кој содржи по тежина сахароза 50% или повеќе (вклучително и инвертен шеќер изразен како сахароза)
1905 30	-Слатки бисквити, вафли и обланди:
	--Целосно или делумно обложени или покриени со чоколадо или други производи кои содржат какао:
1905 30 11	---Во паковања со нето тежина не повеќе од 85g
1905 30 19	---Други.
	-- Други:
1905 30 30	--- Слатки бисквити:
	---Кои содржат 8% или повеќе од тежината на масните од млекото
	--- Други:
1905 30 51	---Сенвич бисквити
1905 30 59	--- Други
	--Вафли и обланди:
1905 30 91	---Посолени, полнети или неполнети
1905 30 99	--- Други
1905 40	-Рскав леб, двопек или слични производ
1905 40 10	--Рскав леб
1905 40 90	-- Други
1905 90	- Други:
1905 90 10	-- Matzos (леб без квасец)

1905 90 20	-- Нафора, празни капсули кои се користат во фармацијата, обланди, хартија од ориз и слични производи
1905 90 30	-- Други:
1905 90 40	-- Леб, кои не содржи мед, јајца, сирење или овошје и содржи по тежина на сувата материја не повеќе од 5% шеќери и не повеќе од 5% масленост
1905 90 45	-- Вафли и обланди со вода
1905 90 55	-- Со содржина повеќе од 10% од тежината
1905 90 60	-- Бсквити
1905 90 60	-- Екструдирани или експандирани производи, зачинети или посолени
1905 90 90	-- Други:
1905 90 90	-- Со додадена материја за засладување
1905 90 90	-- Други
2001	Зеленчук, овошје, ореви и други делови од растенијата кои се јадат, подготвени, или конзервирани во вински оцет или оцетна киселина:
2001 90	- Други:
2001 90 30	-- Слатка пченка (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2001 90 40	-- Yams, слатки компири и слични делови од растенијата кои се јадат кои содржат 5% или повеќе нишесте од тежината
2001 90 60	-- Срца од палма
2004	Друг зеленчук, подготвен или конзервиран поинаку отколку во вински оцет или оцетна киселина, замрзнат, друг од производите под тарифен број 2006
2004 10	- Компири:
2004 10 91	-- Други
2004 90	-- Во форма набрашно или луспи
2004 90 10	- Друг зеленчук или смеси од зеленчук:
2004 90 10	-- Слатка пченка (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2005	Друг зеленчук, подготвен или конзервиран поинаку отколку во вински оцет или оцетна киселина, не замрзнат, друг од производите под тарифен број 2006
2005 20	- Компири:
2005 20 10	-- Во форма набрашно или луспи
2005 80 00	- Слатка пченка (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2008	Овошје, ореви и други делови од растенијата кои се јадат, поинаку подготвени или конзервирани, кои содржат или не шеќери или друга материја за засладување или алкохол, кои не се специфицирани или вклучени:
2008 11	-- Ореви, кикирики и други семиња, било да се или не заедно измешани:
2008 11 10	-- Кикирики
2008 91 00	-- Путер од кикирики
2008 99	-- Други, вклучувајќи други смеси од оние кои се во под тарифен број 2008 19:
2008 99 85	-- Срца од палма
2008 99 91	-- Друг
2008 99 85	-- Кои не содржат, алкохол:
2008 99 91	-- Не содржат шеќер:
2008 99 85	-- Пченка (corn), друга од слатката пченка (<i>Zea mays var. saccharata</i>)
2008 99 91	-- Yams, слатки компири и слични делови од растенијата кои се јадат кои содржат 5% или повеќе нишесте од тежината
2101	Екстракти, есенции и концентрати, од кафе, чај или maté, и производи на база од овие производи или на база на кафе, чај или maté; печена чикорија и други печени субститути и екстракти, есенции и нивни концентрати
2101 11	- Екстракти, есенции и концентрати, од кафе, и производи на база од овие екстракти, есенции или концентрати, или на основа на кафе
2101 11 11	-- Екстракти, есенции и концентрати,
2101 11 19	-- Со содржина на сува материја на база на кафе од 95% или повеќе од тежината
2101 12	-- Друго
2101 12 92	-- Производи на база на овие екстракти, есенции и концентрати или на основа на кафе
2101 12 98	-- Производи на база на овие екстракти, есенции и концентрати на кафе
2101 20	-- Друго
2101 20 20	- Екстракти, есенции и концентрати, од чај или maté, и производи на база од овие екстракти, есенции или концентрати, или на основа на чај или maté:
2101 20 92	-- Екстракти, есенции и концентрати,:
2101 20 98	-- Производи
2101 30	-- На база на екстракти, есенции и концентрати од чај или maté
2101 30	-- Друго
2101 30	- Печена чикорија и други печени субститути на кафето и нивни екстракти, есенции и концентрати:
2101 30	-- Печена чикорија и други печени субститути на кафето:

2101 30 11	--- Печена чикорија
2101 30 19	--- Друго
	-- Екстракти, есенции и концентрати од печена чикорија и други печени субститути на кафето
2101 30 91	---од печена чикорија
2101 30 99	--- Друго
2102	Квасец (активен или неактивен) ; други микро-организми, мртви (но не вклучајќи ги вакцините под тарифен број 3002) ; подготвен прав за печење:
2102 10	- Активен квасец :
2102 10 10	-- Квасец култура
	-- Квасец за печење :
2102 10 31	--- Сув
2102 10 39	--- Друг
2102 10 90	--- Друг
2102 20	- Неактивен квасец; други микро-организми, мртви :
	-- Неактивен квасец:
2102 20 11	--- Во форма на таблети, на коцка или слична форма, или во паковања со нето тежина не поголема од 1 кг.
2102 20 19	--- Друг
2102 30 00	- Подготвен прав за печење:
2103	Сосови и нивни преработки; мешани мирудии и мешани мирудиски средства; брашно и грз од синап и приготвен синап (сенф);
2103 10 00	- Соја сос
2103 20 00	- Кечап од домати и други сосови од домати
2103 30	- Брашно и грз од синап (сенф) и подготвен синап (сенф)
2103 30 90	-- Подготвен синап (сенф)
2103 90	--- Други:
2103 90 90	--- Други
2104	Супи и чорби и нивни преработки; хомогенизирана прехранбени преработки :
2104 10	- Супи и чорби и нивни преработки:
2104 10 10	-- Суви
2104 10 90	-- Други
2104 20 00	- Хомогенизирана прехранбени преработки
2105 00	Сладолед и друг лед за јадење, било да содржи или не какао:
2105 00 10	- Кој не содржи масла од млеко или содржи вакви масти помалку од 3% од тежината
	- Кој содржи масла од млеко:
2105 00 91	-- 3% или повеќе но помалку од 7%
2105 00 99	-- 7% или повеќе
2106	Прехранбени производи кои не се никаде специфицирани или вклучени:
2106 10	- Протеински концентрати и протеински субстанции
2106 10 20	-- Кој не содржат млечни масти, сахароза, изогликоза, гликоза или нишесте или содржи по тежина, помалку од 1.5% млечна маст, 5% сахароза или изогликоза, 5% гликоза или нишесте
2106 10 80	-- Друг
2106 90	-- Друг:
2106 90 10	-- Cheese fondues
2106 90 20	-- Составни алкохолни преработки, други од оние кои се базирани на мирисливи материи, од вид кои се користат за производство на пијалоци
	-- Друг:
2106 90 92	--- Кој не содржат млечни масти, сахароза, изогликоза, гликоза или нишесте или содржи по тежина, помалку од 1.5% млечна маст, 5% сахароза или изогликоза, 5% гликоза или нишесте:
2106 90 98	--- Друг
2202	Вода вклучувајќи ги и минералните и водите со јаглерод диоксид(газирани), кои содржат шеќер или друга материја за засладување или за ароматизирање и други без алкохолни пијалоци, но не вклучувајќи ги соковите овошје и зеленчук под тарифен број 2009:
2202 10 00	- Вода вклучувајќи ги и минералните и водите со јаглерод диоксид(газирани), кои содржат шеќер или друга материја за засладување или за ароматизирање
2202 90	- Други:
2202 90 10	-- Не содржани производи под тарифни броеви од 0401 до 0404 или масти добиени од производи од производи под тарифни броеви од 0401 до 0404
	-- Други, кои содржат масти по тежина добиени од производи под тарифни броеви од 0401 до 0404 :
2202 90 91	---помалку од 0.2%
2202 90 95	---0.2% или повеќе но помалку од 2%
2202 90 99	---2% или повеќе

2203 00	Пиво подготвено од слад :
2203 00 01	- Во контејнери кои содржат 10 литри или помалку
2203 00 09	-- Во шишиња
2203 00 10	-- Други
2203 00 10	- Во контејнери кои содржат повеќе од 10 литри
2205	Вермут и други вина од свежо грозје ароматизирано со растенија или ароматични материи
2205 10	- Во контејнери кои содржат 2 литри или помалку:
2205 10 10	-- Со јачина на алкохол по волумен од 18% vol или помалку
2205 10 90	-- Со јачина на алкохол по волумен не повеќе од 18% vol
2205 90	- Друг :
2205 90 10	-- Со јачина на алкохол по волумен од 18% vol или помалку
2205 90 90	-- Со јачина на алкохол по волумен не повеќе од 18% vol
2207	Неденатуриран етил-алкохол со алкохолна јачина 80% зафатнина или повеќе; етил-алкохол и други алкохоли, денатурирани, со која и да било јачина:
2207 10 00	- Неденатуриран етил-алкохол со алкохолна јачина 80% зафатнина или појак
2207 20 00	- Етил-алкохол и други алкохоли, денатурирани, со која и да било јачина
2208	Неденатуриран етил-алкохол со алкохолна јачина помала од 80% зафатнина; ракии, ликери и други алкохолни пијалаци:
2208 40	- Рум и тафија (ракија од шеќерна трска):
2208 40 11	-- Во амбалажа до 2 литри:
	--- Рум со содржина на испарливи материи освен етил и метил алкохол еднаква или поголема од 225 г/хектолитар на чист алкохол (со 10% толеранција)
	--- Друго:
2208 40 31	---- Со вредност над 7,9 евра по литар на чист алкохол
2208 40 39	---- Друго
	-- Во амбалажа над 2 литри:
2208 40 51	--- Рум со содржина на испарливи материи освен етил и метил алкохол еднаква или поголема од 225 г/хектолитар на чист алкохол (со 10% толеранција)
	--- Друго:
2208 40 91	---- Со вредност над 2 евра по литар на чист алкохол
2208 40 99	---- Друго
2208 90	---- Друго
	- Неденатуриран етил алкохол со алкохолна јачина 80% зафатнина, во амбалажа:
2208 90 91	-- До 2 литри
2208 90 99	-- Над 2 литри
2402	Пури, цигарилоси и цигари, од тутун или од замени за тутун:
2402 10 00	- Пури и цигарилоси, што содржат тутун
2402 20	- Цигари што содржат тутун :
2402 20 10	-- Што содржат каранфилче
2402 20 90	- Друго
2402 90 00	- Друго
2403	Други преработки од тутун и производи за замена на тутун; "хомогенизиран" или "реконституиран" тутун; екстракти и сокови од тутун:
2403 10	- Тутун за пушење со додаток или без додаток на замена за тутун во кој и да било сооднос:
2403 10 10	-- Во пакување до 500 грама
2403 10 90	- Друг
	- Друго:
2403 91 00	-- "Хомогенизиран" или "реконструиран" тутун
2403 99	- Друго:
2403 99 10	-- Тутун за цвакање и тутун за шмркање
2403 99 90	-- Друго
2905	Ациклични алкохоли и нивни халогени сулфо, нитро или нитрозо деривати:
	- Други полихидроксилни алкохоли:
2905 43 00	-- Манитол
2905 44	-- Сорбитол:
	--- Во воден раствор:
2905 44 11	---- Со содржина до 2% по маса на Д-манитол, пресметан на содржина на Д-глицитол
2905 44 19	---- Друго
	--- Друго:
2905 44 91	---- Со содржина до 2% по маса на Д-манитол, пресметан на содржина на Д-глицитол
2905 44 99	---- Друго
2905 45 00	-- Глицерол
3301	Етерични масла (без терпени или со терпени), вклучувајќи твр. "concretes" и чисти масла; резиноиди; екстрахирани олеосмоли; концентрати на етерични масла во масти, нестерски масла, восоци или слично, добиени со постапка на екстракција на етерични масла со помош на маст или со мацерација; споредни терпенски производи добиени со

3301 90 3301 90 21	детерпенација на етерични масла; водни дестилати и водни раствори на етерични масла: -Друго: ---Од сладок корен и хмељ
3302 3302 10 3302 10 10 3302 10 21 3302 10 29	Мешаници на миризливи материи и мешаници (вклучувајќи и алкохолни раствори) врз база на една или повеќе од тие материи, што се употребуваат како сировини во индустријата; други препарати врз база на миризливи материи, од вид што се употребуваат при производство на пијалаци: -За употреба во индустријата на храна и пијалаци: --За употреба во индустријата на пијалаци: ---Препарати кои ги содржат сите миризливи средства кои го карактеризираат пијалокот: ----Со асохолна јачина над 0,5% по зафатнина ----Друго: -----Без содржина на млечни маснотии, сахароза, изогликоза, гликоза или скроб, или што содржат по маса, до 1,5% млечна маснотија, 5% сахароза или изогликоза, 5% гликоза или скроб -----Друго
3501 3501 10 3501 10 50 3501 10 90 3501 90 3501 90 90	Казеин, казеинати и други деривати на казеинот; лепила од казеин: -Казеин: --За индустриски потреби, освен за производство на храна или сточна храна -Друго -Друго: --Друго
3505 3505 10 3505 10 10 3505 10 90 3505 20 3505 20 10 3505 20 30 3505 20 50 3505 20 90	Декстрини и други модификувани скробови (на пр, прежелатинизирани или естерикувани скробови); лепила врз база на скробови, или врз база на декстрини или други модификувани скробови: -Декстрини и други модификувани скробови: --Декстрин --Други модификувани скробови: ---Друго -Лепила: --Со содржина до 25% по маса на скроб или декстрини или друг модификуван скроб --Со содржина од 25% до 55% по маса на скроб или декстрини или друг модификуван скроб --Со содржина од 55% до 80% по маса на скроб или декстрини или друг модификуван скроб --Со содржина 80% или повеќе по маса на скроб или декстрини или друг модификуван скроб
3809 3809 10 3809 10 10 3809 10 30 3809 10 50 3809 10 90	Средства за доработка, носачи на бои кои служат за забрзување на бојосувањето или за фиксирање на материите за бојосување и други производи и препарати (на пр, средства за апатура и нагрзување), што се употребуваат во индустријата на текстил, хартија, кожа или во слични индустрии, на друго место неспомнати ниту опфатени: -Врз база на скробни материи: --Со содржина по маса на такви материи до 55% --Со содржина по маса на такви материи од 55% до 70% --Со содржина по маса на такви материи од 70% до 83% --Со содржина по маса на такви материи од 83% или повеќе
3823 3823 11 00 3823 12 00 3823 13 00 3823 19 3823 19 10 3823 19 30 3823 19 90 3823 70 00	Индустриски монокарбоксилни масни киселини; киселински масла добиени од рафинирање; индустриски масни алкохоли: -Индустриски монокарбоксилни масни киселини; киселински масла добиени од рафинирање: --Стеаринска киселина --Олеинска киселина --Масни киселини на тал масло --Друго: --Дестилирани масни киселини --Дестилат на масна киселина --Друго -Индустриски масни алкохоли
3824 3824 60 3824 60 11 3824 60 19 3824 60 91 3824 60 99	Подготвени врзивни средства за леарски калапи или леарски јадра; хемиски производи и препарати на хемиската индустрија или на сродни индустрии (вклучувајќи ги и оние што се состојат од мешаници на природни производи), на друго место неспомнати или опфатени; остаточни производи на хемиската индустрија или на сродни индустрии, на друго место неспомнати или опфатени: -Сорбитол, освен сорбитол од тар. подброј 2905 44 --Во воден раствор: ---Со содржина до 2% по маса на Д-манитол, пресметан на содржина на Д-глицитол ---Друго --Друго: ---Со содржина до 2% по маса на Д-манитол, пресметан на содржина на Д-глицитол ---Друго

АНЕКС II

Давачки кои се применуваат на стоки со потекло од Заедницата при увозот во Република Македонија

Тарифен код	Опис	Стапка (%)		
		2001	2002	2003 и потоа
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
0501 00 00	Човечка коса, сурова, испрана или неспрана, одмастена или неодмастена; отпадоци од човечка коса	0	0	0
0502	Четини од питоми или дивн свињи; влакна од јазовци и други влакна за изработка на четки; отпадоци од тие четини или влакна:	0	0	0
0503 00 00	Коњски влакна и отпадоци од коњски влакна, подготвени во слоеви или не, со подлога или без подлога	0	0	0
0505	Кожи и други делови од птици, со нивното перје и пердув, перје и делови од перје (со потсечени или непотсечени рабови) и пердув, понатаму необработувани, освен со чистење, дезинфицирање или третирање заради конзервирање; прав и отпадоци од перје или делови од перје:	0	0	0
0506	Коски и срцевина од рогови, сурови, одмастени, просто подготвени (но не исечени во форми), третирани со киселина или дежелатинирани; прав и отпадоци од овие производи:	0	0	0
0507	Слонова коска, желковина, коска од кит, влакна од китова коска, рогови, еленски рогови, копита, нокти, канци и клунови, сурови или просто приготвени, но не исечени во форми; прав и отпадоци од овие производи:	0	0	0
0508 00 00	Корали и слични материјали, сурови или просто приготвени но поинаку необработени; черупки на мекотелци, черупкари или трвокожи, коски на сипа, сурови или просто приготвени но не исечени во форми; прав и отпадоци од овие производи	0	0	0
0509 00	Природни сунѓери од животинско потекло:	0	0	0
0510 00 00	Сива амбра, кастореум, цибет и мошус; кантарида; жолчки, сушени или несušени; жлезди и други животински материји, свежи, разладени или замрзнати или поинаку привремено конзервирани, што се употребуваат во производството на фармацевтски производи	0	0	0
1212	Рокчиња, морски и други алги, шеќерна репка и шеќерна трска, свежи, разладени, замрзнати или суви, вклучувајќи и мелени; голушки и јатки од овошје и други растителни производи (вклучувајќи корен од цикорија, непржен, од видот <i>Cichorium intybus sativum</i>), вид што првенствено се употребува за човечка исхрана, на друго место неспомнати ниту вклучени:			
1212 20 00	-Морски алги и други алги	0	0	0
1302	Растителни сокови и екстракти; пектински материји, пектинати и пектати; агар-агар и други слузи и средства за згуснување, добиени од растителни производи, модификувани или немодификувани:			
	-Растителни сокови и екстракти:			
1302 12 00	--Од сладок корен	0	0	0
1302 13 00	--Од хмељ	0	0	0
1302 14 00	--Од див пелин или од растителни корења што содржат ротенон	0	0	0
1302 19	--Друго:			
1302 19 30	---Меѓумешаници од растителни екстракти, за производство на пијалоци или производи за исхрана	0	0	0
	---Друго:			
1302 19 91	----Медицински	0	0	0
1302 20	-Пектински материји, пектинати и пектати:	0	0	0
	-Слузи и средства за згуснување, добиени од растителни производи, модификувани или немодификувани:			

1302 31 00	--Агар-агар	0	0	0
1302 32	--Слузи и средства за згуснување екстрахирани од рокчиња, семе од рокчиња или семе од глар, модификувани или немодификувани:			
1302 32 10	---Од рокчиња или од семе од рокчиња	0	0	0
1401	Растителни материјали што првенствено се употребуваат за плетарство (на пр: бамбус, шпанска трска, трска, рогоз, врбови прачки, рафија, слама од жита исчистена, белена или бојосана и кора од липа):	0	0	0
1402	Растителни материјали што првенствено се употребуваат како материјал за полнење или талапирање (на пр: капок, растителни влакна, морска трева), вклучувајќи ги и оние што се приготвени во форма на слоеви со подлога или без подлога од други материјали:	0	0	0
1403	Растителни материјали што првенствено се употребуваат за производство на метли или четки (на пр, сорго, пшасава, пиревина), дури и во форма на врзопи или снопови:	0	0	0
1404	Растителни производи неспомнати ниту опфатени на друго место:	0	0	0
1404 10 00	-Сурови растителни материјали што првенствено се употребуваат за бојосување или штавење			
1404 90 00	-Друго			
1505	Маснотии од волна и масни материи добиени од тие маснотии (вклучувајќи ланолин):	0	0	0
1506 00 00	Други масти и масла од животинско потекло и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани	0	0	0
1515	Други растителни масти и масла, неспарливи (вклучувајќи масло од јојоба) и нивни фракции, пречистени или непречистени, но хемиски немодификувани:			
1515 60 00	-Масло од јојоба и негови фракции	0	0	0
1516	Масти и масла од животинско или растително потекло и нивни фракции, делумно или напивно хидрогенизирани, интересерификувани, реестерификувани или елејдинизирани, пречистени или непречистени, но понатаму неприготвени:			
1516 10	-Животински масти и масла и нивни фракции:			
1516 20	-Растителни масти и масла и нивни фракции:			
1516 20 10	--Хидрогенизирано рицинусиново масло, твр. "опал-восок"	0	0	0
1518 00	Животински или растителни масти и масла и нивни фракции, варени, оксидирани, дехидрирани, сулфурирани, дувани, полимеризирани со загревање во вакуум или во инертен гас или поинаку хемиски модификувани, исклучувајќи ги оние од тар. број 1516; мешаници и препарати од животински и растителни масти и масла или од фракции на различни масти или масла од оваа глава, неподгодни за јадење, на друго место неспомнати ниту опфатени:	0	0	0
1520 00 00	Глицерин, суров; глицерински води и глицерински бази	0	0	0
1521	Растителни восоци (освен триглицериди), восок од пчели, восоци од други инсекти и спермацети, пречистени или непречистени, бојосани или небојосани:	0	0	0
1522 00	Дегра; остатоци добиени при преработка на масни материи или восоци од животинско или растително потекло:			
1522 00 10	-Дегра	0	0	0
1702	Други шеќери, вклучувајќи хемиски чиста лактоза, малтоза, гликоза и фруктоза, во цврста состојба; шеќерна сирупи без додатни средства за ароматизација или материи за бојосување; вештачки мед и мешаница на вештачки и природен мед; карамел:			
1702 50 00	-Хемиски чиста фруктоза	0	0	0
1704	Производи од шеќер (вклучувајќи бела чоколада), без какао:			
1704 10	-Гуми за цваќање, вклучувајќи ги и оние превлечени со шеќер:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
1704 90	-Друго:	80% од	65% од	50% од

		MFN	MFN	MFN
1803	Какао маса, одмастена или неодмастена:	0	0	0
1804 00 00	Путер, маснотии и масло од какао	0	0	0
1806	Чоколада и други прехранбени производи што содржат какао:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
1901	Екстракт на слад; прехранбени производи од брашно, гриз, скроб или екстракт на слад, без додаток на какао или со содржина помалку од 40% по маса на какао пресметано на потполно одмастена основа, на друго место неспоменати ниту опфатени; прехранбени производи од стоки од тар. број 0401 до 0404, без додаток на какао или со содржина помалку од 5% по маса на какао пресметано на потполно одмастена основа, на друго место неспоменати ниту опфатени:			
1901 10 00	-Производи за исхрана на деца, во пакување за продажба на мало	0	0	0
1902	Теста, варени или неварени или полнети (со месо или со други материи) или поинаку приготвени, како што се спагети, макарони, резанки, лазањи, њоки, равниоли, канелони; кускус, приготвен или неприготвен:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
1903 00 00	Тапиока и замени за тапиока, приготвени од скроб, во форма на лушпици, зрна, монистра или слични форми	0	0	0
1905	Леб, печива, колачи, бисквити и други пекарски производи, со додаток на какао или без додаток на какао; нафора, капсули за фармацевтска употреба, обланди, оризова хартија и слични производи:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2105 00	Сладолед и друг јастив мраз, со додаток или без додаток на какао:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2106	Прехранбени производи на друго место неспоменати или опфатени:			
2106 10	-Концентрати на белтачини и текстуирани белтачинести материи:	0	0	0
2106 90	-Друго:			
2106 90 10	--Cheese fondues	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2106 90 20	--Сложените алкохолни препарати, освен оние врз база на мирисливи материи, од вид којшто се користи за производство на пијалаци	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2106 90 92	--Друго:			
	--Без млечни маснотии, сахароза, изогликоза, гликоза или скроб или кои содржат помалку од 1,5% млечна маснотија, 5% сахароза или изогликоза, 5% гликоза или скроб	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2106 90 98	--Друго:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2201	Вода, вклучувајќи природна или вештачка минерална вода и газрана вода, без додаток на шеќер или на други средства за засладување или ароматизација; мраз и снег:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2202	Вода, вклучувајќи минерална вода и газрана вода, со додаток на шеќер или други средства за засладување или ароматизација, и други безалкохолни пијалаци, освен сокови од овошје и зеленчук што се распоредуваат во тар. број 2009:	80% од MFN	65% од MFN	50% од MFN
2203 00	Пиво добиено од слад:	90% од MFN	80% од MFN	70% од MFN
2402	Пури, цигарилоси и цигари, од тутун или од замени за тутун:	90% од MFN	80% од MFN	70% од MFN
2905	Ациклически алкохоли и нивни халогени сулфо, нитро или нитрозо деривати:			
2905 43 00	-Други полихидроксилни алкохоли:			
	--Манитол	0	0	0
2905 44	--Сорбитол:	0	0	0
2905 45 00	--Глицерин	0	0	0
3301	Етерични масла (без терпени или со терпени), вклучувајќи твр. "concretes" и чисти масла; резиноиди; екстрахирани олеосмоли; концентрати на етерични масла во масти, неетерски масла, восоци или слично, добиени со постапка			

3301 90	на екстракција на етерични масла со помош на маст или со мацерација; споредни терпенски производи добиени со детерпенација на етерични масла; водни дестилати и водни раствори на етерични масла:			
3301 90 21	-Друго:	0	0	0
3301 90 29	---Екстрахирани олеосмоли од сладок корен и хмељ	0	0	0
	---Екстрахирани олеосмоли од од пиретрум или од корења на растенија кои содржат ротенон; мешавини на растителни екстракти, за подготовка на пијалоци или храна			
	---Друго			
3301 90 31	---Медицински	0	0	0
3302	Мешавини на мирисливи материи и мешавини (вклучувајќи и алкохолни раствори) врз база на една или повеќе од тие материи, што се употребуваат како сировини во индустријата; други препарати врз база на мирисливи материи, од вид што се употребуваат при производство на пијалоци:			
3302 10	-За употреба во индустријата на храна и пијалаци:			
	---За употреба во индустријата на пијалаци:			
	---Препарати кои ги содржат сите мирисливи средства кои го карактеризираат пијалокот:			
3302 10 10	---Со аcoholна јачина над 0,5% по зафатнина	0	0	0
	---Друго:			
3302 10 21	---Без содржина на млечни маснотии, сахароза, изоглкоза, гликоза или скроб, или што содржат по маса, до 1,5% млечна маснотија, 5% сахароза или изогликоза, 5% гликоза или скроб	0	0	0
3302 10 29	---Друго	0	0	0
3501	Казеин, казинати и други деривати на казеинот; лепила од казеин:			
3501 10	-Казеин:	0	0	0
3501 90	-Друго:			
3501 90 90	-Друго	0	0	0
3505	Декстрини и други модификувани скробови (на пр. прежелатинизирани или естерификувани скробови); лепила врз база на скробови, или врз база на декстрини или други модификувани скробови:			
3505 10	-Декстрини и други модификувани скробови:			
3505 10 10	---Декстрин	0	0	0
	---Други модификувани скробови:			
3505 10 90	---Друго	0	0	0
3505 20	-Лепила:	0	0	0
3809	Средства за доработка, носачи на бои кои служат за забрзување на бојосувањето или за фиксирање на материите за бојосување и други производи и препарати (на пр. средства за апатура и нагризување), што се употребуваат во индустријата на текстил, хартија, кожа или во слични индустрии, на друго место неспомнати ниту опфатени:			
3809 10	-Врз база на скробни материи:	0	0	0
3823	Индустриски монокарбоксилни масни киселини; киселински масла добиени од рафинирање; индустриски масни алкохоли:	0	0	0
3824	Подготвени врзивни средства за леарски калапи или леарски јадра; хемиски производи и препарати на хемиската индустрија или на сродни индустрии (вклучувајќи ги и оние што се состојат од мешавини на природни производи), на друго место неспомнати или опфатени; остаточни производи на хемиската индустрија или на сродни индустрии, на друго место неспомнати или опфатени:			
3824 60	-Сорбитол, освен сорбитол од тар. подброј 2905 44	0	0	0

¹ Како што е дефинирано во Законот за царинска тарифа на Република Македонија од 31 јули 1996 година (Службен весник 38/96)

ПРОТОКОЛ 4

Дефиниција на поимот “производи со потекло” и методите на управна соработка (објаснети во член 42)

СОДРЖИНА

ГЛАВА 1 ОПШТИ ОДРЕДБИ

- Член 1 Дефиниции

ГЛАВА 2 ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМОТ “ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО”

- Член 2 Општи услови
- Член 3 Кумулирање во Европската заедница
- Член 4 Кумулирање во Република Македонија
- Член 5 Целосно добиени производи
- Член 6 Доволно обработени или преработени производи
- Член 7 Недоволен степен на обработка или преработка
- Член 8 Единица за квалификација
- Член 9 Прибор, резервни делови и алати
- Член 10 Сетови
- Член 11 Неутрални елементи

ГЛАВА 3 ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ

- Член 12 Принцип на територијалност
- Член 13 Директен транспорт
- Член 14 Изложби

ГЛАВА 4 ПОВРАТ ИЛИ ОСЛОБОДУВАЊЕ

- Член 15 Забрана на враќање или ослободување од царини

ГЛАВА 5 ДОКАЗ ЗА ПОТЕКЛО

- Член 16 Општи услови
- Член 17 Постапка за издавање на уверението за движење ЕУР1
- Член 18 Дополнително издадени уверенија за движење ЕУР1
- Член 19 Издавање на дупликат на уверението за движење ЕУР1
- Член 20 Издавање на уверенија за движење ЕУР.1 врз основа на претходно издадениот или изготвен доказ за потекло

- Член 21 Услови за изготвување на изјава во фактура
- Член 22 Одобрен извозник
- Член 23 Времетраење на доказот за потекло
- Член 24 Поднесување на доказот за потекло
- Член 25 Сукцесивен увоз
- Член 26 Исклучоци во однос на доказот за потекло
- Член 27 Придружни документи
- Член 28 Чување на доказот за потекло и придружни документи
- Член 29 Несовпаѓања и формални грешки
- Член 30 Износи изразени во ЕВРА

ГЛАВА 6 МЕТОДИ НА УПРАВНА СОРАБОТКА

- Член 31 Заемна помош
- Член 32 Верификација на доказот за потекло
- Член 33 Решавање на спорови
- Член 34 Казни
- Член 35 Слободни зони

ГЛАВА 7 ЦЕУТА И МЕЛИЛА

- Член 36 Примена на Протоколот
- Член 37 Посебни услови

ГЛАВА 8 КРАЈНИ ОДРЕДБИ

- Член 38 Амандами на Протоколот

ГЛАВА I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Дефиниции

За целите на овој Протокол:

- (а) “производство” значи каков било вид обработка или преработка, вклучувајќи и составување или специфични операции;
- (б) “материјал” значи која било состојка, суровина, компонента или дел, итн., користена во производството на производот;
- (ц) “производ” значи производ што се произведува, дури и ако е наменет за подоцнежна употреба во друга производствена операција;
- (д) “стока” значи и материјали и производи;
- (е) “царинска вредност” значи вредност определена во согласност со Договорот од 1994 година за примена на член VII од Општата спогодба за царини и трговија (СТО Договор за царинско вреднување);
- (ф) “цена франко фабрика” значи цена платена за производ на производителот од Заедницата или од Република Македонија кој ја извршува последната обработка или преработка, под услов цената да е вклучена вредноста на сите користени материјали, без внатрешните давачки што се, или што можат да бидат вратени кога добиениот производ е извезен;
- (г) “вредност на материјали” значи царинска вредност во времето на увозот на употребените материјали без потекло, или, ако таа не е позната или не може да се утврди, првата цена платена за материјали во Заедницата или во Република Македонија која може да се утврди;
- (х) “вредност на материјали со потекло” значи вредност на таквите материјали дефинирана во точката (г) применета *mutatis mutandis*;
- (и) “глави” и “тарифни броеви” ги означуваат главите и тарифните броеви (четирицифрени шифри), употребени во номенклатурата која го сочинува Хармонизираниот систем на именување и шифрени ознаки, означен во понатамошниот текст на овој Протокол како “Хармонизиран систем” или “ХС”;
- (к) “распореден” се однесува на распоредувањето на производ или материјал во одреден тарифен број;
- (л) “пратка” подразбира производи кои се пратени истовремено од еден извозник до еден примач или кои се опфатени со еден транспортен документ кој ја опфаќа нивната испорака од извозникот до примачот или, ако нема таков документ, со една фактура;
- (м) “територии” ги вклучува и територијалните води.

ГЛАВА II ДЕФИНИЦИЈА НА ПОИМОТ “ПРОИЗВОДИ СО ПОТЕКЛО”

Член 2

Општи услови

1. Заради примена на овој Договор, следниве производи ќе се сметаат дека потекнуваат од Заедницата:

- (а) целосно добиени производи во Заедницата во рамките на значењето на член 5 од овој Протокол;
 - (б) производи добиени во Заедницата кои вклучуваат материјали кои не се целосно добиени таму, под услов овие материјали да биле доволно обработени или преработени во Заедницата во рамките на значењето на член 6 од овој Протокол;
2. Заради примената на овој Договор, следниве производи ќе се сметаат дека потекнуваат од Република Македонија:
- (а) целосно добиени производи во Република Македонија во рамките на значењето на член 5 од овој Протокол;
 - (б) производи добиени во Република Македонија кои вклучуваат материјали кои не се целосно добиени таму, под услов овие материјали да биле доволно обработени или преработени во Република Македонија во рамките на значењето на член 6 од овој Протокол;

Член 3

Билатерална кумулација во Европската заедница

Материјалите кои потекнуваат од Република Македонија ќе се сметаат за материјали кои потекнуваат од Заедницата кога тие ќе бидат вклучени во производ добиен оттаму. За овие материјали нема да биде потребно да бидат доволно обработени или преработени, под услов тие да биле обработени или преработени во поголема мера од онаа на која се однесува член 6(1).

Член 4

Билатерална кумулација во Република Македонија

Материјалите кои потекнуваат од Заедницата ќе се сметаат за материјали кои потекнуваат од Република Македонија кога тие ќе бидат вклучени во производ добиен оттаму. За овие материјали нема да биде потребно да бидат доволно обработени или преработени, под услов тие да биле обработени или преработени во поголема мера од онаа на која се однесува член 6(1).

Член 5

Целосно добиени производи

1. Следниве производи ќе се сметаат за целосно добиени во Заедницата или во Република Македонија:
- (а) минерални производи извлечени од нивната почва или од нивното морско дно;
 - (б) растителни производи набрани или ожнеани таму;
 - (ц) живи животни накотени и одгледувани таму;
 - (д) производи од живи животни одгледувани таму;
 - (е) производи добиени од тамошен лов или риболов;
 - (ф) производи од морски риболов и други производи извадени од морето, надвор од територијалните води на Заедницата или на Република Македонија, со нивни пловила;

- (г) производи изработени на бродовите-фабрики исклучително од производи споменати во ставот (ф);
 - (х) таму собрани користени предмети, погодни само за рециклирање на сировини, вклучувајќи и користени гуми што можат да се употребат само за протектирање или како отпаден материјал;
 - (и) отпаден материјал и остатоци од производните операции извршени во таа држава;
 - (ј) производи извлечени од морското дно или од подземјето надвор од нивните територијални води, под услов тие да имаат ексклузивно право да го обработуваат тоа дно или подземје;
 - (к) стоки произведени таму исклучително од производите специфицирани во ставовите од (а) до (ј).
2. Термините “нивните пловила” и “нивните бродови-фабрики” споменати во точките 1(ф) и (г) се применуваат само за пловилата и бродовите-фабрики:
- (а) кои се регистрирани или пријавени во земја членка на ЕЗ или во Република Македонија;
 - (б) кои пловат под знамето на земја членка на ЕЗ или во Република Македонија;
 - (ц) од кои барем 50 проценти се во сопственост на државјани на земја членка на ЕЗ или на Република Македонија, или на компанија со седиште во една од овие држави во која директорот или директорите, претседателот на управниот одбор или на надзорниот одбор, како и мнозинството членови на тие одбори, се државјани на земја членка на ЕЗ или на Република Македонија, и во кои во случај на друштва со неограничена одговорност, друштва со ограничена одговорност или акционерски друштва, најмалку половината од капиталот им припаѓа на државата Договорна страна или на јавни тела или на државјани на таа Договорна страна;
 - (д) чиј капетан и офицери се државјани на земја членка на ЕЗ или на Република Македонија; и
 - (е) кај кои најмалку 75 проценти од посадата се државјани на земја членка на ЕЗ или на Република Македонија.

Член 6

Доволно обработени или преработени производи

1. За целите на член 2, производите што не се целосно добиени се сметаат за доволно обработени или преработени кога се исполнети условите наведени на списокот во Анекс II.

За сите производи опфатени со овој Договор гореспоменатите услови укажуваат на степенот на обработка или преработка што мора да е извршена врз материјалите без потекло користени во производството и кои се однесуваат само на таквите материјали. Согласно со тоа, произлегува дека до колку производот што се здобил со статус на производ со потекло преку исполнување на условите наведени во списокот, се користи за производство на друг производ, условите не се однесуваат на производот во кој тој е внесен и нема да се земат предвид материјалите без потекло кои можеле да бидат користени за негово производство.

2. Без оглед на ставот 1, материјалите без потекло, кои според условите наведени во списокот не треба да се користат во производството на определениот производ, сепак можат да бидат користени под услов:

- (а) нивната вкупна вредност да не надминува 10 проценти од цената на производот франко фабрика;
- (б) со примена на овој став, да не е надминат кој било од процентите дадени во списокот како максимална вредност на материјали без потекло.

Овој став нема да се применува на производите опфатени со Главите 50 до 63 од Хармонизираниот систем.

3. Ставовите 1 и 2 ќе се применуваат, освен во случаите наведени во член 7.

Член 7**Недоволен степен на обработка или преработка**

1. Без прејудиирање на ставот 2 и без оглед на тоа дали се исполнети условите од член 6, следниве операции ќе се сметаат како недоволна обработка или преработка за да се добие статус на производ со потекло:
 - (а) операции за обезбедување заштита на производите во текот на транспортот и складиштењето;
 - (б) отворање и собирање на амбалажи;
 - (ц) перење, чистење, бришење на прашина, оксидирање, премачкување, фарбање и друга заштита;
 - (д) пеглање или притискање на текстили;
 - (е) фарбање и полирање;
 - (ф) отстранување на луспи, делумно или целосно избледување, прочистување и ставање глазури на житарки и ориз;
 - (г) бојење на шеќер или формирање на шеќерни коцки;
 - (х) лупење, отстранување на кори на овошје, ореви и зеленчук;
 - (и) острење, едноставно мелење или едноставно сечење;
 - (ј) просејување, сортирање, класифицирање, спојување, споредување (вклучувајќи и спојување во сетови);
 - (к) едноставно полнење во шишиња, конзерви, мали шишиња, ставање во кеси, сандаци, кутии, прицврстување на картони или плочи, и сите други едноставни операции на пакување;
 - (л) ставање или печатење на знаци, ознаки и други слични знаци за распознавање на производите или нивната амбалажа;
 - (м) едноставно мешање на производи, беа оглед на тоа дали се или не се од различни видови;
 - (н) едноставно составување на делови на производи за да се добие комплетен производ или разделување на производите на делови;
 - (о) комбинација на две или повеќе операции опишани во точките од (а) до (н);
 - (п) колење на животни.
2. Сите операции извршени на одреден производ било во земја членка на ЕЗ или во Република Македонија, ќе бидат разгледани заедно при одредувањето дали обработката или преработката на тој производ ќе се смета за недоволна во смисла на ставот 1.

Член 8**Единица за припадност**

1. Единица за припадност при примената на одредбите на овој Протокол ќе биде одреден производ што се смета за основна единица за распоредување со користење на номенклатурата на Хармонизираниот систем.
Во согласност со тоа произлегува дека:
 - (а) кога производот што се состои од група или составени делови, се распоредува според правилата на Хармонизираниот систем во еден тарифен број, целината ќе претставува единица за припадност;
 - (б) кога пратката се состои од определен број на идентични производи распоредени во ист тарифен број на Хармонизираниот систем, секој производ мора посебно да биде разгледуван при примената на одредбите од овој Протокол.
2. Во случај кога, според основното правило 5 на Хармонизираниот систем, амбалажата се распоредува заедно со производот, таа ќе биде вклучена при одредување на потеклото.

Член 9**Прибор, резервни делови и алати**

Приборите, резервните делови и алатите испратени заедно со дел од опрема, машина, апарат или возило, што се дел од вообичаената опрема и се вклучени во цената или кои не се посебно фактурирани, ќе се сметаат како составен дел од таа опрема, машина, апарат или возило.

Член 10**Сетови**

Сетовите дефинирани со основното правило 3 на Хармонизираниот систем, ќе се сметаат за производи со потекло, кога сите составни производи се со потекло. Меѓутоа, кога сетот се состои од производи со и без потекло, сетот како целина се смета со потекло, под услов вредноста на производите без потекло да не надминува 15 проценти од цената франко фабрика на целиот сет.

Член 11**Неутрални елементи**

Со цел да се одреди дали производот е со потекло не е неопходно да се одреди потеклото на следниве елементи што можат да се користат во производството:

- (а) енергија и гориво;
- (б) постројки и опрема;
- (ц) машини и алати;
- (д) стоки што не влегуваат и кои не се наменети да влезат во финалниот состав на производот.

ГЛАВА III**ТЕРИТОРИЈАЛНИ УСЛОВИ****Член 12****Принцип на територијалност**

1. Условите за добивање на статусот производ со потекло одредени во Глава 2, во земјата членка на ЕЗ или во Република Македонија мораат да бидат исполнувани без прекин.
2. До колку извезената стока со потекло од земјата членка на Заедницата или од Република Македонија во некоја трета држава е вратена, таа мора да се смета за стока без потекло, до колку на царинските органи не може да им се докаже дека:
 - (а) вратената стока е иста со стоката што била извезена; и дека
 - (б) таа не била предмет на каква и да е операција, освен оние кои се неопходни за да се сочува во добра состојба додека била во таа држава или додека била извезувана.

Член 13**Директен транспорт**

1. Преференцијалниот третман што го обезбедува Договорот се применува само на производите што ги задоволуваат условите поставени со овој Протокол и кои директно се транспортираат меѓу Заедницата и Република Македонија. Меѓутоа, производите што сочинуваат една пратка можат да бидат транспортирани преку други подрачја, и до колку постои таква потреба, тие можат да бидат претоварени или привремено ускладиштени на тие подрачја под услов да останат под надзор на царинските органи во државата на транзитот или складиштењето и да не бидат предмет на операции, освен растовар, претовар или која било друга операција наменета за нивно зачувување во добра состојба.

Производите со потекло можат да се транспортираат со цевовод преку други територии кои не се територии на Заедницата или на Република Македонија.

2. Доказ за исполнување на условите дадени во став 1 ќе им биде доставен на царинските органи на државата увозник, со поднесување на:
 - (а) единствен транспортен документ со кој е опфатен преминот од државата извозник преку државата на транзитот; или
 - (б) уверение издадено од страна на царинските органи на државата на транзитот:
 - (i) во кое се дава точен опис на производите;
 - (ii) во кое се наведуваат датумите на растовар и претовар на производите и, кога тоа е потребно, имињата на бродовите или другите користени транспортни средства; и
 - (iii) во кое се потврдуваат условите под кои производите останале во државата на транзитот; или
 - (ц) какви било доказни документи, доколку горенаведеното не се обезбеди.

Член 14**Изложби**

1. На производите со потекло испратени на изложба надвор од Заедницата или од Република Македонија и продадени по изложбата за увоз во земјата членка на ЕФТА или во Македонија ќе се примени овој Договор до колку на царинските органи им се докаже дека:
 - (а) извозникот ги испратил овие производи од Заедницата или од Република Македонија во држава во која се одржува изложбата и дека таму биле изложени;
 - (б) извозникот ги продал или на некој друг начин ги пренел производите на лице од Заедницата или од Република Македонија;
 - (ц) во текот на изложбата или веднаш по неа производите се испратени такви како што биле пратени на изложба; и
 - (д) откако биле испратени на изложбата, производите не се користени за други цели освен како експонати на изложбата.
2. Доказот за потеклото мора да биде издаден или изготвен во согласност со одредбите од Глава 5 и поднесен на царинските органи на државата увозник на вообичаениот начин. Тој мора да ги содржи името и адресата на изложбата. Ако е потребно, можат да бидат побарани дополнителни доказни документи за условите под кои тие се изложени.
3. Ставот 1 се однесува на секој вид трговски, индустриски, земјоделски или занаетчиски изложби, саеми и слични јавни презентации кои не се организирани за приватни цели во продавници или деловни простории за продавање на странски производи, а во текот на кои производите се под царински надзор.

ГЛАВА IV ВРАЌАЊЕ ИЛИ ОСЛОБОДУВАЊЕ

Член 15

Забрана на враќање на царини или ослободување од царини

1. Материјали без потекло користени во производството на производи што потекнуваат од земја членка на ЕЗ или од Република Македонија, а за кои доказот за потеклото е издаден или направен во согласност со одредбите од Глава 5 од овој Протокол, нема да подлежат на враќање, или ослободување од плаќање царина од каков и да е вид во земјата членка на ЕЗ или во Република Македонија.
2. Забраната од став 1 ќе се применува на сите аранжмани за рефундирање, намалување или неплаќање, делумно или целосно, на царината и царинските давачки со еквивалентно дејство, а кои се применуваат во земјата членка на ЕЗ или во Република Македонија во поглед на материјалите користени во производството и производите опфатени во горенаведениот параграф 1(б), и тоа кога такво рефундирање, намалување или неплаќање се применува стриктно или во практика и кога производите произведени од споменатите материјали се извезуваат, а не кога тие остануваат за употреба во државата на производството.
3. Во секој момент и по барање на царинските органи, извозникот на производите покриени со доказот за потеклото треба да биде подготвен да ги поднесе во секое време сите потребни документи со кои се докажува дека немало повратување во поглед на користење на материјали без потекло во производството на соодветни производи и дека сите царини или царински давачки со еквивалентно дејство кои се применуваат на таквите материјали се навистина платени.
4. Одредбите од ставовите 1 до 3 ќе се применуваат и на амбалажата во смисла на член 8(2), помошните средства, резервните делови и алатите како што се наведени во член 9, како и на производите во сет наведени во член 10 и тоа кога тие се без потекло.
5. Одредбите од ставовите 1 до 4 ќе се применуваат само на материјали од таков вид на кои се однесува Договорот. Тие нема да претставуваат пречка за примена на системот за рефундирање на извозот на земјоделските производи што инаку се применува при извозот како што тоа е одредено со Договорот.
6. Без оглед на параграф 1, Република Македонија може да промени повлекување, или ослободување од плаќање на царина или наплатите кои имаат исто влијание, за материјалите кои се користат во производство на производите со потекло кои подлежат на следниве одредби:
 - (а) 5% од царината ќе бидат задржани за производите кои спаѓаат во Поглавјата 25 до 49 и 64 до 97 од Хармонизираниот систем, или слични пониски проценти кои се во сила во Република Македонија;
 - (б) 10% од царината ќе бидат задржани за производите кои спаѓаат во Поглавјата 50 до 63 од Хармонизираниот систем, или слични пониски проценти кои се во сила во Република Македонија;

Одредбите од овој член ќе се применуваат од 1 јануари 2003 г. и може да се разгледаат со заедничка согласност.

ГЛАВА V

ДОКАЗ ЗА ПОТЕКЛО

Член 16

Општи услови

1. Производите со потекло од Заедницата, при увоз во Република Македонија, и производите со потекло од Република Македонија при увоз во Заедницата, ќе имаат корист од овој Договор при поднесување на:
 - (а) уверение за движење ЕУР I, чијшто примерок е даден во Анекс III; или
 - (б) во случаи определени во член 21 (1), изјава, изготвена од страна на извозникот и чијшто текст е даден во Анекс IV, фактура, испратница или некој друг трговски документ во кој детално се опишуваат производите за кои станува збор за да можат да бидат идентификувани (во натамошниот текст "изјава во фактура")
2. Без оглед на став 1, производите со потекло во смисла на овој Протокол ќе имаат олеснувања според овој Договор без да биде потребно да се поднесува гореспоменатиот документ, во случаи определени со член 26.

Член 17

Постапка за издавање на уверение за движење ЕУР.1

1. Уверението за движење ЕУР.1 го издаваат царинските органи на државата извозник по барање доставено во писмена форма од страна на извозникот или, со одговорност на извозникот, од страна на неговиот овластен претставник.
2. За оваа цел извозникот или неговиот овластен претставник го пополнува уверението за движење ЕУР.1 и формуларот за барање, чијшто примери се дадени во Анекс III. Овие формулари се пополнуваат на еден од јазиците на Договорот и во согласност со одредбите на домашното законодавство на земјата извозник. Доколку формуларите се пополнети на рака, тие ќе се пополнуваат со мастило и со печатни букви. Описот на производите мора да биде даден во рубриката резервирана за таа цел, без да се оставаат празни редови. Ако рубриката не е целосно пополнета мора да се повлече хоризонтална линија под последниот ред од описот, со тоа што празниот простор ќе се прецрта.
3. Извозникот кој поднесува барање за издавање на уверение за движење ЕУР.1, ќе биде подготвен во секое време, на барање на царинските органи на државата извозник каде што се издава уверението за движење ЕУР.1, да им ги даде на увид сите потребни документи со кои се докажува дека производот потекнува од некоја држава од Договорот и дека ги исполнува другите услови пропишани со овој Протокол.
4. Уверението за движење ЕУР.1 ќе го издаваат царинските органи на земјата членка на ЕЗ или на Република Македонија ако производите за кои се работи можат да се сметаат за производи со потекло од земјата членка на ЕЗ или од Република Македонија и ги исполнуваат сите други услови од овој Протокол.
5. Царинските органи што го издаваат уверението ќе ги преземат сите потребни чекори за проверка на потеклото на производот и исполнувањето на другите условите од овој Протокол. За таа цел, тие имаат право да бараат секаков вид доказ и да извршат секаква контрола на сметките на извозникот, или која било друга проверка што ја сметаат за потребна. Царинските органи што го издаваат уверението ЕУР.1 ќе се погрижат формуларите споменати во став 2 да бидат правилно пополнети. Тие посебно ќе проверат дали просторот резервиран за опис на производите е пополнет на таков начин кој исклучува можност за невистинити дополнувања.

6. Датумот на издавањето на уверението за движење ЕУР.1 ќе биде назначен во рубриката 11 од уверението.
7. Уверението за движење ЕУР.1 ќе биде издадено од страна на царинските органи и ќе му биде ставено на располагање на извозникот штом извозот е обезбеден или извршен.

Член 18

Дополнително издадени уверенија за движење ЕУР.1

1. Без оглед на член 17 (7), уверението за движење ЕУР.1 може, во исклучителни случаи, да биде издадено по извршениот извоз на производите на кои се однесува до колку:
 - (а) тоа не било издадено за време на извозот поради грешки или ненамерни пропусти или посебни околности; или
 - (б) ако на царинските органи им се докаже дека уверението за движење ЕУР.1 било издадено, но при увозот не било прифатено од технички причини.
2. За примената на став 1, во своето барање извозникот мора да ги наведе местото и датумот на извозот на производите на кои се однесува уверението за движење ЕУР.1, и да ги наведе причините за неговото барање.
3. Царинските органи можат дополнително да издадат уверение за движење ЕУР.1 само откако ќе утврдат дека податоците доставени во барањето на извозникот се совпаѓаат со податоците од сопствената евиденција.
4. Дополнително издаденото уверение за движење ЕУР.1 мора да содржи една од следниве забелешки:

«NACHTRAGLICH AUSGESTELLT», «DELIVRE A POSTERIORI»,
«RILASCIATO A POSTERIORI», «AFGEGEVEN A POSTERIORI»,
«ISSUED RETROSPECTIVELY», «UDSTEDT EFTERFOLGENDE»,
«ЕКДО→ЕН ЕК Т+Н Y+ТЕР+Н», «ODPEDIDO A POSTERIORI»,
«EMITIDO A POSTERIORI», «ANNETTU JALKIKATEEN»,
«UTFARDAT I EFTERHAND», «ДОПОЛНИТЕЛНО ИЗДАДЕНО»
5. Забелешката спомената во став 4 ќе биде запишана во рубриката “Забелешки” од уверението за движење ЕУР.1.

Член 19

Издавање на дупликат на уверението за движење ЕУР.1

1. Во случај на кражба, губење или уништување на уверението за движење ЕУР.1, извозникот може да им се обрати на царинските органи што го издале за да добие дупликат кој ќе биде направен врз основа на извозните документи што тие ги поседуваат.
2. Вака издадениот дупликат мора да носи една од следниве напомени:

«DUPLIKAT», «DUPLICATA», «DUPLICATO»,
«DUPLICAAT», «DUPLICATE»,
«АНТИГРАФО», «DUPLICADO», «SEGUNDO VIA»,
«KAKSOISKAPPALE», «ДУПЛИКАТ»

3. Забелешката спомената во став 2 ќе биде запишана во рубриката "Забелешки" од дупликатот на уверението за движење ЕУР.1.
4. Како датум на издавање на дупликатот ќе стои датумот на издавање на оригиналното уверение за движење ЕУР. 1 и ќе важи од тој датум.

Член 20

Издавање на уверенија за движење ЕУР.1 врз основа на претходно издаден или изготвен доказ за потекло

Кога производите со потекло се наоѓаат под царински надзор во земја членка на ЕЗ или во Република Македонија, оригиналниот доказ за потеклото ќе може да се замени со едно или повеќе уверенија за движење ЕУР.1 со цел сите или дел од овие производи да се пратат на некое друго место во рамките на земјата членка на ЕЗ или на Република Македонија. Уверението/уверенијата за движење ЕУР.1 што ќе служат како замена, ќе бидат издадени од страна на царинарницата под чија контрола се наоѓаат производите за кои се работи.

Член 21

Услови за изготвување на изјава во фактура

1. Изјавата спомената во член 16(1)(б) може да биде подготвена:
 - (а) од страна на одобрениот извозник во смисла на член 22; или
 - (б) од страна на кој било извозник за која било пратка што се состои од еден или повеќе пакети со производи со потекло чијашто вкупна вредност не надминува 6000 пресметковни единици.
2. Изјавата во фактурата може да се подготви до колку производите за коишто се работи можат да се сметаат за производи кои потекнуваат од земја членка на ЕЗ или од Република Македонија и ако тие ги исполнуваат другите услови од овој Протокол.
3. Извозникот кој ја дава изјавата во фактурата ќе биде подготвен во секое време, по барање на царинските власти на земјата извозник, да ги поднесе сите потребни документи со кои се докажува статусот на производот со потекло на дадените производи, како и исполнувањето на други услови пропишани со овој Протокол.
4. Извозникот ќе ја отчука или испечати изјавата, или ќе стави печат на фактурата, на испратницата или на некој друг трговски документ; текстот на изјавата е даден во Анекс IV. Притоа ќе се користи една од јазичните верзии изложени во споменатиот Анекс, а во согласност со одредбите од домашното право на земјата извозник. До колку изјавата е пишувана со рака, таа треба да биде напишана со мастило и со печатни букви.
5. Изјавите во фактурите ќе имаат оригинален потпис на извозникот во ракопис. Меѓутоа, од одобрениот извозник во смисла на член 22, нема да се бараат такви изјави под услов тој да се обврзе пред царинските власти на земјата извозник, во писмена форма, дека ја прифаќа целосната одговорност за сите изјави што го идентификуваат како потписник.
6. Изјавата во фактурата може да биде издадена од страна на извозникот кога производите на кои таа се однесува се извезуваат, или по извршениот извоз, под услов таа да биде предадена во земјата извозник, најмногу две години по увозот на производите на коишто се однесува.

Член 22**Одобрен извозник**

1. Царинските власти на земјата извозник можат да овластат кој било извозник што има чести пратки на производи, опфатени со овој Договор, да издава изјави во фактурите без оглед на вредноста на односните производи. Извозникот кој бара такво овластување мора на царинските власти да им ги поднесе сите нужни гаранции за верификување на статусот на производите со потекло за коишто станува збор, како и исполнувањето на другите услови од овој Протокол.
2. Царинските власти можат да доделат статус на одобрен извозник според условите кои тие ги сметаат за соодветни.
3. На одобраниот извозник царинските власти ќе му доделат број на царинско овластување кој ќе се наведува на изјавата во фактурата.
4. Царинските власти ќе ја надгледуваат употребата на овластувањето од страна на одобраниот извозник.
5. Царинските власти можат во секое време да го повлечат овластувањето. Тие тоа ќе го сторат кога одобраниот извозник веќе не ги дава гаранциите споменати во став 1, не ги исполнува условите споменати во став 2 или на некој друг начин неправилно го користи овластувањето.

Член 23**Времетраење на доказот за потекло**

1. Доказот за потекло ќе важи четири месеци од датумот на неговото издавање во државата извозник и во тој рок мора да биде поднесен до царинските органи на државата увозник.
2. Доказот за потекло поднесен до царинските органи на државата увозник по истекот на рокот за поднесување определен во став 1, може да биде прифатен за примена на преференцијален третман, во случај кога неподнесувањето на уверението пред истекот на крајниот рок е предизвикано од вонредни околности.
3. Во други случаи на задоцнето поднесување, царинските органи на државата увозник можат да го прифатат доказот за потекло кога производите се испратени пред гореспоменатиот датум.

Член 24**Поднесување на доказот за потекло**

Доказот за потекло се поднесува до царинските органи на државата увозник од Договорните страни во согласност со постапките што се применуваат во таа држава. Споменатите органи можат да побараат доказот за потекло да биде преведен и, исто така, можат да бараат увозната декларација да биде проследена со изјава на увозникот дека производите ги задоволуваат условите пропишани за примена на овој Договор.

Член 25**Сукцесивен увоз**

Кога, на барање на увозникот и според условите утврдени од страна на царинските органи на државата увозник од Договорот, сукцесивно се увезуваат разглобени или несоставени производи во смисла на основното правило 2(a) од Хармонизираниот систем, опфатени во Оддел XVI и XVII или со тарифните броеви 7308 и 9406 од Хармонизираниот систем, на царинските органи за овие производи им се поднесува само едно уверение за движење и тоа при увозот на првата пратка.

Член 26**Исклучоци во однос на доказот на потекло**

1. Производи кои приватни лица како мали пакети ги праќаат на приватни лица или кои претставуваат дел од личниот багаж на патникот ќе бидат прифатени како производи со потекло без барање за доставување на доказ за потекло, под услов таквите производи да не се увезени за трговски цели и да се декларирани дека ги задоволуваат условите од овој Протокол и каде што нема сомневање во веродостојноста на таквото декларирање. Во случаи на производи пратени по пошта, ова декларирање мора да биде дадено на царинска декларација CN22/CN23 или на хартија приложена кон тој документ.
2. Повремените увози кои се состојат единствено од производи за лична употреба на примателот, патникот или нивните семејства нема да се сметаат за трговски увози ако од природата и количината на производите е очигледно дека тие не се наменети за комерцијални цели.
3. Вкупната вредност на тие производи, во случај на мали пакети, нема да биде поголема од 500 евра, а во случај на производи што се дел од личниот багаж на патникот, вкупната вредност нема да надминува 1200 евра.

Член 27**Придружни документи**

Документите споменати во член 17(3) и 21(3) што се користат за докажување дека производите опфатени со уверението за движење ЕУР.1, или со изјава во фактурата, можат да се сметаат за производи со потекло од Заедницата или од Република Македонија и дека ги исполнуваат другите услови од овој Протокол, можат да се состојат, меѓу другото, и од:

- (а) директен доказ за постапките извршени од страна на извозникот или доставувачот за добивање на односната стока, содржани на пример, во неговите сметки или во неговото интерно сметководство;
- (б) документи со кои се докажува потеклото на материјалите кои се употребени, издадени или пополнети во земја членка на ЕФТА или во Македонија каде што овие документи се употребуваат во согласност со домашното законодавство;
- (в) документи со кои се докажува степенот на обработка или преработка на материјалите од земја членка на ЕЗ или од Република Македонија, кои се користат, издаваат или пополнуваат во земја членка на ЕЗ или во Република Македонија и каде што овие документи се употребуваат во согласност со домашното законодавство;
- (д) уверение за движење ЕУР.1, или изјави во фактурите, со кои се докажува потеклото на употребените материјали, издадени или изготвени во земја членка на ЕЗ или во Република Македонија во согласност со овој Протокол.

Член 28**Чување на доказот за потекло и придружните документи**

1. Извозникот што поднесува барање за издавање на уверението за движење ЕУР.1, ќе ги чува документите наведени во Член 17 (3) најмалку три години.
2. Извозникот што ја изготвува изјавата во фактурата ќе чува копија од изјавата во фактурата, како и документите наведени во Член 21(3), најмалку три години.
3. Царинските органи на државата извозник што го издаваат уверението за движење ЕУР.1, ќе ги чуваат барањата наведени во Член 17(2) најмалку три години.
4. Царинските органи на државата увозник ќе ги чуваат уверенијата за движење ЕУР.1 и изјавите во фактурите што им се поднесени, најмалку три години.

Член 29**Несовпаѓања и формални грешки**

1. Откривањето на мали несовпаѓања меѓу изјавите со кои се докажува потеклото и оние поднесени во документите до царинските органи за да можат да се извршат формалностите за увоз на производи, нема *ipso facto* да значи дека доказот за потеклото е неважечки ако се утврди дека тој документ навистина одговара на соодветните производи.
2. Очигледните формални грешки, како печатните грешки на доказот за потекло, нема да повлечат со себе отфрлање на документот, ако овие грешки не се од вид кој може да предизвика сомневање во точноста на изјавите во документот.

Член 30**Износи изразени во евра**

1. За примената на одредбите од член 21(1) (б) и член 26(3) во случај кога за производите има фактура која не е во евра, износот на националната валута на Република Македонија еквивалентен на износот изразен во евра треба да се утврдува годишно.
2. Одредена пратка треба да има корист од одредбите на член 21(1) (б) или член 26(3) во врска со валутата со која е направена фактурата, според износот утврден од Заедницата или од Република Македонија.
3. Износите што ќе бидат изразени во која било национална валута ќе бидат еквивалентни со валутата на износите изразени во евра, кои важат на првиот работен ден од октомври. Европската комисија ќе биде известена за износот до 15 октомври и ќе се користи од 1 јануари наредната година. Европската комисија ќе ја извести Република Македонија за соодветната сума.
4. Заедницата или Република Македонија може да ја заокружи или намали сумата која ќе се појави како резултат на промената на државната валута во евра. Заокружената сума може да не се разликува од резултатот при менувањето на валутите повеќе од 5%. Република Македонија може да не го смени еквивалентот на државната валута во однос на еврото ако, во време на годишните приспособувања одредени во параграф 3, сменувањето на таа сума, пред какво било заокружување, резултира со зголемување поголемо од 15 % во државната валута. Еквивалентот на државната валута може да остане непроменет ако конверзијата резултира со намалување во еквивалентната валута.
5. Износот изразен во евра треба да се прегледа од Комитетот за стабилизација и асоцијација по барање на Заедницата или на Република Македонија. Кога ќе се врши прегледот, Комитетот за стабилизација и асоцијација треба да ја разгледа пожелноста да се задржат ефектите на ограничувањата во вистински услови. Заради ова, тој може да одлучи да ја промени сумата изразена во евра.

ГЛАВА VI**МЕТОДИ НА УПРАВНА СОРАБОТКА****Член 31****Заемна помош**

1. Царинските органи на земјите членки на ЕЗ и на Република Македонија заемно ќе си достават, преку Европската комисија, отпечатени примероци од печатите што се употребуваат во нивните

царински испостави кои издаваат уверенија за движење ЕУР.1, како и адресите на царински органи задолжени да ги проверуваат уверенијата.

2. Со цел да се обезбеди правилна примена на овој Протокол, земјите членки на ЕЗ и Република Македонија заемно ќе си помагаат, преку надлежните царински управи, при проверката автентичноста на уверенијата за движење ЕУР.1, или изјавите во фактурите и точноста податоците дадени во овие документи.

Член 32

Верификација на доказот за потеклото

1. Дополнителните верификации на доказот за потекло треба да се извршуваат без одреде распоред или во кој било момент кога царинските органи на државата увозник имаат основан сомнение околу автентичноста на таквите документи, за статусот на потеклото на соодветниот производи или за исполнувањето на другите услови содржани во овој Протокол.
2. За спроведување на одредбите од став 1, кога е тоа потребно, царинските органи на државата увозник ќе го вратат уверението за движење ЕУР.1 и фактурата, ако била поднесена, изјавата во фактурата или копиите од овие документи до царинските органи на Договорната страна извозник наведувајќи ги причините за проверката. Сите добиени документи и податоци што укажуваат дека податоците наведени во доказот за потекло се неточни ќе бидат доставени како поткрепа на барањето за верификација.
3. Верификацијата ја вршат царинските органи на Договорната страна извозник. За таа цел, тие имаат право да побараат какви било докази и да ја контролираат сметката на извозникот или каква било друга проверка која се смета за потребна.
4. Ако царинските органи на земјата увозник решат да го суспендираат доделувањето на преференцијален третман на соодветните производи додека тие ги чекаат резултатите од верификацијата, на увозникот може да му биде понудено производите да ги преземе под услов да се обезбедат сите неопходни мерки за заштита.
5. Царинските органи кои бараат верификација, ќе бидат известени за резултатите од оваа верификација што е можно поскоро. Од овие резултати мора јасно да произлегува дали документите се автентични и дали соодветните производи можат да се сметаат како производи со потекло од земја членка на ЕЗ или од Република Македонија и дали ги исполнуваат другите услови од овој Протокол.
6. Ако за случаите за кои постои основано сомнение не биде добиен одговор во рок од десет месеци од датумот на барањето за верификација, или ако одговорот не содржи информации доволни за да се определи автентичноста на документот за којшто станува збор или вистинското потекло на производите, царинските органи кои бараат верификација ќе одбијат да доделат преференцијален третман, освен во исклучителни околности.

Член 33

Решавање на спорови

Ако настанат спорови во врска со постапките за верификација наведени во член 32, кои не можат да бидат решени меѓу царинските органи кои бараат верификација и царинските органи одговорни да ја спроведат истрагата, или ако спорите се во врска со толкувањето на овој Протокол, таквите спорови ќе му бидат поднесени на Комитет за стабилизација и асоцијација.

Во сите случаи решавањето на спорите меѓу увозникот и царинските органи на Договорната страна увозник ќе биде во согласност со законите на таа Договорна страна.

Член 34**Казни**

Ќе се казни секое лице што ќе изготви или даде на изготвување документ кој содржи неточни податоци со цел да се добие преференцијален третман за производите.

Член 35**Слободни зони**

1. Земјите членки на ЕЗ и Република Македонија ќе ги преземат сите неопходни чекори за да се осигураат дека производите со коишто се тргува, опфатени со доказот за потекло, а кои во текот на транспортот користат слободна зона сместена на нивното подрачје, нема да бидат заменети со друга стока и нема да бидат предмет на друго ракување, освен вообичаените операции неопходни за да се спречи расипување на производите.
2. Изземајќи ги одредбите содржани во став 1, ако производите што потекнуваат од земја членка на ЕЗ и од Република Македонија се увезуваат во слободна зона, и се опфатени со доказ за потекло и подлежат на преработка или доработка, односните органи ќе издадат ново уверение ЕУР.1 по барање на извозникот, во случај ако доработката или извршената преработка е во согласност со одредбите на овој Протокол.

ГЛАВА VII**ЦЕУТА И МЕЛИЛА****Член 36****Примена на Протоколот**

1. Терминот «Заедница» употребен во член 2 не се однесува на Цеута и Мелила.
2. Производите кои потекнуваат од Република Македонија, при увоз во Цеута или Мелила, во секој поглед ќе имаат исти царински режими како и за производите кои потекнуваат од царинската територија на Заедницата според Протокол 2 од Законот за пристапување на кралството Шпанија и Република Португалија во Европската заедница. Република Македонија треба да дозволи увоз на производи од овој Договор кои потекнуваат од Цеута и Мелила со ист царински режим како и оној на производите увезени од Заедницата и кои потекнуваат од неа.
3. За целите на примената на параграф 2 во врска со производите кои потекнуваат од Цеута и Мелила, овој Протокол ќе применува *mutatis mutandis*, во зависност од посебните услови одредени во член 37.

Член 37**Посебни услови**

1. Под услов директно да се транспортирани во согласност со одредбите од член 13, ќе треба да се разгледа следново:
 - (1) производи кои потекнуваат од Цеута и Мелила;
 - (а) целосно добиени производи од Цеута и Мелила;

- (б) производи добиени од Цеута и Мелила во чие производство се користени поинакви производи од оние на кои се однесува (а), под услов:
 - (i) споменатите производи да се доволно обработени или преработени во рамките на значењето на член 6 од овој Протокол, или пак
 - (ii) оние производи кои потекнуваат од Република Македонија или од Заедницата во рамките на значењето на овој Протокол, под услов тие да не биле обработени или преработени во поголема мера од недоволната обработка или преработка на која се однесува член 7(1).
- (2) производи кои потекнуваат од Република Македонија
 - (а) целосно добиени производи од Република Македонија;
 - (б) производи добиени во Република Македонија, во чие производство се користени поинакви производи од оние наведени во (а), под услов:
 - (i) наведените производи да се доволно обработени или преработени во рамките на значењето на член 6 од овој Протокол; или пак
 - (ii) оние производи кои потекнуваат од Цеута или Мелила или од Заедницата во рамките на значењето на овој Протокол, под услов тие да не биле обработени или преработени во поголема мера од недоволната обработка или преработка на која се однесува член 7(1).
- 2. Цеута и Мелила ќе се сметаат за единствена територија.
- 3. Извозникот или неговиот овластен претставник треба да внесе «Република Македонија» и «Цеута и Мелила» во рубриката 2 од уверението за движење ЕУР 1 или на изјавата на фактурата. Покрај ова, ако производот потекнува од Цеута и Мелила, ова ќе биде покажано и во рубриката 4 од уверението за движење ЕУР 1 или на изјавата на фактурата.
- 4. Шпанските царински органи ќе бидат одговорни за примената на овој Протокол во Цеута и Мелила.

ГЛАВА VIII

ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 38

Амандмани на Протоколот

Советот за стабилизација и асоцијација може да одлучи да ги смени одредбите од овој Протокол.

А Н Е К С И

УВОДНИ ЗАБЕЛЕШКИ ВО ВРСКА СО СПИСОКОТ ОД АНЕКС II

Забелешка 1:

Списокот ги одредува условите што треба да се исполнети за сите производи да се сметаат за доволно преработени или обработени како што е одредено со член 6.

Забелешка 2:

- 2.1 Првите две колони од списокот го опишуваат добиениот производ. Првата колона ги дава тарифните броеви или броевите на главите од Хармонизираниот систем, а втората колона дава опис на стоките употребен во тој систем за соодветниот тарифен број или глава. За секој внес во првите две колони правилото е одредено во колоните 3 или 4. Кога во некои случаи, на внесот во првата колона му претходи ознаката "од", тоа значи дека правилата во колоните 3 или 4 се однесуваат само на дел од тој тарифен број како што е опишано во колоната 2.
- 2.2 Кога неколку тарифни броеви се групирани во колоната 1 или кога е даден бројот на главата, а описот на производот во колоната 2 е даден со општи термини, соседните правила во колоните 3 или 4 се однесуваат на сите производи кои, според Хармонизираниот систем, се распоредени во тарифните броеви од главата или во кој и да е од тарифните броеви групирани во колоната 1.
- 2.3 Кога во списокот постојат различни правила што се однесуваат на различни производи во некој тарифен број, во секој ред е содржан описот на тој дел од тарифниот број опфатен со соседните правила во колоните 3 или 4.
- 2.4 Кога за внесот во првите две колони, постои правило и во колоната 3 и во колоната 4, извозникот може како алтернатива да одбере примена или на правилото дадено во колоната 3 или на правилото дадено во колоната 4. Ако во колоната 4 не е дадено правило за потеклото, мора да се примени правилото дадено во колоната 3.

Забелешка 3:

- 3.1 Одредбите на член 6 од овој Протокол, за производи што се здобиле со статус на производи со потекло и кои се употребуваат во производството на други производи, се применуваат без оглед на тоа дали производите статусот го добиле во фабриката каде што тие производи се употребувани или во некоја друга фабрика во Република Македонија или во Зедницата.

Пример:

Мотор од тарифниот број 8407, за кој правилата велат дека вредноста на сите употребени материјали што се без потекло и кои можат да се вградат во него, не смее да надмине 40 проценти од цената на производот франко фабрика, е изработен од "друг легиран челик грубо обликуван со ковeње" од тарифниот број од 7224.

Ако тоа ковeње е направено во Република Македонија од ингoт без потекло, тој веќе го добил статусот на потекло со употреба на правилото од списокот за тарифниот број од 7224. Кованиот материјал во тој случај може да се смета како материјал со потекло во пресметковната вредност на моторот, без оглед на тоа дали тој е произведен во истата или во друга фабрика во Република Македонија. Вредноста на ингoтот без потекло со ова не се зема предвид при собирање на вредноста на материјалите без потекло што се употребени.

- 3.2 Правилото од списокот за преработка претставува минимален потребен степен на преработка или обработка, па со преземање повисок степен на обработка или преработка се стекнува статус на производ со потекло; и спротивно на тоа, со помал степен на преработка или обработка не може да се стекне статус на производ со потекло. Така, ако правилото предвидува дека при одредена етапа на изработка може да се користи материјал без потекло, користењето на тој материјал во претходна етапа на изработка е дозволено, додека користењето на тој материјал во подоцнежна етапа на изработка не е дозволено.

3.3 Без прејудуирање на забелешката 3.2, каде што правилото гласи дека можат да бидат употребени “материјали од кој било тарифен број”, можат да бидат, исто така, употребени и материјали од истиот тарифен број во кој се распоредува и производот, согласно со кое било конкретно ограничување опфатено во правилото. Меѓутоа, изразот “производство од материјали од кој било тарифен број, вклучувајќи и други материјали од тарифен број” значи дека можат да се користат само материјали кои се распоредуваат во ист тарифен број како производ со опис кој се разликува од оној наведен во списокот во колоната 2.

3.4 Кога правилото во списокот одредува дека производот може да биде произведен од повеќе од еден материјал, тоа значи дека може да се употребува еден или повеќе материјали. Тоа не предвидува дека сите ќе бидат употребени.

Пример:

Правилото за ткаенини од ХС 5208 до 5212 одредува дека може да се користат природни влакна и покрај другите материјали може да се употребат и хемиски материјали. Тоа не значи дека е потребно да се употребат двата, може да се употреби едниот или другиот или и двата.

3.5 Кога правилото во списокот одредува дека производот мора да биде произведен од посебни материјали, условот очигледно не спречува употреба на други материјали кои, поради нивната блиска природа, не го задоволуваат правилото. (Види ја и забелешката 6.2 подолу, во врска со текстилот.)

Пример:

Правилото за приготвена храна од тарифниот број 1904 кое посебно ја исклучува употребата на житарки или преработки од житарки, не спречува употреба на минерални соли, хемиски или други адитиви кои не се производи од житарки.

Меѓутоа, ова не се однесува на производи кои, кога не можат да бидат произведени од конкретно наведените материјали во списокот, можат да бидат произведени од материјали од иста природа во некоја претходна етапа на производството.

Пример:

Во случај на производ за облекување од Глава 62 изработен од неткаен материјал, ако за оваа класа на производ е дозволено користење само на предено без потекло, не може да се започне од неткаен материјал – дури и ако неткаените материјали не можат да бидат направени од предено. Во такви случаи почетниот материјал треба да биде на степен на обработка пред предено – а тоа е степен на влакно.

3.6 Кога во некои правила од списокот се наведуваат два процента за максималната вредност на материјалите без потекло што можат да бидат употребени, тогаш тие проценти не смеат да се собираат заедно. Со други зборови, максималната вредност на сите употребени материјали без потекло никогаш не смее да го надмине највисокиот даден процент. Поединечните проценти не смеат да се надминат во однос на материјалите за кои се применуваат.

Забелешка 4:

4.1 Терминот “природни влакна” во списокот е употребен за да означи влакна што не се вештачки или синтетички. Тој е лимитиран на степените пред предење, вклучувајќи и отпадоци, и, ако тоа не е поинаку означено, во него се вклучени влакна што биле влачени, чешлани или обработени на друг начин, но не впредени.

4.2 Терминот “природни влакна” вклучува коњски влакна од тарифен број 0503, свила од тар. број 5002 и 5003, како и волнени влакна, фини животински влакна од тар. број 5101 до 5105, памучни влакна од тар. број 5201 до 5203 и други растителни влакна од тар. број 5301 до 5305.

- 4.3 Терминот “текстилна пулпа”, “хемиски материјали” и “материјали за производство на хартија” се употребени во списокот да опишат материјали што не се распоредуваат во Главите 50 до 63, и кои можат да бидат употребени за производство на вештачки, синтетички или хартиени влакна или предено.
- 4.4 Терминот “вештачки сечени влакна” во списокот е употребен за означување на синтетички или вештачки филаменти, сечени влакна или отпадоци, од тар. број 5501 до 5507.

Забелешка 5:

- 5.1 Кога за даден производ во списокот се бара консултирање на овие забелешки, условите наведени во колоната 3 нема да се употребат на ниту еден основен текстилен материјал, употребен во производството на тој производ, кој, земен заедно, претставува 10 проценти или помалку од вкупната маса на сите употребени основни текстилни материјали. (Види ги забелешките 5.3 и 5.4 подолу.)
- 5.2 Меѓутоа, отстапувањата наведени во забелешката 5.1 можат да се применат единствено на мешани производи направени од два или повеќе основни текстилни материјали.

Основни текстилни материјали се следниве:

- свила
- волна
- груби животински влакна
- фини животински влакна
- коњски влакна
- памук
- материјали за правење хартија и хартија
- лен
- вистински коноп
- јута и други текстилни влакна
- сисал и други текстилни влакна од видот Агава
- кокос, абака, рамија и други растителни текстилни влакна
- синтетички филаменти
- вештачки филаменти
- синтетички вештачки сечени влакна од полипропилен
- синтетички вештачки сечени влакна од полиестер
- синтетички вештачки сечени влакна од полиамид
- синтетички вештачки сечени влакна од полиакрилонитрил
- синтетички вештачки сечени влакна од полиимид
- синтетички вештачки сечени влакна од политетрафлуороетилен
- синтетички вештачки сечени влакна од полифенилен сулфид
- синтетички вештачки сечени влакна од поливинилхлорид
- други синтетички вештачки сечени влакна
- вештачки сечени влакна од вискоза
- други вештачки сечени влакна
- предено од полиуретан сегментиран со флексибилни сегменти од полиетер, обвиткано или необвиткано
- предено од полиуретан сегментиран со флексибилни сегменти од полиестер, обвиткано или необвиткано

- производи од тарифен број 5605 (метализирано предено) што содржи лента од алуминиумска фолија или од пластичен слој обложени или необложени со прав од алуминиум, со широчина до 5 мм, поврзани со просирни или обоени атхезиви меѓу два слоја од пластична фолија
- други производи од тарифен број 5605.

Пример:

Преденото од тарифен број 5205 изработено од памучни влакна од тарифен број 5203 синтетички сечени влакна од тарифен број 5506 е мешано предено. Така, синтетичките сечени влакна без потекло, кои не ги задоволуваат правилата за потеклото (кои бараат производство од хемиски материјали или текстилна пулпа), можат да бидат употребени до висина од 10 проценти од масата на преденото.

Пример:

Волнена ткаенина од тарифен број 5112 изработена од волнено предено од тар. број 5107 и синтетичко предено од сечени влакна од тарифен број 5509 претставува мешана ткаенина. Оттука, синтетичкото предено што не ги задоволува правилата за потекло (кое бара производство од хемиски материјали или текстилна пулпа) или волненото предено што не ги задоволува правилата за потекло (кое бара производство од природни влакна, невлачени или нечеслани ниту поинаку преработени за предење), или комбинацијата од двете предена може да биде употребена под услов нивната вкупна маса да не надминува 10 проценти од масата на ткаенината.

Пример:

Тафтуваните текстилни ткаенини од тарифен број 5802 изработени од памучно предено од тарифен број 5205 и памучна ткаенина од тарифен број 5210 претставуваат мешан производ само ако памучната ткаенина е самата по себе мешана ткаенина, којашто е изработена од предена кои се распоредуваат во два посебни тарифни броеви или ако употребените памучни предена сами по себе претставуваат смеси.

Пример:

Ако тафтуваната текстилна ткаенина за којашто станува збор е изработена од памучно предено од тарифен број 5205 и синтетичка ткаенина од тарифен број 5407, тогаш, очигледно, употребените предена се два различни основни текстилни материјали и тафтуваната текстилна ткаенина, во согласност со тоа, е мешан производ.

- 5.3 Во случај на производи кои содржат “предено направено од полиуретан сегментирано со флексибилни сегменти од полиестер, обвиткано или необвиткано” оваа толеранција е 20 проценти во однос на ова предено.
- 5.4 Во случај на производи кои содржат “ленти од алуминиумска фолија или од пластичен слој обложени или необложени со прав од алуминиум, со широчина до 5 мм, поврзани со атхезив меѓу два слоја пластика”, оваа толеранција е 30 проценти во однос на лентата.

Забелешка 6:

- 6.1 Во случај на текстилните производи кои во списокот се означени со фуснота која бара да се консултира оваа забелешка, текстилните материјали, со исклучок на поставите и меѓупоставите, кои не ги задоволуваат правилата наведени во списокот во колоната 3 за готови производи, можат да бидат употребени под услов тие да се распоредуваат во тарифен број различен од тарифниот број на производот и нивната вредност да не надминува 8 проценти од цената на производот франко фабрика.
- 6.2 Без прејудиирање на забелешката 6.3, материјалите што не се распоредуваат во Глава 50 до 63 можат слободно да се употребуваат во производство на текстилни производи, било тие да содржат или да не содржат текстилни материјали.

Пример:

Ако правилото во списокот наведува дека за посебни текстилни артикли, како панталони, може да биде употребено предено, тоа не спречува употреба на метални артикли, како копчиња, затоа што копчињата не се распоредуваат во Глава 50 до 63. Од истите причини, тоа не е пречка за употреба на патенти иако патентите, во принцип, содржат текстил.

6.3 Онаму каде што се применува правилото за процентите, вредноста на материјалите што не се распоредуваат во Глава 50 до 63 мора да биде земена предвид кога се пресметува вредноста на содржаните материјали без потекло.

Забелешка 7:

7.1 Во смисла на тар. броеви од 2707, 2713 до 2715, од 2901, од 2902 и од 3403, "специфичните процеси" се следниве:

- (а) вакуумска дестилација
- (б) редестилација со продлабочен фракционен процес¹
- (ц) кракинг
- (е) екстракција со помош на селективни растворувачи
- (ф) процес кој ги опфаќа следниве операции: обработка со концентрирана сулфурна киселина, олеум или сулфурен анхидрид; неутрализација со алкални агенси; деколоризација и пречистување со природна активна земја, активна земја, активен јаглен или боксит
- (г) полимеризација
- (х) алкилација
- (и) изомеризација

7.2 За целите на тарифните броеви 2710, 2711 и 2712, "специфичните процеси" се следниве:

- (а) вакуумска дестилација
- (б) редестилација со продлабочен фракционен процес²
- (ц) кракинг
- (д) реформирање
- (е) екстракција со помош на селективни растворувачи
- (ф) процес кој ги подразбира следниве операции: обработка со концентрирана сулфурна киселина, олеум или сулфурен анхидрид; неутрализација со алкални агенти; деколоризација и пречистување со природна активна земја, активна земја, активен јаглен или боксит
- (г) полимеризација
- (ж) алкилација
- (иј) изомеризација
- (к) во однос на тешките масла кои се распоредуваат во тарифниот број од 2710, десулфуризацијата со водород резултира со намалување на барем 85 проценти од содржината на сулфурот на обработениот производ (метод ASTM D 1266-59 T)
- (л) во однос на производите кои се распоредуваат само во тарифниот број 2710, депарафинирање со друг процес освен филтрирање
- (м) во однос на тешките масла кои се распоредуваат во тарифниот број од 2710, третманот со водород под притисок од над 20 бари и температура од над 250°C со употреба на катализатор, освен ефектот на десулфуризација, кога водородот сочинува активен елемент во хемиската реакција. Натамошниот третман со водород на маслата за подмачкување од тарифниот број од 2710 (на пример, хидрофинализација или деколоризација) со цел посебно да се подобри бојата или стабилноста, сепак нема да се смета за специфичен процес.

¹ Види го објаснувањето 4(б) во Поглавјето 27 на Комбинираната номенклатура

² Види го објаснувањето 4(б) во Поглавјето 27 на Комбинираната номенклатура

- (н) во смисла на маслата за гориво кои се распоредуваат во тарифниот број од 2710, атмосферската дестилација, под услов помалку од 30 проценти од овие производи да дестилираат, по зафатнина, вклучувајќи ги и загубите, на температура од 300°C според методот ASTM D 86.
 - (о) во однос на тешките масла, освен гасните масла и маслата за горење кои се распоредуваат само во тарифниот број од 2710, обработка со помош на високофреквентно празнење на електрична четка.
- 7.3 Во смисла на тарифните броеви од 2707, 2713 до 2715, од 2901, од 2902 и од 3403 едноставните операции, како чистење, декантирање, отсолување, отстранување вода, филтрирање, бојадисување, означување, добивање на сулфурна содржина како резултат на мешање на производи со различна содржина на сулфур, која било комбинација од овие операции или слични операции кои не даваат потекло.

А Н Е К С И I I

**СПИСОК НА ОБРАБОТКА ИЛИ ПРЕРАБОТКА ШТО ТРЕБА
ДА СЕ ИЗВРШАТ НА МАТЕРИЈАЛИТЕ БЕЗ ПОТЕКЛО ЗА
ПРОИЗВОДОТ ДА СЕ ЗДОБИЕ СО СТАТУС НА ПРОИЗВОД
СО ПОТЕКЛО**

Тарифен број на ХС	Опис на производот	Обработка или преработка, што треба да се изврши на материјалите без потекло, за да имаат статус со потекло
(1)	(2)	(3) или (4)
Глава 01	Живи животни	Сите употребени животни од Глава 1 мора целосно да преовладуваат
Глава 02	Месо и месни остатоци за јадење	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 1 и 2 мора целосно да преовладуваат
Глава 03	Рибн и черупкари, мекотелци и други водени без'рбетници	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да преовладуваат
од Глава 04	Млечни производи; птичји јајца; природен мед; производи од животинско потекло за јадење што не се споменати ниту опфатени на друго место; освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 4 мора целосно да преовладуваат
0403	Маштеница, кисело млеко и павлака, јогурт, кефир и друго ферментирано или закиселено млеко и павлака, концентрирани или неконцентрирани, со додаден шеќер или други материи за засладување или ароматизирани со додадено овошје, јатчесто овошје или какао	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 4 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени овошни сокови од тар. број 2009 (освен од ананас, лимета или од грејпфрут) мора да се од домашно потекло; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 да не надминува 30% од фабричката цена на производот
од Глава 05	Производи од животинско потекло, што не се споменати ниту опфатени на друго место; освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 5 мора целосно да преовладуваат
од 0502	Преработени четини и влакно од питоми или диви свињи	Чистење, дезинфекција, сортирање и исправување на четини и влакно
Глава 06	Живи дрвја и други растенија; луковници, корења и сл.; сечено цвеќе и украсни лисја	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 6 мора целосно да преовладуваат; - вредноста на сите

		употребени материјали да не надминува 50% од фабричката цена на производот
Глава 07	Зеленчук и некои корења и грутки за јадење	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 7 мора целосно да преовладуваат
Глава 08	Овошје и јатчесто овошје за јадење; кори од агруми или од дињи и лубеници	Производство во кое: - сето употребено овошје и јатчесто овошје мора целосно да преовладува; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 да не надминува 30% од фабричката цена на производот
од Глава 09	Кафе, чај, мате-чај и мирудии; освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 9 мора целосно да преовладуваат
0901	Кафе, печено или непечено, со или без кофеин; луппи и ципи од кафе; замени за кафе што содржат кафе во кој и да е процент	Производство од материјали од кој и да е тар. број
0902	Чај, ароматизиран или неароматизиран	Производство од материјали од кој и да е тар. број
од 0910	Смеси на мирудии	Производство од материјали од кој и да е тар. број
Глава 10	Жита	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 10 мора целосно да преовладуваат
од Глава 11	Производи од мелничката индустрија; слад; скроб; инулин; глутен од жченица; освен:	Производство во кое сите употребени жита, зеленчук, корења и грутки за јадење, од тар. број 0714 или овошје мора целосно да преовладуваат
од 1106	Брашно, гриз и прав од сушен мешункаст зеленчук од тар. број 0713	Сушење и мелење на мешункаст зеленчук од тар. број 0708
Глава 12	Маслодајни семиња и плодови; разни зрна, семиња и плодови; индустриски или медицински растенија; слама и добиточна храна	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 12 мора целосно да преовладуваат
1301	Шелак, природни гуми, смоли, гуми-смоли и маслени смоли (на пр. балсами)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 1301 не надминува 50% од фабричката цена на производот
1302	Растителни сокови и	

	екстракти; пектински материи, пектинати и пектати, агар-агар и други слузови и средства за згуснување; модификувани или немодификувани, добиени од растителни производи: - Слузови и средства за згуснување, модификувани, добиени од растителни производи - Други	Производство од немодификувани слузови и средства за згуснување Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
Глава 14	Растителни материјали за плетарство; растителни производи што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 14 мора целосно да преовладуваат
од Глава 15	Животински или растителни масла и маснотии и производи од нивно разлагање; преработени маснотии за јадење; животински или растителни восоци; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
1501	Свинска маст (вклучувајќи и сало) живинска маст, освен оние од тар. број 0209 или 1503:	
	- Маснотии од коски или отпадоци	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од оние од тар. број 0203, 0206 или 0207 или од коски од тар. број 0506
	- Други	Производство од месо или отпадоци за јадење од свинско месо од тар. број 0203 или 0206 или од месо и отпадоци за јадење од живинско месо од тар. број 0207
1502	Маснотии од животни од видовите говеда, кози и овци, освен оние од тар. број 1503	
	- Маснотии од коски или отпадоци	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од оние од тар. број 0201, 0202, 0204 или 0206 или од коски од тар. број 0506

	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат
1504	Маснотии и масла и нивни фракции, од рибј или морски цицачи, рафинирани или нерафинирани, но хемиски немодификувани	
	- Цврсти фракции	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучително и др. материјали од тар. број 1504
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат
од 1505	Рафиниран ланолин	Производство од маснотии од сурова волна од тар. број 1505
1506	Други животински маснотии и масла и нивни фракции, рафинирани или нерафинирани, но хемиски немодификувани	
	- Цврсти фракции	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и др. материјали од тар. број 1506
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат
1507 до 1515	Растителни масла и нивни фракции	
	- Соино масло, масло од кикиритки, палмово масло, масло од кокосов орех, од палмов орех, бабасу, тунгово масло и масло од оитицица, восок од мирта и јапонски восок, фракции од масло од јојоба и масла за технички или индустриски потреби од кои не се произведуваат прехранбени производи за човечка исхрана	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Цврсти фракции, освен оние на маслото од јојоба	Производство од др. материјали од тар. број 1507 до 1515
	- Други	Производство во кое сите употребени растителни материјали мора целосно да преовладуваат

1516	Животински или растителни маснотии и масла и нивни фракции, делумно или целосно хидрогенизирани, интерестерификувани, реестерификувани или елеидинизирани, рафинирани или нерафинирани, но понатаму неприготвени	Производство во кое: - сите употребени материјали од Глава 2 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени растителни материјали мора целосно да преовладуваат. Меѓутоа, може да се користат материјали од тар. број 1507, 1508, 1511 и 1513
1517	Маргарин, смеси или препарати од животински или растителни масти или масла или од фракции на различни масти или масла од оваа Глава, погодни за јадење, освен мастите или маслата за јадење или нивните фракции од тар. број 1516	Производство во кое: - сите употребени материјали од Главите 2 и 4 мора целосно да преовладуваат; - сите употребени растителни материјали мора целосно да преовладуваат. Меѓутоа, може да се користат материјали од тар. број 1507, 1508, 1511 и 1513
Глава 16	Преработки од месо, риби или черупкари, мекотелци или други водени безрбетници	Производство од животни од Глава 1. Сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да преовладуваат
од Глава 17	Шеќер и производи од шеќер; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 1701	Шеќер од шеќерна трска или шеќерна репка и хемиски чиста сахароза, во цврста состојба, ароматизиран или обоен	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
1702	Други шеќери, вклучувајќи и хемиски чиста лактоза, малтоза, гликоза и фруктоза, во цврста состојба; шеќерни сирупи без додадени средства за ароматизација или бојење; вештачки мед, помешан или непомешан со природен мед, карамела:	
	- Хемиски чиста малтоза и фруктоза	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и др. материјали од тар. број 1702
	Други шеќери во цврста состојба, ароматизирани или обоени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
	- Други	Производство во кое сите

		употребени материјали мораат да бидат од домашно потекло
од 1703	Меласи добиени при екстракција или рафинирање на шеќер, ароматизирани или обоени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
1704	Производи од шеќер (вклучувајќи и бело чоколадо) без какао	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
Глава 18	Какао препарати од какао	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
1901	Екстракт на слад; прехранбени производи од брашно, гриз, скроб или екстракт од слад што не содржат какао или содржат помалку од 40% по маса какао пресметано врз основа на целосна обезмастеност, што не се споменати ниту содржани на друго место; прехранбени производи од стоки од тар. број 0401 до 0404, што не содржат какао или содржат помалку од 5% маса какао пресметано врз основа на целосна обезмастеност, што не се споменати ниту содржани на друго место: - Екстракт на слад - Други	Производство од жита од Глава 10 Производство во кое - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од

Главите 4 и 17 не надминува
30% од фабричката цена на
производот

1902	Теста, варени или неварени или полнети (со месо или др. материи) или поинаку приготвени, како шпaгeти, макарони, резанки, лазањи, њоки, равнoли, канелони; кус-кус, приготвени или неприготвени	Производство во кое сите употребени жита и деривати (освен тврдата пченица и нејзините деривати) мора целосно да преовладуваат
	- Со содржина од 20% или помалку месо по маса, месни отпадоци, риби, черупкари или мекотелци	
	- Со содржина од повеќе од 20% месо по маса, месни отпадоци, риби, черупкари или мекотелци	Производство во кое: - сите употребени жита и деривати (освен тврдата пченица и нејзините деривати) мора целосно да преовладуваат; - сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат
1903	Тапиока и замени за тапиока приготвени до скроб во форма на луспи, зрна, мониста и сл. форми	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен скроб од компир од тар. број 1108
1904	Подготвени производи за исхрана добиеени со барење или пржење на жита или производи од жита (на пр. пченкарии снегулки), жита, освен пченка во зрно или во форма на снегулки или други обработени жита (освен брашно и гриз) варени или поинаку приготвени, што не се споменати ниту вклучени на друго место	Производство: - од материјали што не се распоредуваат во тар. број 1806; - во кое сите употребени жита и брашно (освен тврдата пченица и нејзините деривати и пченката <i>Zea indurata</i>) мора целосно да преовладуваат; - во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
1905	Леб, печива, колачи, бисквити и др. пекарски производи, со или без какао; нафора, празни капсули за фармацевтски производи; обланди, оризова хартија и сл. производи	Производство од материјал од кој и да е тар. број освен Глава 11
од Глава 20	Производи од зеленчук, овошје, јатчесто овошје или други делови на растенија; освен:	Производство во кое ссто употребено овошје, јатчесто овошје или зеленчук мора целосно да преовладуваат

³ Исклучок во однос на "Zea indurata" во употреба е до 31.12.2002.

од 2001	Сладок компир и сл. делови на растенијата погодни за јадење што по маса содржат 5% скроб или повеќе, приготвени или конзервирани во оцет или оцетна киселина	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 2004 и од 2005	Компири во форма на брашно, гриз или снегулки, подготвени или конзервирани на друг начин освен во оцет или оцетна киселина	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
2006	Зеленчук, овошје, јатчесто овошје, кори од овошје и други делови од растенија, конзервирани во шеќер (сушени, кандирани или кристализирани)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
2007	Овошни цемови, желеа, мармелади, пиреа или пасти од овошје или јатчесто овошје, добиени со варење, со или без додаден шеќер или други средства за засладување	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
од 2008	Јатчесто овошје што не содржи додаток на шеќер или алкохол	Производство во кое вредноста на употребеното јатчесто овошје и маслодајно семе од домашно потекло од тар. број 0801, 0802, и 1202 до 1207 не надминува 60% од фабричката цена на производот
	- Путер од кикиритки; смеси од жита; палмини јатки, пченка	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Други, освен овошје и јатчесто овошје подготвени на друг начин освен на пареа или со вриење во вода, без додаден шеќер, замрзнати	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
2009	Овошни сокови и сокови од зеленчук (вклучувајќи и шира од грозје),	Производство во кое: - сите употребени материјали се

	неферментирани и без додаден алкохол, со или без додаток на шеќер или други средства за засладување	распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот
од Глава 21	Разни производи за исхрана; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
2101	Екстракти, есенции и концентрати на кафе, чај, мате-чај, и преработки со основа од овие производи или со основа од кафе, чај, мате-чај, држена цикорија и други пржени замени за за кафе, или екстракти, есенции и концентрати од нив	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - сите употребени цикорни мора целосно да преовладуваат
2103	Сосови и препарати за сосови; мешани мирудии и мешани зачински средства; брашно и гриз од сенф и приготвен сенф	
	- Сосови и препарати за сосови, мешани мирудии и мешани зачински средства	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат брашно или гриз од сенф или приготвен сенф
	- Брашно и гриз од сенф и приготвен сенф	Производство од материјали од кој и да е тар. број
од 2104	Супи и чорби и препарати за тие производи	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од подготвен или конзервиран зеленчук од тар. број 2002 до 2005
2106	Прехранбени производи што не се споменати ниту опфатени на друго место	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот

од Глава 22	Пијалаци, алкохоли и оцет; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - сето употребено грозје или деривати од грозје мора целосно да преовладуваат
2202	Вода, вклучувајќи и минерална и газирана вода, со додаток на шеќер или други средства за засладување или ароматизирани, и други безалкохолни пијалаци, освен сокови од овошје и зеленчук од тар. број 2009	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 17 не надминува 30% од фабричката цена на производот; - секој употребен сок од овошје (освен сок од ананас, лимета и грејпфрут) мора да биде од домашно потекло
2207	Неденатуриран етилалкохол со алкохолна јачина од 80% или поголема; етилалкохол и други алкохолни пијалаци, денатурирани, со која било јачина	Производство: - од материјали што не се распоредуваат во тар. број 2207 или 2208; - во кое сето употребено грозје или деривати од грозје мора целосно да преовладуваат или до колку сите употребени материјали се од домашно потекло, може да се користи арак до граница од 5% зафатнина
2208	Неденатуриран етилалкохол со алкохолна јачина помала од 80% зафатнина; ракии, ликери и други алкохолни пијалаци	Производство: - од материјали што не се распоредуваат во тар. број 2207 или 2208; - во кое сето употребено грозје или деривати од грозје мора целосно да преовладуваат или до колку сите употребени материјали се од домашно потекло, може да се користи арак до граница од 5% зафатнина
од Глава 23	Остатоци и отпадоци од прехранбената индустрија; приготвена храна за животни; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 2301	Китово брашно; брашно, прав и пелети од риби или од черупкари, мекотелци или др. водени безрбетници, неподгодни за човечка	Производство во кое сите употребени материјали од Главите 2 и 3 мора целосно да преовладуваат

	исхрана	
od 2303	Остатоци од производство на скроб од пченка (освен концентрирани течности за натопување), со содржина на протени пресметана за сув производ поголема од 40% по маса	Производство во кое сета употребена пченка мора целосно да преовладува
od 2306	Маслени погачи и други цврсти остатоци добиени со екстракција на маслиново масло, што содржат повеќе од 3% маслиново масло	Производство во кое сите употребени маслинки мора целосно да преовладуваат
2309	Производи што се употребуваат за исхрана на животни	Производство во кое: - сите употребени жита, шеќер или меласи, месо или млеко мора да бидат од домашно потекло; - сите употребени материјали од Глава 3 мора целосно да преовладуваат
od Глава 24	Тутун и производи за замена на тутун; освен:	Производство во кое сите употребени материјали од Глава 24 мора целосно да преовладуваат
2402	Пури, цигарилоси и цигари од тутун или од замена за тутун	Производство во кое најмалку 70% по маса од непреработениот тутун или отпадоци од тутун од тар. број 2401 што се употребени мора да бидат од домашно потекло
od 2403	Тутун за пушење	Производство во кое најмалку 70% по маса од непреработениот тутун или отпадоци на тутун од тар. број 2401 што се употребени мора да биде од домашно потекло
od Глава 25	Сол; сулфур; земја и камен; гипс; вар и цемент; освен:	Производство во кое сите употребените материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 2504	Природен кристален графит, со збогатена содржина на јаглен, прочистен и мелен	Збогатување на содржината на јаглен, прочистување и мелење на суров кристален графит
od 2515	Мермер, сечен со пила или на друг начин, во блокови или плочи со правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма, со дебелина не поголема од 25 см	Сечење на мермер со пила или на друг начин, (дури и ако е веќе сечен со пила) со дебелина поголема од 25 см
od 2516	Гранит, порфир, базалт, песочар и друг камен за споменици и градежништво,	Сечење на камен со пила или на друг начин, (дури и ако е веќе сечен) со

	сечени со пила или на друг начин, во блокови или плочи во правоаголна (вклучувајќи и квадратна) форма, со дебелина не поголема од 25 см	дебелина поголема од 25 см
od 2518	Калциниран доломит	Калцинирање на доломит што не е калциниран
od 2519	Дробен природен магнезиумкарбонат (магнезит), во херметички запечатени контејнери, и магнезиумоксид, чист или нечист, што не спаѓа во електростопен магнезит или синтермагнезит	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користи природен магнезиумкарбонат (магнезит)
od 2520	Гипс специјално подготвен за стоматологија	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 2524	Природни азбестни влакна	Производство од азбестен концентрат
od 2525	Момирок во прав	Мелење на момирок или отпадоци од момирок
od 2530	Земјени бои, калцинирани или во прав	Калцинирање или мелење на земјени бои
Глава 26	Руди, згури и пепели	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od Глава 27	Минерални горива, минерални масла и производи од нивна дестилација; битуменозни материи; минерални восоци; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 2707	Масла во кои масата на ароматски состојки ја надминува масата на неароматски состојки, масла слични на минералните масла добиени со дестилација на катран од камен јаглен на висока темп., од чија зафатнина повеќе од 65% се дестилира на темп. до 250°C (вклучувајќи и мешаници на нафтен алкохол и бензол), за користење како гориво за енергија или греење	Операции на рафинирање в/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁴ или др. операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. ⁵ Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот

⁴ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3.

⁵ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.2

od 2709	Сурови масла добиени од битуменозни минерали	Сува дестилација на битуменозни материјали
2710	Нафтени масла и масла добиени од битуменозни минерали, освен сурови; производи што не се споменати ниту содржани на др. место, кои по маса содржат 70% или повеќе масла од нафта или од масла добиени од битуменозни материјали, ако овие масла претставуваат основни состојки на овие производи	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁶ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
2711	Нафтени гасови и други гасовити јаглеводороди	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁶ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
2712	Нафтено желе; парафински восок, микрокристален восок од нафта, восок од јагленова прашина, озокерит, восок од лигнит, восок од тресет, други минерални восоци и слични производи добиени со синтеза или со други процеси, обоени или необоени	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁷ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот

⁶ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.2

⁷ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.2

2713	Нафтен кокс, нафтен битумен и други остатоци од нафтени масла или од масла добиени од битуменозни материјали	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁸ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
2714	Природен битумен и асфалт; битуменозни или маслени шкрилци и терпесок; асфалтни и асфалтни карпи	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ⁹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
2715	Битуменови смеси врз база на природен асфалт, природен битумен, битумен од нафта, минерален катран или минерални катрански смоли	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹⁰ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
од Глава 28	Неоргански хемиски производи; органски или неоргански соединенија од благородни материјали од ретки земни метали, од радиоактивни елементи или од изотопи, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот

⁸ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3⁹ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3¹⁰ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

		производот	
od 2805	„Mischmetall“	Производство со електролитична или термална постапка во која вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
od 2811	Сулфур триоксид	Производство од сулфурдиоксид	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 2833	Алуминиум сулфат	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
od 2840	Содиум перборат	Производство од дисодиум тетраборат пентахидрат	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 29	Органски хемиски производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 2901	Ациклични јаглеводороди што се користат како гориво за енергија или за греење	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹¹ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредени во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот	

¹¹ За посебните услови што се однесуваат на “специфичните процеси” види воедна забелешка 7.1 и 7.3

od 2902	Циклани и циклени (освен азулени), бензен, толуен, ксилени, што се користат како гориво за енергија или греење	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹² или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот	
od 2905	Алкохолати на метали од алкохоли од овој тар. број и од етанол или глицерол	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 2905. Меѓутоа, алкохолатите на метали од овој тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
2915	Заситени ациклични монокарбоксилни киселини и нивни анхидриди, халогениди, пероксиди и перкиселини; нивни халогени, сулфо, нитро или нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2915 и 2916 да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 2932	- Интерни естри и нивни халогени, сулфо-, нитро- и нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2909 да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
	- Циклични ацетали и интерни полуацетали и нивни халогени, сулфо-, нитро- и нитрозо деривати	Производство од материјали од кој и да е тар. број	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
2933	Хетероциклични соединенија само од хетероатом(и) на нитроген	Производство на материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2932 и 2933 да не надминува 20% од фабричката цена на	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот

¹² За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

		производот	
2934	Нуклеински киселини и нивни соли; други хетероциклични соединенија	Производство од материјали од кој и да е тар. број. Меѓутоа, вредноста на сите употребени материјали од тар. број 2932, 2933 и 2934 да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 30	Фармацевтски производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
3002	Човечка крв; животинска крв подготвена за употреба во терапевтски, профилактички или дијагностички цели; антисеруми и други фракции на крв и модифицирани имунолошки производи, вклучувајќи и такви добиени по пат на биотехнолошки процеси; вакцини, токсини, микробни култури (освен квасец) и слични производи:	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
	- Производи што се состојат од две или повеќе состојки што се измешани за терапевтска или профилактичка употреба или неизмешани производи за овне цели, приготвени во измерени дози или во форми на пакувања за продажба на мало		
	- Други		
	- Човечка крв	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
	- Животинска крв подготвена за терапевтски или профилактички цели	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар.	

		број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот
- Фракции на крв освен антисеруми, хемоглобин и серум глобулин	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
- Хемоглобин, крвен глобулин и серум глобулин	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
- Други	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3002. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
3003 и 3004	Лекови (освен производи од тар. број 3002, 3005 и 3006): - Добиели од амикацији од тар. број 2941	Производство од материјали од кој и да е тар. број вклучувајќи и други материјали од тар. број 3003 или 3004. Материјалите од овој тар. број може да се користат, исто така, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот
- Други	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3003 или 3004 може да се користат под услов нивната вредност, земено заедно, да не надминува 20% од фабричката цена на производот	

		- вредноста на сите употребени материјали да не надминува 50% од фабричката цена на производот	
od Глава 31	Ѓубрива; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3105	Минерали или хемиски ѓубрива што содржат два или три ѓубривни елементи, азот, фосфор и калциум; други ѓубрива; производи од оваа Глава во форма на таблети или слични форми, или во пакувања до 10 кг бруто-маса освен: - содиумнитрат - калциумцијанамид - калиумсулфат - магнезиумкалиумсулфат	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 32	Екстракти на штавење или бојосување; танини и нивни деривати; бои, пигменти и други материи за бојадисување; приготвени средства за премачкување и лакови; китови и други затнувачки маси; мастила; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3201	Танини и нивни соли, естри, етри и други деривати	Производство од екстракти за штавење од растително потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
3205	Органски пигменти; препарати предвидени од Забелешката 3 кон оваа Глава врз база на	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен од тар. број 3203, 3204 и 3205.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не

	органските пигменти ¹³	Меѓутоа, материјалите од тар. број 3205 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 33	Етерични масла и резиноиди; парфимерски, козметички и тоалетни препарати; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
3301	Етерични масла, (со или без терпени), вклучувајќи и "concretes" и чисти масла; резиноиди; маслени смоли добиени со екстракција; концентрати на етерични масла во масти, неетерски масла, восоци или слично, добиени со: екстракција или со мацерација; споредни терпенски производи добиени со детерпенација на етерични масла; водни дестилати и водни раствори на етерични масла	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и материјали од некоја друга "група" ¹⁴ од овој тар. број. Меѓутоа, материјали од истата група може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 34	Сапун, органски површински активни средства, препарати за перење, препарати за подмачкување, вештачки восоци, приготвени восоци, препарати за полирање и чистење, свеќи и слични производи, пасти за моделирање, "стоматолошки восоци" и стоматолошки препарати врз база на гипс; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3403	Препарати за подмачкување што содржат масла од нафта или масла добиени од битуминозни минерали, под услов тие да претставуваат помалку од 70% по маса	Операции на рафинирање и/или еден или повеќе специфични процес(и) ¹⁵ или Други операции во кои сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се	

¹³ Забелешката 3 од Глава 32 прецизира дека такви препарати се оние што се користат за бојадисување на кој и да е материјал или како состојка во производството на бојадисани препарати, под услов тие не се распоредуваат во друг тарифен број од Глава 32.

¹⁴ За "група" се смета секој дел од тар. број што е поделен од останатите со знакот точка и запирка.

¹⁵ За посебните услови што се однесуваат на "специфичните процеси" види воведна забелешка 7.1 и 7.3

3404

Вештачки восоци и
приготвени восоци:

- Восоци врз база на
парафин, нафтени восоци,
восоци добиени од
битуменозни минерали,
восок од јагленова прашина
или восок од крлушки

распоредуваат во истиот
тар. број може да се
користат под услов нивната
вредност да не надминува
50% од фабричката цена на
производот

Производство во кое сите
употребени материјали се
распоредуваат во тар. број
во кој не е содржан
производот.
Меѓутоа, материјалите кои
се распоредуваат во истиот
тар. број може да се
користат под услов нивната
вредност да не надминува
50% од фабричката цена на
производот

- Други

Производство од
материјали од кој и да е тар.
број, освен:
- хидрогенизирани масла
што имаат карактер на
восоци од тар. број 1516;
- масни киселини хемиски
недефинирани или
индустриски масни
алкохоли што имаат
карактер на восоци од тар.
број 3823;
- материјали од тар. број
3404
Меѓутоа, овие материјали
можат да се користат под
услов нивната вредност да
не надминува 20% од
фабричката цена на
производот

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

od Глава 35

Албуминоидни супстанции;
модификувани скроби;
лепила; ензими; освен:

Производство во кое сите
употребени материјали се
распоредуваат во тар. број
во кој не е содржан
производот.
Меѓутоа, материјалите кои
се распоредуваат во истиот
тар. број може да се
користат под услов нивната
вредност да не надминува
20% од фабричката цена на
производот

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

3505

Декстрини и други
модификувани скроби (на
пр. прежелатинизирани или

естерификувани скрбови);
лепила врз база на скрбови
или врз база на декстрини
или други модификувани
скрбови:

- Скробни естри естри

Производство од материјали
од кој и да е тар. број,
вклучувајќи и други
материјали од тар. број 3505

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

- Други

Производство од материјали
од кој и да е тар. број, освен
од оние од тар. број 1108

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

od 3507

Подготвени ензими што не
се споменати ниту опфатени
на друго место

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 50% од
фабричката цена на
производот

Глава 36

Експлозивни, пиротехнички
производи; пирофорни
легури; одредени запаливи
препарати

Производство во кое сите
употребени материјали се
распоредуваат во тар. број
во кој не е содржан
производот.
Меѓутоа, материјалите кои
се распоредуваат во истиот
тар. број може да се
користат под услов нивната
вредност да не надминува
20% од фабричката цена на
производот

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

od Глава 37

Фотографски или
кинсматографски
производи

Производство во кое сите
употребени материјали се
распоредуваат во тар. број
во кој не е содржан
производот.
Меѓутоа, материјалите кои
се распоредуваат во истиот
тар. број може да се
користат под услов нивната
вредност да не надминува
20% од фабричката цена на
производот

Производство во
кое вредноста на
сите употребени
материјали не
надминува 40% од
фабричката цена на
производот

3701

Фотографски плочи и план-
филмови, чувствителни на
светлина, неосветлени, од
кој било материјал, освен од
хартит, картон или текстил;
план-филмови за брза
фотографија, чувствителни
на светлина, неосветлени, во
касети или без касети:

- Филм за брза фотографија
во боја, во касети

Производство во кое сите
употребени материјали се

Производство во
кое вредноста на

		распоредуваат во кој и да с тар. број освен тар. број 3701 или 3702. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3702 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 30% од фабричката цена на производот	сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да с тар. број, освен тар. број 3701 или 3702. Меѓутоа, материјалите од тар. број 3701 и 3702 може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
3702	Фотографски филм во ролни, чувствителен на светлина, неосветлен, од кој и да с материјал, освен од хартија, картон или текстил; филм за брза фотографија во ролни, чувствителен на светлина, неосветлен	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да с тар. број, освен тар. број 3701 или 3702.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
3704	Фотографски плочи, филм-хартија, картон и текстил, осветлени, но неразвиени	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во кој и да с тар. број, освен во тар. број 3701 до 3704.	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 38	Разни хемиски производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не с содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3801	- Колоиден графит во суспензија со масло и полуколоиден графит, јаглородни пасти за електроди	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
	- Графит во форма на паста што претставува смеса на графит со минерални масла со повеќе од 30% маса	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 3403 не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот

od 3803	Рафинирано тал-масло	Рафинирање од сурово тал-масло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3805	Алкохоли на сулфатен терпентин, пречистени	Пречистување со дестилација или рафинирање на сурови алкохоли на сулфатен терпентин	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3806	Смолни естри	Производство од смолни киселини	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 3807	Смола од дрво (катранска смола од дрво)	Дестилација на катран од дрво	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
3808	Инсектициди, родентициди, фунгициди, хербициди, средства против ртење и за регулација на растот на растенијата, дезинфектанти и слични производи, подготвени во вид на пакувања за продажба на мало или како препарати или производи (на пр. сулфурирани ленти, фитили и свеќи и хартии за убивање муви)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
3809	Средства за доработка, носачи на бои за забрзување на бојосувањето или фиксирањето на материите за бојосување и др. производи и препарати (на пр. средства за апретура или нагризивање) што се користат во индустријата за текстил, хартија, кожа и сл., што не се споменати ниту опфатени на др. место	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
3810	Препарати за декапирање на метални површини; топители и др. помошни препарати за лемење или заварување; прашоци и пасти за лемење или заварување што се состојат	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	

од метали и од др.
материјали; препарати што
се употребуваат како јадра
или облоги за електроди
или прачки за заварување

3811

Препарати против
детонација, препарати за
спречување на оксидација,
за спречување на таложје
на смола, за подобрување на
вискозитетот,
антикорозивни препарати и
др. подготвени адитиви за
минерални масла
(вклучувајќи и бензин) или
за др. течности што се
користат за исти цели како
и минералните масла

- Подготвени адитиви за
масло за подмачкување, што
содржат масла од нафта или
масла добиени од
битуменозни минерали

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали од
тар. број 3811 не надминува
50% од фабричката цена на
производот

- Други

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 50% од
фабричката цена на
производот

3812

Подготвени забрзувачи на
вулканизација; сложени
пластификатори за гума или
пластични маси, што не се
споменати ниту опфатени
на др. место; препарати за
спречување на оксидација и
др. сложени стабилизатори
за гума или пластични маси

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 50% од
фабричката цена на
производот

3813

Препарати и полнења за
апарати за гасење пожар;
наполнети боци за гасење
пожар

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 50% од
фабричката цена на
производот

3814

Сложени органски
растворувачи и разредувачи,
што не се споменати ниту
опфатени на др. место;
подготвени средства за
отстранување на средства за
премачкување или лакови

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не
надминува 50% од
фабричката цена на
производот

3818

Хемиски елементи со
примеси за употреба во
електрониката, во форма на

Производство во кое
вредноста на сите
употребени материјали не

	дискови, плочки или слични форми; хемиски соединенија со примеси за употреба во електрониката	надминува 50% од фабричката цена на производот	
3819	Течности за хидраулични сопирачки и други подготвени течности за хидрауличен пренос, што не содржат или што содржат помалку од 70% по маса масла од нафта или масла добиени од битуменозни минерали	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
3820	Препарати против замрзнување и готови течности за одмрзнување	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
3822	Дијагностички или лабораториски реагенси на подлога и подготвени дијагностички или лабораториски реагенси, на подлога или не, освен оние од тар. број 3002 или 3006	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
3823	Индустриски монокарбоксилни масни киселини; кисели масла од рафинирање; индустриски масни алкохоли		
	- Индустриски монокарбоксилни масни киселини, кисели масла од рафинирање	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	
	- Индустриски масни алкохоли	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 3823	
3824	Подготвени врзивни средства за леарски калапи или јадра; хемиски производи и препарати на хемиската или на сродни индустрии (вклучувајќи ги и оние што се состојат од смеси на природни производи), што не се споменати ниту опфатени на друго место; остаточни производи на хемиската или сродни индустрии, што не се споменати ниту опфатени на друго место		
	- Следните производи од овој тар. број: Подготвени врзивни	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не

средства за леарски калапи или јадра, базирани врз природни смолести производи

производот.

Мелутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот

надминува 40% од фабричката цена на производот

Нафтени киселини, нивни соли нерастворливи во вода и нивни естри

вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот

Сорбитол, освен оној од тар. број 2905

Нафтени сулфонати, освен нафтени сулфонати од алкални метали, од амонијак или станоламини; тифенирани сулфурни киселини од масла добиени од битуменозни минерали и нивни соли

Изменувачи на јони

Копачи на вакуум-цевки

Алкален железен оксид за прочистување на гасови

Амонијачни гасовити тености и потрошен оксид произведен при прочистување на јаглени гасови

Сулфонафтенски киселини, нивни соли нерастворливи во вода и нивни естри

Фузелно масло и Динислово масло

Смеси од соли со различни анјони

Пасти за копирање врз основа на желатин, со или без подлога од хартија или текстил

- Други

Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот

3901 до 3915

Пластични маси во примарни форми, отпадоци, струганици и остатоци од пластика; освен од тар. број 3907 и 3912, за кои правилата се дадени во продолжение:

Адитивни производи за хомополимеризација во кои еден полимер учествува со повеќе од 99% по маса на вкупниот состав на полимерот

Производство во кое:

- вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот;
- вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричката цена на

Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот

		производот ¹⁶	
- Други		Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричката цена на производот ¹⁷	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
од 3907	- Кополимер, направен од поликарбонат и акрилонитрил - бутадиен - стирен кополимер (АБС)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, материјалите кои се распоредуваат во истиот тар. број може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот ¹⁸	
	- Полиестер	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричката цена на производот и/или производство од поликарбонат на тетрабромо - (бисфенол А)	
3912	Целулоза и нејзини хемиски деривати, што не се споменати ниту опфатени на друго место, во примарни форми	Производство во кое вредноста на сите материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржна производот не надминува 20% од фабричката цена на производот	
3916 до 3921	Полупроизводи и производи од пластични маси; освен од тар. број 3916, 3917, 3920 и 3921, за кои правилата се дадени во продолжение:		
	- Плоскати производи, обработени повеќе отколку само површински или сеени во форми што не се правоаголни (вклучувајќи и	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 50% од фабричката цена на	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од

¹⁶ Ако производите се составени од материјали калсифицирани во рамките на тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали која по маса преовладува во производот.

¹⁷ Ако производите се составени од материјали калсифицирани во рамките на тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали која по маса преовладува во производот.

¹⁸ Ако производите се составени од материјали калсифицирани во рамките на тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали која по маса преовладува во производот.

	квадратни); други производи обработени повеќе од површински	производот	фабричката цена на производот
	- Други		
	- Адитивни производи за хомополимеризација во кои еден мономер учествува со повеќе од 99% по маса во вкупниот состав на полимерот	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричката цена на производот ¹⁹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
	- Други		
		Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од Глава 39 не надминува 20% од фабричката цена на производот ²⁰	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
od 3916 и od 3917	Профили и цевки	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот; - вредноста на сите употребени материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржан производот не надминува 20% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
od 3920	- Лист или филм за јономер	Производство од термопластична споредна сол што е кополимер на етилен и метакрилна киселина делумно неутрализирана со јони на метал, главно цинк и сода	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот

¹⁹ Ако производот е составен од материјали кои се распоредуваат во тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга страна, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали што по маса преовладува во производот.

²⁰ Ако производот е составен од материјали кои се распоредуваат во тар. број 3901 до 3906 од една страна и тар. број 3907 до 3911 од друга страна, ова ограничување ќе се применува само на онаа група материјали што по маса преовладува во производот.

²¹ За високо провидни ќе се сметаат следниве фолии: фолии чие оптичко заматување, мерено според ASTM-D 1003 од Gardner Hazemeter (односно Hazefactor), е помало од 2 проценти.

	- Листови од регенерирана целулоза, полиамиди или полиетилен	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали кои се распоредуваат во тар. број во кој е содржан производот не надминува 20% од фабричката цена на производот	
od 3921	Фолии од пластика, метализирани	Производство од високо провидни фолии од полиестер со дебелина помала од 23 микрони ²¹	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
3922 до 3926	Предмети од пластични маси	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
od Глава 40	Каучук и производи од каучук	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	
od 4001	Лиснати плочи или крен-гума за чевли	Правење слоеви од листови од природна гума	
4005	Смеси од каучук, невулканизирани, во примарни форми или во форма на плочи, листови или ленти	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали, освен природната гума, не надминува 50% од фабричката цена на производот	
4012	Протектирани или употребувани пневматски гуми од гума; полни или полупневматски гуми, заменливи газечки слоеви за гуми и штитници за гуми, од гума: - Протектирани пневматски, полни или полупневматски гуми, од гума: - Други	Протектирање на употребувани гуми Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен оние од тар. број 4011 или 4012	
od 4017	Производи од тврда гума	Производство од тврда гума	
od Глава 41	Сурова кожа (освен крзно); освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	
od 4102	Сурови овчи или јагнешки кожи без влакна	Отстранување на волна од овчи или јагнешки кожи со влакна	

4104 до 4107	Кожа без влакна или волна, освен кожа од тар. број 4108 или 4109	Повторно штавање на претходно штавена кожа или Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4109	Лакирана кожа и лакирана слоевата кожа; метализирана кожа	Производство од кожа од тар. број 4104 до 4107 под услов нејзината вредност да не надминува 50% од фабричката цена на производот
Глава 42	Производи од кожа; седларски и сарачки производи, предмети за патување, рачни торби и слични контејнери; производи од животински црева (освен црева од свилена буба)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 43	Крзна и вештачко крзно; производи од природно и вештачко крзно; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 4302	Штавени или обработени крзна, составени: - Плочки, крстови и слични форми - Други	Белење или бојадисување, покрај сечење и составување на несоставени штавени или обработени крзна Производство од несоставени штавени или обработени крзна
4303	Облека, прибор за облека и други производи од крзно	Производство од несоставени штавени или обработени крзна од тар. број 4302
од Глава 44	Дрво и производи од дрво; дрвен јаглен; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 4403	Грубо обработено дрво	Производство од дрво во сурова состојба, со или без кора, или само грубо обработено
од 4407	Дрво сечено или режано по должина, на парчиња или лупено, со дебелина поголема од 6 мм, стругано, точено или прстесто споено	Спојување со стругање, точење или прстесто спојување
од 4408	Листови на фурнир и листови за шперплочи, со	Спојување, со стругање, точење или прстесто

	дебелина не поголема од 6 мм, споени, и друго дрво режано по должина, на парчиња или лупено, со дебелина не поголема од 6 мм, стругано, точено или прстесто споено	спојување
od 4409	Дрво непрекинато профилирано по должина на кој било раб или лице, вклучувајќи и стругано, точено или прстесто споено	
	- Точено или прстесто споено	Точеење или прстесто спојување
	- Топчести и релјефни парчиња од дрво	Украсување или обликување
od 4410 до od 4413	Топчести и релјефни парчиња од дрво, вклучувајќи и релјефни рамки и други релјефни плочи	Украсување или обликување
od 4415	Сандаци за пакување, кутии, гајби, барабани и слична амбалажа за пакување од дрво	Производство од плочи несечени по димензија
od 4416	Буриња, бочви, каџи, чабури и др. бочварски производи и нивни делови од дрво	Производство од цепени даги, само стругани на двете основни површини
od 4418	Столарија и др. производи од дрво за градежништво	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат целуларни дрвени плочи и шпандра
	- Топчести и релјефни парчиња од дрво	Украсување или обликување
od 4421	Дрвени стапчиња за кибрити; дрвени клинци или игли за обувки	Производство од дрво од кој било тар. број освен од обработено дрво од тар. број 4409
od Глава 45	Плута и производи од плута; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4503	Производи од природна плута	Производство од плута од тар. број 4501
Глава 46	Производи од слама, од еспарт или од др. материјали за плетарски производи; кошничарски и	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан

	плетарски производи	производот
Глава 47	Целулоза од дрво или од др. влакнести целулозни материјали; секундарна хартија или картон (отпадоци или остатоци)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od Глава 48	Хартија и картон; производи од хартиена маса, од хартија или картон; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 4811	Хартија и картон, само израмнети, избраздени или со правоаголна форма	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
4816	Карбон-хартија, самокопирна хартија и др. хартии за копирање или пренесување (освен оние од тар. број 4809), матрици за умножување и офсет-плочи, од хартија, ставени во кутии или не	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
4817	Пликови, писма-пликови, обични поштенски и дописни картички од хартија или картон; кутии, кеси, торбички и сетови за допишување од хартија или картон, со прибор за пишување од хартија	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; _ вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 4818	Тоалетна хартија	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47
od 4819	Картони, кутии, касети, вреќи и други контејнери за пакување од хартија, картон, целулозна вата или листови од целулозни влакна	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; _ вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 4820	Блокчиња со хартија за писма	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 4823	Друга хартија, картон, целулозна вата и листови од целулозни влакна, сечени во определена големина или форма	Производство од материјали за правење хартија од Глава 47

od Глава 49	Печатени книги, всеници, слики и др. производи на печатарската индустрија; ракописи, отчукани ракописи и планови; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
4909	Печатени или илустрирани разгледници, печатени карти со лични поздравни, пораки или соопштенија, илустрирани или не, со или без пликови или украси	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 4909 или 4911
4910	Печатени календари од сите видови, вклучувајќи и календар-блокови	
	- Календари од типот "вечни" или со менливи блокови закачени на основи што не се од хартија или картон	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
	- Други	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 4909 или 4911
od Глава 50	Свила; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 5003	Отпадоци од свила (вклучувајќи и кокони негодни за одвиткување и отпадоци од предено), чешлани	Чешлање на отпадоци од свила
5004 до od 5006	Свилено предено и предено од отпадоци од свила	Производство од: ²² - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или подготвени за предење на друг начин; - други природни влакна нечеслани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија

²² За посебните услови што се однесуваат на производите направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5.

5007

Ткаенини од свила или од
отпадоци од свила:

- Што содржат гумен конец Производство од
едножично предено²³
- Други Производство од:²⁴
 - предено од кокосово
влакно,
 - природни влакна
 - вештачки сечени влакна
нерасчешлани или
подготвени за предење на
друг начин;
 - хемиски материјали или
текстилна пулпа или
 - хартија
илиПечатење придружено со
најмалку две
подготвителни или
завршни операции (како
што се перење, белење,
мерцеризирање,
стврднување со топлина,
скубење, валање,
обработка против
собирање, трајна завршна
обработка, декатизирање,
импрегнирање, поправање
и чистење од јазли) каде
што вредноста на
употребените непечатени
ткаенини не надминува
47,5% од фабричката цена

²³ За посебните услови што се однесуваат на производите направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

²⁴ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5.

на производот

од Глава 51 Волна, фани или груби животински влакна, предено и ткаенини од коњски влакна; освен:

Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

5106 до 5110 Предено од волна, од фани или груби животински или коњски влакна

Производство од²⁵ :
сурова свила или отпадоци од свила чешлани или на друг начин подготвени за предење,
-природни влакна нечеслани или на друг начин подготвени за предење,
-хемиски материјали или текстилна пулпа или -материјал за хартија

5111 до 5113 Ткаенини од волна, од фани или груби животински влакна или од коњски влакна

- Што содржат гумен конец

Производство од едножично предено²⁶

- Други

Производство од:²⁷
- предено од кокосово влакно,
- природни влакна
- вештачки сечени влакна нерасчеслани или подготвени за предење на друг начин;
- хемиски материјали или текстилна пулпа или
- хартија или
Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврдување, со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на

²⁵ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

²⁶ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

²⁷ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
од Глава 52	Памук; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	Предено и конец од памук	Производство од: ²⁸
5204 до 5207		- сурова свила или отпадоци од свила
		чешлани или подготвени за предење на друг начин
		- природни влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин;
		- хемиски материјали или текстилна пулпа или
		- материјали за правење хартија
	Ткаенини од памук:	
5208 до 5212	- Што содржат гумен конец	Производство од едножично предено ²⁹
	- Други	Производство од: ³⁰
		- предено од кокосово влакно,
		- природни влакна
		- вештачки сечени влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин;
		- хемиски материјали или текстилна пулпа или
		- хартија или
		Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање

²⁸ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

²⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁰ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
од Глава 53	Други растителни текстилни влакна; предено од хартија и ткаенини од предено од хартија	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5306 до 5308	Предено од други растителни текстилни влакна; предено од хартија	Производство од: ³¹ - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или подготвени за предење на друг начин - природни влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5309 до 5311	Ткаенини од други растителни текстилни влакна; ткаенини од предено од хартија	
	- Што содржат гумен конец	Производство од едножично предено ³²
	- Други	Производство од: ³³ - предено од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белее, мерцеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена

³¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали види поведна забелешка 5

		на производот
5401 до 5406	Предено, монофиламент и конец од вештачки филаменти	Производство од: ³⁴ - сурова свила или отпадоци од свила чешлани или подготвени за предење на друг начин - природни влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5407 и 5408	Ткаенини од предено од вештачки филаменти:	
	- Што содржат гумен конец	Производство од едножишно предено ³⁵
	- Други	Производство од: ³⁶ - предено од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерасчешлани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, отврднување со топлина, субење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање

³² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали види воведна забелешка 5

³³ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁴ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁵ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁶ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁷ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
5501 до 5507	Вештачки сечени влакна	Производство од хемиски материјали или текстилна пулпа
5508 до 5511	Предено и конец за шиене од вештачки сечени влакна	Производство од: ³⁷ - сурова свила или отпадоци од свила - чеслани или подготвени за предење на друг начин - природни влакна нерасчеслани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5512 до 5516	Ткаенини од синтетички сечени влакна:	
	- Што содржат гумен конец	Производство од едножишно предено ³⁸
	- Други	Производство од: ³⁹ - предено од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нерасчеслани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или - хартија или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот

³⁸ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

од Глава 56	Вата, филц и неткаени материјали; специјални предена; канали, јажиња, ортоми и кабли и производи од нив; освен:	Производство од: ⁴⁰ - предено од кокосово влакно, - природни влакна, - хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5602	Филц, импрегниран или неимпрегниран, преслечен, прекриен или ламиниран: - Иглен филц	Производство од: ⁴¹ - природни влакна, - хемиски материјали или текстилна пулпа. Меѓутоа, - полипропилен филамент од тар. број 5402, - полипропиленски влакна од тар. број 5503 или 5506 или - канап од полипропилен филамент од тар. број 5501, чија деноминација во сите случаи на единичен филамент или влакно с помала од 9 децтекса, може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 40% од фабричката цена на производот
	Други	Производство од: ⁴² - природни влакна, - вештачки сечени влакна направени од казини, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
5604	Конец и корд од гума; прекриени со текстил; текстилно предено и ленти и слично од тар. број 5404 или 5405, импрегнирани, преслечени, прекриени или обложени со гума или пластична маса: - Конец и корд од гума, прекриени со текстилен материјал - Други	Производство од конец или корд од гума, непрекриени со текстилен материјал Производство од: ⁴³

³⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁰ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		-природни влакна нерасчеслани или подготвени за предење на друг начин; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5605	Метализирано предено, обвиткано или необвиткано, што се состои од текстилно предено, ленти или слично од тар. број 5404 или 5405, комбинирани со метал во форма на конец, ленти или прашок или покриени со метал	Производство од:⁴⁴ - природни влакна - нерасчеслани или подготвени за предење на друг начин; -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
5606	Обвиткано предено и ленти и слично од тар. број 5404 или 5405, обвиткани (освен оние од тар. број 5605 и обвиткано предено од коњски влакна); жанила предено (вклучувајќи и меко жанила предено)	Производство од:⁴⁵ -природни влакна -хемиски материјали или текстилна пулпа или - материјали за правење хартија
Глава 57	Теписи и други текстилни покривки за под:	
	- Од иглен филц	Производство од:⁴⁶ -природни влакна или -хемиски материјали или текстилна пулпа Меѓутоа - полипропилен филамент од тар. број 5402, - полипропиленски влакна од тар. број 5503 или 5506 или - канап од полипропилен филамент од тар. број 5501 чија деноминација во сите случаи на единичен филамент или влакно е помала од 9 децитекса, може да се користат под услов нивната вредност да не надминува 40% од фабричката цена на производот - ткаенина од јута може да се употреби како подлога

⁴¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴³ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁴ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁵ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁶ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

	- Од друг филц	Производство од ⁴⁷
		- природни влакна нерасчеплани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или
	- Други	Производство од: ⁴⁸
		- предено од кокосово влакно, или предено од јута ^(a) - синтетичко или вештачко филамент предено, - природни влакна, или - вештачки сечени влакна нечеплани или подготвени за предење на друг начин Ткаенина од јута може да биде употребена како подлога
од Глава 58	Специјални ткаенини;	
	тафтувани ткаенини;	
	тантела; таписерии; рески;	
	вез; освен	
	- Комбинирани со конец од гума	Производство од едножично преден ⁴⁹
	- Други	Производство од: ⁵⁰
		- природни влакна - вештачки сечени влакна нерасчеплани или подготвени за предење на друг начин; - хемиски материјали или текстилна пулпа или
		Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање,

⁴⁷ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁸ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

^(a) Употребата на предено од јута е дозволено од 01.07.2000 год.

⁴⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁵⁰ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁴⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁵⁰ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
5805	Рачно ткаени таписерии од видот гоблени, фландриски боби, Aubusson, Beauvais и слично и таписерии работени со игла (на пр. ситен бод, крстосан бод), конфекционирани или неконфекционирани	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5810	Вез за метража во ленти или во мотиви	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
5901	Текстилни ткаенини преслечени со лепило или скробни материи што се употребуваат за надворешни корици за книги или слично; ткаенини за копирање; подготвена канаваца за сликање; буграм и сл. крути текстилни ткаенини што се употребуваат како основи за шапки	Производство од предено
5902	Корд-ткаенини за гуми од <u>предено</u> од најлон со голема јачина или од други полиамиди, полиестри или вискозен рајон: - Што не содржат повеќе од 90% текстилни материјали по маса - Други	Производство од предено Производство од хемиски материјали или текстилна пулпа
5903	Текстилни ткаенини, импрегнирани, преслечени, прекриени или ламинирани со пластични маси, освен оние од тар. број 5902	Производство од предено или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како

		што се перење, белење, мерцеризирање, стврднување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
5904	Линолеум, сечен или несечен во форми, подни покривки што се состојат од преслечена или прекриена текстилна подлога, сечени или несечени во форми	Производство од предено ⁵¹
5905	Сидни тапети од текстил	
	- Импрегнирани, преслечени, прекриени или ламинирани со гума, пластични маси или други материјали	Производство од предено
	- Други	Производство од: ⁵² - предено од кокосово влакно, - природни влакна - вештачки сечени влакна нечешлани или подготвени за предене на друг начин, или - хемиски материјали или текстилна пулпа или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврднување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот

⁵¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

5906	Гумирани текстилни ткаенини, освен оние од тар. број 5902	Производство од: ³³ - природни влакна - вештачки сечени влакна или подготвени за предење на друг начин, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
	- Плетени или хеклани ткаенини	
	- Други ткаенини од синтетичко филамент предено што содржи повеќе од 90% текстилни материјали по маса	Производство од хемиски материјали
	- Други	Производство од предено
5907	Текстилни ткаенини на друг начин импрегнирани, преслечени или прекрпени; сликани платна за театарски кулиси, ткаенини за ателјеа или слично	Производство од предено или Печатење придружено со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерсеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени ткаенини не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
5908	Фитили од текстил, ткаени, преплетени или плетени за ламби, печки, запалки, свеќи или слично; жаречки плински мрежички и цевчесто плетени мреж- ткаенини за нив, импрегнирани или неимпрегнирани	
	- Жаречки плински мрежички, импрегнирани	Производство од цевчесто плетена ткаенина за плински мрежички

³² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³³ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁴ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешавина на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

³⁵ Употребата на овој материјал е ограничена на производство на ткаенини што се користат во машини за производство на хартија.

- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
5909 до 5911 Текстилни производи за употреба на индустријата:	
- Дискови или прстени за полирање, освен филц од тар. број 5911	Производство од предено или отпадни ткаенини или платна од тар. број 6310
- Ткаенини кои обично се употребуваат за производство на хартија или други технички цели, филцувани или нефилцувани, импрегнирани или неимпрегнирани, преслечени или непреслечени, цевчести или бескрајни, со единична или повеќекратна основа и/или јатка или рамноткаени со повеќекратна основа и/или јатка од тар. број 5911	Производство од ⁵⁴: - предено од кокосово влакно, - следните материјали: - предено од политетрафлуороетилен⁵⁵ - предено, повеќекратно, од полиамид, преслечено, импрегнирано или прекриено со фенолна смола, - предено од синтетички текстилни влакна од ароматични полиамиди, добисни со поликондензација на м-фениленедиамин и изофтална киселина, - монофил од политетрафлуороетилен⁵⁶ - предено од синтетички текстилни влакна од поли-р-фенилентерефталамид, - предено од стаклени влакна, преслечено со фенолна смола и опшнено со акрилно предено⁵⁷ - кополнестер монофиламенти од полнестер и смола од терефтална киселина и 1,4 циклохексанединоланол и изофталтична киселина, - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечеслани ниту на друг начин обработени за предење, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
- Други	Производство од ⁵⁸: - предено од кокосово влакно, - природни влакна,

⁵⁴ Употребата на овој материјал е ограничена на производство на ткаенини што се користат во машини за производство на хартија.

⁵⁵ Употребата на овој материјал е ограничена на производство на ткаенини што се користат во машини за производство на хартија.

⁵⁶ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

		- вештачки сечени влакна - нечешлани ниту - подготвени за предење на друг начин или - хемиски материјали или текстилна пулпа
Глава 60	Плетени или хеклани материјали	Производство од ⁵⁹ : - природни влакна, - вештачки сечени влакна - нечешлани ниту - подготвени за предење на друг начин или - хемиски материјали или текстилна пулпа
Глава 61	Облека и прибор за облека, плетени или хеклани	
	- Добиени со зашивање или спојување на друг начин на две или повеќе парчиња од плетен или хеклан материјал, сечени во форми или директно добиени како форма	Производство од предено ^{60,61} ,
	- Други	Производство од ⁶² : - природни влакна, - вештачки сечени влакна, - нечешлани ниту - подготвени за предење на друг начин, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
од Глава 62	Облека и прибор за облека, што не се плетени или хеклани, освен	Производство од преден ^{63,64}
од 6202 од 6204 од 6206 од 6209 и од 6211	Облека за девојки и бебиња и прибор за облека за бебиња, везени	Производство од предено ⁶⁵ или Производство од невезена ткаенина, под услов вредноста на употребената невезена ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот ⁶⁶

⁵⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁶⁰ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁶¹ види воведна забелешка 6

⁶² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка

⁶³ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁶⁴ види воведна забелешка 6

⁶⁵ види воведна забелешка 6

⁶⁶ види воведна забелешка 6

⁶⁷ види воведна забелешка 6

⁶⁸ види воведна забелешка 6

od 6210 и od 6216	Огноотпорна опрема од ткаенина покриена со фолија од алуминизиран полиестер	Производство од предено ⁶⁷ или Производство од непреслечена ткаенина, под услов вредноста на употребената непреслечена ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот ⁶⁸
6213 и 6214	Шамивчиња, шалови, ешарпи, марами, шамии, велови и слично	
	- Везени	Производство од едножично ^{69,70} небелено предено или Производство од невезена ткаенина, под услов вредноста на употребената невезена ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот ⁷¹
	- Други	Производство од небелено едножично ^{72,73} предено или Изработка проследена со печатење, заедно со најмалку две подготвителни или завршни операции (како што се перење, белење, мерцеризирање, стврдување со топлина, скубење, валање, обработка против собирање, трајна завршна обработка, декатизирање, импрегнирање, поправање и чистење од јазли) каде што вредноста на употребените непечатени стоки од тар. број 6213 и 6214 не надминува 47,5% од фабричката цена на производот
6217	Друг готов прибор за облека, делови од облека или од прибор за облека, освен оние од тар. број 6212	

⁶⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁷⁰ Види воведна забелешка 6

⁷¹ Види ја воведната забелешка 6

⁷² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁷³ Види ја воведната забелешка 6

- Везени	Производство од ⁷⁴ предено или Производство од невезсна ткаенина, под услов вредноста на употребената невезсна ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот ⁷⁵
- Огнотпорна опрема од ткаенина покриена со фолија од алуминизиран полиестер	Производство од ⁷⁶ предено или Производство од непреслечена ткаенина, под услов вредноста на употребената непреслечена ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот ⁷⁷
Меѓупостави за јаки и манжетни, сечени	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
- Други	Производство од предено ⁷⁸
ex Глава 63 Други готови производи од текстил; сетови; износена облека и износени производи од текстил; крпи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се класифицирани во тар. број во кој не е содржан производот
6301 до 6304 Кебиња, покривки за патување, постела итн.; завеси итн.; други производи за внатрешно опремување	
- Од филц, од неткаени материјали	Производство од ⁷⁹ : - природни влакна или - хемиски материјали или текстилна пулпа

⁷⁴ Види ја воведната забелешка 6⁷⁵ Види ја воведната забелешка 6⁷⁶ Види ја воведната забелешка 6⁷⁷ Види ја воведната забелешка 6⁷⁸ Види ја воведната забелешка 6⁷⁹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5⁸⁰ Види ја воведната забелешка 6⁸¹ За плетени или исклучувани производи, нееластични или гумирани, добисни со шиење или спојување на парчиња на плетени или исклучувани делови (директно одсечени или плетени во форма), види воведна забелешка 6⁸² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5⁸³ За плетени или исклучувани производи, нееластични или гумирани, добисни со шиење или спојување на парчиња на плетени или исклучувани делови (директно одсечени или плетени во форма), види воведна забелешка 6

- Други		
- Везени		
		Производство од едножично небелено предено ^{80.81} или Производство од невезена ткаенина (освен плетена или хеклана), под услов вредноста на употребената невезена ткаенина да не надминува 40% од фабричката цена на производот
- Други		
		Производство од едножично небелено предено ^{82.83}
6305	Вреќи и вреќички што се употребуваат за пакување на стоки	Производство од: ⁸⁴ - природни влакна, - вештачки сечени влакна нечеслани или подготвени за предење на друг начин, или - хемиски материјали или текстилна пулпа
6306	Церади, платнени покривки и завеси против сонце; шатори; едра за бродови, штици за едрење или сувоземни возила; производи за кампување: - Од неткасни материјали	Производство од: ^{85.86} - природни влакна или - хемиски материјали или текстилна пулпа
6307	- Други Други готови производи, вклучувајќи и модни кројки за облека	Производство од едножично небелено предено ^{87.88} Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
6308	Сетови што се состојат од	Секој предмет во сетот мора

⁸¹ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁸² За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁸³ Види ја воведната забелешка 6

⁸⁴ За посебните услови што се однесуваат на производи направени од мешаница на текстилни материјали, види воведна забелешка 5

⁸⁵ Види ја воведната забелешка 6

	ткаенини и предено, со или без прибор, за изработка на простирки, таписерии, везени чаршафи или салфети или слични текстилни производи во пакувања за продажба на мало	да го исполнува правилото кое би се применувало врз него до колку не би бил вклучен во сетот. Меѓутоа, може да се содржани и производи што не се од домашно потекло, под услов нивната вкупна вредност да не надминува 15% од фабричката цена на сетот
od Глава 64	Обувки, гамаши и слични производи; освен:	Производство од материјали од кој и да е тар. број, освен склопови од лица залепени за фонови или за други компоненти за фонови од тар. број 6406
6406	Делови на обувки (вклучувајќи и лица, споени или неспоени со фонови што не се надворешни); замениливи влошки, подлошки за петици и слични производи; гамаши, доколени и слични производи и нивни делови	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od Глава 65	Покривки за глава и нивни делови, освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
6503	Шапки од филц и други покривки за глава од филц, изработени од тулци, конуси или други производи од тар. број 6501, поставени или непоставени, украсени или неукрасени	Производство од предено или текстилни влакна ⁸⁹
6505	Шапки и други покривки за глава, плетени или хеклани, или изработени од тантела, филц или други текстилни материјали, метражни (но не во ленти), поставени или непоставени, украсени или неукрасени; мрежи за коса од кој било материјал, поставени или непоставени, украсени или неукрасени	Производство од предено или текстилни влакна ⁹⁰
od Глава 66	Чадори, чадори за сонце, стапови, стапови-столови, камшици, камшици за	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број

⁸⁹ Види ја воведната забелешка 6⁹⁰ Види ја воведната забелешка 6

	јавање и нивни делови; освен:	во кој не е содржан производот
6601	Чадори и чадори за сонце (вклучувајќи и стапови- чадори, чадори за дворови и слични чадори)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
Глава 67	Подготвени перја и пердуви и производи од перја или пердуви; вештачко цвеќе; производи од човечка коса	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 68	Производи од камен, гипс, цемент, азбест, момирок и слични материјали; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 6803	Производи од шкрилец или од агломериран шкрилец	Производство од обработен шкрилец
од 6812	Производи од азбест; производи од смеси со основа од азбест или од смеси со основа од азбест и магнезиумкарбонат	Производство од материјал од кој и да е тар. број
од 6814	Производи од момирок, вклучувајќи и агломериран или реконструиран момирок, врз подлога од хартија, картон или други материјали	Производство од обработен момирок (вклучувајќи и агломериран или реконструиран момирок)
Глава 69	Керамички производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 70	Стакло и производи од стакло; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од 7003 од 7004 и од 7005	Стакло со нерелефнирачки слој	Производство од материјали од тар. број 7001
7006	Стакло од тар. број 7003, 7004 и 7005, свиткано, со обработени рабови, гравирано, дупчено, емајлирано или обработено на друг начин, но не врамено ниту споено со	

⁹¹ SEMI-Semiconductor Equipment and Materials Institute Incorporated (Институт за полупроводничка опрема и материјали)

други материјали:

- супстрати на стаклени
плочи преслечени со
диелектричен тенок филм,
полупроводнички профил,
во согласност со SEMI
стандардите⁹¹

Производство од материјали
(супстрати) од тар. број 7006

- друго

	Сигурносно стакло, од стврднато (калено) или слоевито стакло	Производство од материјали од тар. број 7001
7007	Повеќесидни изолациони елементи од стакло	Производство од материјали од тар. број 7001
7008	Огледала од стакло, врамени или неврамени, вклучувајќи и ретровизори	Производство од материјали од тар. број 7001
7009		Производство од материјали од тар. број 7001
7010	Балони, шишиња, матарки, тегли, лонци, фиоли, ампули и други контејнери од стакло, што се употребуваат за транспорт или пакување на стоки; тегли од стакло за конзервирање; затки, капаца и други затворачи од стакло	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Сечење на производи од стакло, под услов вредноста на несеченото стакло да не надминува 50% од фабрината цена на производот
7013	Производи од стакло што се употребуваат за на маса, в кујна, тоалет, канцеларија, за внатрешна декорација или сл. цели; (освен оние од тар. број 7010 и 7018)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Сечење на производи од стакло, под услов вредноста на несеченото стакло да не надминува 50% од фабричката цена на производот или Рачно декорирање (со исклучок на свилопечат) на рачно дувани стаклени производи, под услов вредноста на рачно дуваните стаклени производи да не надминува 50% од фабричката цена на производот
од 7019	Производи (освен предено) од стаклени влакна	Производство од: - необоени иверки, пасма, предено или деланки, или - стаклена волна

od Глава 71	Природни или одгледувани бисери, скапоцени или полускапоцени камења, благородни метали, метали прекриени со благородни метали и производи од нив, имитации на накит; метални пари; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 7101	Природни или одгледувани бисери, сортирани и привремено нанижани заради полесен транспорт	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 7102 od 7103 od 7104	Обработени скапоцени или полускапоцени камења (природни, синтетички и реконструирани)	Производство од необработени скапоцени или полускапоцени камења
7106, 7108 и 7110	Благородни метали: - Необработени	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 7106, 7108 или 7110 или Електролитичка, термичка или хемиска сепарација на благородни метали од тар. број 7106, 7108 или 7110 или Легирање на благородни метали од тар. број 7106, 7108 или 7110 еден со друг или со неблагородни метали
	- Полуобработени или во форма на прав	Производство од необработени благородни метали
od 7107 od 7109 и od 7111	Метали прекриени со благородни метали, полуобработени	Производство од метали прекриени со благородни метали, необработени
7116	Предмети од природни или одгледувани бисери, од скапоцени или полускапоцени камења (природни, синтетички или реконструирани)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7117	Имитации на накит	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Производство од делови од неблагородни метали, непреслечени ниту покриени со благородни метали, под услов вредноста на сите употребени материјали да не надминува 50% од фабричката цена на

		производот
od Глава 72	Железо и челик; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7207	Полупроизводи од железо или нелегиран челик	Производство од материјали од тар. број 7201, 7202, 7203, 7204 или 7205
7208 до 7216	Рамно валани производи, шипки и прачки, аголни профили, форми, исечоци од железо или нелегиран челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7206
7217	Жица од железо или нелегиран челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7207
od 7218, 7219 до 7222	Полупроизводи, рамно валани производи, шипки и прачки, аголни профили, форми и исечоци од не'рфосувачки челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7218
7223	Жица од не'рфосувачки челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7218
od 7224, 7225 до 7228	Полупроизводи, рамно валани производи, топло валани шипки и прачки, во неправилно намотани макари; аглести профили, форми и исечоци од друг легиран челик; шупливи шипки и прачки за дупчење, од легиран или нелегиран челик	Производство од инготи или други примарни форми од тар. број 7206, 7218 или 7224
7229	Производи од друг легиран челик	Производство од полуобработени материјали од тар. број 7224
od Глава 73	Производи од железо или челик; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 7301	Лимени столбови	Производство од материјали од тар. број 7206
7302	Материјали за изградба на железнички или трамвајски колосеци од железо или челик, следните: шини, шини-водилки и запчести шини, свртнички јазичиња, срцашта, потегачки стапови и други делови од свртници, прагови, спојници, столови,	Производство од материјали од тар. број 7206

	клинови на столови, подложни плочки (плочки на основа), шински штипалки и друг материјал специјално направен за составување или поставување шини	
7304, 7305 и 7306	Цевки и шупливи профили од железо (освен од леано железо) или челик	Производство од материјали од тар. број 7206, 7207, 7218 или 7224
od 7307	Прибор за цевки од не'рфосувачки челик (ISO X5 CrNiMo 1712) што се состои од неколку дела	Обликување, дупчење, провлекување, отточување и обработка со насочен млаз на ковани метални плочи чија вредност не надминува 35% од фабричката цена на производот
7308	Конструкции (освен монтажни згради од тар. број 9406) и делови од конструкции (на пр. мостови и секции на мостови, врати за брани, кули, решеткасти столбови, покриви, покривни рамки, врати и прозорци и нивни рамки и прагови за врати, ролетни, огради и столбови), од железо или челик; плочи, прачки, аглести профили, форми, секции, цевки и слично, подготвени за употреба во конструкции, од железо или челик	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, не може да се користат заварени аглести профили, форми и секции од тар. број 7301
7315	Синдири против лизгање	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 7315 не надминува 50% од фабричката цена на производот
od Глава 74	Бакар и производи од бакар; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7401	Бакрениц; цемент-бакар (преципитат на бакар)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7402	Нерафиниран бакар; бакарни аноди за електролитичко	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број

	рафинирање	во кој не е содржан производот
7403	Рафиниран бакар и легури на бакар, необработени	
	- Рафиниран бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
	- Легури на бакар и рафиниран бакар што содржат други елементи	Производство од рафиниран бакар, необработен, или отпадоци или остатоци од бакар
7404	Отпадоци и остатоци од бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
7405	Предлегури на бакар	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 75	Никел и производи од никел; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7501 до 7503	Никелов камен-мате, синтероксида на никел и други меѓупроизводи на металургијата на никел; необработен никел, отпадоци и остатоци од никел	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 76	Алуминиум и производи од алуминиум, освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7601	Необработен алуминиум	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот; и

		- вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот или Производство со термичка или електролитичка постапка од нелегиран алуминиум или отпадоци и остатоци од него
7602	Отпадоци или остатоци од алуминиум	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 7616	Производи од алуминиум, освен газа, платно, решетка, мрежа, ограда, ткаенина за појачување и слични материјали (вклучувајќи и бескрајни ленти) од алуминиумска жица и проширен метал на алуминиум	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат газа, платно, решетка, мрежа, ограда, ткаенина за појачување и слични материјали (вклучувајќи и бескрајни ленти) од алуминиумска жица или проширен метал на алуминиум; - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
Глава 77	Резервирана за можна употреба во ХС во иднина	
od Глава 78	Олово и производи од олово; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7801	Неообработено олово	
	- Рафинирано олово	Производство од олово во прачки или "работно" олово
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и

		отпадоци од тар. број 7802
7802	Отпадоци и остатоци од олово	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 79	Цинк и производи од цинк; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
7901	Необработен цинк	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и отпадоци од тар. број 7902
7902	Отпадоци и остатоци од цинк	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
од Глава 80	Калај и производи од калај; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
8001	Необработен калај	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, не може да се користат остатоци и отпадоци од тар. број 8002
8002 и 8007	Отпадоци и остатоци од калај; други производи од калај	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот.
Глава 81	Други прости метали; кермети; производи од нив: - Други прости метали,	

	обработени; производи од нив	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали што се распоредуваат во ист тар. број како и производот не надминува 50% од фабричката цена на производот
	- Други	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od Глава 82	Алати, орудија, ножарски производи, лажици и виљушки, од прости метали; нивни делови од прости метали; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
8206	Алат од два или повеќе тар. броеви од 8202 до 8205, во сетови за продажба на мало	Производство во кое сите употребени материјали не се распоредуваат во тар. број 8202 до 8205 Меѓутоа, алатите од тар. број 8202 до 8205 може да се вклучат во сетот под услов нивната вредност да не надминува 15% од фабричката цена на сетот
8207	Изменлив алат за рачни алати, со или без електричен погон, или за алатни машини (на пр. за пресување, ковање, штанцување, пунктирање, намотување, дупчење, глодање, обликување или одвртување), вклучувајќи и матрици за извлекување или екструдирање на метал и алат за дупчење на карпи и земја	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8208	Ножев и сечила за машини или за механички направи	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 8211	Ножев со сечила, незабени или не (вклучувајќи и градинарски ножев) освен ножев од тар. број 8208	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот Меѓутоа, може да се користат сечила за ножев и рачки од прости метали

8214	Други ножарски производи (на пр. машини за стрижење, месарски или кујнски сатари, месарски секири и ножев за сецкање месо и ножев за хартија); сетови и направи за маникир или педиквр (вклучувајќи и турпии за нокти)	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат рачки од прости метали	
8215	Лажици, виљушки, црпалки, лопатки за сервирање торта, ножев за риба, за путер, штипки за шеќер и сл. кујнски и трпезен прибор	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат рачки од прости метали	
od Глава 83	Разни производи од прости метали; освен за:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	
od 8302	Други окови, прибор и сл. производи за згради и автоматски затворачи за врати	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат другите материјали од тар. број 8302, под услов нивната вредност да не надминува 20% од фабричката цена на производот	
od 8306	Статуети и други орнаменти од прости метали	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, може да се користат другите материјали од тар. број 8306 под услов нивната вредност да не надминува 30% од фабричката цена на производот	
od Глава 84	Нуклеарни реактори, котли, машини и механички уреди; нивни делови; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od 8401	Нуклеарни горивни елементи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број	Производство во кое вредноста на сите употребени

		во кој не е содржан производот ⁹²	материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8402	Котли за производство на водена или друга пареа (освен котли за централно греење со топла вода, што можат да произведат и пареа со низок притисок); котли за прегреана вода	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8403 и од 8404	Котли за централно греење, освен од оние од тар. број 8402 и помошни уреди за котли за централно греење	Производство во кое сите употребени материјали не се распоредуваат во тар. број 8403 или 8404	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8406	Турбини на вода и друга пареа	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8407	Клипни мотори со внатрешно согорување, со палење со помош на свеќички со наизменично или ротационо движење на клип	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8408	Клипни мотори со внатрешно согорување, со палење со помош на компресија (дизел или полудизел мотори)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8409	Делови погодни исклучително или главно за мотори од тар. број 8407 или 8408	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8411	Турбо млазни мотори, турбо пропелери и други гасни турбини	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот

⁹² Ова правило ќе се приминува до 31 декември 2005 година.

8412	Други машини и мотори	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
od 8413	Пумпи за потиснување со ротационо движење	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
od 8414	Индустриски вентилатори, дувалки и слично	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8415	Уреди за климатизација со вентилатор на моторен погон и елементи за менување на температура и влажност, вклучувајќи и машини во кои влажноста не може да се регулира одвоено	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8418	Фрижидери, замрзнувачи и друга опрема за ладење или замрзнување, електрични или други, топлотни пумпи, освен уреди за климатизација од тар. број 8415	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали кои не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
od 8419	Машини за индустријата за производство на дрво, хартиена маса и картон	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот

		горенаведените граници, материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот, се употребени само до вредноста од 25% од фабричката цена на производот	
8420	Каландери или други машини за валање, освен за метали или стакло, и цилиндри за нив	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот, се употребени само до вредноста од 25% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8423	Машини за мерење (освен ваги со осетливост од 5 кг или повеќе), вклучувајќи и машини за броење или контрола, кои работат врз база на мерење маса; тегови за машини за мерење од сите видови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8425 до 8428	Машини за дигање, манипулација, товарење или истовар	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое, во рамките на горенаведените граници, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8429	Самодвижечки булдожери, аглодозери, гредери, порамнувачи, скрепери, механички лопати, багери, натоварувачи со лопата, машини за набивање и валјаци за патишта - Валјаци за патишта	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	

	-Други	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое, во рамките на горенаведените граници, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8430	Други подвижни машини за сортирање, рамнење, стругање, копање, набивање, вадење или дупчење, за земја, минерали или руди; машини за набивање и вадење столбови; снежни плугови и дувалки за снег	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8431 е употребена само до 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od 8431	Целови погодни за употреба исклучително или главно со валјаци за патишта	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
	Машини за производство на пулпа од влакнести целулозни материјали или за производство или довршување на хартија или картон	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот се употребени само до 25% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8441	Други машини за преработка на хартиена маса, хартија или картон, вклучувајќи и машини за сечење од сите видови	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во ист тар. број како и производот се употребени само до 25% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8444 до 8447	Машини од овие тар. броеви за употреба во текстилната	Производство во кое вредноста на сите	

	индустрија	употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 8448	Помошни машини за употреба со машини од тар. број 8444 и 8445	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8452	Машини за шиене, освен машини за прошивање книги од тар. број 8440; мебел, пултови и капаци посебно направени за машини за шиене; игли за машини за шиене	
	- Машини за шиене (пришивање само со увод) со глави чија тежина не надминува 16 кг без мотор или 17 кг со мотор	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое вредноста на материјалите што не се од домашно потекло, употребени при составувањето на главата (без мотор) не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло - употребените механизми за затегнување на конецот, за цик-цак и кроше се од домашно потекло
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8456 до 8466	Алатни машини и машини и нивни делови и прибор од тар. број 8456 до 8466	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8469 до 8472	Канцелариски машини (на пр. машини за пишување, за сметање, за автоматска обработка на податоци, за множување, за сортирање)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8480	Калапници за леарници на метали; моделни плочи; модели за калапи; калапи за метал (освен калапи за инготи), метални карбиди, стакло, минерални материјали, гума или пластични маси	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот

8482	Топчести или валчести лежишта	Производство во кое : - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8484	Заптивки и сл. спојки од метални листови комбинирани со друг материјал или од два или повеќе слоеви од метал; сетови или колекции од заптивки и слични спојки, различни по состав, во кесиња, обвивки или сл. пакувања; механички жигови	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8485	Делови на машини без електрични приклучоци, изолатори, калем, контакти или други електрични делови, што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
od Глава 85	Електрични машини и опрема и нивни делови; апарати за снимање и репродукција на звук, телевизиски апарати за снимање и репродукција на слики и звук, и делови и прибор за овие производи; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот, - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8501	Електромотори и електрични генератори (освен генераторски агрегати)	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8503 е употребена само до 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8502	Електрични генераторски агрегати и ротациони конвертори	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведената граница, вредноста на материјалите	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот

		кои се распоредуваат во тар. број 8501 или 8503, земени заедно, се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	
od 8504	Уреди за напојување со електрична енергија за машини за автоматска обработка на податоци	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
od 8518	Микрофони и нивни стативи; звучници, немонтирани или монтирани во звучни кутии; аудиофреквенциски електрични засилувачи, електрични комплекти за засилување на звук	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8519	Грамофони, со или без сопствен засилувач, касетофони и други апарати за репродукција на звук што немаат вграден уред за снимање на звук	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8520	Магнетофони и други апарати за снимање на звук, со или без вграден уред за репродукција на звук	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8521	Апарати за снимање или репродукција на слика, со или без вграден видеотјунер	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8522	Делови и прибор погодни за употреба исклучително или	Производство во кое вредноста на сите	

	главно за апарати од тар. број 8519 до 8521	употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8523	Подготвени неснимени подлоги за звучни снимања и слични снимања на други појави, освен производите од глава 37	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8524	Плочи, ленти и други снимени подлоги за звучни и други слично снимени појави, вклучувајќи матрици и галвански отпечатоци за производство на плочи, со исклучок на производите од глава 37		
	- Матрици и галвански отпечатоци за производство на плочи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
	- Други	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8523, се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8525	Предаватели за радиотелефонија, радиотелеграфија, радиодифузија или телевизија, со или без вграден применик или апарат за снимање или репродукција на звук; телевизиски камери; видеокамери за неподвижни слики и други видеокамери за снимање	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали од домашно потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8526	Радари, помошни уреди за радионавигација и уреди за радиодалечинско управување	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот

8527	Приемници за радиотелефонија, радиотелеграфија или радиодифузија, вклучувајќи и приемници комбинирани во исто кукиште со апарат за снимање или репродукција на звук или со часовник	со потекло Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8528	Телевизиски приемници, со или без вградени радиоприемници или апарати за снимање или репродукција на звук или слика; видеомонитори и видеопројектори	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8529	Делови погодни за употреба исклучително или главно за апарати од тар. број 8525 до 8528 - Погодни за употреба исклучително или главно за апарати за снимање или репродукција на слика - Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8535 и 8536	Електрични апарати за вклучување и исклучување или за заштита на електрични струјни кола, или за правеење спој со или во електрични струјни кола	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8538 се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот

8537	Табла, плочи, конзоли, маси, ормани и други основни опремени со два или повеќе апарати од тар. број 8535 или 8536, за електрично управување или дистрибуција на електрична енергија, вклучувајќи ги и оние со вградени инструменти или апарати од глава 90, и апарати за нумеричко управување, освен апаратите за вклучување и исклучување од тар. број 8517	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8538 се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od 8541	Диоди, транзистори и слични полупроводнички елементи, освен полупроводнички плочки се уште неисклучени во чипови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е опфатен производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8542	Електронски интегрирани кола и микросклопови	Производство: - во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот; - во кое, во рамките на горенаведените граници, вредноста на материјалите кои се распоредуваат во тар. број 8541 или 8542; земено заедно, се употребени само до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
8544	Изолирана жица (вклучувајќи и емајлирана или анодизирана), кабли (вклучувајќи и коаксијални кабли) и други изолирани електрични спроводници, со или без конектори; кабли од оптички влакна, изработени од поединечно обвиткани влакна, комбинирани или не со електрични спроводници или со конектори	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8545	Јаглеродни електроди, јаглеродни четки, јаглерод за светилки, јаглерод за батерии и други производи од графит или друг јаглерод, со или без метал, за електрични намени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8546	Електрични изолатори од кој било материјал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на	

		производот	
8547	Изолациони делови за електрични машини, уреди или опрема, целосно изработени од изолациони материјали, освен со некои помали компоненти од метал (на пр. приклучоци со навој) вградени за време на пресувањето единствено заради спојување, освен изолаторите од тар. број 8546; цевки за електрични спроводници и спојници за нив, од прости метали обложени со изолационен материјал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8548	Отпадоци и остатоци од галвански елементи, галвански батерии и електрични акумулатори; потрошени галвански елементи, потрошени галвански батерии и потрошени електрични акумулатори; електрични делови на машини или апарати, што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
od Глава 86	Железнички или трамвајски локомотиви, шински возила и нивни делови; железнички или трамвајски шински склопови, прибор и нивни делови, механичка (вклучувајќи и електромеханичка) сигнална опрема за сообраќај од сите видови, освен за:	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8608	Железнички и трамвајски шински склопови и прибор; механичка (вклучувајќи и електромеханичка) опрема за сигнализација, сигурност, или контрола со сообраќајот на железници, трамваи, патишта, внатрешни водени патишта, паркиралишта, пристанишни инсталации или аеродроми; нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od Глава 87	Возила, освен железнички или трамвајски шински возила, и нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
8709	Самоодни работни колички,	Производство во кое:	Производство во

	без уреди за дигање или манипулација, што се користат во фабрики, складишта, пристаништа или на аеродроми, за превоз на стока на куси растојанија; влечни возила што се користат на пероните на железничките станици; делови на наведените возила	- сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8710	Тенкови и други оклопни борбени моторни возила, опремени или неопремени со оружје и делови за тие возила	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8711	Мотоцикли (вклучувајќи и мопеди) и велосипеди опремени со помошен мотор, со или без бочна приколка; бочни приколки: - Со клипен ротационен мотор со внатрешно согорување со зафатнина на цилиндрите: - до 50 см ³ - Над 50 см ³ - Други	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 20% од фабричката цена на производот Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на

		- во кое вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	производот
od 8712	Велосипеди без тончести лежишта	Производство од материјали што не се распоредуваат во тар. број 8714	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8715	Детски колички и нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
8716	Приколки и полуприколки; други возила што не се на механички погон; нивни делови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od Глава 88	Воздухоплови, вселенски летала и нивни делови; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 8804	Ротуши (ротошуги)	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 8804	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
8805	Опрема за лансирање воздухоплови; палубни сопирачи и слична опрема; земни тренажери за летање; делови за наведените производи	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
Глава 89	Бродови, чамци и пловни конструкции	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не

		производот Меѓутоа, не може да се употребуваат бродски трупови од тар. број 8906	надминува 40% од фабричката цена на производот
od Глава 90	Оптички фотографски, кинематографски, мерни, контролни, прецизни, медицински или хируршки инструменти и нивни апарати; нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9001	Оптички влакна и снопови од оптички влакна; кабли од оптички влакна, освен оние од тар. број 8544; листови и плочи од поларизирачки материјал, леќи (вклучувајќи и контактни леќи), призми, огледала и други оптички елементи од кој и да е материјал, немонтирани, освен елементи од стакло што не се оптички обработени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9002	Леќи, призми, огледала и други оптички елементи од кој и да е материјал, монтирани, што се делови или прибор на инструменти или апарати, освен елементи од стакло што не се оптички обработени	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9004	Очила, заштитни очила и слични производи, корективни, заштитни или други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
od 9005	Дурбини со еден и со два објектива, други оптички телескопи, и нивни постаменти, освен астрономски рефрактори и нивни постаменти	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od 9006	Фотографски апарати (освен кинематографски	Производство во кое: - сите употребени	Производство во кое вредноста на

	камери); фотографски флеш-апарати, флеш- светилки, освен флеш- светилки со електрично напојување	материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9007	Кинематографски камери и проектори, вклучувајќи ги и оние со вградени апарати за снимање или репродукција на звук	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9011	Сложени оптички микроскопи, вклучувајќи ги и оние за микрофотографија, микрокинематографија или микропроекција	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
od 9014	Други навигациони инструменти и апарати	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9015	Геодетски (вклучувајќи и фотограметриски), хидрографски, океанографски, хидролошки, метеоролошки или геофизички инструменти и апарати, освен компаси; далномери	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	

9016	Ваги со осетливост од 5 сг или повеќе, со или без тегови	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9017	Инструменти за цртање, обележување или математичко сметање (на пр. апарати за цртање, пантографи, агломери, прибор за цртање, логаритмери, калкулатори во форма на тркалезна плоча); инструменти за мерење должина што се држат в рака (на пр. мерни прачки и ленти, микрометарски мерила, мерила со нониус), што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа глава	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9018	Инструменти и апарати за медицина, хирургија, стоматологија или ветерина, вклучувајќи и сцинтиграфски апарати, други електромедицински апарати и инструменти за испитување на видот		
	- Стоматолошки столчиња со вградена стоматолошка опрема или стоматолошки плукалници	Производство од материјали од кој и да е тар. број, вклучувајќи и други материјали од тар. број 9018	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
	- Други	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
9019	Апарати за механотерапија; апарати за масажа; апарати за психолошки тестирања; апарати за озонотерапија, оксигенотерапија, аеросол терапија, вештачко дишење или други терапевтски апарати за дишење	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
9020	Други апарати за дишење и	Производство во кое:	Производство во

	гас-маски, освен заштитни маски без механички делови и изменливи филтри	- сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 25% од фабричката цена на производот
9024	Машини и апарати за испитување на тврдост, јакост, компресибилност, еластичност или други механички својства на материјалите (на пр. метали, дрво, текстил, хартија, пластична маса)	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9025	Хидрометри и слични плутачки инструменти, термометри, пирометри, барометри, хигрометри и психрометри, со или без можност за регистрирање, и комбинации на овие инструменти	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9026	Инструменти и апарати за мерење или контрола на протокот, нивото, притисокот или други променливи големини на течности или гасови (на пр. мерачи на протокот, покажувачи на нивото, манометри, мерачи на количеството топлина), освен инструменти и апарати од тар. број 9014, 9015, 9028 или 9032	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9027	Инструменти и апарати за физички и хемиски анализи (на пр. полариметри, рефрактометри, спектрометри, апарати за анализа на гас или чад); инструменти и апарати за мерење или контрола на вискозитет, порозност, експанзија, површински напон и сл.; инструменти и апарати за мерење или контрола на количества топлина, звук или светлина (вклучувајќи и експозиметри); микротомни	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9028	Мерачи на потрошувачката или производството на гасови, течности или електрицитет, вклучувајќи и мерачи за нивно баждарење	- Делови и прибор Производство во кое	

		вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
	- Други	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9029	Бројачи на вртежи, бројачи на производство, таксиметри, бројачи на километри, бројачи на чекори и сл.; показувачи на брзината и тахометри, освен оние кои се распоредуваат во тар. број 9014 или 9015; стробоскопи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9030	Осцилоскопи, спектрални анализатори и др. инструменти и апарати за мерење и контрола на количества електрицитет, освен мерачите од тар. број 9028; инструменти и апарати за мерење или откривање алфа, бета, гама, рендгенски, космички или др. јонизирачки зрачења	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9031	Инструменти, апарати и машини за мерење или контрола што не се споменати ниту опфатени на друго место во оваа глава; проектори на профили	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9032	Инструменти и апарати за автоматска регулација или контрола	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
9033	Делови и прибор (што не се споменати или опфатени на др. место во оваа глава) за машини, уреди, инструменти или апарати од Глава 90	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
од Глава 91	Часовници и рачни часовници и нивни делови; освен:	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на	

		производот	
9105	Други часовници	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9109	Механизми за часовници, комплетни и составени	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - вредноста на сите употребени материјали што не се од домашно потекло не ја надминува вредноста на употребените материјали со потекло	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9110	Комплетни механизми за часовници (лични и други) несоставени или делумно составени (механизми во сетови); некомплетни механизми за часовници (лични и други), составени; недовршени механизми за часовници (лични и други)	Производство во кое: - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот - во кое, во рамките на горенаведеното ограничување, материјалите кои се распоредуваат во тар. број 9114 се користат единствено до вредноста од 10% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9111	Кутии за лични часовници и делови од кутии	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9112	Кутии за часовници и кутии од сличен вид за други производи од оваа глава и делови од кутии	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 30% од фабричката цена на производот
9113	Ремен, синџирчиња и		

	гривни за рачни часовници и делови за ремени, синцирчиња и гривни		
	- Од неблагородни метали, никлувани или нениклувани, или преслечени со благороден метал	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
	- Други	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
Глава 92	Музички инструменти; делови и прибор за овие производи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот	
Глава 93	Оружје и муниција; нивни делови и прибор	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот	
Глава 94	Мебел, постела, матраци, носачи на матраци, перници и слични полнети производи; ламби и други светлечки тела, што не се споменати ниту вклучени на друго место; осветлени знаци, осветлени плочки со имиња и сл.; монтажни згради; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
od 9401 и od 9403	Мебел од неблагородни метали што содржи неполнет памучен материјал со тежина од 300 гр/м ² или помалку	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот или Производство од памучен материјал што е веќе изработен во форма готова за употреба во тар. број 9401 или 9403, под услов: - неговата вредност да не надминува 25% од фабричката цена на производот; - сите други употребени материјали да бидат од домашно потекло и да не се распоредуваат во тар. број 9401 или 9403	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 40% од фабричката цена на производот
9405	Ламби и светлечки тела, вклучувајќи и рефлектори и спот-рефлектори и нивни делови што не се споменати	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од	

	ниту опфатени на друго место; осветлени знаци, осветлени плочки со имиња и слично, со постојано фиксиран светлосен извор и нивни делови, што не се споменати ниту опфатени на друго место	фабричката цена на производот
9406	Монтажни згради	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od Глава 95	Играчки, реквизити за друштвени игри и спорт; нивни делови и прибор; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
9503	Други играчки; смалени модели и слични модели за игра, со или без погон; сложувалки од сите видови	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
od 9506	Палки за голф и нивни делови	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, за правење на глави на палките за голф може да се користат грубо обликувани парчиња
od Глава 96	Разни производи; освен:	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот
od 9601 и od 9602	Производи од материјали од животинско, растително или минерално потекло за резбарење	Производство од "обработени" материјали за резбарење од истиот тар. број
od 9603	Метли и четки (освен метли од шибје и слично и четки од крзно од куна или верверица), механички направи за чистење на под што се држат в рака, без мотор, влошки и валјаци за бојадисување, бришачи за подови со сунѓер и мопи	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
9605	Патни сетови за лична тоалета, шиене или	Секој предмет во сетот мора да го задоволува правилото

	чистење на чевли или облека	кое би се применувало врз него до колку тој не е вклучен во сетот. Меѓутоа, може да се вклучат и предмети што не се со потекло, под услов нивната вкупна вредност да не надминува 15% од фабричката цена на сетот.
9606	Копчиња, конци, дриkerи и копчиња за преслекување, калапи за копчиња и други делови од овие производи; недовршени копчиња	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
9608	Пенкала; фломастери и маркери со врв од филц или од друг порозен материјал; налив-пера и слични пера; пера за копирање; патент-моливи; перодршки, држалки за моливи и слични држалки; делови (вклучувајќи и капи и клипсови) на наведените производи, освен оние од тар. број 9609;	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тарифен број во кој не е содржан производот. Меѓутоа, во истиот тар.број можат да бидат употребени перца или перодршки
9612	Ленти за машини за пицување и слични ленти, натопени со мастило или поинаку подготвени за правење отпечатоци, на калема или во патрони; перничкиња за жигови, натопени или ненатопени, со или без кутија	Производство во кое: - сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот - вредноста на сите употребени материјали не надминува 50% од фабричката цена на производот
од 9613	Запалки со пиезо-палење	Производство во кое вредноста на сите употребени материјали од тар. број 9613 не надминува 30% од фабричката цена на производот
од 9614	Лулиња за пушење и глави од лулиња	Производство од грубо оформени парчиња
Глава 97	Уметнички предмети, уметнички колекции и антиквитети	Производство во кое сите употребени материјали се распоредуваат во тар. број во кој не е содржан производот

А Н Е К С И И**УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ ЕУР.1
И БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ ЕУР.1**

1. Секој формулар мора да изнесува 210 x 297 мм, со дозволени отстапувања од минус 5 мм или плус 8 мм по должината. Треба да се употреби бела бездрвна хартија што не е полесна од 25 г/м². На подлогата мора да има отпечатен зелен знак "guilloche" така што секое фалсификување со механички или хемиски средства да биде видно.
2. Надлежните органи од договорните страни можат да си го задржат правото самите да ги печатат формуларите или да ги дадат на печатење кај одобрени печатници. Во последниот случај, секој формулар мора да содржи ознака за таквото одобрување. На секој формулар мора да стои името и адресата на печатницата или знак преку кој печатницата може да биде идентификувана. Формуларот, исто така, треба да носи сериски број, отпечатен или означен на друг начин, со кој ќе може да биде идентификуван.

УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ

1. Извозник (име, полна адреса, земја)	ЕУР.1 Бр. А 000 000	
3. Примач (име, полна адреса, земја) (по избор)	Пред да се пополни види ги забелешките подолу _____ и _____ (наведи земји, групи земји или територии)	
6. Детали за транспортот (по избор)	4. Земја, група земји или територија од каде што се смета дека потекнуваат производите	5. Земја, група земји или територија на дестинацијата
8. Број на предмети; ознаки и броеви: бр. и вид на пакувања ⁹³ ; опис на стоката	7. Забелешка	10. Фактури (по избор)
11. СЕ ПОПОЛНУВА ОД ЦАРИНАТА Се потврдува декларацијата Извозен документ ⁹⁴ : Печат Формулар _____ бр. _____ Царинарница: _____ Земја или територија на Издавање: _____ _____ Датум: _____ _____ (потпис)	12. ИЗЈАВА НА ИЗВОЗНИКОТ Јас, долупотпишаниот, изјавувам дека погоре опишаните стоки ги задоволуваат потребите за издавање на ова уверение Место и датум: _____ _____ (потпис)	

⁹³ За стоката без амбалажа да се означи бројот на предмети или да се стави "Во растурсна состојба".

⁹⁴ Се пополнува само ако интерните прописи на земјата или територијата на извозот тоа го бараат.

13. БАРАЊЕ ЗА ВЕРИФИКАЦИЈА, до	14. РЕЗУЛТАТ ОД ВЕРИФИКАЦИЈА Извршената верификација покажува дека ова уверение (1) е издадено од наведената царинарница и содржаните информации се точни не ги задоволува барањата за автентичност и точност (види ги приложените забелешки)
Се бара верификација за автентичноста и точноста на ова уверение (место и датум) печат	(место и датум) печат
(потпис)	(потпис) (1) впиши X во соодветниот квадрат

ЗАБЕЛЕШКИ

1. Уверенијата не смеат да се пречкртуваат или да содржат зборови напишани еден врз друг. Секоја измена мора да се направи со бришење на неточните детали и додавање на потребните корекции. Ваквите измени треба да бидат означени со иницијалите на лицето што го пополнило уверението и да бидат потврдени од царинските власти на земјата или територијата што го издаваат.
2. Меѓу ставките наведени во уверението не смее да се остава простор и пред секоја мора да стои бројот на ставката. Веднаш под последната ставка мора да се повлече хоризонтална линија. Секој неискористен простор мора да се пречкрта за да се оневозможат секакви подоцнежни додавања.
3. Стоката мора да се опише согласно со трговската практика и со доволно детали за да се овозможи нејзина идентификација.

БАРАЊЕ ЗА ИЗДАВАЊЕ НА УВЕРЕНИЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ

1. Извозник (име, полна адреса, земја)	ЕУР.1 Бр. А 000 000	
3. Примач (име, полна адреса, земја) (по избор)	Пред да се пополни види ги забелешките подолу	
	2. Уверението се користи во преференцијалната трговија помеѓу и (наведи земји, групи земји или територии)	
	4. Земја, група земји или територија од каде што се смета дека потекнуваат производите	5. Земја, група земји или територија на дестинацијата
6. Детали за транспортот (по избор)	7. Забелешка	
8. Број на предмети; ознаки и броеви: бр. и вид на пакувања ⁹⁵ ; опис на стоката	9. Бруто-маса (кг) или друга мерка (лит, м ³ , итн.)	10. Фактури (по избор)

⁹⁵ За стоката без амбалажа да се означи бројот на предмети или да се стави "Во растурена состојба".

ИЗЈАВА ОД ИЗВОЗНИКОТ

Яс, долупотпишаниот, извозник на стоката опишана на претходниот лист,

ИЗЈАВУВАМ дека стоката ги задоволува условите неопходни за издавање на приложеното уверение;

ГИ НАВЕДУВАМ, како што следува, околностите кои овозможиле оваа стока да ги задоволи горните услови:

ГИ ДОСТАВУВАМ следниве документи како потврда ⁽¹⁾.

..... СЕ ОБВРЗУВАМ да ги доставам, по барање на надлежните власти, сите потребни документи кои може да ги побараат овие власти со цел да се издаде приложеното уверение и се обврзувам, ако е потребно, да прифатам секаква инспекција на моите сметки и секаква проверка на процесите за производство на горенаведената стока, од страна на горенаведените власти;

БАРАМ издавање на приложеното уверение за таа стока.

(место и датум)

(ПОТПИС

(1) На пример: увозни документи, уверенија за движење, фактури, декларации на производителот итн.; кои се однесуваат на производите употребени за производство или за стоката реекспортирана во истата држава.

АНЕКС IV

Изјава во фактурата

Изјавите во фактурата, чиј текст е даден подолу, мораат да бидат направени во согласност со фуснотите. Сепак, фуснотите не треба да бидат репродуцирани.

Македонска верзија:

Извозникот на производите што ги покрива овој документ (царинска дозвола бр.....(1) изјавува дека, освен ако тоа не е јасно поинаку назначено, овие производи имаат преференцијално потекло (2).

Француска верзија :

L'exportateur des produits couverts par le présent document (autorisation douanière n° ... (1)) déclare que, sauf indication claire du contraire, ces produits ont l'origine préférentielle ... (2)

Шпанска верзија

El exportador de los productos incluidos en el presente documento (autorización aduanera n° ... (1)) declara que, salvo indicación en sentido contrario, estos productos gozan de un origen preferencial ... (2)

Данска верзија

Eksportøren af varer, der er omfattet af nærværende dokument, (toldmyndighedernes tilladelse nr. ... (1)), erklærer, at varerne, medmindre andet tydeligt er angivet, har præferenceoprindelse i ... (2)

Германска верзија :

Der Ausführer (Ermächtigter Ausführer; Bewilligungs-Nr. ... (1)) der Waren, auf die sich dieses Handelspapier bezieht, erklärt, dass diese Waren, soweit nicht anderes angegeben, präferenzbegünstigte ... (2) Ursprungswaren sind.

Англиска верзија:

The exporter of the products covered by this document (customs authorization No ...¹) declares that, except where otherwise clearly indicated, these products are of ...² preferential origin.

Италијанска верзија :

L'esportatore delle merci contemplate nel presente documento (autorizzazione doganale n. ... (1)) dichiara che, salvo indicazione contraria, le merci sono di origine preferenziale ... (2).

Холанска верзија:

De exporteur van de goederen waarop dit document van toepassing is (douanevergunning nr. ... (1)), verklaart dat, behoudens uitdrukkelijke andersluidende vermelding, deze goederen van preferentiële ... oorsprong zijn (2).

Португалска верзија

O abaixo assinado, exportador dos produtos cobertos pelo presente documento (autorização aduaneira n°. ... (1)), declara que, salvo expressamente indicado em contrário, estes produtos são de origem preferencial ... (2).

Финска верзија

Tässä asiakirjassa mainittujen tuotteiden viejä (tullin lupan:o ... (1)) ilmoittaa, että nämä tuotteet ovat, ellei toisin ole selvästi merkitty, etuuskohteluun oikeutettuja ... alkuperätuotteita (2).

Шведска верзија

Exportören av de varor som omfattas av detta dokument (tullmyndighetens tillstånd nr. ... (1)) försäkrar att dessa varor, om inte annat tydligt markerats, har förmånsberättigande ... ursprung (2).

Грчка верзија

Ο εξαγωγέας των προϊόντων που καλύπτονται από το παρόν έγγραφο (άδεια τελωνείου υπ' αριθ. ... (1)) δηλώνει ότι, εκτός εάν δηλώνεται σαφώς άλλως, τα προϊόντα αυτά είναι προτιμσιακής καταγωγής ... (2).

.....⁽³⁾
(Место и датум)

.....⁽⁴⁾
(Потпис на извозникот;
името на лицето
што ја потпишува изјавата
мора да биде означено
со јасни букви)

-
- (¹) Кога изјавата во фактура е направена од страна на одобрен извозник како што е назначено во член 21 од овој Протокол, бројот на овластувањето на одобриениот извозник мора да биде вметнат на ова место. Ако изјавата во фактура не е направена од страна на овластен извозник, зборовите во заграда ќе бидат испуштени или местото ќе биде оставено празно.
- (²) Потсклото на производите мора да биде означено. Кога изјавата на фактурата се однесува во целина или делумно на производи со потекло од Цеута и Мелила, извозникот мора, во документот за кој се прави декларацијата, да ги означат јасно со симболот "CM"
- (³) Овие информации можат да бидат изоставени ако тие веќе се наоѓаат во самиот документ.
- (⁴) Види член 20 (5) од Протоколот. Во случај кога извозникот не е потребно да потпише, непотребата од потпис повлекува и непотреба од наведување на името на потписникот.

ПРОТОКОЛ 5 ЗА ЗАЕМНА ПОМОШ ВО ЦАРИНСКИ РАБОТИ

ЧЛЕН 1 Дефиниции

За целите на овој Протокол:

- (а) “царинско законодавство” значи секоја правна или регулативна одредба која се применува на територијата на Европската заедница и Република Македонија во врска со увозот, извозот и транзитот на стоки и нивно ставање под друг царински режим или постапка, вклучувајќи ги и мерките за забрана, ограничување и контрола;
- (б) “орган молител” значи надлежен административен орган назначен од Договорната страна за оваа цел, кој поднесува барање за помош врз основа на овој Протокол;
- (ц) “замолен орган” значи надлежен административен орган назначен од Договорната страна за оваа цел, кој прима барање за помош врз основа на овој Протокол;
- (д) “лични податоци” значат сите информации за идентификувано лице или лице кое може да се идентификува;
- (е) “кршење на царинското законодавство” значи секое прекршување или обид за прекршување на царинското законодавство.

ЧЛЕН 2 Делокруг

1. Договорните страни си помагаат една на друга во рамките на нивната надлежност, на начин и под услови дадени во овој Протокол, за да се обезбеди правилна примена на царинското законодавство, особено во спречувањето, истрагите и борбата против кршењето на тоа законодавство.
2. Помошта за царински прашања, која се обезбедува со овој Протокол, се однесува на секој административен орган на Договорните страни надлежен за примената на овој Протокол. Таа нема да ги исклучи правилата во врска со заемна помош за криминални работи, ниту пак треба да ги опфати информациите добиени со овластувањата применети по барање од судски орган, освен кога давањето на таквите информации се одобрени од тој орган.
3. Со овој Протокол не се опфаќа помошта за враќање на царина, даноци или казни.

ЧЛЕН 3

Помош по барање

1. На барање на органот молител, замолениот орган ги обезбедува сите релевантни информации со кои може да се осигура правилна примена на царинското законодавство, како и информации за забележани или планирани активности кои се, или можат да претставуваат кршење на царинското законодавство.
2. На барање на органот молител, замолениот орган треба да го информира за тоа:
 - (а) дали стоките извезени од територијата на една од Договорните страни се правилно увезени на територијата на другата Договорна страна, и кога е можно да се определи применетата царинската постапка на стоките;
 - (б) дали стоките увезени на територијата на една од Договорните страни се правилно извезени од територијата на другата Договорна страна, и кога е можно да се посочи применетата царинската постапка на стоките;
3. По барање на органот молител, замолениот орган, во рамките на своите правни или регулативни одредби, ќе ги преземе потребните чекори за да се обезбеди посебен надзор врз:
 - (а) физички или правни лица за кои постои реална основа да се верува дека тие се, или биле вклучени во кршење на царинското законодавство;
 - (б) места каде што биле или можеби биле составувани стоки на начин што дава реална основа да се верува дека овие стоки се наменети за користење при кршењето на царинското законодавство;
 - (ц) стоките кои се, или можат да бидат транспортирани на начин што дава реална основа да се верува дека тие се наменети за користење при кршење на царинското законодавство;
 - (д) превозни средства кои се, или можат да бидат искористени на начин што дава реална основа да се верува дека тие се наменети за кршење на царинското законодавство.

ЧЛЕН 4

Самоиницијативна соработка

- Договорните страни си помагаат заемно, самоиницијативно и во согласност со своите правни и регулативни одредби, ако сметаат дека тоа е потребно за правилна примена на царинското законодавство, особено со обезбедување информации добиени во врска со:
- активности со кои се крши, или изгледа дека се крши царинското законодавство и кои можат да бидат од интерес за другата Договорна страна;
 - нови средства или методи во кршењето на царинското законодавство;
 - стоки за кои се предмет на активности за кршење на царинското законодавство;
 - физички или правни лица за кои има реална основа да се верува дека се, или биле вклучени во активности за кршење на царинското законодавство;
 - превозни средства во врска со кои има реална основа да се верува дека биле, или можат да се користат за кршење на царинското законодавство.

ЧЛЕН 5

Доставување, известување

На барање на органот молител, замолениот орган, во согласност со правните или регулативни одредби кои ги применува, ги презема неопходните мерки за:

- да достави секаков документ или
- да извести за секоја одлука,

кои произлегуваат од органот молител и кои спаѓаат во делокругот на овој Протокол, до лице кое живее или правно лице кое е формирано на територијата на замолениот орган. Барањата за доставување на документи или известувања за одлуки треба да бидат во писмена форма и на службениот јазик на замолениот орган или на јазик прифатлив за тој орган.

ЧЛЕН 6

Формат и содржина на барањата за давање помош

1. Барањата во врска со овој Протокол треба да бидат во писмена форма. Тие треба да бидат придружени со потребните документи за овозможување на исполнување на барањето. Кога барањето е итно, може да се прифати усно барање, но тоа веднаш мора да биде потврдено во писмена форма.
2. Барањата во врска со став 1 ги содржат следните податоци:
 - (а) орган молител;
 - (б) мерки кои се бараат;
 - (ц) предмет и причина за барањето;
 - (д) правните и регулативни одредби и други правни елементи;
 - (е) што поточни и подетални податоци за физичките или правните лица кои се предмет на истрагата;
 - (ф) краток опис на релевантните факти и на веќе извршените истраги.
3. Барањата се доставуваат на службениот јазик на замолениот орган или на јазик прифатлив за тој орган. Ова барање не се однесува на сите документи кои го придружуваат барањето од став 1.
4. Ако барањето не ги задоволува формалните барања поставени погоре, може да се побара негова исправка или дополнување. Во меѓувреме може да се побараат мерки за претпазливост.

ЧЛЕН 7

Извршување на барањата

1. Со цел да се одговори на барањето за помош, замолениот орган постапува, во рамките на своите надлежности и расположливите средства, како да настапува во свое име или по барање на други органи на истата Договорна страна, со давање на информации во свој посед, со водење на соодветни истраги или со нивно

организирање. Оваа одредба се применува и од кој било друг орган до кој е испратено барањето од замоленiot орган кога тој не може самостојно да го исполни.

2. Барањата за помош се вршат во согласност со правните и регулативните одредби на замолената Договорна страна.
3. Овластените службени лица на едната Договорна страна, со согласност на другата Договорна страна и во согласност со услови поставени од неа, можат да престојуваат во простории на замоленiot орган или на кој било друг орган во согласност со став 1, за добивање на информации за активностите кои го кршат, или може да го кршат царинското законодавство, а кои му се потребни на органот молител за целите на овој Протокол.
4. Овластените службени лица на едната Договорна страна можат, со согласност на другата вклучена Договорна страна и во согласност со условите одредени од неа, да присуствуваат на истраги кои се водат на нејзината територија.

ЧЛЕН 8

Формат во кој се доставуваат информациите

1. Замоленiot орган ги доставува резултатите од истрагите до органот молител во писмена форма заедно со соодветните документи, заверени копии или други работи.
2. Овие информации можат да бидат во компјутеризирана форма.
3. Оригиналните документи се доставуваат само по барање, во случај кога заверените копии не се доволни. Овие оригинали треба да се вратат што поскоро.

ЧЛЕН 9

Исклучоци на обврските за давање помош

1. Помошта може да се одбие или да зависи од исполнувањето на одредени услови или барања, во случај кога една Страна смета дека помошта од овој Протокол:
 - (а) најверојатно ќе има предрасуди за суверенитетот на Република Македонија или на земјите членки од кои се бара да обезбедат помош според овој Протокол; или
 - (б) најверојатно ќе има предрасуди за јавното мислење, безбедноста или други важни интереси, особено во случаите споменати во член 10(2); или
 - (ц) претставува повреда на индустриска, комерцијална или професионална тајна.
2. Помошта може да биде одложена од замоленiot орган со образложение дека таа може да ипопречи на тековна истрага, судење или судска постапка која е во тек. Во таков случај, замоленiot орган се советува со органот молител за да одлучи дали помошта може да се даде под такви услови или околности каква што бара замоленiot орган.
3. Кога органот молител бара помош која тој самиот не е во можност да ја даде ако тоа се бара од него, тоа треба да го нагласи во своето барање. Тогаш од замоленiot орган ќе зависи како ќе одговори на ова барање.
4. За случаите споменати во ставовите 1 и 2, одлуката на замоленiot орган и причините за неа мора да се достават до органот молител без одолжување.

ЧЛЕН 10

Размена на информации и доверливост

1. Секоја доставена информација пренесена во каков било облик со овој Протокол, е доверлива и од рестриктивна природа, во зависност од правилата кои се применуваат во секоја од Договорните страни. Таа ќе биде опфатена со обврската за службена тајна и ќе биде заштитена како и други слични добиени информации со соодветни закони на Договорната страна, како и соодветните одредби кои се однесуваат на органите на Заедницата.
2. Личните податоци можат да се разменат само кога Договорната страна која може да ги прими презема должност да ги заштити овие податоци на ист начин како и онаа која се применува во одредени случаи кај Договорната страна која може да ги даде податоците. Заради тоа, Договорните страни треба да си даваат информации за нивните правила, како и, кога е можно, за правните одредби кои се на сила во земјите членки на Заедницата.
3. Користењето на информации добиени со овој Протокол, во судски или управни постапки во врска со кршење на царинското законодавство, се смета дека е за целите на овој Протокол. Заради тоа, Договорните страни можат, во нивните регистри, извештаи и сведочења и во судските постапки и обвинителни постапки пред судовите, да ги користат добиените докази и консултираните документи во согласност со одредбите на овој Протокол. Надлежните органи кои ги дале тие информации или кои дале пристап кон тие документи ќе бидат известени за таквата употреба.
4. Добиените информации треба да се користат само за целите на овој Протокол. Кога една од Договорните страни сака да ги искористи овие информации за други цели, таа однапред треба да добие писмена согласност од органот на власта кој ги доставил информациите. Таквата употреба потоа ќе биде предмет на секакви ограничувања поставени од тој орган.

ЧЛЕН 11

Стручни лица и сведоци

Одредено службено лице на замолениот орган може да биде овластено да се појави, во рамките на добиеното овластување, како стручно лице или сведок во судски или управни постапки во врска со прашањата опфатени со овој Протокол, и да достави документи или заверени копии, што можат да бидат потребни за постапките. Во барањето за појавување мора особено да е назначено пред кој судски или управен орган треба да се појави службеното лице, за кои прашања и врз основа на кое звање или квалификација службеното лице ќе биде испрашувано.

ЧЛЕН 12

Трошоци за помош

Договорните страни се откажуваат од сите меѓусебни барања за надоместок на трошоците настанати со овој Протокол, освен, соодветно, за трошоците за стручни лица и сведоци, како и оние за преведувачи кои не се државни службеници.

ЧЛЕН 13Примена

1. Примената на овој Протокол се доверува од една страна на Царинските органи на Република Македонија и од друга страна на надлежните служби на Комисијата на Европските заедници и царинските органи на земјите членки, соодветно. Тие одлучуваат за сите практични мерки и активности неопходни за неговата примена, земајќи ги предвид правилата што се во сила, особено во областа на заштитата на податоци. Тие можат да им препорачаат на надлежните тела амандмани кои сметаат дека треба да се направат на овој Протокол.
2. Договорните страни меѓусебно се консултираат и последователно се информираат за деталните правила за примена кои се усвоени во согласност со одредбите на овој Протокол.

ЧЛЕН 14Други договори

1. Земајќи ги предвид соодветните надлежности на Европската заедница и земјите членки, одредбите на овој Протокол :
 - не влијаат врз обврските на Договорните страни од други меѓународни договори или конвенции;
 - се сметаат за дополнителни одредби кон спогодбите за заемна помош кои се или можат да бидат потпишани меѓу одделни земји членки и Република Македонија,
 - не влијаат врз одредбите на Европската заедница за комуникацијата меѓу надлежните служби на Комисијата на Европските заедници и царинските органи на земјите членки за секоја информација добиена со овој Протокол која ќе биде од интерес за Заедницата.
2. Без оглед на одредбите од став 1, одредбите на овој Протокол имаат предност пред одредбите на која било билатерална спогодба за заемна помош која е, или може да биде склучена меѓу одделни земји членки и Република Македонија, уште повеќе ако одредбите на вториве се несоодветни со оние од овој Протокол.
3. Во врска со прашањата поврзани со применливоста на овој Протокол, Договорните страни меѓусебно се консултираат за разрешување на прашањата во рамките на Комитетот за стабилизација и асоцијација формиран со членот 114 од Договорот за стабилизација и асоцијација.

ЗАВРШЕН АКТ

Ополномоштените на :

РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА,

од една страна, и

ополномоштените на :

КРАЛСТВОТО БЕЛГИЈА,
КРАЛСТВОТО ДАНСКА,
СОЈУЗНА РЕПУБЛИКА ГЕРМАНИЈА,
РЕПУБЛИКА ГРЦИЈА,
КРАЛСТВОТО ШПАНИЈА,
ФРАНЦУСКАТА РЕПУБЛИКА,
ИРСКА,
ИТАЛИЈАНСКАТА РЕПУБЛИКА,
ГОЛЕМОТО ВОЈВОДСТВО ЛУКСЕМБУРГ,
КРАЛСТВОТО ХОЛАНДИЈА,
РЕПУБЛИКА АВСТРИЈА,
ПОРТУГАЛСКАТА РЕПУБЛИКА,
РЕПУБЛИКА ФИНСКА,
КРАЛСТВОТО ШВЕДСКА,
ОБЕДИНЕТО КРАЛСТВО НА ВЕЛИКА БРИТАНИЈА И СЕВЕРНА ИРСКА,

договорните страни во Договорот за основање на Европската заедница,
Договорот за основање на Европската заедница за јаглен и челик,
Договорот за основање на Европската заедница за атомска енергија и
Договорот за Европската унија,

во натамошниот текст "земји-членки" и

ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА, ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА ЈАГЛЕН И ЧЕЛИК,
ЕВРОПСКАТА ЗАЕДНИЦА ЗА АТОМСКА ЕНЕРГИЈА,

во натамошниот текст "Заедница",

од друга страна,

на состанокот во Луксембург на 9 април 2001 година при потпишувањето на
Спогодбата за стабилизација и асоцијација меѓу Република Македонија, од
една страна и Европските заедници и нивните земји членки, од друга страна,
во натамошниот текст "Спогодбата", ги усвоија следниве текстови :

Спогодбата, нејзините анекси од I до VII и тоа :

Анекс I - Увоз во Република Македонија на помалку чувствителни индустриски стоки со потекло од Заедницата

Анекс II - Увоз во Република Македонија на чувствителни индустриски стоки со потекло од Заедницата

Анекс III - Дефиниција на Заедницата за телешко месо "Baby-beef"

Анекс IVa - Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (без царина)

Анекс IVб - Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (без царина во рамки на квоти)

Анекс IVц - Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (концесии во рамки на квоти)

Анекс Va - Увоз во Заедницата на риби и рибни производи со потекло од Република Македонија

Анекс Vб - Увоз во Република Македонија на риби и рибни производи со потекло од Заедницата

Анекс VI - Основање "Финансиски услуги"

Анекс VII - Права на интелектуална, индустриска и трговска сопственост и следниве протоколи :

Протокол 1 - за текстилни и конфекциски производи

Протокол 2 - за производи од челик

Протокол 3 - за трговијата меѓу Република Македонија и Заедницата со преработени земјоделски производи

Протокол 4 - за дефиницијата на концептот "потекло на производите" и за методите на административна соработка

Протокол 5 - за взаемната помош меѓу административните власти за царински прашања

Ополномоштените од Република Македонија и ополномоштените од земјите членки и од Заедницата ги усвоија текстовите на заедничките декларации наведени подолу и приклучени кон Завршниот акт :

Заедничка декларација за членот 34 од Спогодбата

Заедничка декларација за членот 40 од Спогодбата

Заедничка декларација за членот 44 од Спогодбата

Заедничка декларација за членот 46 од Спогодбата

Заедничка декларација за членот 57 од Спогодбата

Заедничка декларација за членот 71 од Спогодбата

Заедничка декларација во однос на членот 118 од Спогодбата

Ополномоштените од Република Македонија се запознаа со долунаведените Декларации кои се приклучени кон Завршниот акт :

Унилатерална декларација на Заедницата и на нејзините земји членки за членовите 27 и 29

Унилатерална декларација на Заедница за член 76

Направено во Луксембург, 9 април 2001 година

За Советот
Претседател

Заедничка декларација за Членот 34

Европските заедници и Република Македонија, свесни за влијанието што може да го има брзото отстранувањето на давачката од 1% применета за намените на царинската постапка на увезените стоки врз буџетот на Република Македонија, се согласни, како посебна мерка, дека давачката ќе се задржи се до 1 јануари 2002 или до стапувањето во сила на Спогодбата за стабилизација и асоцијација, во зависност од тоа кој настан ќе настапи прв.

Доколку оваа давачка во меѓувреме, во однос на трета земја биде намалена или отстранета, Република Македонија се обврзува веднаш да го примени истиот третман врз стоките со европско потекло.

Содржината на оваа Заедничка декларација нема да ја влијае врз позицијата на Европските заедници во преговорите за пристапување на Република Македонија во Светската трговска организација.

Заедничка декларација во однос на Членот 40

Декларацијата за намери на Договорните страни за трговските аранжмани меѓу земјите кои настанаа од поранешна Социјалистичка Федеративна Република Југославија:

1. Европската Заедница и Република Македонија сметаат дека е важно економската и трговската соработка меѓу земјите кои настанаа од поранешната Социјалистичка Федеративна Република Југославија повторно да се воспостават што е можно поскоро, штом политичките и економските околности тоа го дозволат.
2. Заедницата е подготвена да додели кумулација на потеклото на земјите кои настанаа од поранешната Социјалистичка Федеративна Република Југославија кои ја обновиле нормалната економска и трговска соработка штом ќе се воспостави административната соработка потребна за соодветно функционирање на кумулацијата.
3. Имајќи го ова предвид, Република Македонија изјавува подготвеност да започне преговори што е можно поскоро, со цел да воспостави соработка со другите држави кои настанаа од поранешната Социјалистичка Федеративна Република Југославија.

Заедничка декларација во однос на Членот 44

Се подразбира дека терминот "децата" е дефиниран во согласност со националното законодавство на засегнатата земја-домаќин.

Заедничка декларација во однос на Членот 46

Се подразбира дека терминот членови на нивните семејства е дефиниран во согласност со националното законодавство на засегнатата земја-домаќин.

Заедничка декларација за прашањата од областа на сообраќајот во однос на Член 57

Страните се согласуваат да бараат применување, најбрзо што е можно на членот 12.3 (б) од Спогодбата во областа на сообраќајот меѓу Европската заедница и Република Македонија, врз основа на систем на екопоени преку склучување релевантна спогодба, во форма на размена на писма, што е можно поскоро и најдоцна до склучувањето на Времената спогодба.

Заедничка декларација во однос на Членот 71 Страните се согласуваат за целите на оваа Спогодба, интелектуалната, индустриската и трговската сопственост, вклучуваат особено преиздавање, вклучително и преиздавање на компјутерските програми и сродните права, права поврзани со бази на податоци, патенти, индустриски дизајн, трговски и услужни марки, топографии на интегрирани кола, географски индикации, вклучувајќи географски марки, како и заштита против нелојална конкуренција, како што е наведено во член 10 а од Париската конвенција за заштита на индустриската сопственост и заштита на откривање информации за *кноњ-хоњ*.

Декларација на Заедницата и нејзините земји-членки во однос на Членовите 27 и 29

Имајќи ги предвид вонредните трговски мерки дадени од страна на Европската Заедница на земјите-учеснички или земјите поврзани со Процесот на стабилизација и асоцијација, вклучувајќи ја и Република Македонија, врз основа на Регулативата (ЕЗ) 2007/2000, дополнета со Регулативата на Советот 2563/2000, Европската комисија и нејзините земји-членки изјавуваат:

- дека, при примената на член 29(2) од оваа Спогодба, оние автономни унилатерални трговски мерки што се поповолни, ќе се применуваат како дополнување на договорните трговски концесии, понудени од Заедницата во оваа Спогодба се додека Регулативата на Советот (ЕЗ) 2007/2000 се применува онака како што е дополнета;
- дека, особено, за производите покриени од Главите 7 и 8 од Комбинираната номенклатура, за кои Заедничката царинска тарифа предвидува примена на царински давачки на вредноста и специфични царински давачки, отстранувањето ќе се применува исто така врз специфичните царински давачки при изземање од релевантните одредби од Членот 27(1).

Декларација на Европската Заедница за Членот 76

Што се однесува до реадмисијата од страна на Република Македонија на државјани на други држави или лица без државјанство, политиката за репатријација на Европската Заедница се заснова на следниве главни елементи:

- приоритет се дава на доброволното враќање;
- преовладува принципот на репатријација во земјата на потекло.

Заедничка декларација во однос на Членот 118

а) За потребите интерпретација и практична примена на Спогодбата, страните се согласни дека случаите на посебна ургентност, споменати во Членот 118 на Спогодбата, значат случаи на материјално кршење на Спогодбата од една од двете Страни. Материјално кршење на Спогодбата се состои од:

- непризнавање на Спогодбата што не е санкционирана со општите правила на меѓународното право
- кршење на основните елементи на Спогодбата утврдени со Член 2

б) Страните се согласни дека "соодветни мерки", споменати во Член 118, се мерки кои се преземаат согласно меѓународното право. Доколку едната Страна преземе мерка во случај на посебна ургентност, според Член 118, другата Страна може да отпочне постапка за решавање на спорот.

ЛИСТА НА АНЕКСИ

Анекс I (член 18.2) Увоз во Република Македонија на помалку чувствителни индустриски стоки со потекло од Заедницата

Анекс II (член 18.3) Увоз во Република Македонија на чувствителни индустриски стоки со потекло од Заедницата

Анекс III (член 27, 32) Дефиниција на Заедницата за телешко месо "Baby-beef"

Анекс IVa (член 27.3(a), 32) Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (без царина)

Анекс IVб (член 27.3(б), 32) Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (без царина во рамки на квоти)

Анекс IVц (член 27.3(ц), 32) Увоз во Република Македонија на земјоделски стоки со потекло од Заедницата (концесии во рамки на квоти)

Анекс Va (член 28.1, 32) Увоз во Заедницата на риби и рибни производи со потекло од Република Македонија

Анекс Vб (член 28.2, 32) Увоз во Република Македонија на риби и рибни производи со потекло од Заедницата

Анекс VI (Глава V, Поглавје II, член 47,49) Основање "Финансиски услуги"

Анекс VII (член 71) Права на интелектуална, индустриска и трговска сопственост

ЛИСТА НА ПРОТОКОЛИ

Протокол 1 - за текстилни и конфекциски производи

Протокол 2 - за производи опфатени во Договорот за формирање на Заедницата за јаглен и челик

Протокол 3 - за трговијата меѓу Република Македонија и Заедницата со преработени земјоделски производи

Протокол 4 - за дефиницијата на концептот "потекло на производот" и за методите на административна соработка

Протокол 5 - за заемната помош меѓу административните власти за царински прашања

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".